

Ekonomická Univerzita

Dátum exportu: 18.05.2012 09:05

- 1. V biznise zabudnite na smajlíky**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 05/08/2010; s.: 22; Kariéra; Vladimír Vanko]
- 2. Necítim potrebu stať sa mediálnou hviezdou**
[Téma: Ekonomická univerzita; markíza tv svet; 03/08/2010; 31,32/2010; s.: 8,9; Rozhovor; Allena Štifilová]
- 3. Ako neprerábať pri investovaní**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 04/08/2010; Rastislav Vasilišín]
- 4. Obchodníci s poklesom cien prestrelili**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 03/08/2010; s.: 16; PODNIKY & TRHY; Vladislav Doktor]
- 5. Richard Sulík rád mení pravidlá**
[Téma: Ekonomická univerzita; Liptovské noviny; 03/08/2010; 30/2010; s.: 9; Predseda parlamentu; PETER LEHOTSKÝ]
- 6. Richard Sulík netají, že má viac majetku, ako sú jeho nároky na život**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 04/08/2010; Liptov - Zaujímavosti; Peter Lehotský]
- 7. Neznášam komplimenty**
[Téma: Ekonomická univerzita; Emma; 11/08/2010; 09/2010; s.: 16; Biznis lekcie; Danka VILHANOVÁ]
- 8. Externisti od septembra zaplatia tisícky**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 12/08/2010; s.: 8; SERVIS HN; Tomáš Nejedlý]
- 9. môj kraj Na Petržalku som si zvykol**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 11/08/2010; s.: 25; Svetové Slovensko; ZS]
- 10. Nechcel som byť ako Bruchala**
[Téma: Ekonomická univerzita; Šarm; 10/08/2010; 33/2010; s.: 8, 9, 10; OPĀŤ NÁS PREKVAPILI; TOMÁŠ MÁCHA]
- 11. Richard Sulík rád mení pravidlá**
[Téma: Ekonomická univerzita; Zvolensko-podpolianske noviny; 10/08/2010; 31/2010; s.: 9; Spoločnosť; PETER LEHOTSKÝ]
- 12. Eurostat: ekonomika rástla rýchlejšie**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:30; 13/08/2010; Správy STV; z domova; Magda Želeňáková]
- 13. O prácu sa hlásia absolventi ekonomiky a manažmentu**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 19/08/2010; šao]
- 14. O prácu sa hlásia absolventi ekonomiky a manažmentu**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 19/08/2010; s.: 8; NÁJDITE SI PRÁCU S HN; redakcia]
- 15. Gazprom mal založiť študent**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 19/08/2010; Alexander Buzinkay, Martina Ruttkayová]
- 16. Gazprom mal založiť študent**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 20/08/2010; s.: 1; Titulná strana; ab, mr]
- 17. Vysoké školy si zo študentov robia ešte väčší biznis**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 13/08/2010; Peter Kováč, Radovan Krčmárik]
- 18. Vysoké školy si robia zo študentov ešte väčší biznis**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 14/08/2010; s.: 1, 4; Titulná strana; Peter Kováč, Radovan Krčmárik]
- 19. Bude minimálny dôchodok spravodlivý?**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 19/08/2010; s.: 17, 18, 19; užitočná pravda; Dorota Hudecová]
- 20. Ekonomický rast**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 22:00; 13/08/2010; Správy a komentáre; M. Želeňáková]
- 21. Išla nám karta**
[Téma: Ekonomická univerzita; Týždeň; 16/08/2010; 33/2010; s.: 22,23,24,25; Rozhovor; JOZEF MACHRÁK, JAROSLAV DANIŠKA]
- 22. Odchod vojakov z Iraku**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 22:05; 19/08/2010; Správy a komentáre; R. Kondrlík, Martin Rajec]
- 23. Univerzitu Komenského vidí rektor v svetovej päťstovke. Vďaka webu**
[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 20/08/2010; s.: 3; Spravodajstvo; Ján Glovičko]

- 24. Nový šéf marketingu**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 24/08/2010; s.: 13; PODNIKY A TRHY; Dušan Nitschneide]
- 25. Nový šéf marketingu**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 24/08/2010; Vladislav Doktor]
- 26. Anketa: Ako sa vám darí na trhu práce?**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 23/08/2010; s.: 4; správy; Redakcia]
- 27. Dosiahnú krajiny EÚ zmenu deficitu?**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:30; 21/08/2010; Správy STV; z domova; Magda Želeňaková]
- 28. O2 posilnil marketing a ľudské zdroje**
[Téma: Ekonomická univerzita; PCSpace.sk; 23/08/2010; redakcia]
- 29. O2 posilnil marketing a ľudské zdroje**
[Téma: Ekonomická univerzita; PCSpace.sk; 23/08/2010; red]
- 30. Antiplagiátorský systém vystrašil študentov, viac citujú**
[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 20/08/2010; ČTK]
- 31. Antiplagiátorský systém vystrašil študentov**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 20/08/2010; čtk]
- 32. Antiplagiátorský systém vraj vystrašil študentov, viac citujú**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 20/08/2010; ČTK]
- 33. Antiplagiátorský systém vraj vystrašil študentov, viac citujú**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 20/08/2010; Z domova; ČTK]
- 34. Tisíce absolventov sú bez práce**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 23/08/2010; Radovan Krčmárik, Jaroslav Vígh]
- 35. Bude minimálny dôchodok spravodlivý?**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 20/08/2010; Dorota Hudecová]
- 36. Narastá počet prijímaných bez skúšok**
[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 25/08/2010; s.: 5; Vzdelávanie; Jarmila Horáková]
- 37. Golden Dirty Jobs**
[Téma: Ekonomická univerzita; Profit; 25/08/2010; 17/2010; s.: 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27; Téma čísla ľudia peniaze podnikanie; Petra Švorcová]
- 38. Rozsah eurozóny**
[Téma: Ekonomická univerzita; Literárny týždenník; 25/08/2010; 27,28/2010; s.: 4,5; nezaradene; JAROSLAV HUSÁR]
- 39. WU Executive Academy opäť udeľuje štipendiá CEE**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 25/08/2010; Marta Růžičková]
- 40. WU Executive Academy opäť udeľuje štipendiá CEE**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 25/08/2010; s.: 9; Vzdelávanie; mm]
- 41. Naši politici by mali pri zákonoch používať rozum (komentár)**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 25/08/2010; Ľuboš Pavelka]
- 42. Záverečné práce študentov budú zverejnené**
[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:30; 20/08/2010; Správy STV; z domova; Rita Fleischmanová]
- 43. Za rok odišlo do zahraničia asi 25 tisíc študentov**
[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 21/08/2010; ČTK]
- 44. Cudzincov na vysokých školách mierne pribudlo, stále je to málo**
[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 21/08/2010; Z domova; ČTK]
- 45. Ženy, ktoré milujú rýchlosť**
[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 26/08/2010; s.: 19, 20, 21; magazín Pravdy; Iris Kopcsayová]
- 46. Nový akademický rok na EU v Bratislave otvorí nositeľ Nobelovej ceny**
[Téma: Ekonomická univerzita; Nitrianske noviny; 30/08/2010; 34/2010; s.: 3; Trh práce; Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD]
- 47. Novým prevádzkovým riaditeľom AXA pre Česko a Slovensko je Peter Socha**
[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 31/08/2010; redakcia]
- 48. Personálna zmena vo vedení ŠKODA AUTO Slovensko**
[Téma: Ekonomická univerzita; www.AutoServer.sk; 27/08/2010; Webnoviny.sk]
- 49. Za internáty si študenti zopár eur priplatia**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 30/08/2010; Tomáš Nejedlý]

- 50. Za internáty si študenti zopár eur priplatia**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 30/08/2010; Tomáš Nejedlý]
- 51. Personálna zmena vo vedení ŠKODA AUTO Slovensko**
[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 27/08/2010; Redakcia]
- 52. Za internáty si študenti zopár eur priplatia**
[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 30/08/2010; s.: 8; BÝVANIE PRE VYSOKOŠKOLÁKOV; Tomáš Nejedlý]
- 53. Aj omladené s najvyššími ambíciami**
[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 31/08/2010; 201/2010; s.: 37; VOLEJBAL, HÁDZANÁ; LUCIA JEŽIKOVÁ]
- 54. Čo nechápu európski politici**
[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 27/08/2010; Ronald Ižip]
- 55. Ženy, ktoré milujú rýchlosť**
[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 31/08/2010; Iris Kopcsayová]
- 56. KTO, ODKIAL, KAM**
[Téma: Ekonomická univerzita; Stratégie; 30/08/2010; 08/2010; s.: 58; Servis; Redakcia]
- 57. Zahraničnoobchodná politika opäť v centre záujmu slovenských politikov I.**
[Téma: Ekonomická univerzita; EuroBiznis; 30/08/2010; 09/2010; s.: 34,35; trhy a financie; prof. Ing. Peter Baláž, PhD.]
- 58. Aká bude FIO BANKA?**
[Téma: Ekonomická univerzita; Stratégie; 30/08/2010; 08/2010; s.: 14; Marketing; Jana Mlynarovičová]
- 59. Hra s guľami**
[Téma: Ekonomická univerzita; WOMAN magazín; 25/08/2010; 09/2010; s.: 90,91; V pohybe; Dana Zavadová]
- 60. Quo vadis, čínska ekonomika? Ako vždy, o krok pred ostatnými**
[Téma: Ekonomická univerzita; EuroBiznis; 30/08/2010; 09/2010; s.: 38,39,40,41; trhy a financie; Peter Baláž, Stanislav Zábojník]
- 61. Podnikanie je o slobode**
[Téma: Ekonomická univerzita; Žilinský večerník; 31/08/2010; 35/2010; s.: 17; PORADENSTVO / SPRAVODAJSTVO; mš]
- 62. Eurostat: ekonomika rástla rýchlejšie**
[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 19:30; 13/08/2010; Správy STV; z domova; Magda Želeňáková]
- 63. Ekonomický rast**
[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 22:00; 13/08/2010; Správy a komentáre; M. Želeňáková]
- 64. Vysoké školy si zo študentov robia ešte väčší biznis**
[Téma: Rektor EU; pravda.sk; 13/08/2010; Peter Kováč, Radovan Krčmárik]
- 65. Univerzitu Komenského vidí rektor v svetovej päťstovke. Vďaka webu**
[Téma: Rektor EU; SME; 20/08/2010; s.: 3; Spravodajstvo; Ján Glovičko]
- 66. Vysoké školy si robia zo študentov ešte väčší biznis**
[Téma: Rektor EU; Pravda; 14/08/2010; s.: 1, 4; Titulná strana; Peter Kováč, Radovan Krčmárik]
- 67. Dosiahnú krajiny EÚ zmenu deficitu?**
[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 19:30; 21/08/2010; Správy STV; z domova; Magda Želeňáková]
- 68. Antiplagiátorský systém vystrašil študentov**
[Téma: Rektor EU; hnonline.sk; 20/08/2010; čtk]
- 69. Antiplagiátorský systém vraj vystrašil študentov, viac citujú**
[Téma: Rektor EU; pravda.sk; 20/08/2010; ČTK]
- 70. Antiplagiátorský systém vystrašil študentov, viac citujú**
[Téma: Rektor EU; topky.sk; 20/08/2010; ČTK]
- 71. Antiplagiátorský systém vraj vystrašil študentov, viac citujú**
[Téma: Rektor EU; sme.sk; 20/08/2010; Z domova; ČTK]
- 72. Záverečné práce študentov budú zverejnené**
[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 19:30; 20/08/2010; Správy STV; z domova; Rita Fleischmanová]
- 73. Za rok odišlo do zahraničia asi 25 tisíc študentov**
[Téma: Rektor EU; topky.sk; 21/08/2010; ČTK]
- 74. Cudzincov na vysokých školách mierne pribudlo, stále je to málo**
[Téma: Rektor EU; sme.sk; 21/08/2010; Z domova; ČTK]
- 75. Nový akademický rok na EU v Bratislave otvorí nositeľ Nobelovej ceny**

1. V biznise zabudnite na smajlíky

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 05/08/2010; s.: 22; Kariéra; Vladimír Vanko]

Pri písaní e-mailov sa vyhnite nezrozumiteľným skratkám. "Omáčky" pošlite v prílohe.

Vladimír Vanko vladimir. vanko@ecopress. sk

Bratislava - OBCHOD PADOL, ASAP TI DAM VEDIĽ CO DALEJ.

TERAZ VOLAMZ NAMEMU CO POZNA SPRAV LUDI. HTH. AK NIE TAK SME V . . . .

Veľké písmená, žiadne oslovenie, nezrozumiteľne skratky, bez diakritiky, s preklepmi aj s chybami. Ak aj vaše biznis e-maily vyzerajú rovnako, presne vám sú určené nasledujúce riadky.

Klasický list písaný rukou alebo na stroji síce dnes leží na lopatkách, no etiketa pretrvala a mnoho ľudí si ju vyžaduje aj pri písaní e-mailov.

Ak sa občas čudujete, prečo druhá strana na vašu správu nereaguje, možno je to pre až prílišnú neformálnosť, ktorú ste pri písaní zvolili.

Pozdrav znamená úctu

"Ak chceme mať výbornú telefonickú alebo písomnú biznis komunikáciu, mali by sme vždy vhodné osloviť druhú stranu. Pri telefonovaní oslovujeme pozíciou a pridáme k tomu priezvisko oslovovaného. Pozíciou môžeme v biznise nahradiť oslovením pán alebo pani, v našich končinách nikdy neoslovujeme slečna, " vysvetľuje Miriam Miková z firmy Miriam Miková - 1.

slovenská škola spoločenskej etikety a biznis protokolu.

Radí používať oslovenie v tvare: Vážená pani, Vážení pán, pozícia (tá je v biznise najdôležitejšia, akademický titul patrí do spoločnosti alebo na akademickú pôdu), meno a priezvisko (v tomto poradí a je jedno, či ide o obálku listu, e-mail alebo list).

Hneď v úvode tak dáte druhej strane najavo, že si ju vážite, a rovnako ona má dôvod s vami komunikovať slušne. "Absolútne neprofesionálne je písať v pracovnej záležitosti zo súkromného e-mailu, nepodpísať sa a nezanechať žiaden spätný kontakt okrem samotného emailu.

Telefón, adresa, prípadne fax by mali byť vždy uvedené pod menom, priezviskom a pozíciou pisateľa, " hovorí Miková.

Odpoveď do 24 hodín

Pri elektronickej komunikácii sa snažte odpovedať včas, najneskôr do 24 hodín. Automatické potvrdenie o prijatí, prípadne prečítaní správy má len informatívny charakter.

"Potvrdenie komunikácie znamená jasné ubezpečenie o tom, že e-mailová komunikácia bola prijatá, prečítaná a adresát jej úplne porozumel. Na to používame slová a frázy ďakujem, rozumiem, chápem, v poriadku. Napríklad: Ďakujem, týmto potvrdzujem stretnutie v pondelok 15. 5. o 14. 00 hod.

u Vás v meeting roome na 4. poschodí na Cintorínskej ulici 30.

Teším sa na stretnutie, " odporúča Ľudovít Dzielava, zakladateľ a tréner Academy of Business and Communication.

Potvrdiť a odpovedať by ste mali aj na ďakovnú e-mailovú komunikáciu alebo potvrdenie. Môžete pri tom presne zopakovať alebo zduplikovať to, na čom ste sa dohodli.

"Tým sa naša komunikácia stáva intenzívnejšou, pružnejšou, vytvára porozumenie a jasný ďalší krok. To je základný kameň úspešného budovania akéhokoľvek vzťahu, nielen obchodného, " dodáva Dzielava.

Vyhnite sa omáčkam

Okrem rýchlosti a úspory času je výhodou e-mailu aj jeho stručnosť.

"Príliš rozvláčne texty zbytočne zaťažujú partnera a často sa v cudzom jazyku zamotáme do vlastných myšlienok. No aj príliš krátke texty môžu byť problematické, ak neposkytnú dostatočné informácie, a potom vyžadujú ďalšie e-maily, " hovorí Tatiana Hrivíková, vedúca Katedry interkultúrnej komunikácie na Fakulte aplikovaných jazykov **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

V jednom e-maili preto riešte jeden, maximálne dva body, aby komunikácia nespôsobovala záťaž a zmätok. Detaily uveďte v prílohe, a nie v tele správy. "Tu platí pravidlo 10 riadkov - e-mailová správa by nemala byť dlhšia než 10 riadkov, pre jednoduchosť, stručnosť, jasnosť a , ťah na bránu'. Dlhé správy, komunikácie či dokumenty pripájame vždy v prílohe, ktorú preveríme antivírusovým softvérom, " ozrejmuje Dzielava.

Zabudnite na smajlíky

Ak často navštevujete chatové fóra alebo používate skratky, pri e-mailovej komunikácii sa im vyhňte. Používať sa môžu iba ustálené skratky, ktoré naozaj šetria čas a priestor. "Skratky, ktoré sú bežné na chatových fórach, sú zväčša generačne ohraničené a mohli by viesť k nedorozumeniam. Emotikony do biznis komunikácie nepatria.

Znižujú vážnosť správy a pôsobia detinsky. Nebudú vás brať vážne. Vaše e-maily majú pôsobiť profesionálne, nie zábavne, " dodáva Hrivíková.

No a v oficiálnych dokumentoch politického, medzinárodného, diplomatického, vedeckého alebo akademického charakteru na skratky úplne zabudnite.

Skratky používané v e-mailoch

Skratka Význam Preklad

AKA also known as známy tiež aj ako

ASAP as soon as possible tak skoro ako je možné

ATM at the moment momentálne

BTW by the way mimochodom

FYI for your information pre tvoju informáciu

HTH hope that helps dúfam, že to pomôže

IAE in any event v každom prípade

IC I see rozumiem

LMK let me know daj mi vedieť

LOL laughing out loud hlasno sa smejem

NRN no reply necessary odpoveď nie je potrebná

TIA thanks in advance vďaka vopred

RSVP répondez, s'il vous plaît prosím odpovedzte

Najčastejšie chyby v oficiálnej e-mailovej komunikácii

e-mailové správy nemajú byť dlhé, skôr telegrafické a maximálne výstižné odpovedať na e-maily je slušnosť, na oficiálne e-maily by ste mali odpovedať vždy pri písaní dodržujte slovenskú gramatiku správu nepíšte VEĽKÝMI PÍSMENAMI, ťažšie sa číta a môže vyzeráť ako urgentná informácia prehľadnosť správy zlepšíte odsekmi v e-mailoch nepoužívame smejkov dávajte si pozor na funkciu "reply all" odpovedať všetkým. Vyhnite sa tak problémom e-mail by mal mať subjekt, druhá strana si vás rýchlejšie všimne na konci e-mailu nezabudnite na podpis a kontakt na vás

E-mail v angličtine

chyby: nevhodná miera formálnosti - zväčša sú príliš neformálne spelling a gramatika - v angličtine sa nepoužívajú iba tri slovesné časy príliš dlhý text z ktorého nie je jasné, o čo vlastne ide rozdiel oproti Slovenčine: v porovnaní s listom je e-mail menej formálny, takže nemusíme používať formálne oslovenia typu Dear Sir or Madam. Stačí Hello.

keďže je to menej formálny text, môžeme používať aj skrátené tvary typu can't, isn't.

[Späť na obsah](#)

2. Necítim potrebu stať sa mediálnou hviezdou

[Téma: Ekonomická univerzita; markíza tv svet; 03/08/2010; 31,32/2010; s.: 8,9; Rozhovor; Allena Štífilová]

Televízna šou Let's Dance zmenila už mnohým život. Herečky Michaela Čobejová a Petra Polnišová počas nej otehotneli, rovnako i modelky Šimona Krainová a Andrea Verešová. Nových partnerov si našli Adela Banášová a Elena Podzámska. Tanečnica Ivana Surovcová sa zúčastnila na troch sériách. Osudným sa jej stalo vlnajšie nakrúcanie, keď tvorila pár s hercom Filipom Túmom. Spolu sú už vyše roka.

V máji ste spravili štátnice, akú školu ste skončili?

Obchodný manažment na **Ekonomickej univerzite**.

Tento rozhovor robíme počas vašej obednej prestávky, ste už dlho zamestnaná?

Začala som v júli, ale pracujem zatiaľ len na polovičný úväzok, lebo sme s bratom Tomášom a Jurajom Iľečkom otvorili tanečnú školu v tatranskom hoteli Ostredok v Jasnej. Naplno začnem pracovať až koncom augusta.

Neprekážalo vášmu zamestnávateľovi, že ste mediálne známa?

Nestretla som sa so žiadnymi narážkami, ale pravdepodobne vedeli, kto som. Nie každému absolventovi sa podarí tak rýchlo si nájsť prácu.

Súhlasím, ale ešte počas štúdia som rozposlala niekoľko žiadostí o zamestnanie a terajšia práca ma uspokojuje, rozvíjam nadobudnuté teoretické znalosti a získavam prax, z čoho sa veľmi teším.

Mali ste dobre rozbehnutú kariéru v šoubiznise, nechceli ste ostať v tejto sfére?

Čo je to kariéra v šoubiznise? Mala som v tejto oblasti dosť pracovných ponúk, ale je len otázkou času, ako dlho by to ešte trvalo. Rok, dva, tri? Skončí sa Let's Dance a na tanečnicu ľudia zabudnú. Necítim potrebu stať sa za každú cenu mediálnou hviezdou, chcem sa presadiť vo vyštudovanom odbore. Veľmi si cením ľudí, čo mi odovzdali teoretické vedomosti, a aj tých, čo mi pomáhajú v praxi.

Bežia ešte nejaké vaše projekty v televízii?

Všetky zmluvy sa mi už skončili, momentálne si vybíjam energiu v tanečnej škole v Tatrách a dávam súkromné hodiny tanca. Občas sa vyskytne fotenie a reklamy, to sa popri práci dá stihnúť.

Zo štyroch sérií Let's Dance ste tancovali v troch. Prvú ste vynechali. Prečo?

Oslovili ma aj do prvej série, ale nevedela som, o aký projekt ide. Po jeho ukončení cením svoju neúčast' ofutovala, lebo tvorcom sa naozaj podarilo nielen zviditeľniť spoločenský tanec, ale aj pritiahnúť k televíznym obrazovkám množstvo divákov.

Vlani ste boli tanečnou partnerkou herca Filipa Túmu. Iskra medzi vami preskočila počas tréningov, alebo až po skončení súťaže?

S Filipom som sa po prvýkrát stretla v roku 2008 na Media Golf Cupe. Bližšie sme sa zoznámili až počas tretej série Let's Dance, keď som zistila, že je nielen dobrým, rýchlo sa učiacim tanečníkom, ale i priateľom pomáhajúcim vo všetkých situáciách. Let's Dance vám umožní spoznať človeka úplne do hĺbky, zistíte, ako reaguje v stresových situáciách, ako prežíva radosť či sklamanie. Musím však priznať, že začiatky nášho spoločného tréningu boli ťažké, hlavne, čo sa týka vzájomnej komunikácie, no po čase sme obaja zistili, že jeden druhému chýbame.

Bol Filip trpezlivý žiak?

Filipa musím iba pochváliť, trénovali sme každý deň dvojfázovo, čo je pre netanečníka veľmi náročné. Tréningy sme začínali ráno o siedmej, pred začiatkom mojej školy, a končili v neskorých večerných hodinách, medzitým pracovné povinnosti. Po víťazstve v quickstepe v druhom kole Filip nabral druhý dych a dával zo seba všetko. Keď sme vypadli, bol sklamaný. Každý, kto do toho ide, vie, že je to ťažké, a tak k tomu pristupuje. Ale či chce, alebo nie, postupne mu to zamotá hlavu a potom to už rieši aj citovo.

Bez emócií to nejde?

Naozaj nie. Som citlivý človek a hoci som si po druhej sérii Let's Dance povedala, že už nebudem plakať, slzičky mi vyhŕkli aj v tretej sérii. Emotívna hudba, lúčenie s tanečným partnerom a všetkými, čo tento skvelý projekt tvorili, sa bez emócií zvládnuť nedá. Pamätám sa na svoje prvé vypadnutie v Let's Dance a na brata, s ktorým sme sa silno objali a dlho plakali. Bol to krásny okamih, ktorý nás s bratom zblížil a pohol s našimi citmi.

Mali ste aj negatívne emotívne skúsenosti?

Ani nie. Moji partneri boli rôznych vekových kategórií, od tínedžera, cez tridsaťjedenročného až po päťdesiatnika, každý z nich potreboval iný prístup. Ale konflikty som nemala ani s jedným. S Filipom sme sa hašterili, ale to len preto, že sme si nevedeli povedať, že sa máme radi. Necítila som závisť, keď niekto postúpil, brala som to športovo, ale prvú sériu som vnímala ešte veľmi súťaživo, hnevalo ma, keď niekto získal viac bodov, aj keď netancoval lepšie. Až neskôr som pochopila, že ľudia obdivujú nielen tanečné výkony, ale rozhodujúca je aj pozitívna energia sálajúca z páru a v neposlednom rade aj popularita tancujúcej celebrity. Dovoľte mi touto cestou poďakovať televízii Markíza za to, že mi umožnila stretnúť množstvo príjemných ľudí, získať veľa dobrých skúseností a umožnila mi nazrieť do sveta šoubiznisu.

Televízia Markíza vám umožnila aj hrať v jej dennom seriáli V mene zákona.

Keď ma oslovili, aby som prišla na kasting, dlho som zvažovala. Svedomito som sa pripravila, zaujala som a vybrali ma. Vtedy som ešte netušila, že herecké začiatky sú pre neherca veľmi ťažké. Už po ukončení strednej školy som totiž chcela študovať herectvo, ale rodičia ma prehovorili na iný, ekonomický smer, čo dnes nelutujem. K herectvu mám však blízko, vďaka vynikajúcim tanečným

trénerom od detských čias až po dospelosť. Mimika a výraz tváre sú totiž dôležité aj v tanci. Na prvé nakrúcanie seriálu som prišla s malinkou dušičkou, bála som sa, že zabudnem texty. Skvelý štáb a kolegovia herci boli ku mne veľmi ústretoví. Poradili mi, ako vyzerat' prirodzene, ako artikulovat'. Bez ich pomoci by som túto malú, ale pre mňa náročnú úlohu zvládala oveľa ťažšie.

Takže to nedopadlo tak zle, ako ste sa obávali?

Teší ma, že som sa nestretla s vyslovene negatívnymi ohlasmi. Pamätám sa, ako som v jednom dieli mala vetu na tri riadky a bola som z nej taká vystresovaná, že som len čakala, kedy kolega dopovie, aby som ju mohla zo seba vychlíť. Bolo na mne vidieť, že sa mi priam uľavilo a ani som nevnímala, čo hovorím. Neskôr som si túto časť pozrela v televízii a nepáčila som sa sama sebe. Pomyslela som si: 'Ivanka, z teba herečka nebude.' Najťažšie bolo rozprávať a súčasne sa pohybovať. Mala som prejsť po chodbe, odovzdať nejaké dokumenty otočiť sa na jednu kameru, druhej nezacláňať a popritom rozmýšľať o tom, čo hovorím. Náročné. Keď som iba sedela, vedela som sa pripraviť a 'odrapkať' si svoj text. To som zvládla. (Smiech.) Škoda len, že sa točilo iba dva mesiace, na chvíle strávené počas nakrúcania sa totiž zabudnúť nedá.

V Let's Dance tancovala naposledy s českým hercom Marekom Vašutom

S bratom Tomášom, českým hercom Marekom Vašutom a partnerom Filipom Tůmom

Ako Mária Anna Španielska počas vlaňajších korunovačných slávností v Bratislave

V dennom seriáli V mene zákona hrá vyšetrovatelku Evu Rajskú

Pripravila Allena Štifilová, foto tv markíza a archív

Kto je...

Ivana Surovcová

Ivana Surovcová (23) - tancuje od šiestich rokov, je majsterka SR v exhibíciách, v štandardných a latín koamerických tancoch i majsterka SR v desiatich tancoch. Jej tanečným partnerom je brat Tomáš Surovec. V máji ukončila **Ekonomickú univerzitu** s červeným diplomom a zamestnala sa vo svojom odbore. Počas leta vedie školu tanca s tanečnou školou 'Akadémia tanca' v tatranskom hoteli v Jasnej a poskytuje individuálne tréningy v Bratislave. Nakrútila niekoľko reklám, stala sa tvárou celosvetovej kampane na holiaci strojček Gillette Venus a účinkovala v klipe Robbieho Williama. V dennom seriáli V mene zákona stvárňuje vyšetrovatelku Evu Rajskú. Tvorí pár s hercom a operným spevákom Filipom Tůmom.

[Späť na obsah](#)

3. Ako neprerábať pri investovaní

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 04/08/2010; Rastislav Vasilišin]

Stratégia nákupu a držania akcií fungovala v minulom storočí, teraz je to jedna z najhorších stratégií vôbec.

Pred pár dňami mi môj nový klient prezradil návrh investičného portfólia, ktoré dostal v nemenovanej banke. Nikdy som o investičnom poradenstve v bankách nemal vysokú mienku, ale aj napriek tomu som v šoku zakaždým, keď sa mi niečo nové prinesie.

Celý návrh investičnej stratégie prebiehal nasledovne. 20 a niečo ročný "bankár" môjmu klientovi na papier nakreslil číslo 100 a s výrazom starého astrológa sa ho opýtal na jeho vek. Keď mu klient odpovedal, že má 41, zamestnanec banky predviedol svoje matematické zručnosti, ktoré pravdepodobne získal na **Ekonomickej univerzite** a odrátal od čísla 100, hodnotu 41. Potom víťazoslávne namaľoval číslo 59. Tomuto expertovi na investície, číslo 59 v jeho hĺbkovej investičnej analýze jednoznačne poslúžilo ako nezvratný dôkaz o tom, že klient musí držať v portfóliu maximálne 59 percentnú váhu v akciách a 41 percentnú váhu v dlhopisoch. Samozrejme, automaticky zo zásuvky vytiahol akciové a dlhopisové fondy z kuchyne asset managementu tej istej nemenovanej banky. Hneď v úvode sa musím zveriť, že mám odpor voči tejto stratégii. Je to stratégia založená na brakovej teórii, ktorú dodnes vyučujú na ekonomických školách. Táto chybná teória tvrdí, že najlepším spôsobom ako investovať, je výlučne prostredníctvom dlhodobého držania diverzifikovaného akciového portfólia. Stratégia nákupu a držania akcií fungovala dobre v minulom storočí. Fungovala len v časoch, keď centrálna banka natlačila nové peniaze do obehu vždy keď sa vyspelé ekonomiky ako USA, Japonsko alebo Nemecko, čo i len blížili k recesii. Tento keynesiansky model riadenia bol hlavným dôvodom za takmer 70-ročným nárastom akciových trhov. Avšak dnes za to všetci platíme tvrdú daň. Nielenže je táto stratégia mylná, ale v súčasnosti je to aj jedna z najhorších investičných stratégií vôbec. Ak ste napríklad

1.1.2000 nakúpili index S&P 500, tak dnes máte stratu 27 percent. Zatiaľ.

Ani v prípade dlhopisov sa nedá povedať, že stratégia dlhodobého držania ešte funguje. Centrálné banky vo vyspelých krajinách umelo udržiavajú sadzby na nule, čím ovplyvňujú aj výnosy dlhopisov. Úroky na štátnych a podnikových dlhopisoch sú na svojich historických minimách a to aj napriek tomu, že ich kreditné riziko je na historickom maxime. Stačí sa pozrieť na Grécko.

Čo však na celej stratégii neznašam najviac zo všetkého je fakt, že "bankári" nútia svojich klientov zložiť 100 percent svojho majetku do ich bankovej mašinérie. V podstate nám odkazujú, že nie sme schopní spravovať ani vlastné peniaze, ktoré sme si zarobili a ušetrili. Podľa nich to vedia omnoho lepšie spravovať rýchlo vyškolení investiční poradcovia, ktorí väčšinou stále žijú u svojich rodičov. Je to presne tak, ako to raz povedal Warren Buffett: "Wall Street (rozumej na Slovensku banky, keďže burzu nemáme a ani mať nebudeme) je jediným miestom na svete, kde sa ľudia, ktorí jazdia do práce na Rolls-Royceoch, radia o svojich peniazoch s ľuďmi, ktorí používajú MHD."

Aké sú riešenia?

Mojim obľúbeným investičným riešením je napríklad stratégia, ktorú som pracovne nazval "Jama a kyvadlo." Kyvadlo tým, čo generuje výnosy a jama slúži ako ochrana kapitálu. V rámci tejto stratégie 20 percent majetku zarába 80 percent výnosov a zvyšných 80 percent je v hotovosti, dlhopisoch alebo v zlate.

Slávny autor finančných kníh a hedge fondový manažér Nassim Taleb naplno využíva túto tzv. barbell stratégiu. Takmer 95 percent jeho hedge fondu investuje do amerických vládnych dlhopisov a 5 percent do vysoko rizikových opčných stratégií. Zatiaľ čo mu dlhopisy zarobia 1 percento ročne, opcie mu vynesú 100 percent. Celkový výnos tohto hedge fondu tak predstavuje niečo vyše 6 percent ročne. Pravidelne každý rok.

Takže čo konkrétne odporúčam?

V prvom rade do svojej majetkovej jamy nahádzte konzervatívne investície ako sú rodinný dom (bez ťarchy hypotéky), pozemky, fyzické zlato, minimálne 6 mesačnú hotovosť na osobné náklady a krátkodobé vládne dlhopisy, aby ste sa vyhli ďalšiemu Grécku alebo Islandu. Nedôverujte bankovým poradcovi. Ich systém je nastavený výlučne pre účely ich zamestnávateľa. Navyše ak ich systém padne a ako sme mohli pozorovať nedávno bez rozdielu, padnete s nimi.

Jama vám nebude generovať takmer žiadne príjmy ale ochráni váš majetok takmer na 100 percent, pričom kyvadlo bude tým, čo zarába. Pri kyvadle využite napríklad stratégie, ktoré vsádzajú na pokles trhov, na krátkodobé nárasty trhov ako aj špekulatívne nákupy s úzkymi stop lossmi.

Tak napríklad 70 percent investujete do jamy, ktorá generuje 4 percentá ročne, 5 percent do tradingu, ktorý vynáša 50 percent a zvyšných 25 percent vložíte do korporátnych dlhopisov, ktoré generujú 8 percent ročne. Vaše hypotetické portfólio môže zarobiť slušných 7,3 ročne, pričom väčšina vášho majetku je uložená na úplne bezpečnom mieste.

Toto je fantastický spôsob investovania a to hlavne v časoch, keď väčšina ľudí peniaze stráca na akciách alebo realitných investíciách.

Vytvorte si čo najskôr vašu vlastnú stratégiu "jamy a kyvadla" a čím viac ju budete používať, tým viac si budete môcť dovoliť presúvať zdroje z jamy do kyvadla.

Rastislav Vasilišín

Virtuse Wealth Management

[Späť na obsah](#)

4. Obchodníci s poklesom cien prestrelili

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 03/08/2010; s.: 16; PODNIKY & TRHY; Vladislav Doktor]

Rozhovor - Generálny riaditeľ prieskumnej spoločnosti GfK Martin Mravec pre Hospodárske noviny:

Aj v budúcnosti bude podľa neho pokračovať trend cezhraničných nákupov. Je presvedčený, že veľa slovenských obchodníkov nevie úplne využiť priestor správne určovanie ceny výrobkov ani profitovať z akcií. Šéf GfK Martin Mravec.

Vladislav Doktor vladislav.doktor@ecopress.sk

Čo sa deje v slovenskom obchode po kríze?

Slovenský obchod stále výrazne ovplyvňujú akcie a zľavy, ktoré sa počas krízy oveľa viac zavádzali ako súčasť ponuky. Vo viacerých prípadoch boli tieto zľavy až predimenzované.

Obchodníci to prestrelili s pohybom cien nadol?

Určite veľakrát prestrelili. Myslím si, že väčšina obchodníkov má tieto veci zrátané a uvedomujú si, že pritiahnutie na akciu má priniesť aj nákup iných vecí. To však v mnohých prípadoch neplatilo. Nielen cena je totiž rozhodujúca pri kúpe tovaru.

Čo je ešte dôležité?

Problém je, že všetci obchodníci si počas krízy okamžite uvedomili fakt, že pokiaľ nebudú robiť niečo s cenou, zostanú bez zákazníkov.

A keďže takmer všetci išli s cenou nadol, tovar zlacnel, čo išlo v ústrety želaniam zákazníkov.

Došlo teda k zbytočným prešľapom obchodníkov?

Napríklad v potravinách nastavená cenotvorba spôsobila, že nákup značkových výrobkov stúpol až o tretinu len preto, lebo boli v akcii. Výdavky domácností na nákupy tovarov bežnej spotreby klesli až o štvrtinu. A oveľa viac sa nakupovali aj v prvom polroku tohto roka značkové výrobky so zľavou.

To je však celosvetový trend, nie?

Áno, udialo sa to úplne všade. Zákazníci odrazu videli v akcii za veľmi dobrú cenu značkové výrobky, ktoré si predtým nekupovali, a odrazu si ich vzhľadom na veľké zlacnenie mohli dovoliť. Drvivá väčšina zákazníkov uvažuje o tovare v kontexte s cenou, ale aj v kontexte s hodnotou, ktorú za túto cenu dostanú.

A tu je dôležitý fakt, že len tretina ľudí na Slovensku je presvedčená, že ceny, za ktoré si výrobky kupujú, zodpovedajú ich skutočnej hodnote.

Ako je to s kvalitou?

Kvalita, ktorá tiež zohráva dôležitú úlohu pri rozhodovaní zákazníka, je na Slovensku vo vybraných prípadoch rovnako ešte stále problém.

Zákazníci očakávajú jej zlepšenie a logicky preto hodnotia niektoré tovary ako drahé. Počas krízy došlo na Slovensku aj k miernemu poklesu lojality zákazníka k nákupnému miestu z titulu hľadania najlepšej ponuky.

Pomohli cezhraničné nákupy?

Odhliadnuc od cezhraničných nákupov, ktorých boom sme zaznamenali najmä v minulom roku, vernosť a lojalita zákazníkov k nákupnému miestu klesla. Ľudia si oveľa viac porovnávajú ceny jednotlivých predajcov.

Aký to má dosah?

Dnes až 91 percent zákazníkov oveľa viac zvažuje kúpu nejakých potrieb do domácnosti. Oveľa viac uvažujú o tom, či už niečo treba vymeniť, či im ešte vydrží pôvodný elektrospotrebič a podobne. Či potrebujú to, čo si doteraz kupovali, či by si radšej nemali kúpiť niečo potrebnéjšie.

Prečo to tak je?

Sú za tým určité obavy, ktoré ľudia stále majú. Oveľa viac sporia.

Presnejšie povedané, ľudia opäť začali sporiť peniaze na horšie časy.

Čo spôsobilo v domácich obchodoch nakupovanie v zahraničí?

Cezhraničné nákupy boli fenoménom hlavne v minulom roku. Ľudia masovo odchádzali za nákupmi do zahraničia, pričom vo vrcholovej sezóne cezhraničných nákupov sa počet tých, ktorí nakupovali v cudzine, blížil až k 40 percentám z celkového množstva nakupujúcich spotrebiteľov. Ľudia nechali v cudzine veľké množstvo peňazí.

Maďarský forint aj poľský zlotý zlacňujú. Dá sa očakávať ďalšia vlna cezhraničných nákupov?

Nie je to vylúčené. Dosť veľa ľudí si zvyklo na nákupy v zahraničí a v určitých prípadoch si zvykli aj na širší ponúkaný sortiment, lepšie zvládnutý predajný proces alebo čistejšie predajne.

Ako môžu reťazce dosiahnuť, aby u ľudí stúpila dôvera k predajnému miestu?

Ľudia v súčasnosti viac sledujú popri tradičnom mieste, kde nakupovali, aj ponuku konkurencie. Sledujú kvalitu predajní, čistotu, šírku ponúkaného sortimentu, ochotu personálu či také významné maličkosti ako úsmev predávajúcich. Zákazník sa stal o niečo náročnejší.

Ktorí obchodníci môžu z krízy vyjsť silnejší?

Určite tí, ktorí si aj v ťažkých časoch dôkladne budovali svoju pozíciu a nemuseli sa nevyhnutne zaradiť do nízkeho cenového prúdu.

Kríza však ukázala, že marže boli privysoké.

Ukázala, že marže boli privysoké v niektorých prípadoch. V niektorých prípadoch ešte sú, čo je ale stratégia.

V ktorých napríklad?

Osobne poznám niekoľko prípadov predajcov, ktorí majú prepracovanú cenovú politiku, a tá im umožňuje predávať tovar za vyššiu cenu.

Určite však ide o tovar, pri ktorého predaji nie je až taká veľká konkurencia, respektíve je ťažko definovať priamu konkurenciu aj keď tovar je k dispozícii aj v iných predajných kanáloch.

Môžete byť konkrétnejší?

Sú to špecifické prípady. Nerád by som prezrádzal ich obchodné tajomstvo.

Ale ak si obchodník šikovne definuje svoje výhody, a vie ako sa zákazník orientuje. . .

Ako však mohli predajcovia zachovať svoju cenovú politiku bez zlacňovania?

Ak sa ako obchodník rozhodnete zlacniť niektoré výrobky až o 80 percent oproti ich pôvodnej cene, zákazník z toho získa dojem, že niečo nie je v poriadku. Zároveň sa začne v ponuke daného obchodníka strácať, odrazu nevie, čo sa vlastne užho oplatí kúpiť, a obchodník takto prichádza aj o svojich stabilných zákazníkov. Veď koľko firiem a značiek stratilo za posledné dva roky svoju autentickosť len kvôli experimentom.

Majú byť teda obchody bez zliav?

Samozrejme, pokiaľ obchodník dáva zľavu, za ktorou je aj nejaký obchodný model, prinesie to zvýšený predaj i vyšší zisk. Ak navyše priláka kritickú masu ľudí, a vie, čo s ňou ďalej, je to v poriadku. Ak však obchodník robí nepremyslené zľavy a potom len dúfa, že snáď pritiahnu zákazníkov, môže sa sklamať. Najviac zľavnený tovar zákazníkom nemusí vyhovovať a tovar zľavnený len naoko v predajni nenájde, lebo už sa vypredal.

Sú teda Slováci vernými zákazníkmi najmä pri nízkych cenách?

Aj u nás, aj v iných krajinách sú ceny významným faktorom lojality zákazníkov. Na druhej strane vieme a prieskumy nám to dokazujú, že vo väčšine prípadov cena nepredstavuje ani polovičný podiel pri nákupnom rozhodovaní zákazníkov.

Kríza doviedla ľudí k tomu, že viac posudzujú, čo nakupujú. Samotnú cenu však zvažujú len pri kúpe niektorých tovarov. Napríklad až tretina zákazníkov zmení obchod, kde nakupuje, kvôli správaniu predávajúcich k nim. Ak si obchodníci zákazníkov vážia, prejavujú im sympatie či majú k nim osobnejší vzťah, sú pri predaji úspešnejší.

Čo sa zmenilo?

Výrazne narástli nároky zákazníkov pri nákupoch. Sú oveľa náročnejší na obsluhu pri nákupoch, servis v predajni, reklamácie, ale aj čistotu prostredia.

Odchody zákazníkov teda veľakrát ovplyvňuje obsluha?

Samozrejme. Prístup k zákazníkom, kvalita obsluhy a kvalita reklamačného procesu budú pre mnohých obchodníkov kľúčom k úspechu, alebo, naopak, k úpadku. A, samozrejme, v niektorých prípadoch je stále dôležitá cena.

Sú Slováci konzervatívni?

Rozhodne nie. Slováci majú veľmi radi novinky. Veľmi radi skúsime nové tovary a pokiaľ nás ľahko presvedčia, rýchlo na ne dokážeme presedlať.

To prináša veľké šance všetkým inovatívnym výrobcam aj obchodníkom.

Na čo by mali obchodníci zabudnúť?

V prvom rade na zlý personál.

Musia mať v obchode ľudí, ktorí sú pripravení riešiť zákazníkov problém, budú sa na spotrebiteľov usmievať a musia zabudnúť na ponúkanie tovaru za zlú hodnotu vo vzťahu k cene. Tiež budú musieť zabudnúť na umiestnenie predajní na zlom mieste a špinu v predajniach.

Čo vás osobne ešte dokáže negatívne prekvapiť pri nakupovaní?

Dokáže ma prekvapiť, aký veľký počet obchodníkov dokáže ešte zanedbávať proces reklamácie. Až 80 percent zákazníkov pritom prikladá reklamačnému procesu a jeho bezproblémovosti veľmi veľkú váhu. Takmer polovica zákazníkov posúva svoju negatívnu aj pozitívnu skúsenosť s daným obchodom ďalej, a to obchodníci stále podceňujú.

Ja sám si zapisujem svoje negatívne zákaznicke skúsenosti a, žiaľ, aj minulý piatok večer som pri výbere reštaurácie zakotvil napokon až v tretej, a to len kvôli tomu, že personál nebol pripravený riešiť moju banálnu požiadavku sedenia na terase.

Kto je Martin Mravec

Po ukončení vysokoškolského štúdia na **Ekonomickej univerzite** v roku 1997 pracoval na marketingových pozíciách v spoločnosti Mora Slovakia, AWT a EuroTel.

Od roku 2001 pôsobí v spoločnosti GfK Slovakia, kde šiesty rok zastáva pozíciu výkonného riaditeľa. Od roku 2008 v rámci skupiny GfK regiónu strednej a východnej Európy, Blízkeho východu a severnej Afriky tiež koordinuje aktivity v segmente Business & Technology.

Samozrejme, pokiaľ dáva obchodník zľavu, za ktorou je aj nejaký obchodný model, prinesie to zvýšený predaj aj vyšší zisk, hovorí Martin Mravec.

Veľa ľudí si zvyklo nakupovať v zahraničí a v určitých prípadoch aj na širší ponúkaný sortiment, lepšie zvládnutý predajný proces alebo čistejšie predajne, tvrdí šéf GfK. Snímky: HN/Peter Mayer

"Ľudia v súčasnosti viac sledujú popri tradičnom mieste, kde nakupovali, aj ponuku konkurencie.

[Späť na obsah](#)

5. Richard Sulík rád mení pravidlá

[Téma: Ekonomická univerzita; Liptovské noviny; 03/08/2010; 30/2010; s.: 9; Predseda parlamentu; PETER LEHOTSKÝ]

DNES PREDSEDA PARLAMENTU, v čase vzniku rozhovoru ambicióznym predseda novej politickej strany. Tento článok vznikol vlni v jeseni a z rôznych dôvodov sa dostal do novin až teraz. Richard Sulík prepis rozhovoru autorizoval, nezmenil v ňom ani slovo.

Vaši rodičia vás podľa vtedajších zákonov zavliekli do cudziny. To bolo začiatkom osemdesiatych rokov?

- Áno, bol som zavlečený do cudziny, (smiech) V roku 1980 sme odišli do Západného Nemecka. Mal som vtedy dvanásť rokov. Tu som vychodil ešte šiestu triedu základnej školy, v Nemecku som pokračoval v siedmej. Potom som študoval na gymnáziu. Neskôr som chodil postupne na dve vysoké školy, ale nedokončil som ich.

Keď ste s rodičmi odchádzali na dovolenku, z ktorej ste sa nevrátili, vedeli ste, čo plánujú?

- Áno, vedel som. V rodine sme sa rozprávali o komunistickom režime otvorene. Niekedy som bol tou otvorenosťou až prekvapený. Ale treba sa na to pozerat' aj tak, že už vtedy mala Bratislava okolo tristo tisíc obyvateľov a v takom veľkom meste nefungovala komunistická kontrola tak, ako v menších mestách. Videl som to na bratrancoch z "vidieka". Aj v Liptovskom Mikuláši sme mali nejakú tetu. Tá kontrola režimom bola citeľná. Na rozdiel od Bratislavy, pretože to bolo v porovnaní s Mikulášom anonymné veľkomesto, a preto sa tam žilo trochu slobodnejšie.

Čím sa v roku 1980 vaši rodičia živili?

- Otec bol zubár a mama právnička.

To znamená na tú dobu relatívne prestížne profesie.

- Nemyslím si, že to boli nejaké prominentné pozície. Ani jeden z rodičov nebol členom komunistickej strany. Tým pádom nemali nejaké úžasné fleky. Bola to stredná príjmová trieda.

Čo ich priviedlo k rozhodnutiu opustiť krajinu?

- Ekonomická situácia. Nemôžem povedať, že sme utiekli preto, lebo sme boli prenasledovaní. Vedeli sme, že nemôžeme verejne prejavíť názor, ale nik nás nechodil buzerovať. Odišli sme pre lepšiu životnú perspektívu.

Aký ste mali prvý dojem na druhej strane železnej opony ako dvanásťročný chlapec?

- Bol to obrovský kultúrno-konzumný šok. Tie obchody plné tovarov. Nechápal som, ako ľudia vôbec dokážu vymyslieť také množstvo produktov a mať ich na pultoch k dispozícii, zabezpečiť ich logistiku. Bolo to šialené. Tu som bol zvyknutý, že existuje jeden druh jogurtu alebo konzervy.

Ako sa z vášho pohľadu zmenila krajina, do ktorej ste sa po takmer desiatich rokoch vrátili?

- Nijako. To bol tiež kultúrny šok. Keď som prišiel na sídlisko, na ktorom som vyrastal, boli tam tí istí ľudia v tých istých sivých kabátoch, tie isté autá. Jediná zmena, ktorú som vnímal, bola, že podrástli stromy. Nechápal som. Mal som dojem, že tam zastal čas.

Napriek tomu ste sa v takej krajine rozhodli podnikat'.

- Podnikanie bola príjemná sprievodná činnosť. Zabezpečovala mi nejaký zdroj príjmov, ale táto krajina ma lákala niečím iným. Ja som si nepamätal veľa z toho, čo sa dialo do mojich dvanástich rokov. Ale keď som sa vrátil a mal som dvadsaťdva, prvýkrát som vedome zažil niečo také, že som si uvedomil, že ľudia na ulici sa zhovárajú medzi sebou mojou rodnou rečou. Nebola tam žiadna jazyková bariéra. Ja síce viem po nemecky dobre, ale predsa len som si musel všetko v hlave prekladať do slovenčiny. Nikdy som nebol s nemčinou zžitý, alebo ako to mám vysvetliť. Druhou vecou bolo zmýšľanie tých ľudí. Jednoducho som zrazu oveľa viac chápal ich konanie, reakcie. Bolo mi to bližšie a prirodzenejšie. Nemecká a slovenská mentalita sú iné. Navyše Nemci majú veľké mindráky z Hitlera. Povedať v Nemecku vtip o Hitlerovi bola zaručená cesta, ako sa stať outsiderom.

Mali ste dvadsaťdva, študovali ste na vysokej škole a namiesto toho, aby ste použili študentskú pôžičku na financovanie štúdia, zobrali ste peniaze na Slovensko a začali podnikat'.

- Bolo to o niečo menej a nebolo to z pôžičky. Mal som študentský účet a banka mi dovoľovala ho prečerpať a ísť do mínusu. A musím doplniť, že počas štúdia som pracoval ako strážnik. A nezarábam som až tak zle. To prečerpanie účtu bolo vo výške dvoch - troch mesačných príjmov. Nakúpil som prvé telefónne záznamníky, faxy, papier do nich a doviezol sem.

Z prečerpania účtu ste vybudovali veľkú úspešnú firmu?

- Skôr stredne veľkú, pretože veľké firmy majú viac ako päťsto zamestnancov, tá mala okolo dvestosedemdesiat.

Neskôr ste ju predali. Dnes netajíte, že ste úspešný mladý muž.

- Netajím, že môj majetok je vyšší, ako sú moje finančné nároky na život. Netajím, že už nikdy nemusím robiť na to, aby som si udržal súčasný životný štandard. Môj dnešný životný štandard nie je jachta a súkromný ostrov, to tam tiež napíšete. Nežijem nejakou brutálne nad pomery. Nepijem šampanské za tristo eur, nekupujem si obleky za tritisíc, nenechávam si ich šiť na mieru. Toto všetko ovplyvňuje finančnú

potrebu na udržanie si životného štandardu. Nie je príliš extravagantný.

Koľko vlastníte áut?

- Jedno. A moja partnerka tiež jedno.

Je to auto porovnateľné s niektorým lacnejším modelom auta Jána Slotu?

- Ježišmária, ja mám oproti Jánovi Slotovi kolobežku! Volvo XC60, kúpil som ho v Nemecku, lebo tam je lacnejšie. Stálo asi 38-tisíc eur.

Žijete v byte alebo v dome?

- Mám štvorizbový byt v centre Bratislavy. Je to do istej miery komfort, ale zase v ňom nevidia obrazy za milióny, nie sú tam zlaté kľučky. Ale nešetril som na jeho vybavení. Je to funkčne zariadený byt, v ktorom sa cítim príjemne.

Máte zaujímavý životný príbeh. Študent, ktorý podniká, podnikateľ, ktorý študuje, a ktorý príde za ministrom financií a strčí mu do ruky na jednom háрку koncept daňovej reformy. Aspoň tak hovorí legenda.

- Ten hárok je na tej legende jediná pravdivá vec. Ono to ale nevzniklo všetko naraz. Ja som na Slovensku podnikal od mája 1990, a keď som začal v októbri 1998 študovať na **Ekonomickej univerzite**, zamestnával som vo firme viac ako dvesto ľudí. Študovať som začal vo chvíli, keď som si mohol dovoliť začať sa jemne odpútať od firmy. Nebolo mojou ambíciou zostarnúť s ňou. Štúdium mi pomohlo odpútať sa od firmy, odišiel som z jej štruktúr v roku 2001 a o päť rokov som ju predal. Čiže som s ňou strávil pätnásť rokov, tie veci neboli naraz. No a v novembri 2002 som oslovil Mikloša s tým hárkom papiera.

Čo vás viedlo k tomu, aby ste začali uvažovať o slovenskom daňovom systéme?

- Ako podnikateľovi mi strpčoval život. Ale dlhodobo som plánoval ísť do politiky a rozmýšľal som, ako. A nechcel som do nej vstúpiť s nejakými všeobecnými blábolami, ale po odbornej línii. V tomto sa mi najlepšie javil daňový systém. Je to pomerne kompaktná vec, ľahko reformovateľná, netreba tam veľa študovať. Ja som sa za rok intenzívneho štúdia stal expertom v tejto oblasti. Venoval som sa tomu vysoko nad rámec toho, čo vyžadovala škola.

To, že vás Ivan Mikloš nielen vypočul, ale presadil do praxe veľkú časť vašich návrhov, možno považovať za váš osobnostný i politický úspech?

- Je tam oveľa viacej šťastia ako schopnosti, že sa mi to podarilo, (smiech) Ale dôležité je, že sa mi potom Mikloš ozval a ja som strávil na ministerstve financií rok. 5. decembra 2003 parlament schválil posledné potrebné zákony. Na druhý deň som dal na ministerstve výpoveď, lebo reforma bola na svete a už nebolo čo riešiť. Na ministerstvo som sa vrátil ešte ako poradca Jána Počiatka v júli 2006.

Prečo? Nepozerali ste na to, že Mikloš ako pravičiar presadil vaše reformy, a predsa len, Počiatek je inej farby?

- Počiatek mi dal ponuku vrátiť sa na ministerstvo. Prijal som ju, lebo hrozilo, že Fico zruší rovnú daň. A to som nechcel.

Obhájiť a udržať ju sa podarilo.

- Áno. Strávil som na ministerstve deväť mesiacov. Ukázalo sa, že už nemá ako rovnú daň zrušiť, tak som odišiel. Pretože zrušiť ju, na to bolo treba meniť veľké množstvo zákonov. A v marci 2007 o niečom takom nebolo ani slychu. Uvedomil som si, že k prvému januáru 2008 to už nestihnú. Ak by chceli niečo robiť, tak najskôr od začiatku ďalšieho roka, ale to už bolo blízko k voľbám a bolo mi jasné, že už neurobia nič.

Prečo ste mali ambíciu vstúpiť do politiky?

- Som rád, keď môžem meniť pravidlá. Keď mám dostatočnú príležitosť a možnosť meniť ich.

Prečo človek, ktorý si podnikaním zarobil a má viac ako tri a pol milióna eur, zakladá stranu a strká do nej vlastné peniaze? Mohol by predsa celý život nerobiť už nič, len si ich užívať.

- Nič nerobiť celý život, to nie je ani cieľ, ani nejaká úžasná výzva. Dokonca to nie je ani príjemné

trávenie času. Z pohľadu človeka, ktorý žije z priemernej mzdy, možno. Chápem, že keď človek zarába menej, ako sú jeho nároky, jeho hlavným zmyslom života je zarobiť viac. Ale ak máte o dosť peňazí viac ako potrebujete a je to dlhodobý stav, potom sa priority menia. A garantujem vám, že nič nerobiť pre majetných ľudí nie je cieľ. To si myslia tí, ktorí nemajú toľko peňazí, koľko potrebujú.

Dobre, ale prečo ste ako majetný človek zakladali stranu? Prečo ste nerozbehli, napríklad, obdobu Dobrého anjela? Za ním stoja tiež dvaja konkrétni bohatí podnikatelia.

- Mňa láka meniť pravidlá, nie robiť charitu, ktorá je potrebná preto, lebo tie pravidlá nie sú dostatočne dobré. Charita nie je pre mňa výzvou. Každý sme zrejme iný. Preto som si nekúpil jachtu, preto nerobím charitu. Preto som spolu s pár ďalšími ľuďmi založil stranu.

Ktorá má pre svojich členov veľmi prísne kritériá.

- Najprísnejšie na slovenskej politickej scéne. Ich nastavenie nebolo cieľom, ale prostriedkom. Pre mňa bolo dôležitejšie postaviť kritériá tak, ako to najlepšie dokážeme.

Vaši členovia nesmeli byť pred rokom 1989 členmi komunistickej strany, zamestnancami či spolupracovníkmi tajných služieb...

-... štátnej bezpečnosti.

Vojenskej kontrarozvedky nie?

- My máme podchytenú štátnu bezpečnosť, kontrarozvedku nie. Podľa mňa tam bolo málo ľudí.

Pol Liptovského Mikuláša, napríklad.

- To fakt? Asi pre bývalú vysokú vojenskú školu, nie?

Ďalším z kritérií na vašich členov je, že po roku 1989 nesmeli byť členmi viac ako dvoch politických strán.

- Nie je to tak, máme dokonca člena, ktorý bol v troch stranách. Najskôr bol v jednej, ktorá sa zlúčila s ďalšou a ani nevedel ako sa tá spojila s treťou. Riešime to individuálne. Ale určite sa pozeráme podozrivo na človeka, ktorý bol šesť rokov v jednej strane, šesť v rokoch v druhej a teraz by chcel ísť k nám.

Keby chcel k vám vstúpiť bývalý okresný funkcionár Smeru alebo HZDS?

- Nie, ježišmária! Úplne vylúčené! Bývalý okresný funkcionár SDKÚ mal problém stať sa našim členom. Odmietli sme ho. (smiech)

Aj keby bol perspektívny v ostatných veciach, tak by jeho funkcia bola prvou červenou kartou?

- Otázka je, v čom by bol perspektívny. Treba sa vždy pýtať a vidieť, prečo chce niekto vstúpiť. Buď sa vo vlastnej strane nevedel uplatniť - otázka je, či sa potom bude vedieť u nás a čo tam potom tak dlho robil, alebo niečo vyviedol. Môže sa síce stať, že niekedy niekoho perspektívneho odmietneme. Ale radšej to, ako mať medzi sebou zhnité jablko.

Čo, podľa vás, najlepšie a čo najhoršie urobila vláda Róberta Fica?

- Najlepšie? Prijala euro, dotiahla do konca vstup do Schengenu, pretože predošlej vláde sa nedarilo stíhať termíny. Otázka je, za akú cenu sme boli v tom Schengene načas. To je iná vec. Ale stať sa súčasťou schengenského priestoru bola dobrá vec a dôležitý signál pre svet. A tretia vec, ktorú chválím, je to možno prkotina, ale dôležitá - Ficove ihriská. Podporiť telesnú aktivitu v širšom rozsahu je určite rozumná vec a vnímam to oveľa viac ako verejný statok než súkromný. Čiže tieto tri veci - euro, Schengen a ihriská vnímam pozitívne. Všetko ostatné z práce Ficovej vlády negatívne.

PETER LEHOTSKÝ

"Ježišmária, oproti Jánovi Slotovi mám kolobežku.
RICHARD SULÍK

Richard Sulík

"Nič nerobiť celý život, to nie je ani cieľ, ani nejaká úžasná výzva." FOTO:SULIK.SK

[Späť na obsah](#)

6. Richard Sulík netají, že má viac majetku, ako sú jeho nároky na život

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 04/08/2010; Liptov - Zaujímavosti; Peter Lehotský]

Dnes predseda parlamentu, v čase vzniku rozhovoru ambiciózny predseda novej politickej strany.

LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ. Tento materiál vznikol v Liptovskom Mikuláši vlni v jeseni a z rôznych dôvodov sa dostáva k čitateľovi až dnes.

Vaši rodičia vás podľa vtedajších zákonov "zavliekli do cudziny". To bolo začiatkom osemdesiatych rokov?

- Áno, bol som "zavlečený" do cudziny. (smiech) V roku 1980 sme odišli do Západného Nemecka. Mal som vtedy dvanásť rokov. Tu som vychodil ešte šiestu triedu základnej školy, v Nemecku som pokračoval v siedmej. Potom som študoval na gymnáziu. Neskôr som chodil postupne na dve vysoké školy, ale nedokončil som ich.

Keď ste s rodičmi odchádzali na dovolenku, z ktorej ste sa nevrátili, vedeli ste ako dieťa, čo plánujú?

- Áno, vedel som. V rodine sme sa rozprávali o komunistickom režime otvorene. Niekedy som bol tou otvorenosťou až prekvapený. Ale treba sa na to pozerať aj tak, že už vtedy mala Bratislava okolo tristo tisíc obyvateľov a v tak veľkom meste nefungovala komunistická kontrola tak, ako v menších mestách. Videl som to na bratrancoch z "vidieka". Aj tu, v Liptovskom Mikuláši, sme mali nejakú tetu. Tá kontrola režimom bola citeľná. Na rozdiel od Bratislavy, pretože to bolo v porovnaní s Mikulášom anonymné veľkomesto a preto sa tam žilo trochu slobodnejšie.

Čím sa v roku 1980 vaši rodičia živili?

- Otec bol zubár a mama právnička.

To znamená na tú dobu relatívne prestížne profesie?

- Nemyslím si, že to boli nejaké prominentné pozície. Ani jeden z rodičov nebol členom komunistickej strany. Tým pádom nemali nejaké úžasné fleky. Bola to taká stredná príjmová trieda.

Čo ich priviedlo k rozhodnutiu opustiť krajinu?

- Ekonomická situácia. Nemôžem povedať, že sme utiekli preto, lebo sme boli prenasledovaní. Vedeli sme, že nemôžeme verejne prejavovať názor, ale nik nás nechodil buzerovať. Odišli sme kvôli lepšej životnej perspektíve.

Keď ste sa ocitli na druhej strane železnej opony, aký ste ako dvanásťročný chlapec mali prvý dojem? Bol to veľký alebo menší kultúrny šok? Pýtam sa aj preto, lebo na rozdiel od Liptákov ste mali možnosť vidieť kúsok slobodného sveta cez rakúsku televíziu, ktorú väčšina Bratislavy - na rozdiel od ostatných častí krajiny - mala možnosť sledovať.

- Bol to obrovský kultúrno-konzumný šok. Tie obchody plné tovarov. Ja som nechápal, ako ľudia vôbec dokážu vymyslieť také množstvo produktov a tovarov a mať ich na pultoch k dispozícii, zabezpečiť ich logistiku. Bolo to šialené. Tu som bol zvyknutý, že existuje jeden druh jogurtu alebo konzervy...

Kedy po revolúcii ste sa vrátili nazad?

- Bolo to 12. marca 1990. Mal som náročný semester - študoval som ekonómiu a mal som veľa skúšok. To bol dôvod, prečo až po troch mesiacoch od revolúcie. A mierne prevládala aj obava, či sa mi niečo nestane, keď sa vrátim. Keby som sa vrátil pred revolúciou, tak by ma komunisti nebolí pustili nazad do Nemecka. A tak som po revolúcii - podobne ako mnohí iní emigranti - vyčkával, ako sa to v starej vlasti vyvinie...

Ako sa z vášho pohľadu zmenila krajina, do ktorej ste sa po takmer desiatich rokoch vracali?

- Nijako. To bol pre mňa kultúrny šok. Keď som prišiel na sídlisko, na ktorom som vyrastal, tam boli tí istí ľudia v tých istých sivých kabátoch, tie isté autá... Jediná zmena, ktorú som vnímal bola, že podrástli stromy. Nechápal som. Mal som dojem, že tam zastal čas.

Napriek tomu ste sa v takej krajine rozhodli podnikat'?

- To podnikanie bola taká príjemná sprievodná činnosť. Zabezpečovala mi nejaký zdroj príjmov, ale táto krajina ma lákala niečím iným. Ja som si nepamätal veľa z toho, čo sa dialo do mojich dvanástich rokov. Ale keď som sa vrátil - a mal som dvadsaťdva - tak som prvýkrát vedome zažil niečo také, že som si uvedomil, že ľudia na ulici sa zhovárajú medzi sebou mojou rodnou rečou. Nebola tam žiadna jazyková bariéra. Ja síce viem po nemecky dobre, ale predsa len som si musel všetko v hlave interne prekladať do slovenčiny. Nikdy som nebol s nemčinou zžitý, alebo ako to mám vysvetliť. Druhou vecou bolo zmýšľanie tých ľudí. Jednoducho som zrazu oveľa viac chápal ich konanie, reakcie. Bolo mi to bližšie a prirodzenejšie. Nemecká a slovenská mentalita sú jednoducho iné. A navyše Nemci majú veľké mindráky z Hitlera. Povedať v Nemecku vtip o Hitlerovi bola zaručená cesta, ako sa stať outsiderom.

Máte dvadsaťdva, študujete na vysokej škole a miesto toho, aby ste použili študentskú pôžičku na financovanie štúdia zoberiete peniaze na Slovensko a začnete podnikat'. Koľko to bolo - desaťtisíc mariek?

- Bolo to o niečo menej a nebolo to z pôžičky. Ja som mal študentský účet a banka mi dovoľovala ho prečerpať a ísť do mínusu. A musím doplniť, že počas štúdia som pracoval ako strážnik. A nezarábala som až tak zle. To prečerpanie účtu bolo vo výške možno dvoch - troch mesačných príjmov. Nakúpil som prvé telefónne záznamníky, faxy, papier do nich a dovezol sem.

Z prečerpania účtu ste vybudovali veľkú úspešnú firmu...

- ... skôr stredne veľkú, pretože veľké firmy sú nad päťsto zamestnancov a tá moja mala okolo dvestosedemdesiat...

... ktorú ste neskôr predali. Dnes sa netajíte, že ste úspešný mladý muž.

- Netajím sa tým, že môj majetok je vyšší ako sú moje finančné nároky na život. Netajím sa tým, že už nikdy nemusím robiť na to, aby som si udržal súčasný životný štandard. Môj dnešný životný štandard nie je jachta a súkromný ostrov, to tam tiež napíšete. Nežijem nejak brutálne nad pomery. Nepijem šampanské za tristo eur, nekupujem si obleky za tritisíc, nenechávam si ich šiť na mieru. Toto všetko ovplyvňuje finančnú potrebu na udržanie si životného štandardu. Nie je príliš extravagantný.

Koľko vlastníte áut?

- Jedno. A moja partnerka tiež jedno.

Je to auto porovnateľné s niektorým lacnejším modelom auta Jána Slotu, alebo...

- Ježišmária, ja mám oproti Jánovi Slotovi kolobežku! Volvo XC60, kúpil som ho v Nemecku, lebo tam je lacnejšie. Stálo asi 38-tisíc eur.

Žijete v byte alebo v dome?

- Mám štvorizbový byt v centre Bratislavy. Je to do istej miery komfort, ale zase v ňom nevisia obrazy za milióny, nie sú tam zlaté kľučky. Ale nešetril som na jeho vybavení. Je to funkčne zariadený byt, v ktorom sa cítim príjemne.

Máte zaujímavý životný príbeh. Študent, ktorý podniká, podnikateľ, ktorý študuje a ktorý príde za ministrom financií a strčí mu do ruky na jednom hárkku koncept daňovej reformy. Aspoň tak hovorí legenda.

- Ten hárok je na tej legende jediná pravdivá vec. Ono to ale nevzniklo všetko naraz. Ja som na Slovensku podnikal od mája 1990 a keď som začal v októbri 1998 študovať na **Ekonomickej univerzite**, tak som zamestnával vo firme cez dvesto ľudí. Študovať som začal vo chvíli, keď som si mohol dovoliť začať sa jemne odpútať od firmy. Nebolo mojou ambíciou zostarnúť s ňou. Štúdiom mi pomohlo odpútať sa od firmy, odišiel som z jej štruktúr v roku 2001 a o päť rokov som ju predal. Čiže som s ňou strávil pätnásť rokov, tie veci neboli naraz. No a v novembri 2002 som oslovil Mikloša s tým hárkom papiera.

Čo vás viedlo k tomu, aby ste začali uvažovať o slovenskom daňovom systéme?

- Ako podnikateľovi mi strpčoval život. Ale dlhodobo som plánoval ísť do politiky a rozmýšľal som, ako. A nechcel som do nej vstúpiť s nejakými všeobecnými blábolami, ale po odbornej línii. V tomto sa mi najlepšie javil daňový systém. Je to pomerne kompaktná vec, ľahko reformovateľná, netreba tam veľa študovať. Ja som sa za rok intenzívneho štúdia stal expertom v tejto oblasti. Venoval som sa tomu vysoko nad rámec toho, čo vyžadovala škola.

To, že vás Ivan Mikloš nielen vypočul, ale presadil do praxe veľkú časť vašich návrhov môžeme teda považovať za váš osobnostný i politický úspech?

- Je tam oveľa viacej šťastia ako schopnosti, že sa mi to podarilo. (smiech) Ale dôležité je, že sa mi potom Mikloš ozval a ja som strávil na ministerstve financií rok. 5. decembra 2003 parlament schválil posledné potrebné zákony. Na druhý deň som dal na ministerstve výpoveď, lebo reforma bola na svete a už nebolo čo riešiť. Na ministerstvo som sa vrátil ešte ako poradca Jána Počiatka v júli 2006.

Prečo? Nepozerali ste sa na to tak, že Mikloš je pravičiar, presadil vaše reformy a predsa len, Počiatek bol inej farby?

- Počiatek mi dal ponuku vrátiť sa na ministerstvo. Prijal som to, lebo hrozilo, že Fico zruší rovnú daň. A to som nechcel.

Obhájiť a udržať sa ju podarilo...

- Áno. Strávil som na ministerstve deväť mesiacov. Ukázalo sa, že už nemá ako rovnú daň zrušiť, a tak som odišiel. Pretože zrušiť ju, na to bolo treba meniť veľké množstvo zákonov. A v marci 2007 o niečom takom nebolo ani slychu. Uvedomil som si, že k prvému januáru 2008 to už nestihnú. Ak by chceli niečo robiť, tak najskôr od začiatku ďalšieho roka, ale to už bolo blízko k voľbám a bolo mi jasné, že už neurobia nič.

Prečo ste mali ambíciu vstúpiť do politiky?

- Som rád, keď môžem meniť pravidlá. Keď mám dostatočnú príležitosť a možnosť meniť ich.

Po zavedení rovnej dane a krátkom pôsobení v Počiatkovom tíme prišla fáza, v ktorej ste koketovali s myšlienkou vstúpiť do SDKÚ-DS. Nakoniec ste založili vlastnú stranu, z ktorej si mnohí do istého momentu robili viac i menej skrývané posmešky. Aké je to založiť novú stranu na zelenej lúke?

- To koketovanie s Dzurindom bolo asi preto, lebo som taký koketný typ. (smiech) Založiť stranu obnáša veľa roboty. Nečakal som, že až toľko, koľko jej nakoniec bolo.

Prečo človek, ktorý si podnikaním zarobil - a má ich - viac ako tri a pol milióna eur zakladá stranu a strká do nej vlastné peniaze? Mohol by predsa celý život už nič nerobiť a užívať si ich.

- Nič nerobiť celý život, to nie je ani cieľ, ani nejaká úžasná výzva. Dokonca to nie je ani príjemné trávenie času. Z pohľadu človeka, ktorý žije z priemernej mzdy možno. Ja chápem, že keď človek zarába menej, ako sú jeho nároky, tak jeho hlavným zmyslom života je zarobiť viac. Ale ak máte o dosť peňazí viac ako potrebujete, a je to dlhodobý stav, potom sa priority menia. A garantujem vám, že nič nerobiť pre majetných ľudí nie je cieľ. To si myslia tí, ktorí nemajú k životu toľko peňazí, koľko potrebujú.

No dobre, ale prečo ste ako majetný človek zakladali stranu? Prečo ste nerozbehli, napríklad, obdobu Dobrého anjela? Za ním stoja tiež dvaja konkrétni bohatí podnikatelia...

- Mňa láka meniť pravidlá, nie robiť charitu, ktorá je potrebná preto, lebo tie pravidlá nie sú dostatočne dobré. Charita nie je pre mňa výzvou. Každý sme zrejme iný. Preto som si nekúpil jachtu, preto nerobím charitu. Preto som spolu s pár ďalšími ľuďmi založil stranu...

... ktorá má pre svojich členov veľmi prísne kritériá.

- Najprísnejšie na slovenskej politickej scéne. Ich nastavenie nebolo cieľom, ale prostriedkom. Pre mňa bolo dôležitejšie postaviť kritériá tak, ako to najlepšie dokážeme.

Vaši členovia nesmeli byť pred rokom 1989 členmi komunistickej strany, zamestnancami či spolupracovníkmi tajných služieb...

- ... štátnej bezpečnosti...

...vojenskej kontrarozvedky nie?

- My máme podchytenú štátnu bezpečnosť, kontrarozvedku nie. Podľa mňa tam bolo tak málo ľudí...

... pol Liptovského Mikuláša, napríklad.

- To fakt? Asi pre bývalú vysokú vojenskú školu, nie?

... a ďalším z kritérií na vašich členov je, že po roku 1989 nesmeli byť členmi viac ako dvoch politických strán.

- Nie je to tak, máme dokonca člena, ktorý bol v troch stranách. Najskôr bol v jednej, ktorá sa zlúčila s ďalšou a ani nevedel ako a tá sa spojila s treťou. Riešime to individuálne. Ale určite sa pozeráme podozrivo na človeka, ktorý bol šesť rokov v jednej strane, šesť v rokoch v druhej a teraz by chcel k nám.

Keby chcel ku vám vstúpiť bývalý okresný funkcionár Smeru alebo HZDS?

- Nie, ježišmaria! Úplne vylúčené! Bývalý okresný funkcionár SDKÚ mal problém stať sa našim členom. Odmietli sme ho. (smiech)

Aj keby bol perspektívny v ostatných veciach, tak jeho funkcia bola prvou červenou kartou?

- Otázka je, v čom by bol perspektívny. Treba sa vždy pýtať a vidieť, prečo chce niekto vstúpiť. Buď sa vo vlastnej strane nevedel uplatniť - otázka je, či sa potom bude vedieť u nás a čo tam potom tak dlho robil - alebo niečo vyvedol. Môže sa síce stať, že niekedy niekoho perspektívneho odmietneme. Ale radšej to, ako mať medzi sebou zhnité jablko.

Čo najlepšie a čo najhoršie urobila vláda Róberta Fica?

- Najlepšie? Prijala euro, dotiahla do konca vstup do Schengenu, pretože predošlej vláde sa nedarilo stíhať termíny. Otázka je, za akú cenu sme boli v tom Schengene načas. To je iná vec. Ale stať sa súčasťou schengenského priestoru bola dobrá vec a dôležitý signál pre svet. A tretia vec, ktorú chválím - je to možno prkotina, ale dôležitá - Ficove ihriská. Podporiť telesnú aktivitu v širšom rozsahu je určite rozumná vec a vnímam to oveľa viac ako verejný statok než súkromný. Čiže tieto tri veci - euro, Schengen a ihriská vnímam pozitívne. Všetko ostatné z práce Ficovej vlády negatívne.

Peter Lehotský

[Späť na obsah](#)

7. Neznášam komplimenty

[Téma: Ekonomická univerzita; Emma; 11/08/2010; 09/2010; s.: 16; Biznis lekcie; Danko VILHANOVÁ]

„Ak mi v práci niekto povie, že dobre vyzerám, som z toho nesvoja,“ tvrdí Zuzana Hliváková, hlavná riaditeľka marketingu a komunikácie v poisťovni Generali Slovensko.

Ing. Mgr. Zuzana Hliváková (33) okrem štúdia slovenčiny a francúzštiny na filozofickej fakulte získala diplom aj na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. Začínala ako redaktorka spravodajstva v Slovenskej televízii, prvé skúsenosti s reklamou a marketingom nabrala v telekomunikačnej spoločnosti a už sedem rokov pracuje v poisťovni Generali Slovensko, kde šéfuje komunikačnému oddeleniu. Najradšej oddychuje pri dobrej knihe alebo na cestách. "Očaril ma parížsky Disneyland lebo je úžasné, ako je v ňom premyslený každý detail. Dokáže vás zmanipulovať tak, aby ste v ňom nakupovali, aj to, čo nepotrebujete. Moja deformácia, že pracujem v marketingu, sa ani na dovolenke nezaprie."

- Šéfujete aj mužom, ako to vnímajú vaši kolegovia?

Tvária sa, že dobre, ale neviem, čo si o tom myslia naozaj. Ja som však nikdy nemala problémy s tým, že by moje schopnosti niekto posudzoval podľa toho, že som žena. Dnes predsa nezáleží na pohlaví, ale na tom, čo má človek v hlave. Tejto zásady sa držím a v biznise odmietam používať ženské zbrane. Prekáža mi, keď v práci dostávam komplimenty za to, ako vyzerám. Viac ma poteší, ak niekto ocení moju robotu.

- Ako vyzerá váš pracovný deň?

Zaujímavo, lebo už ráno viem, že to bude "dlhá noc". Aby som mohla pracovať, potrebujem silnú kávu a najmä nápady. Okolo seba mám dobrý tím ľudí, s ktorým pripravujeme reklamné kampane, vymýšľame stratégie, ako posilniť značku a pritiahnúť pozornosť zákazníkov.

- Pracujete v poisťovni, máte poisťku aj na niečo netradičné?

Byt a auto považujem za samozrejmosť, ale ak si niekedy kúpim psa, určite si ho poistím. Ja sa držím hesla, že je dôležité byť dobre poistený. Tak, že ak niekomu voda zaplaví dom, z vyplatených peňazí si bude môcť kúpiť nový. V našej spoločnosti sme už preplácali aj veľmi netradičné poisťky, Trebárs

kadernícké služby psíkovi, ktorému pri požiari obhorela biela sršť. Alebo luxusnú kabelku, ktorú návšteve rozhrýzol domáci králik.

- Ako šéfka tímu pracujete dlho do večera, pri čom si najradšej dobíjate baterky?

Moja práca ma baví, čiže aj keď som v strese, až tak ho nevnímam. Ale najradšej relaxujem pri filmoch, knihách alebo v divadle. A na balkóne rada pestujem kvety, aj keď manžel už protestuje, že ich je tam veľa a nemáme si kde sadnúť.

Danka VILHANOVÁ
Foto Júlia ŠIMÁKOVÁ, profimedia.sk

Na kvalitnú kozmetiku si potrpím.

Toto je darček od kolegov, MP3 prehrávač v tvare myšacej hlavy

Mojou slabosťou sú topánky. Už ich nemám kde odkladať!

Francúzsko a Korzika, na tieto miesta by som mohla chodiť aj každý rok.

Oblúbený film Pulp Fiction

Z Disneylandu som si priniesla šálku na kávu.

Moji známi vedia, že milujem technické hračky.

[Späť na obsah](#)

8. Externisti od septembra zaplatia tisícky

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 12/08/2010; s.: 8; SERVIS HN; Tomáš Nejedlý]

Najlacnejšie programy vyjdú na 340 eur, na tie žiadanejšie si však pripravte oveľa vyššiu sumu peňazí.

Tomáš Nejedlý tomas.nejedly@ecopress.sk

Bratislava - Od septembra začnú platiť za vysokú školu ďalšie tisícky študentov vysokých škôl. Ide najmä o externistov - tento rok ich prijali na verejné aj súkromné univerzity takmer 18-tisíc.

Štúdiom popri práci rieši svoje vzdelanie či zisk titulu každý tretí vysokoškôlak. Jedným z nich je aj Peter, ktorý pracuje v banke ako marketingový špecialista na kreditné karty.

Každú sobotu cestuje z Bratislavy do Galanty, aby absolvoval prednášky a semináre z bankového manažmentu na súkromnej vysokej škole. "V každej práci som bol ohodnotený nižšie a musel som zamestnávateľovi dokazovať, že si zaslúžim toľko isto ako vysokoškôlak.

Navyše, pri výberových konaniach, najmä vo väčších firmách, som bol len kvôli nedokončenému vysokoškolskému vzdelaniu vyradený vždy už v prvom kole, " vysvetľuje dôvody, prečo sa dal na externé štúdium.

Externe aj zadarmo

Výška školného - zhruba 800 eur za semester - nebola pre Petra rozhodujúca, pri výbere školy zohľadňoval najmä vzdialenosť od domu a príbuznosť programu s prácou.

Študenti, ktorí majú hlbšie do peňaženky, však nájdu na Slovensku aj lacnejšie programy. Tie najlacnejšie vyjdú na 340 eur za rok štúdia - napríklad ošetrovateľstvo či fyzioterapia.

Platí pritom klasické trhové pravidlo, že čím žiadanejší program, tým vyššia suma - najviac zaplatia uchádzači za právo, manažment a mediálnu komunikáciu. Výšku poplatku určili školy už začiatkom roka, verejné pritom museli zohľadniť maximálny strop, ktorý každoročne určuje ministerstvo školstva.

Tento rok univerzity ponúkali externistom aj bezplatné programy.

Záujemcovia o vysokoškolský diplom môžu zadarmo študovať napríklad účtovníctvo v Nitre, zubnú techniku v Martine, ošetrovateľstvo v Trnave či právo v Banskej Bystrici.

Na jeseň bude známa ponuka programov na akademický rok 2011/2012.

Prídlhé štúdium zaplatíte

Poplatky však čakajú aj študentov, ktorí prekročili štandardnú dĺžku štúdia, a tých, ktorí sa zapísali na ďalšiu školu. Na pozore by sa mali mať najmä budúci umelci a lekári, pretože práve tieto školy stanovili výšku "pokuty" na maximum. Za rok štúdia navyše na Vysokej škole múzických umení či na Jesseniovej lekárskej fakulte Univerzity Komenského zaplatia "veční študenti" zhruba 1 500 eur.

Tie "mäkšie" fakulty si účtujú zhruba štyristo eur za rok, no niet jedinej školy, ktorá by sa tohto druhu príjmu úplne vzdala. Študent, ktorému dĺžka štúdia "ujde", by však mal vyskúšať žiadosť o odpustenie časti alebo celého poplatku - najmä ak si štúdium predlžuje zo zdravotných dôvodov či pre rodinné problémy, ktoré nemohol ovplyvniť.

"V každej práci som bol ohodnotený nižšie a musel som zamestnávateľovi dokazovať, že si zaslúžim toľko ako vysokoškolák.

Peter, externista, ktorý pracuje v banke

Prehľad poplatkov v nadchádzajúcom akademickom roku pre externistov a pri nadštandardných formách štúdia

Spoplatnené bakalárske študijné programy v externej forme štúdia

VŠ/fakulta

VEREJNÉ VYSOKÉ ŠKOLY Študijné programy Školné v roku 2010/2011 (v EUR)

Ekonomická univerzita v Bratislave

Národohospodárska fakulta všetky programy 400

Obchodná fakulta všetky programy 400

všetky programy

Podnikovohospodárska fakulta ekonomika a manažment podniku 400

Katolícka univerzita v Ružomberku

Fakulta zdravotníctva ošetrovateľstvo, pôrodná asistancia 580

Pedagogická fakulta všetky programy 850

Teologická fakulta v Košiciach náuka o rodine, sociálna práca 650

Prešovská univerzita v Prešove

Fakulta humanitných a prírodných vied jazykovo-komunikačné štúdiá, knižničné a informačné štúdiá 670

Fakulta humanitných a prírodných vied vychovávateľstvo 600

Fakulta humanitných a prírodných vied učiteľstvo praktickej prípravy 620

Fakulta manažmentu manažment 860

trénerstvo v špecializácii 11 disciplín 700

Fakulta športu telesná výchova jednopredmetová 650

Fakulta zdravotníctva 650

Filozofická fakulta andragogika, masmediálne štúdiá 930

Filozofická fakulta politológia, sociálna práca 796

Gréckokatolícka teologická fakulta animácia voľnočasových aktivít 550

Pravoslávna bohoslovecká fakulta charitatívna a sociálna služba 600

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre

Fakulta agrobiológie a potr. zdrojov udržateľné poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka, výživa ľudí,

hipológia 500

Fakulta biotechnológie a potravinárstva bezpečnosť a kontrola potravín 400

Fakulta ekonomiky a manažmentu ekonomika podniku 700

Slovenská technická univerzita v Bratislave

Fakulta chem. a potrav. technológie chemické technológie, potravinárstvo 350

Strojnícka fakulta všetky programy 500

Technická univerzita v Košiciach

Fakulta baníctva, ekológie, riadenia všetky programy 700

Fakulta elektrotechniky a informatiky aplikovaná informatika 600

Fakulta výrobných technológií všetky programy 500

Letecká fakulta prevádzka letísk, riadenie leteckej dopravy 580

Stavebná fakulta technológia a manažment v stavebníctve 500

Strojnícka fakulta všetky programy 500

Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne

Fakulta špeciálnej techniky špeciálna strojárka technika, servis a opravy automobilov 600

Fakulta sociálno-ekonomických vzťahov verejná správa 660

Fakulta zdravotníctva

Celouniverzitné pracovisko politológia 600

Trnavská univerzita v Trnave

Pedagogická fakulta všetky programy 730

Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce sociálna práca, verejné zdravotníctvo 600

Univerzita J. Selyeho v Komárne

Ekonomická fakulta podnikové hospodárstvo a manažment 650

Pedagogická fakulta všetky programy 650

Univerzita Komenského v Bratislave

Fakulta managementu manažment 850
Pedagogická fakulta francúzsky jazyk a kultúra, španielsky jazyk a kultúra 650
Pedagogická fakulta učiteľstvo nemeckého jazyka a literatúry 730
Pedagogická fakulta učiteľstvo hudobného umenia 700
Pedagogická fakulta sociálna práca 600
Pedagogická fakulta učiteľstvo pre materské školy a vychovávateľstvo pre školské kluby 500
Pedagogická fakulta ostatné programy 800
Právnická fakulta právo 680
Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre
Fakulta prírodných vied aplikovaná informatika 830
Fakulta prírodných vied environmentalistika, geografia v regionálnom rozvoji, sociálna geografia 660
Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva ošetrovateľstvo 750
Fakulta sociálnych vied a zdravotníctva sociálna práca, sociálne a misijné služby v rómskych komunitách 790
Fakulta stredoeurópskych štúdií všetky programy 700
Filozofická fakulta kulturológia - riadenie kultúry a turizmu 750
Filozofická fakulta marketingová komunikácia a reklama 860
Filozofická fakulta žurnalistika 860
Filozofická fakulta ostatné programy 700
Pedagogická fakulta učiteľstvo predmetu anglický jazyk a literatúra 763
Pedagogická fakulta pedagogika 830
Pedagogická fakulta predšk. a element, pedagogika, bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci 896
Pedagogická fakulta anglický jazyk a kultúra 700
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici
Ekonomická fakulta všetky programy 600
Fakulta politických vied európske štúdiá 700
Fakulta prírodných vied 600
Pedagogická fakulta všetky programy 700
Fakulta humanitných vied všetky programy 550 až 670
Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
Fakulta verejnej správy verejná správa 600
Filozofická fakulta aplikovaná etika 500
Filozofická fakulta
Filozofická fakulta masmediálne štúdiá 750
Filozofická fakulta sociálna práca
Lekárska fakulta fyzioterapia, ošetrovateľstvo, verejné zdravotníctvo 531
Právnická fakulta právo 680
Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta masmediálnej komunikácie marketingová komunikácia, masmediálna komunikácia 800
Žilinská univerzita v Žiline
Fakulta prírodných vied misijná práca, mediamatika a kultúrne dedičstvo, soci. pedagogika 650
SÚKROMNÉ VYSOKÉ ŠKOLY
Bankovní inštitút vysoká škola v Banskej Bystrici 1 518 až 1 759,28
Bratislavská vysoká škola práva v Bratislave 2 000 až 2 200
Dubnický tech. inštitút 580
Stredoeurópska vysoká škola v Skalici 1400
Vysoká škola bezpečnostného manažérstva v Košiciach 990
Vysoká škola manažmentu v Trenčíne 2 050 až 2 300
Vysoká škola medzinárodného podnikania ISM Slovakia v Prešove 850 až 1 360
Vysoká škola v Sládkovičove 1200
ŠTÁTNE VYSOKÉ ŠKOLY
Slovenská zdravotnícka univerzita 497,91

Poplatok za nadštandardnú dĺžku štúdia a za súbežné štúdium
Univerzita Poplatok (EUR/rok)
Akadémia umení v Banskej Bystrici 1 525
Ekonomická univerzita v Bratislave 900
Prešovská univerzita v Prešove 500 až 1 500
Katolícka univerzita v Ružomberku 500 až 850
Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre 400 až 1 200
Slovenská technická univerzita v Bratislave 400 až 1 500
Technická univerzita v Košiciach 500
Technická univerzita vo Zvolene 760
Trenčianska univerzita Alexandra Dubčeka v Trenčíne 340 až 900
Trnavská univerzita v Trnave 610 až 1020
Univerzita J. Selyeho v Komárne 650
Univerzita Komenského v Bratislave 332 až 2 000

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 664
Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici 600 až 700
Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach 600
Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave 850
Univerzita veterinárneho lekárstva a farmácie v Košiciach 720
Vysoká škola výtvarných umení v Bratislave 1 000 až 1 200
Vysoká škola múzických umení v Bratislave 1460
Žilinská univerzita v Žiline 100 až 750*

* študenti, ktorým chýba len štátnica alebo obhajoba záverečnej práce
Pozn.: Výška školného je odstupňovaná v závislosti od toho, či ide o bakalárske, inžinierske/magisterské alebo doktorandské štúdium a aj v závislosti od programu alebo fakulty.

"Veční študenti", pozor - niet školy, ktorá by si nechala ujsť príležitosť spolplatniť nadštandardné či súbežné štúdium.

Ilustračná snímka: Dreamstime

[Späť na obsah](#)

9. môj kraj Na Petržalku som si zvykol

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 11/08/2010; s.: 25; Svetové Slovensko; ZS]

Marián Greksa
hudobník

Narodil som sa v Bratislave, ale potom ma rodičia odtiaľ odniesli. Boli učiteľia, museli ísť tam, kam ich poslali. Preto som prvé štyri roky svojho života prežil v Rimavskej Sobote, potom sme sa presťahovali do Dunajskej Stredy, a keď som mal trinásť rokov, vrátili sme sa do Bratislavy. Bývali sme na Záluhách, kde som žil do svojich 23 rokov. Potom som sa oženil a presťahoval do Petržalky, kde bývam doteraz. Na Petržalku som si zvykol. Bývam ešte na tom lepšom konci oproti **Ekonomickej univerzite**, mám to blízko do mesta. Za posledných dvadsať rokov, keď tu najprv nebolo nič len byty a zopár obchodov, sa to skultúrnilo, ale ešte je tu kopec roboty, zišiel by sa tu väčší poriadok. Rád mám hrádzu, ktorá je trochu mimo Bratislavy, najnovšie sa mi páči nábrežie Eurovey. Páči sa mi aj Slavín a okolie VŠMU.

(ZS)

[Späť na obsah](#)

10. Nechcel som byť ako Bruchala

[Téma: Ekonomická univerzita; Šarm; 10/08/2010; 33/2010; s.: 8, 9, 10; OPĀĀ NÁS PREKVAPILI; TOMÁŠ MÁCHA]

Povolanie moderátora ho prestalo baviť vo chvíli, keď zistil, že by ho bývalý šéf Pavol Rusko mohol vymeniť za prvú sexi blondínu, ktorá by do televízie prišla. "Vždy som vedel, ako zarobiť peniaze," hovorí sebavedomo Jozef Jopo Poláček (40).

TOMÁŠ MÁCHA

Začínal ako moderátor v Markíze a jazdil na malom volkswagene. Dnes riadi vlastnú produkčnú spoločnosť a vozí sa na BMW X5 a porsche. Najprv pre pôžičky v noci nespával, dnes je ľudovo povedané "za vodou".

Svoju vilu si postavil v lese, miluje Izrael a študuje kabalu. Aj to je Jozef Jopo Poláček. A hoci hľadá do budúcnosti, na minulosť nezabúda.

Tri roky

"K Deke, ktorá ma preslávila, som sa dostal cez Teleráno. Bolo to veľmi bolestivé, lebo som nikdy nechcel robiť moderátora.

Bol som dídzej, pracoval som s hudbou, písal som recenzie a pripravoval hudobné relácie v rádiu. Moderovanie typu "dobré ráno, milé deti" alebo "teraz tu máme kuchára a pozrieme sa, čo si uvaríme" sa mi nikdy nepáčilo. Neznášal som to. V roku 1996 po absolvovaní **Ekonomickej univerzity** ma oslovil kamarát, ktorý už v Markíze pracoval, s ponukou na moderovanie Telerána. Prišiel som sa ukázať, a hoci ma zobrali, už po mesiaci som vedel, že to nie je nič pre mňa. Napokon som tam vydržal osem mesiacov. Keď som už chcel odísť, prišla ďalšia ponuka zastúpiť na dva mesiace za vtedajšiu

moderátorku Slávku Halčákovú v hudobnej relácii Deka. Išiel som do toho a z dvoch mesiacov sa vykľuli tri roky. V tridsiatke som si povedal, že je už trápne robiť veci pre sedemnásťročné decká, a odišiel som, " hovorí s úsmevom Jopo a netají sa s tým, že vyletieť do výšin nebolo pre neho často príjemné. "Dovtedy som si užíval anonymitu a žil som si svoj život. Žúroval som, balil dievčatá, žil som ako normálny chlapec. Odrazu sa za mnou ľudia na ulici začali ozberať a to mi príjemné nebolo. Začal som sa väčšmi kontrolovať.

Či mám dobré vlasy, či som dobre oblečený. Na toto všetko som si pár rokov zvykal, " dodal. Sláva, ktorú mu hudobná relácia priniesla, sa, ako to už býva, spájala aj so závišťou. "Jasné, tej som sa nevyhol. Prvé auto som si kúpil, keď som mal dvadsaťšesť rokov, bol to Volkswagen Polo. Vytuningoval som ho, dal som naň nové disky, výfuk a podobne. Vtedy som ešte dochádzal domov do Hlohovca a po každej noci v piatok a sobotu som ho našiel oplúťe alebo poškriabané, keďže dotyční vedeli, že je moje. Vtedy som sa tomu čudoval, dnes to už však neriešim. Nevšímam si závišť. "

Developer

Mnohí sa čudovali, prečo z televízie odišiel, keď sa mu najväčšmi darilo, no on má na to jednoduché vysvetlenie: "Už ma tá práca nebavila. Okolo roku 2006 sa všetko začalo na môj vkus až prehnane bulvarizovať.

Druhá vec, ktorá mi nevyhovovala, bola, že televízia začala nabiehať na píplmetre a riešili sa iba programy, ktoré robili dobré čísla. Cítil som, že tam nemám čo robiť, nechcel som sa pretransformovať na moderátora, akým je napríklad Paľo Bruchala. Nelákalo ma to, navyše sa neviem pretvarovať. Nebudem moderovať pre babky, keď necítim babky, " hovorí s úsmevom. Ten mal na tvári aj v čase svojho odchodu, plánoval totiž veľkú budúcnosť. "Vždy som bol kreatívny, a hlavne developer. Chcel som niečo vybudovať. S tým rozdielom, že som nenavrhol domy, ale seba. Keď som moderoval Deku, dali mi scenár, no nepáčil sa mi, preto som si ho začal písať sám. Alebo mi povedali, že ideme niečo točiť, ja som to však takmer vždy zmenil a nakoniec sme išli inam. Mám tendenciu vybudovať si všetko na svoj obraz, " hovorí.

Na odchod mal však ešte jeden dôvod. "Po roku, dvoch v Markíze som si uvedomil, že byť moderátorom je veľmi vratká vec. Tam totiž všetko záviselo od vôle Paľa Ruska. Mohli ste byť fantastický moderátor, ale stačilo, aby váš šéf stretol na ulici peknú babu, s ktorou si spojil vášnivú predstavu, a odrazu bol váš post v ohrození. Moderátor je nahraditeľný a slabý článok.

Nie je problém zobrať ho, vyhodit' a nahradiť niekým iným, kto za pár mesiacov intenzívneho kurzu bude veľmi dobrou cvičenou opicou. V telke chcú jednoducho poslušných, lojálnych ľudí, ktorí urobia, čo potrebujete.

A ja taký nie som. Pýtal som sa sám seba, čo budem robiť, keď sa jedného dňa Rusko zle zobudí a mňa jednoducho vyhodí? Čo by som vtedy mal z toho, že ma pozná celé Slovensko? Tisíc listov, ktoré týždenne prichádzali, by mi obedy ani účty nezaplátili. "

Šéf telky

To, ako svoje účty bude platiť po odchode z Markízy, mal podľa vlastných slov dobre premyslené, neostávalo teda nič iné, len sa vrhnúť do práce. "Keď som skončil s Dekou, rok som cestoval po New Yorku, Los Angeles, Andorre, Brazílii či po Fínsku. V Amerike som videl mentolové cigarety s názvom Kool a ten názov sa mi veľmi zapáčil. Vtedy slovíčko cool ešte u nás nebolo také sprofanované, tak som si zmyslel, že ho budeme používať. Dal som si zaregistrovať značku a vrhol som sa do práce. V roku 2002 som všetky ušetrené peniaze, čo predstavovalo asi dva milióny korún, vrazil do štúdia. Investoval som do techniky, betacamov, kamier a zvyšných vecí. Preto som si nekupoval ani nové auto a býval som v prenajatom byte, " spomína. "Chceli sme sa jednoducho baviť, ale tak, aby nám to zarábalo aj peniaze. Hovorím v množnom čísle, lebo v roku 2002 som síce začínal sám, ale neskôr som k sebe stiahol režiséra markízackej relácie Kuul Klub Rada Štefanova, ktorý sa stal mojím obchodným partnerom. Dnes je nás päť ľudí, s ktorými som majetkovo prepojený.

A, samozrejme, ostatní zamestnanci. " Z Jopovho hlasu je od prvého momentu cítiť pokoj a istotu, ktorú však nadobúdala časom.

Zo začiatku mal vraj veľký strach a v noci vôbec nespával.

Do priestorov na vybudovanie firmy totiž vrazil všetky peniaze.

"Bolo to približne šesť miliónov korún. A tie išli len na prerábanie priestorov. Sumy za techniku boli niekoľkonásobne vyššie.

Bral som si pôžičky, lízinky, úvery. V noci som sa pravidelne budil so strachom, čo ak sa niečo stane. Vždy som musel zohnať nejakú prácu, ináč by mi lízingovka vzala napríklad digitálny betacam. A ten stál vtedy približne jeden a štvrt' milióna korún, " šokuje. Obdobie napätia a nervov však Jopo napokon zvládol a dnes si môže užívať slastný pocit finančnej istoty. Tú mu okrem spoločnosti na výrobu programov zabezpečuje aj hudobná televízia.

Podelí sa

Pri pohľade na Jopa je zrejmé, že tento človek si žije svoj sen.

O radosť z neho sa však delí aj s ostatnými. "Ľudia to nevedia, ale svoj prvý milión som zarobil asi pred jedenástimi rokmi, ešte som vtedy robil Deku. Produkoval som reklamy. Odvtedy som z roka na rok zarobil viac. Svoju prácu robím tak, že do nej zaangažujem viacero ľudí. Čím viac ľudí mám, tým viac zarobím.

Dám im prácu, tak by to malo byť. Navyše sa so všetkým rád podelím. Moji zamestnanci sa vozia iba na drahých autách.

Keď mám z čoho, ľuďom okolo seba veľa dám a kúpim, " hovorí.

Jeho slová platia aj napriek tomu, že nie vždy sa mu darí podľa jeho predstáv. "Minulý rok bol slabší, napríklad nám nevyšla relácia Ďura Mokrého Tomu neuveríš, ktorú sme robili. Nikde nejde všetko fantasticky, " konštatuje Jopo, ktorý sa netají s tým, že peniaze sú preňho veľmi dôležité. "A dosť ich aj míňam, " prízvukuje. Hlavne na jedlo a dovolenky. Najradšej má Izrael a Brazíliu. "Ak sa to dá, v živote chcem mať to najlepšie.

Ak nie, nezložím sa z toho, beriem to, na čo mám, " hovorí sebaistým hlasom.

Hoci Jopo nemal nikdy núdzu o pekné baby, s priateľkou Romanou je už sedem rokov. Premýšľali už aj o svadbe, momentálne to však nie je aktuálna téma. "Teraz to neriešime. Sme však stále spolu, pretože lepšiu ženu som nestretol. Romanka je síce mladá, ale je veľmi vzdelaná, vyštudovaná právnička a k tomu sa stará o útulok, kde zachraňuje psy. Deväťdesiatdeväť percent žien, ktoré stretávam, sú povrchné, a to nemám rád. Páči sa mi, keď majú ženy aj iný rozmer, a ona ho má. Preto je u mňa číslo jeden, " hovorí pyšne, no aj sám sa venuje štúdiu, a to kabaly. "Nedostal som sa k nej cez Madonnu, keďže ju neradím k svojim obľúbencom, priblížil mi ju môj kamarát.

Kabala, ktorej sa snažím venovať, nie je žiadne náboženstvo ani mágia. Je to náuka stará štyritisíc rokov a zaoberá sa fungovaním vyšších svetov, ktoré jednoducho sú. Sympatické na nej je aj to, že ju môžem študovať cez internet. Venujem sa jej však zatiaľ iba rok, " prezradil nám hlbavý podnikateľ.

V čase najväčšej slávy

S priateľkou Romanou sú spolu sedem rokov.

Relax v záhrade pred domom.

Pri časovo náročnej práci sa Jopo stíha venovať aj štyrom psom.

Jopo začínal ako moderátor, dnes žije v luxuse.

[Späť na obsah](#)

11. Richard Sulík rád mení pravidlá

[Téma: Ekonomická univerzita; Zvolensko-podpolianske noviny; 10/08/2010; 31/2010; s.: 9; Spoločnosť; PETER LEHOTSKÝ]

DNES PREDSEDA PARLAMENTU, v čase vzniku rozhovoru ambiciózny predseda novej politickej strany. Tento článok vznikol vlani v jeseni a z rôznych dôvodov sa dostal do novín až teraz. Richard Sulík prepis rozhovoru autorizoval, nezmenil v ňom ani slovo.

Vaši rodičia vás podľa vtedajších zákonov zavliekli do cudziny. To bolo začiatkom osemdesiatych rokov?

- Áno, bol som zavlečený do cudziny, (smiech) V roku 1980 sme odišli do Západného Nemecka. Mal som vtedy dvanásť rokov. Tu som vychodil ešte šiestu triedu základnej školy, v Nemecku som pokračoval v siedmej. Potom som študoval na gymnáziu. Neskôr som chodil postupne na dve vysoké školy, ale nedokončil som ich.

Keď ste s rodičmi odchádzali na dovolenku, z ktorej ste sa nevrátili, vedeli ste, čo plánujú?

- Áno, vedel som. V rodine sme sa rozprávali o komunistickom režime otvorene. Niekedy som bol tou otvorenosťou až prekvapený. Ale treba sa na to pozeráť aj tak, že už vtedy mala Bratislava okolo tristo tisíc obyvateľov a v takom veľkom meste nefungovala komunistická kontrola tak, ako v menších mestách. Videl som to na bratrancoch z "vidieka". Aj v Liptovskom Mikuláši sme mali nejakú tetu. Tá kontrola režimom bola citeľná. Na rozdiel od Bratislavy, pretože to bolo v porovnaní s Mikulášom anonymné veľkomesto, a preto sa tam žilo trochu slobodnejšie.

Čím sa v roku 1980 vaši rodičia živili?

- Otec bol zubár a mama právnička.

To znamená na tú dobu relatívne prestížne profesie.

- Nemyslím si, že to boli nejaké prominentné pozície. Ani jeden z rodičov nebol členom komunistickej strany. Tým pádom nemali nejaké úžasné fleky. Bola to stredná príjmová trieda.

Čo ich priviedlo k rozhodnutiu opustiť krajinu?

- Ekonomická situácia. Nemôžem povedať, že sme utiekli preto, lebo sme boli prenasledovaní. Vedeli sme, že nemôžeme verejne prejavíť názor, ale nik nás nechodil buzerovať. Odišli sme pre lepšiu životnú perspektívu.

Aký ste mali prvý dojem na druhej strane železnej opony ako dvanásťročný chlapec?

- Bol to obrovský kultúrno-konzumný šok. Tie obchody plné tovarov. Nechápal som, ako ľudia vôbec dokážu vymyslieť také množstvo produktov a mať ich na pultoch k dispozícii, zabezpečiť ich logistiku. Bolo to šialené. Tu som bol zvyknutý, že existuje jeden druh jogurtu alebo konzervy.

Ako sa z vášho pohľadu zmenila krajina, do ktorej ste sa po takmer desiatich rokoch vrátili?

- Nijako. To bol tiež kultúrny šok. Keď som prišiel na sídlisko, na ktorom som vyrastal, boli tam tí istí ľudia v tých istých sivých kabátoch, tie isté autá. Jediná zmena, ktorú som vnímal, bola, že podrástli stromy. Nechápal som. Mal som dojem, že tam zastal čas.

Napriek tomu ste sa v takej krajine rozhodli podnikáť.

- Podnikanie bola príjemná sprievodná činnosť. Zabezpečovala mi nejaký zdroj príjmov, ale táto krajina ma lákala niečím iným. Ja som si nepamätal veľa z toho, čo sa dialo do mojich dvanástich rokov. Ale keď som sa vrátil a mal som dvadsaťdva, prvýkrát som vedome zažil niečo také, že som si uvedomil, že ľudia na ulici sa zhovávajú medzi sebou mojou rodnou rečou. Nebola tam žiadna jazyková bariéra. Ja síce viem po nemecky dobre, ale predsa len som si musel všetko v hlave prekladať do slovenčiny. Nikdy som nebol s nemčinou zžitý, alebo ako to mám vysvetliť. Druhou vecou bolo zmýšľanie tých ľudí. Jednoducho som zrazu oveľa viac chápal ich konanie, reakcie. Bolo mi to bližšie a prirodzenejšie. Nemecká a slovenská mentalita sú iné. Navyše Nemci majú veľké mindráky z Hitlera. Povedať v Nemecku vtip o Hitlerovi bola zaručená cesta, ako sa stať outsiderom.

Mali ste dvadsaťdva, študovali ste na vysokej škole a namiesto toho, aby ste použili študentskú pôžičku na financovanie štúdia, zobrali ste peniaze na Slovensko a začali podnikáť. Koľko to bolo, desaťtisíc mariek?

- Bolo to o niečo menej a nebolo to z pôžičky. Mal som študentský účet a banka mi dovoľovala ho prečerpať a ísť do mínusu. A musím doplniť, že počas štúdia som pracoval ako Strážnik. A nezarábal som až tak zle. To prečerpanie účtu bolo vo výške dvoch - troch mesačných príjmov. Nakúpil som prvé telefónne záznamníky, faxy, papier do nich a doviezol sem.

Z prečerpania účtu ste vybudovali veľkú úspešnú firmu?

- Skôr stredne veľkú, pretože veľké firmy majú viac ako päťsto zamestnancov, tá mala okolo dvestosedemdesiat.

Neskôr ste ju predali. Dnes netajíte, že ste úspešný mladý muž.

- Netajím, že môj majetok je vyšší, ako sú moje finančné nároky na život. Netajím, že už nikdy nemusím robiť na to, aby som si udržal súčasný životný štandard. Môj dnešný životný štandard nie je jachta a súkromný ostrov, to tam tiež napíšete. Nežijem nejako brutálne nad pomery. Nepijem šampanské za tristo eur, nekupujem si obleky za tritisíc, nenechávam si ich šiť na mieru. Toto všetko ovplyvňuje finančnú potrebu na udržanie si životného štandardu. Nie je príliš extravagantný.

Koľko vlastníte áut?

- Jedno: A moja partnerka tiež jedno.

Je to auto porovnateľné s niektorým lacnejším modelom auta Jána Slotu?

- Ježišmária, ja mám oproti Jánovi Slotovi kolobežku! Volvo XC60, kúpil som ho v Nemecku, lebo tam je lacnejšie. Stálo asi 38-tisíc eur.

Žijete v byte alebo v dome?

- Mám štvorizbový byt v centre Bratislavy. Je to do istej miery komfort, ale zase v ňom nevisia obrazy za

milióny, nie sú tam zlaté kľučky. Ale nešetril som na jeho vybavení. Je to funkčne zariadený byt, v ktorom sa cítim príjemne.

Máte zaujímavý životný príbeh. Študent, ktorý podniká, podnikateľ, ktorý študuje, a ktorý príde za ministrom financií a strčí mu do ruky na jednom háрку koncept daňovej reformy. Aspoň tak hovorí legenda.

- Teň hárok je na tej legende jediná pravdivá vec. Ono to ale nevzniklo všetko naraz. Ja som na Slovensku podnikal od mája 1990, a keď som začal v októbri 1998 študovať na **Ekonomickej univerzite**, zamestnával som vo firme viac ako dvesto ľudí. Študovať som začal vo chvíli, keď som si mohol dovoliť začať sa jemne odpútať od firmy. Nebolo mojou ambíciou zostarnúť s ňou. Štúdium mi pomohlo odpútať sa od firmy, odišiel som z jej štruktúry v roku 2001 a o päť rokov som ju predal. Čiže som s ňou strávil pätnásť rokov, tie veci neboli naraz. No a v novembri 2002 som oslovil Mikloša s tým hárkom papiera.

Čo vás viedlo k tomu, aby ste začali uvažovať o slovenskom daňovom systéme?

- Ako podnikateľovi mi strpčoval život. Ale dlhodobo som plánoval ísť do politiky a rozmýšľal som, ako. A nechcel som do nej vstúpiť s nejakými všeobecnými blábolami, ale po odbornej línii. V tomto sa mi najlepšie javil daňový systém. Je to pomerne kompaktná vec, ľahko reformovateľná, netreba tam veľa študovať. Ja som sa za rok intenzívneho štúdia stal expertom v tejto oblasti. Venoval som sa tomu vysoko nad rámec toho, čo vyžadovala škola.

To, že vás Ivan Mikloš nielen vypočul, ale presadil do praxe veľkú časť vašich návrhov, možno považovať za váš osobnostný i politický úspech?

- Je tam oveľa viacej šťastia ako schopnosti, že sa mi to podarilo, (smiech) Ale dôležité je, že sa mi potom Mikloš ozval a ja som strávil na ministerstve financií rok. 5. decembra 2003 parlament schválil posledné potrebné zákony. Na druhý deň som dal na ministerstve výpoveď, lebo reforma bola na svete a už nebolo čo riešiť. Na ministerstvo som sa vrátil ešte ako poradca Jána Počiatka v júli 2006.

Prečo? Nepozerali ste na to, že Mikloš ako pravičiar presadil vaše reformy, a predsa len, Počiatek je inej farby?

- Počiatek mi dal ponuku vrátiť sa na ministerstvo. Prijal som ju, lebo hrozilo, že Fico zruší rovnú daň. A to som nechcel.

Obhájiť a udržať ju sa podarilo.

- Áno. Strávil som na ministerstve deväť mesiacov. Ukázalo sa, že už nemá ako rovnú daň zrušiť, tak som odišiel. Pretože zrušiť ju, na to bolo treba meniť veľké množstvo zákonov. A v marci 2007 o niečom takom nebolo ani slychu. Uvedomil som si, že k prvému januáru 2008 to už nestihnú. Ak by chceli niečo robiť, tak najskôr od začiatku ďalšieho roka, ale to už bolo blízko k voľbám a bolo mi jasné, že už neurobia nič.

Prečo ste mali ambíciu vstúpiť do politiky?

- Som rád, keď môžem meniť pravidlá. Keď mám dostatočnú príležitosť a možnosť meniť ich.

Prečo človek, ktorý si podnikaním zarobil a má viac ako tri a pol milióna eur, zakladá stranu a strká do nej vlastné peniaze? Mohol by predsa celý život nerobiť už nič, len si ich užívať.

- Nič nerobiť celý život, to nie je ani cieľ, ani nejaká úžasná výzva. Dokonca to nie je ani príjemné trávenie času. Z pohľadu človeka, ktorý žije z priemernej mzdy, možno. Chápem, že keď človek zarába menej, ako sú jeho nároky, jeho hlavným zmyslom života je zarobiť viac. Ale ak máte o dosť peňazí viac ako potrebujete a je to dlhodobý stav, potom sa priority menia. A garantujem vám, že nič nerobiť pre majetných ľudí nie je cieľ. To si myslia tí, ktorí nemajú toľko peňazí, koľko potrebujú.

Dobre, ale prečo ste ako majetný človek zakladali stranu? Prečo ste nerozbehli, napríklad, obdobu Dobrého anjela? Za ním stoja tiež dvaja konkrétni bohatí podnikatelia.

- Mňa láka meniť pravidlá, nie robiť charitu, ktorá je potrebná preto, lebo tie pravidlá nie sú dostatočne dobré. Charita nie je pre mňa výzvou. Každý sme zrejme iný. Preto som si nekúpil jachtu, preto nerobím charitu. Preto som spolu s pár ďalšími ľuďmi založil stranu.

Ktorá má pre svojich členov veľmi prísne kritériá.

- Najprísnejšie na slovenskej politickej scéne. Ich nastavenie nebolo cieľom, ale prostriedkom. Pre mňa bolo dôležitejšie postaviť kritériá tak, ako to najlepšie dokážeme.

Vaši členovia nesmeli byť pred rokom 1989 členmi komunistickej strany, zamestnancami či spolupracovníkmi tajných služieb...

-... štátnej bezpečnosti.

Vojenskej kontrarozvedky nie?

- My máme podchytenú štátnu bezpečnosť, kontrarozvedku nie. Podľa mňa tam bolo málo ľudí.

Pol Liptovského Mikuláša, napríklad.

- To fakt? Asi pre bývalú vysokú vojenskú školu, nie?

Ďalším z kritérií na vašich členov je, že po roku 1989 nesmeli byť členmi viac ako dvoch politických strán.

- Nie je to tak, máme dokonca člena, ktorý bol v troch stranách. Najskôr bol v jednej, ktorá sa zlúčila s ďalšou a ani nevedel ako sa tá spojila s treťou. Riešime to individuálne. Ale určite sa pozeráme podozrivo na človeka, ktorý bol šesť rokov v jednej strane, šesť rokov v druhej a teraz by chcel ísť k nám.

Keby chcel k vám vstúpiť bývalý okresný funkcionár Smeru alebo HZDS?

- Nie, ježišmaria! Úplne vylúčené! Bývalý okresný funkcionár SDKÚ mal problém stať sa našim členom. Odmietli sme ho. (smiech)

Aj keby bol perspektívny v ostatných veciach, tak by jeho funkcia bola prvou červenou kartou?

- Otázka je, v čom by bol perspektívny. Treba sa vždy pýtať a vidieť, prečo chce niekto vstúpiť. Bud' sa vo vlastnej strane nevedel uplatniť - otázka je, či sa potom bude vedieť u nás a čo tam potom tak dlho robil, -alebo niečo vyvedol. Môže sa síce stať, že niekedy niekoho perspektívneho odmietneme. Ale radšej to, ako mať medzi sebou zhnité jablko.

Čo, podľa vás, najlepšie a čo najhoršie urobila vláda Róberta Fica?

- Najlepšie? Prijala euro, dotiahla do konca vstup do Schengenu, pretože predošlej vláde sa nedarilo stíhať termíny. Otázka je, za akú cenu sme boli v tom Schengene načas. To je iná vec. Ale stať sa súčasťou schengenského priestoru bola dobrá vec a dôležitý signál pre svet. A tretia vec, ktorú chválím, je to možno prkotina, ale dôležitá - Ficove ihriská. Podporiť telesnú aktivitu v širšom rozsahu je určite rozumná vec a vnímam to oveľa viac ako verejný statok než súkromný. Čiže tieto tri veci - euro, Schengen a ihriská vnímam pozitívne. Všetko ostatné z práce Ficovej vlády negatívne.

PETER LEHOTSKÝ

[Späť na obsah](#)

12. Eurostat: ekonomika rástla rýchlejšie

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:30; 13/08/2010; Správy STV; z domova; Magda Želeňáková]

Vlado Vondrák, moderátor STV: "Európa po prvý raz prekonala tempo ekonomického rastu v USA. Eurozónu podporil najmä vysoký rast HDP v Nemecku a Francúzsku. Polepšilo si aj Slovensko. V druhom štvrtroku tohto roka vzrástol HDP medziročne o 4,6%."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Slovenská ekonomika v druhom štvrtroku medziročne rástla najviac spomedzi 19 krajín Európskej únie. Eurostatu ešte chýbajú údaje z Poľska a Slovinska. Nemecko, od ktorého je naša ekonomika závislá, dosiahlo medzikvartálny rast o 2,2%. Lepšie na tom bola iba Litva, ktorej HDP vzrástol medzikvartálne o 2,9%. Naš hrubý domáci produkt rástol rýchlejšie ako v susednom Česku. Najhoršie čísla zaznamenalo Grécko."

Rainer Bruederle, nemecký minister financií: "Máme najrýchlejšie tempo rastu od zjednotenie Nemecka. To znamená, že aj opatrenia na podporu ekonomiky fungujú."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Kríza je podľa nemeckého ministra financií na vzostupe. A investície sa pomaly, ale opäť stavajú na nohy. Zlepšuje sa aj spotrebiteľská klíma."

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Pozitívne sa prejavil aj vplyv exportu na slovenskú ekonomiku a to najmä exportu do Nemecka a Českej republiky."

Milan Šikula, riaditeľ ekonomického ústavu SAV: "Momentálne je to pre nás tým, že Nemecko výrazne exportuje do Spojených štátov a nás ten vysoký rast nemecký ťahá."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Slovensko potiahol najmä automobilový a elektrotechnický priemysel."

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Jednorázovo sa pozitívne prejavil aj vplyv majstrovstiev sveta vo futbale, čo pozitívne ovplyvnilo predaj televízorov vyrábaných na Slovensku."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Problém Slovenska aj naďalej ostáva trh práce. Ekonomovia neočakávajú zlepšenie v oblasti zamestnanosti ani v druhej polovici tohto roku. Magda Želeňáková, Slovenská televízia."

[Späť na obsah](#)

13. O prácu sa hlásia absolventi ekonomiky a manažmentu

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 19/08/2010; šao]

Hľadáte zamestnanca a zatiaľ ste v seriáli HN nenašli toho pravého? Ponúkame vám skrátené životopisy ďalších uchádzačov o prácu. Ak ste si vybrali, kontaktujte HN.

Miriám z Komárna

Miriám vyštudovala s vyznamenaním obchod a marketing na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**.

Hovorí po nemecky, anglicky a maďarsky, učí sa španielčinu. Ovláda podvojnú účtovníctvo a účtovnícky softvér. Popri škole si privyrábala ako účtovníčka komárňanskej SAD-ky, po získaní titulu pracovala ako vedúca pobočky nebankovej spoločnosti, ostatných päť rokov pracuje ako finančné referentka a komplexná účtovníčka v súkromnej firme. Má skúsenosti aj s prácou v oblasti cestovného ruchu, pôsobila ako prevádzkarka penziónu v Rakúsku.

Jozef z Bratislavy

Ďalší absolvent **Ekonomickej univerzity v Bratislave** ovláda aktívne angličtinu a pasívne nemecký jazyk. Okrem pokročilých znalostí podvojnú a jednoduchú účtovníctva a účtovníckeho softvéru ovláda tiež základy grafických programov a administrácie počítačovej siete. Má bohaté pracovnú skúsenosti ako projektový manažér, realitný maklér, správca siete, bezpečnostný pracovník, asistent riaditeľa či organizátor cateringových akcií, kde viedol väčší pracovný tím.

Marcel z Humenného

Absolvent Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach vyštudoval verejnú správu na Fakulte verejnej správy a verejnej politiky. Učí sa po anglicky a po nemecky. Ako študent pracoval počas letných prázdnin v Čechách ako pomocný robotník pri stavbách ciest a diaľnic, v Škótsku na farme ako zberač. Počas štúdia si privyrábala ako dokladač tovaru či ako administratívny pracovník v pekárni. Ovláda základný softvér.

Miroslav zo Starej Ľubovne

Miro vyštudoval turizmus a hotelový manažment na Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity. Ovláda angličtinu, nemčinu a poľštinu, učí sa po rusky. Pracoval ako realitný maklér, prevádzkar hotela a má skúsenosti aj s prácou v zahraničí. Pôsobil ako administratívny pracovník v Nemecku. Medzi svoje prednosti zaraďuje organizačné a obchodné schopnosti, komunikatívne a profesionálne vystupovanie a flexibilitu.

šao

[Späť na obsah](#)

14. O prácu sa hlásia absolventi ekonomiky a manažmentu

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 19/08/2010; s.: 8; NÁJDITE SI PRÁCU S HN; redakcia]

Hľadáte zamestnanca a zatiaľ ste v seriáli HN nenašli toho pravého?

Ponúkame vám životopisy ďalších uchádzačov o prácu. Ak ste si vybrali, kontaktujte HN.

Miriám z Komárna

Miriám vyštudovala s vyznamenaním obchod a marketing na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. Hovorí po nemecky, anglicky a maďarsky, učí sa španielčinu. Ovláda podvojnú účtovníctvo a účtovnícky softvér. Popri škole si privyrábala ako účtovníčka komárňanskej SAD-ky, po získaní titulu pracovala ako vedúca pobočky nebankovej spoločnosti, ostatných päť rokov pracuje ako finančná referentka a komplexná účtovníčka v súkromnej firme. Má skúsenosti aj s prácou v oblasti cestovného ruchu, pôsobila ako prevádzkarka penziónu v Rakúsku.

Jozef z Bratislavy

Ďalší absolvent **Ekonomickej univerzity v Bratislave** ovláda aktívne angličtinu a pasívne nemecký jazyk. Okrem pokročilých znalostí podvojného a jednoduchého účtovníctva a účtovníckeho softvéru ovláda tiež základy grafických programov a administrácie počítačovej siete. Má bohaté pracovné skúsenosti ako projektový manažér, realitný maklér, správca siete, bezpečnostný pracovník, asistent riaditeľa či organizátor cateringových akcií, kde viedol väčší pracovný tím.

Marcel z Humenného

Absolvent Univerzity P. J. Šafárika v Košiciach vyštudoval verejnú správu na Fakulte verejnej správy a verejnej politiky. Učí sa po anglicky a po nemecky. Ako študent pracoval počas letných prázdnin v Čechách ako pomocný robotník pri stavbách ciest a diaľnic, v Škótsku na farme ako zberač. Počas štúdia si privyrábala ako dokladač tovaru či ako administratívny pracovník v pekárni. Ovláda základný softvér.

Miroslav zo Starej Ľubovne

Miro vyštudoval turizmus a hotelový manažment na Fakulte manažmentu Prešovskej univerzity. Ovláda angličtinu, nemčinu a poľštinu, učí sa po rusky. Pracoval ako realitný maklér, prevádzkar hotela a má skúsenosti aj s prácou v zahraničí. Pôsobil ako administratívny pracovník v Nemecku. Medzi svoje prednosti zaraďuje organizačné a obchodné schopnosti, komunikatívne a profesionálne vystupovanie a flexibilitu.

[Späť na obsah](#)

15. Gazprom mal založiť študent

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 19/08/2010; Alexander Buzinkay, Martina Ruttkayová]

Kauza. Šéf maltskej firmy má 25 a podľa svojej babky študuje.

Slovenského menovca ruského plynárenského gigantu Gazprom spoluzakladal podľa všetkého študent. HN sa podarilo zistiť, že členom predstavenstva maltskej schránkovej firmy Marica Limited, ktorá je spoluvlastníkom Gazpromu so základným imanom pol miliardy eur, je 25-ročný Peter Žifčák z Gelnice. Podľa Spoločenskej zmluvy slovenského Gazpromu, ktorú máme k dispozícii, vložila Marica Limited do založenia eseročky 135 miliónov eur. Na adrese, kde si mladý muž uvádza trvalý pobyt, nestojí žiadna veľkolepá vila, akoby sa vzhľadom na hodnotu novozaloženej eseročky dalo očakávať. Naopak, čakal nás vyše päťdesiatročný dom s opadanou omietkou. Vyšla z neho šesťdesiatnička v okuliach, pani Rusnáková.

Peter je jej vnuk a podľa nej študuje na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**, údajne zahraničný obchod. Keď sa dozvedela účel našej návštevy, evidentne ostala v šoku. O vnukových obchodných aktivitách vôbec nič netuší. "To nie je možné, to sa mi nechce veriť, o ničom takom neviem a počujem to prvý raz."

Alexander Buzinkay, Martina Ruttkayová

[Späť na obsah](#)

16. Gazprom mal založiť študent

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 20/08/2010; s.: 1; Titulná strana; ab, mr]

Kauza. Šéf maltskej firmy má 25 rokov a podľa svojej babky študuje.

Bratislava - Slovenského menovca ruského plynárenského gigantu Gazprom spoluzakladal podľa všetkého študent. HN sa podarilo zistiť, že členom predstavenstva maltskej schránkovej firmy Marica Limited, ktorá je spoluvlastníkom Gazpromu so základným imanom pol miliardy eur, je 25-ročný Peter Žifčák z Gelnice.

Podľa Spoločenskej zmluvy slovenského Gazpromu, ktorú máme k dispozícii, vložila Marica Limited do založenia eseročky 135 miliónov eur. Na adrese, kde si mladý muž uvádza trvalý pobyt, nestojí žiadna veľkolepá vila, ako by sa vzhľadom na hodnotu novozaloženej eseročky dalo očakávať. Naopak, čakal nás vyše päťdesiatročný dom s opadanou omietkou. Vyšla z neho šesťdesiatnička v okuliaroch, pani Rusnáková.

Peter je jej vnuk a podľa nej študuje na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**, údajne zahraničný obchod.

Keď sa dozvedela účel našej návštevy, evidentne ostala v šoku.

O vnukových obchodných aktivitách vôbec nič netuší. "To nie je možné, to sa mi nechce veriť, o ničom takom neviem a počujem to prvý raz. "

POKRAČOVANIE NA STRANE 3

DOKONČENIE ZO STRANY 1

Žena pozná ruskú firmu Gazprom, vie aj čo znamená výraz "biely kôň", ostala však zaskočená a nevychádza z údivu. Pre istotu si ešte raz kontrolujeme údaje, či sme na správnej adrese, ako aj dátum narodenia Petra Žifčáka, ktorý je uvedený v Spoločenskej zmluve Gazpromu. Ten podľa nej sedí. Pri pohľade na noviny, kde sa píše o jej vnukovi, sa žena roztrasie.

Peter je na trvalý pobyt prihlásený v jej rodičovskom dome. Informácie nemala ani o tom, či štúdium dokončil, alebo v ňom pokračuje.

"Pracoval popri škole v nejakej počítačovej firme, ale v júni z nej odišiel, " dodáva stará mama. Práve v júni tohto roku sa stal Žifčák členom predstavenstva maltskej schránky. Stará pani nám nevedela poskytnúť na vnuka ani žiadny kontakt, keďže sa vraj doma nezdržiava.

"Jeho rodičia sa rozviedli a ani jeden z nich nežije v Gelnici. Preboha, dúfam, že sa Peter do ničoho zlého nezaplietol, " končí svoje rozprávanie skormútene. So Žifčákom sme sa pokúšali viackrát spojiť telefonicky, no neúspešne.

Slovenskú firmu Gazprom založili spomínaná maltská firma spolu s eseročkou Priemyselný park Partizánske.

Gazprom už čelí preverovaniu zo strany finančnej polície aj daňovákov. (ab, mr)

Podozrenia okolo Gazpromu

vlastníkmi slovenského Gazpromu sú eseročka Priemyselný park Partizánske a schránková firma Marica Limited z Malty firma má polmiliardové základné imanie na adrese, ktorú uvádza v Obchodnom registri ako sídlo, nikto nesedí s konateľmi firmy sa nedá spojiť

[Späť na obsah](#)

17. Vysoké školy si zo študentov robia ešte väčší biznis

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 13/08/2010; Peter Kováč, Radovan Krčmárik]

Peter Kováč, Radovan Krčmárik | 13. augusta 2010 20:54

Za veľa peňazí málo kvality. V novom akademickom roku si tisíce záujemcov o diaľkové štúdium siahnu opäť hlbšie do vrecka. V niektorých prípadoch až o 500 eur za rok. Poplatky za externé štúdium zvýšili takmer všetky verejné vysoké školy, ale bez toho, aby sa to odrazilo na kvalite výučby.

Externé štúdium pritom už roky ďaleko zaostáva za denným a jeho kvalita stále upadá. Univerzity si z neho urobili výnosný obchod. Prijímajú čo najviac študentov, ktorým však často ide len o diplom, a tak sú ochotní platiť a nič za to nepožadovať. Zmeniť tento stav si vláda stanovila ako jednu z úloh vo svojom programe.

Podľa posledných dostupných údajov študovalo na Slovensku diaľkovo takmer 43-tisíc ľudí. Kedysi bol ich počet obmedzený. Školy mohli na jednotlivé odbory prijímať len taký počet, aký mali na dennom štúdiu. Ústavný súd však v máji tohto roku limity zrušil. To znamená, že vysoké školy môžu nabráť toľko externých študentov, koľko je v ich možnostiach. A na poplatkoch za nich zarobiť. Bolo by to v poriadku, keby im za to ponúkali zodpovedajúcu kvalitu. Tá však už roky chýba. "Externé štúdium sa stalo ľahšou cestou ku kupovaniu diplomov. Externí študenti s tým súhlasia, lebo potrebujú titul," hovorí Renáta Králiková z Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť.

Ako pre Pravdu povedal Libor Vozár, prezident Slovenskej rektorskej konferencie a rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, poplatky nie sú určené na zvýšenie kvality externého štúdia. "Máme ich nastavené tak, aby pokryli náklady na zabezpečenie štúdia," uviedol. Ku kvalite štúdia na univerzite, ktorú vedie, sa nevyjadril.

Podľa Králikovej by sa diaľkové a denné štúdium malo zrovnoprávniť. Chyba je, že sa externé štúdium doteraz akoby viezlo popri dennom. Ak mala akreditáciu denná forma štúdia istého odboru, automaticky ju dostalo aj externé, hoci nespĺňalo podmienky.

"Neskúmalo sa, akú má kvalitu. Súčasný predseda Akreditačnej komisie však už vyhlásil, že sa tým bude zaoberať," vysvetlila Králiková. Lepšiu kvalitu však podľa nej nemožno dosiahnuť tým, že sa

externé štúdium bude posudzovať tak ako denné. "Treba použiť iné kritériá. V rukách to však má Akreditačná komisia. Nástrojom štátu sú financie. Ak by nejaký externý odbor nespĺňal nároky na kvalitu, môže mu štát odobrať licenciu na poskytovanie tohto štúdia," spresnila Králiková. Zároveň dodala, že skúsenosť opäť ukázala, že platenie za vzdelanie nie je automaticky zárukou jeho kvality.

Na Akreditačnú komisiu sa spolieha aj ministerstvo školstva. "Zvyšovanie poplatkov za štúdium považujeme za problém, pokiaľ mu nezodpovedá aj primeraný nárast kvality vzdelávania. A práve ten chceme dosiahnuť," zdôraznila hovorkyňa rezortu Miriam Žiaková.

Podľa predsedu Akreditačnej komisie Ľubora Fišera výška školného nie je priamo spätá s kvalitou štúdia na danej škole. Pri posudzovaní žiadostí o pridelenie akreditácie na študijný program sa hodnotí spoločne denné aj externé štúdium. Samostatné hodnotenie zabezpečenia výučby diaľkových študentov je preto náročné. K otázke celkovej kvality externého štúdia na Slovensku sa Fišera vyjadril len opatrne. "V súčasnosti sa zaoberáme posudzovaním kvality tohto štúdia, a to predovšetkým na detašovaných pracoviskách vysokých škôl. Závety našich hodnotení však zverejníme až na jeseň."

Poplatky za externé štúdium najviac zvýšili na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku - až o 520 eur. Na Žilinskej univerzite sa zase dolná hranica školného posunula až o 150 eur. Naopak, bezplatné externé štúdium si dlhodobo udržiavajú len dve školy, a to Technická univerzita vo Zvolene a Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach. Medzi najdrahšie programy patria masmediálne štúdiá, manažment či predškolská pedagogika, pomerne lacné zostávajú humanitné štúdiá.

Vysoké školy môžu podľa zákona vyberať od študentov poplatky len za programy, ktoré nie sú dotované štátom. Pri určovaní ich výšky sú limitované stropom, ktorý určuje vláda, konkrétna výška sumy je však záležitosťou každej školy. Podľa rektora Univerzity Komenského Františka Gahéra dôvodom zvyšovania školného je nárast nákladov na zabezpečenie štúdia. Viac však zaplatia len noví študenti, poslucháčom prijatým v minulosti sa podľa vysokoškolského zákona nemôže meniť výška školného.

Verejné vysoké školy si tiež určujú, ktoré študijné programy otvárajú v externej forme bezplatne. Na ich zabezpečenie dostávajú príspevky od štátu, pričom sa pri prerozdeľovaní týchto príspevkov prihliada na počet študentov, ekonomickú náročnosť programov či kvalitu a uplatnenie absolventov. Na nasledujúci akademický rok vyčlenila vláda na tento účel vyše osem miliónov eur, čo je o vyše pol milióna eur viac ako vlani.

Napriek zvýšeniu týchto dotácií zo strany štátu však viaceré univerzity spoplatnili aj programy, ktoré boli doteraz bezplatné. Zatiaľ čo v minulom akademickom roku tak bolo možné študovať napríklad druhý stupeň práva na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, po novom zaň zaplatíte až 1 020 eur ročne. Namiesto toho je teraz bezplatný prvý stupeň práva, ktorý stál v minulom roku 680 eur. K pomerne miernym úpravám vo výške školného došlo na Trenčianskej univerzite A. Dubčeka, ktorá však od septembra spoplatňuje viaceré doteraz nespoplatnené odbory.

Poplatky za externé štúdium (za akademický rok)

Vysoká škola 2009/2010 2010/2011

Univerzita Komenského v Bratislave 664 - 1 460 € 680 - 1 525 €

Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach 531 - 1 000 € 531 - 1 020 €

Prešovská univerzita 398 - 1 290 € 398 - 1 290 €

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave 498 - 1 261 € v štádiu schvaľovania

Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach bezplatné bezplatné

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 660 - 1 150 € 700 - 1 150 €

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici 500 - 850 € 550 - 1 020 €

Slovenská technická univerzita v Bratislave 350 - 6 000 € 350 - 6 000 €

Technická univerzita v Košiciach 400 - 1 000 € 500 - 1 000 €

Žilinská univerzita 500 - 660 € 650 - 750 €

Trenčianska univerzita A. Dubčeka 480 - 1 160 € 340 - 700 €

Ekonomická univerzita v Bratislave 400 - 600 € 400 €

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre 400 - 1 200 € 400 - 1 200 €

Technická univerzita vo Zvolene bezplatné bezplatné

Katolícka univerzita v Ružomberku 330 - 550 € 580 - 850 €

Univerzita J. Seleyho v Komárne 650 € 650 €

Trnavská univerzita údaje nie sú dostupné pre výpadok technického systému
v tabuľke sú iba verejné vysoké školy

[Späť na obsah](#)

18. Vysoké školy si robia zo študentov ešte väčší biznis

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 14/08/2010; s.: 1, 4; Titulná strana; Peter Kováč, Radovan Krčmárik]

Peter Kováč, Radovan Krčmárik Bratislava

Za veľa peňazí málo kvality.

V novom akademickom roku si tisíce záujemcov o diaľkové štúdium siahnu opäť hlbšie do vrecka. V

niektorých prípadoch až o 500 eur za rok.

Poplatky za externé štúdium zvýšili takmer všetky verejné vysoké školy, ale bez toho, aby sa to odrazilo na kvalite výučby.

Externé štúdium pritom už roky ďaleko zaostáva za denným a jeho kvalita stále upadá. Univerzity si z neho urobili výnosný obchod. Prijímajú čo najviac študentov, ktorým však často ide len o diplom, a tak sú ochotní platiť a nič za to nepožadovať. Zmeniť tento stav si vláda stanovila ako jednu z úloh vo svojom programe.

Podľa posledných dostupných údajov študovalo na Slovensku diaľkovo takmer 43-tisíc ľudí. Kedysi bol ich počet obmedzený. Školy mohli na jednotlivé odbory prijímať len taký počet, aký mali na dennom štúdiu. Ústavný súd však v máji tohto roku limity zrušil.

To znamená, že vysoké školy môžu nabráť toľko externých študentov, koľko je v ich možnostiach. A na poplatkoch za nich zarobiť. Bolo by to v poriadku, keby im za to ponúkali zodpovedajúcu kvalitu. Tá však už roky chýba. "Externé štúdium sa stalo ľahšou cestou ku kupovaniu diplomov. Externí študenti s tým súhlasia, lebo potrebujú titul, " hovorí Renáta Králiková z Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť. Ako pre Pravdu povedal Libor Vozár, prezident Slovenskej rektorskej konferencie a rektor Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, poplatky nie sú určené na zvýšenie kvality externého štúdia. "Máme ich nastavené tak, aby pokryli náklady na zabezpečenie štúdia, " uviedol. Ku kvalite štúdia na univerzite, ktorú vedie, sa nevyjadril.

Podľa Králikovej by sa diaľkové a denné štúdium malo zrovnoprávniť. Chyba je, že sa externé štúdium doteraz akoby viedlo popri dennom.

Ak mala akreditáciu denná forma štúdia istého odboru, automaticky ju dostalo aj externé, hoci nespĺňalo podmienky.

"Neskúmalo sa, akú má kvalitu. Súčasný predseda Akreditačnej komisie však už vyhlásil, že sa tým bude zaoberať, " vysvetlila Králiková. Lepšiu kvalitu však podľa nej nemožno dosiahnuť tým, že sa externé štúdium bude posudzovať tak ako denné.

"Treba použiť iné kritériá.

V rukách to však má Akreditačná komisia. Nástrojom štátu sú financie. Ak by nejaký externý odbor nespĺňal nároky na kvalitu, môže mu štát odobrať licenciu na poskytovanie tohto štúdia, " spresnila Králiková. Zároveň dodala, že skúsenosť opäť ukázala, že platenie za vzdelanie nie je automaticky zárukou jeho kvality.

Na Akreditačnú komisiu sa spolieha aj ministerstvo školstva. "Zvyšovanie poplatkov za štúdium považujeme za problém, pokiaľ mu nezodpovedá aj primeraný nárast kvality vzdelávania.

A práve ten chceme dosiahnuť, " zdôraznila hovorkyňa rezortu Miriam Žiaková.

Podľa predsedu Akreditačnej komisie Ľubora Fišera výška školného nie je priamo spätá s kvalitou štúdia na danej škole. Pri posudzovaní žiadostí o pridelenie akreditácie na študijný program sa hodnotí spoločne denné aj externé štúdium. Samostatné hodnotenie zabezpečenia výučby diaľkových študentov je preto náročné. K otázke celkovej kvality externého štúdia na Slovensku sa Fišera vyjadril len opatrne.

"V súčasnosti sa zaoberáme posudzovaním kvality tohto štúdia, a to predovšetkým na detašovaných pracoviskách vysokých škôl. Závery našich hodnotení však zverejníme až na jeseň. " Poplatky za externé štúdium najviac zvýšili na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku - až o 520 eur. Na Žilinskej univerzite sa zase dolná hranica školného posunula až o 150 eur. Naopak, bezplatné externé štúdium si dlhodobo udržiavajú len dve školy, a to Technická univerzita vo Zvolene a Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach.

Medzi najdrahšie programy patria masmediálne štúdiá, manažment či predškolská pedagogika, pomerne lacné zostávajú humanitné štúdiá.

Vysoké školy môžu podľa zákona vyberať od študentov poplatky len za programy, ktoré nie sú dotované štátom.

Pri určovaní ich výšky sú limitované stropom, ktorý určuje vláda, konkrétna výška sumy je však záležitosťou každej školy. Podľa rektora Univerzity Komenského Františka Gahéra dôvodom zvyšovania školného je nárast nákladov na zabezpečenie štúdia.

Viac však zaplatia len noví študenti, poslucháčom prijatým v minulosti sa podľa vysokoškolského zákona nemôže meniť výška školného.

Verejné vysoké školy si tiež určujú, ktoré študijné programy otvárajú v externej forme bezplatne. Na ich zabezpečenie dostávajú príspevky od štátu, pričom sa pri prerozdeľovaní týchto príspevkov prihliada na počet študentov, ekonomickú náročnosť programov či kvalitu a uplatnenie absolventov. Na nasledujúci akademický rok vyčlenila vláda na tento účel vyše osem miliónov eur, čo je o vyše pol milióna eur viac ako vlani.

Napriek zvýšeniu týchto dotácií zo strany štátu však viaceré univerzity spoplatnili aj programy, ktoré boli doteraz bezplatné. Zatiaľ čo v minulom akademickom roku tak bolo možné študovať napríklad druhý stupeň práva na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, po novom zaň zaplatíte až 1 020 eur ročne.

Namiesto toho je teraz bezplatný prvý stupeň práva, ktorý stál v minulom roku 680 eur. K pomerne miernym úpravám vo výške školného došlo na Trenčianskej univerzite A. Dubčeka, ktorá však od septembra spoplatňuje viaceré doteraz nespoplatnené odbory.

(c) PEREX. A. S. , VŠETKY PRÁVA VYHRADENÉ

Externé štúdium sa stalo ľahšou cestou ku kupovaniu diplomov.

Externí študenti s tým súhlasia, lebo potrebujú titul.

Renáta Králiková Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť

42966 externých študentov slovenskej národnosti študovalo na bakalárskom a magisterskom štúdiu v roku 2008/2009

Poplatky za externé štúdium (za akademický rok)

Vysoká škola 2009/2010 2010/2011

Univerzita Komenského v Bratislave 664 - 1 460 € 680 - 1 525 €

Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach 531 - 1 000 € 531 - 1 020 €

Prešovská univerzita 398 - 1 290 € 398 - 1 290 €

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave 498 - 1 261 € v štádiu schvaľovania

Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach bezplatné bezplatné

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 660 - 1 150 € 700 - 1 150 €

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici 500 - 850 € 550 - 1 020 €

Slovenská technická univerzita v Bratislave 350 - 6 000 € 350 - 6 000 €

Technická univerzita v Košiciach 400 - 1 000 € 500 - 1 000 €

Žilinská univerzita 500 - 660 € 650 - 750 €

Trenčianska univerzita A. Dubčeka 480 - 1 160 € 340 - 700 €

Ekonomická univerzita v Bratislave 400 - 600 € 400 €

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre 400 - 1 200 € 400 - 1 200 €

Technická univerzita vo Zvolene bezplatné bezplatné

Katolícka univerzita v Ružomberku 330 - 550 € 580 - 850 €

Univerzita J. Seleyho v Komárne 650 € 650 €

Trnavská univerzita údaje nie sú dostupné pre výpadok technického systému

V TABULKE SÚ IBA VEREJNÉ VYSOKÉ ŠKOLY

[Späť na obsah](#)

19. Bude minimálny dôchodok spravodlivý?

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 19/08/2010; s.: 17, 18, 19; užitočná pravda; Dorota Hudecová]

Dorota Hudecová Bratislava

Ministerstvo práce plánuje zmeniť dôchodkový systém tak, aby mal každý zaručenú minimálnu penziu a dôchodcovia nemuseli žiadať o dodatočné dávky a príspevky. Navyše sa tým podľa ministerstva podporí princíp solidarnosti v prvom pilieri.

Ak by bola výška minimálnej penzie stanovená na približne 225 eur (najčastejšie sa totiž spomína suma 220 alebo 230 eur), polepšilo by si vyše 150-tisíc dôchodcov.

Ekonomovia a analytici pojem minimálny dôchodok neodmietajú, vravia však, že záleží na tom, akým spôsobom sa bude nárok naň posudzovať.

"Ak dorovnáme dôchodky, niektorí dôchodcovia dostanú viac, ako by im prináležalo," myslí si Ľuboš Pavelka z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. "Systém by tak stratil adresnosť. V zahraničí je tiež veľa dôchodcov, ktorí majú nízke dôchodky a keď sa im pridáva, veľmi striktné sa posudzujú ich majetkové pomery. Paušalizovanie môže znamenať aj to, že niekoho to môže motivovať k trvale nízkym príjmom s tým, že aj tak dostane minimálny dôchodok." Podľa Pavelku nie je spravodlivé, aby sa človek, ktorý nikdy nepracoval, dostal na úroveň toho, kto celý život pracoval, ale mal nízky príjem.

"Na druhej strane sa tým zjednoduší administratíva, a to je zrejme jeden z dôvodov, prečo sa o tejto možnosti uvažuje.

Je však otázne, či je tento spôsob správny. "Aj analytik Iness Radovan Ďurana si myslí, že ministerstvo týmto návrhom sleduje najmä odstránenie zbytočnej byrokracie. "Paradoxne však v niektorých prípadoch môže dôjsť práve k opaku - potlačeniu vynútenej solidarity. Dávky v hmotnej núdzi sú jediná dávka, pri ktorej sa posudzuje príjem a čiastočne majetok žiadateľa. Môžu preto existovať prípady, hoci ich nebude mnoho a týka sa to hlavne žien, ktoré nepracovali alebo pracovali krátko, ktorým môže vzrásť dôchodok z titulu zavedenia minimálneho dôchodku, pričom z pohľadu solidarity by nárok na doplatok mať nemali," myslí si. Stalo by sa tak napríklad vtedy, ak ich žijúci manžel mal vysoký príjem a poberá aj vysoký dôchodok, prípadne má tento pár príjem z prenájmu nehnuteľnosti.

Prinesie minimálny dôchodok spravodlivosť?

Ľuboš Pavelka tvrdí, že by sa v pripravovanej daňovej a odvodovej reforme malo myslieť aj na odvody zo starobných dôchodkov. "Z 27 krajín EÚ sa v 24 platia z vysokých dôchodkov odvody do zdravotnej poisťovne. Je to pre obrovskú migráciu pracovnej sily vo svete." Keď niekto celý život pracoval napríklad

v Spojených štátoch amerických a ako dôchodca sa rozhodne vrátiť na Slovensko, využíva len benefity. "Nikdy neprispel napríklad do zdravotného systému a zrazu tu bude mať nárok na bezplatnú zdravotnú starostlivosť. Keď sa však z USA vráti dôchodca do Rakúska, musí platiť zdravotné odvody z dôchodku, ktorý mu plynie zo Spojených štátov. " Podľa neho pritom nejde o to, aby sa niekomu ubralo, ale len o spravodlivosť.

Bude systém solidárnejší?

Solidarita sa nedá presne definovať a už vôbec nie merať.

"V prípade štátnych priebežných dôchodkových systémov by sme mali vždy hovoriť o vynútenej solidarite, aby nedochádzalo k zámene pojmov, pretože dôležitou charakteristikou solidarity je práve dobrovoľnosť, " tvrdí Ďurana. Odvody však nikto neplatí dobrovoľne.

V praxi môžeme v súvislosti s vynútenou solidaritou hovoriť v dvoch oblastiach.

"V prvej, že pracujúci s vyššími príjmami platia vyššie odvody. V druhej, že vzorec na výpočet výšky dôchodku priznáva relatívne vyššie náhrady dôchodcom, čo mali predtým nižšie príjmy, a nižšie náhrady dôchodcom, ktorí mali predtým vyššie príjmy, " hovorí.

Čo sa týka prvej oblasti, miera solidarity je obmedzená vymeriavacími základmi. "Na Slovensku to je štvornásobok priemernej mzdy, v niektorých krajinách je to viac, inde menej. V druhej oblasti sa Slovensko vymyká, patrí medzi niekoľko krajín, kde priznaný dôchodok v závislosti od predchádzajúceho príjmu dokonca rastie, " dodáva.

Solidarita sa v tomto smere začína až u zamestnancov, ktorí pred priznaním dôchodku mali príjem vyšší ako trojnásobok priemernej mzdy, čo sa týka len približne jedného až dvoch percent zamestnancov.

"V porovnaní so zahraničím je náš dôchodkový systém v tejto oblasti slabo solidárny, " dodal Ďurana. Zavedenie minimálneho dôchodku je prvkom stability podľa Petra Goliaša z Ineka. Významné oslabenie zásluhovosti v prvom pilieri by však podľa neho v dnešnom systéme bolo chybou, pretože by znížilo motiváciu ľudí platiť odvody.

Ako sa bude valorizovať

Diskutuje sa aj o možnosti valorizovať dôchodky pevnou sumou, nie percentuálne. "Švajčiarsky model, ktorý funguje dnes, spôsobuje čoraz väčší problém udržateľnosti rozpočtu Sociálnej poisťovne. Na druhej strane iba paušálnou sumou sa nevalorizuje ani v zahraničí, " vraví Pavelka.

Robí sa to tak, že sa stanoví percento a nad určitú sumu dôchodku je výška absolútne určená. "Veľké dôchodky tak akoby , zinflačnievali', ich reálna hodnota v istom časovom horizonte klesá, ale to systému neprekáža. Taká valorizácia by bola spravodlivejšia, " konštatuje Ľuboš Pavelka.

Podľa Goliaša pri valorizácii pevnou sumou hrozí, že sa jej miera stane predmetom politického dohadovania pri každoročnom schvaľovaní štátneho rozpočtu. "Valorizácia by mala byť automatická tak, aby zohľadňovala vývoj ekonomiky a možnosti Sociálnej poisťovne. Tomu by zodpovedala napríklad valorizácia podľa inflácie, " vraví Goliaš.

(c) PEREX A. S. . VŠETKY PRÁVA VYHRADENÉ

Počet dôchodcov, ktorým sa vyplácal starobný dôchodok k 30.6.2010 (vrátane vdovských a vdoveckých dôchodkov)

Suma počet poberal
do 76 eur 2 913
od 76,1 do 185 eur 16474
od 185,1 do 305 eur 224435
od 305,1 do 350 eur 199533
od 350,1 do 465 eur 388671
od 465,1 do 545 eur 63780
od 545,1 do 565 eur 7239
od 565,1 do 730 eur 25 451
od 730,1 do 755 eur 1 509
od 755,1 do 1000 eur 5 935
nad 1000,1 eura 1294
spolu 937234

*zvýraznené sú sumy: dôchodok pod úrovňou životného minima a na nej od 76 do 185 €, dôchodky na úrovni priemernej mzdy na Slovensku od 305 do 350 €, dôchodky na úrovni priemernej mzdy v hospodárstve (730 až 755 €) a dôchodky, ktoré prevyšujú mesačne tisíc eur. Tabuľka je štatistikou dôchodkov podľa odstupňovanej výšky dôchodku po zvýšení dôchodkov od 1. januára 2010 (stav k 30. júnu 2010).

ZDROJ - SOCIÁLNA POISŤOVŇA. DH: FOTO PRAVDA: IVAN MAJERSKÝ

Priemerná výška vyplácaných dôchodkov

Druh dôchodku k 30.4.2010 k 31.5.2010 k 30.6.2010
starobný 351,31 351,51 351,72
predčasný starobný 364,72 365,39 365,49
invalidný do 70% 182,49 182,38 182,15
invalidný nad 70% 315,16 315,21 315,32
invalidný (vrátane čiastočných invalidných)
257,21 256,95 256,65
vdovský - sólo 216,55 216,60 216,65
vdovecký - sólo 163,69 164,13 164,50
sirotsky (na 1 dieťa) 126,45 126,19 125,22
iné (hradené štátom) 2,90 2,90 2,90
manželky (hradené štátom)
19,00 19,00 . 19,00
sociálny (hradené štátom)
198,88 198,90 198,91
invalidný z mladosti (hradené štátom)
241,17 241,17 240,80

ZDROJ - SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Valorizácia by mala byť automatická tak, aby zohľadňovala vývoj ekonomiky a možnosti Sociálnej poisťovne.

Tomu by zodpovedala napríklad valorizácia podla inflácie.

Peter Goliaš Ineko

Počet dôchodcov, ktorým sa vyplácal starobný dôchodok k 30. 6. 2010 (vrátane vdovských a vdoveckých dôchodkov)

Suma počet poberal do 76 eur 2 913 od 76. 1 do 185 eur 16474 od 185, 1 do 305 eur 224435 od 305, 1 do 350 eur 199533 od 350, 1 do 465 eur 388671 od 465, 1 do 545 eur 63780 od 545. 1 do 565 eur 7239 od 565, 1 do 730 eur 25 451 od 730, 1 do 755 eur 1 509 od 755, 1 do 1000 eur 5 935 nad 1000, 1 eura 1294 spolu 937234

*zvýraznené sú sumy: dôchodok pod úrovňou životného minima a na nej od 76 do 185 €, dôchodky na úrovni priemerného dôchodku na Slovensku od 305 do 350 €, dôchodky na úrovni priemernej mzdy v hospodárstve (730 až 755 €) a dôchodky, ktoré prevyšujú mesačne tisíc eur.

Tabuľka je štatistikou dôchodkov podľa odstupňovanej výšky dôchodku po zvýšení dôchodkov od 1. januára 2010 (stav k 30. júnu 2010).

ZDROJ - SOCIÁLNA POISŤOVŇA. DH: FOTO PRAVDA: IVAN MAJERSKÝ

Priemerná výška vyplácaných dôchodkov

Druh dôchodku k 30. 4. 2010 k 31. 5. 2010 k 30. 6. 2010 starobný 351, 31 351, 51 351, 72 predčasný starobný 364, 72 365, 39 365, 49 invalidný do 70% 182, 49 182, 38 182, 15 invalidný nad 70% 315. 16 315, 21 315, 32 invalidný (vrátane čiastočných invalidných) 257, 21 256, 95 256, 65 vdovský - sólo 216, 55 216, 60 216. 65 vdovecký - sólo 163, 69 164, 13 164, 50 sirotsky (na 1 dieťa) 126, 45 126, 19 125, 22 iné (hradené štátom) 2, 90 2, 90 2, 90 manželky (hradené štátom) 19, 00 19. 00 . 19, 00 sociálny (hradené štátom) 198, 88 198, 90 198, 91 invalidný z mladosti (hradené štátom) 241, 17 241, 17 240, 80

ZDROJ - SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Počet dôchodcov

ktorí dostávajú menej ako je životné minimum, minimálna mzda a priemerná mzda

- Ak bude minimálny dôchodok 225 eur, dotkne sa to 151 652 dôchodcov
- Menej ako je dnes životné minimum (185, 38 eura) dostáva na Slovensku 91812 ľudí
- Počet dôchodcov, ktorých dôchodok je menší ako minimálna mzda 307, 70 eura, je 457 764 tisíc
- Menej ako je priemerná mzda v hospodárstve za rok 2009 (744, 50 eura) poberá 1238 463 ľudí

ZDROJ - SOCIÁLNA POISŤOVŇA

Máte problém?

Pravda vám poradí!

Píšte nám na pravda@pravda. sk alebo na adresu Denník PRAVDA, Trnavská cesta 39/A.
831 04 Bratislava.

List označte "UŽITOČNÁ PRAVDA" Odpovede na vaše listy budeme uverejňovať postupne v dennej prílohe Užitocná Pravda '

Nezabudnite uviesť kontakt: meno, adresu, mobil či e-mail

Na Slovensku sa diskutuje aj o možnosti valorizovať dôchodky pevnou sumou, nie percentuálne.
FOTO: TASR/MARTIN BAUMANN

"Ak dorovnáme dôchodky, niektorí dôchodcovia dostanú viac, ako by im prináležalo.
Systém by tak stratil adresnosť.

Ľuboš Pavelka **Ekonomická univerzita v Bratislave**

Zavedenie minimálneho dôchodku, o ktorom uvažuje ministerstvo práce, by zjednodušilo administratívu pri vybavovaní a vyplácaní dôchodkov. Spochybnilo by však spravodlivosť systému, keďže ľudia, ktorí nikdy nepracovali, sa dostanú na úroveň ľudí, ktorí pracovali, ale málo zarábali.
FOTO:SHUTTERSTOCK

[Späť na obsah](#)

20. Ekonomický rast

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 22:00; 13/08/2010; Správy a komentáre; M. Želeňáková]

MODERATOR: Marta Jančkárová

HOSTIA: František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky
Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Európa po prvýkrát prekonala tempo ekonomického rastu v Spojených štátoch. Eurozónu podporil najmä vysoký rast HDP v Nemecku a Francúzsku, polepšilo si aj Slovensko, v druhom štvrtroku tohto roka vzrástol hrubý domáci produkt medziročne o 4,6 desatín percenta."

M. Želeňáková, redaktorka STV 1: "Slovenská ekonomika v druhom štvrtroku medziročne rástla najviac spomedzi 19 krajín Európskej únie. Eurostatu ešte chýbajú údaje Poľska a Slovinska.

Graf:
MEDZIKVARTÁLNY RAST HDP
ÚDAJE V % ZDROJ: EUROSTAT

2,2 2,9 1,2 0,8 _____
NEMECKO SLOVENSKO GRÉCKO
LITVA ČESKO -1,5

Nemecko, od ktorého je naša ekonomika závislá, dosiahlo medzikvartálny rast o 2,2 desatiny percenta, lepšie na tom bola iba Litva, ktorej HDP vzrástlo medzikvartálne o 2,9 desatín percenta. Náš hrubý domáci produkt rástol rýchlejšie ako v susednom Česku. Najhoršie čísla zaznamenalo Grécko."

Natočené:

Rainer Breuderle, nemecký minister financií: "Ekonomika sa dostala z krízy veľmi rýchlo, máme najrýchlejšie tempo rastu od zjednotenia Nemecka. To dokazuje, že aj vládne opatrenia na naštartovanie rastu ekonomiky fungujú."

*****

M. Želeňáková, redaktorka STV 1: "Vývoz je podľa nemeckého ministra financií na vzostupe a investície sa pomaly, ale stabilne, opäť stavajú na nohy. Zlepšuje sa aj spotrebiteľská klíma."

Natočené:

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Pozitívne sa prejavil aj vplyv exportu na slovenskú ekonomiku, a to najmä exportu do Nemecka a Českej republiky."

Milan Šikula, riaditeľ Ekonomického ústavu SAV: "Momentálne je to pre nás výhodné, jak hovorím tým, že Nemecko je výrazný exportér do Spojených štátov, no a nás ten vysoký rast nemecký ťahá."

*****

M. Želeňáková, redaktorka STV 1: "Slovensko potiaholo najmä automobilový a elektrotechnický priemysel."

Natočené:

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Jednorazovo sa pozitívne prejavil aj vplyv majstrovstiev sveta vo futbale, čo pozitívne ovplyvnilo predaj televízorov vyrábaných na Slovensku."

*****

M. Želeňáková, redaktorka STV 1: "Problémom Slovenska aj naďalej ostáva trh práce. Ekonomovia neočakávajú zlepšenie v oblasti zamestnanosti ani v druhej polovici tohto roka."

Pripravila: M. Želeňáková

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "O téme aj s našimi hosťami, s riaditeľom inštitútu hospodárskej politiky Františkom Palkom, dobrý večer prajem."

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Dobrý večer prajem."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "A s hlavným analytikom Volksbank Slovensko Vladimírom Vaňom, vitajte."

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Dobrý večer, ďakujem."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Slovenská ekonomika, teda ako sme počuli, rástla rýchlejšie v tom druhom štvrtroku, ako sa čakalo, súhlasíte s tým, že sa na tom podpísal najmä ekonomický rast Nemecka, od ktorého sme do istej miery ekonomicky závislí?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Presnú štruktúru rastu hrubého domáceho produktu budeme vedieť až 2. septembra, keď Štatistický úrad zverejní podrobné informácie o tomto raste, avšak už dnes sa môžeme domnievať, že ťahúnom ekonomického rastu bol predovšetkým export, čo vyplýva z toho, že zatiaľ čo hrubý domáci produkt rástol, miera zamestnanosti klesala, klesla medziročne v druhom kvartáli oproti minulému roku o 2,2 percentá, to znamená, že pracovalo menej ľudí, ako, ako to bolo pred rokom. Takže, takže domáca spotreba rozhodne nebola tým faktorom, ktorá sa podpísala pod ekonomický rast."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pán Vaňo?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Súhlasím s tým, čo povedal pán Palko, ja by som len doplnil krátku úvahu o tých príčinách tak naozaj optimistického výsledku za celý prvý polrok. Treba si pripomenúť, že slovenská ekonomika v reálnom vyjadrení rástla o približne percentuálny bod rýchlejšie, než náš najdôležitejší exportný trh Nemecko, kam smeruje približne pätina našej exportnej produkcie. Inými slovami, za tým silnejším oživením aj dopy, externého dopytu po slovenskej produkcii možno hľadať jednak zlepšenie situácie na našich odbytiskách, ale aj posilnenie konkurencieschopnosti Slovenska, za ktorým by som hľadal najmä veľmi šťastne načasované prijatie eura, ktoré už v minulom roku svedčilo o tom, že oživenie hospodárskej aktivity na Slovensku prebiehalo susedné Česko alebo Maďarsko. Koniec koncov aj v prvých šiestich mesiacoch tohto roka medziročné oživenie priemyselnej produkcie, ktorú v prípade Slovenska ťahá najmä export, bolo prakticky dvojnásobné oproti oživeniu priemyselnej produkcie v porovnateľne otvoreného Maďarska a Českej republiky. Inými slovami, dá sa, myslím, že po jeden a pol roku povedať, že za tým rýchlejším a silnejším oživením slovenskej ekonomiky možno do, v nemalej miere hľadať aj šťastne načasované prijatie eura a s ním spojené posilnenie konkurencieschopnosti slovenských firiem voči susedom v Česku a Ma a Maďarsku, ale aj voči západnej Európe."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pán Palko?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Ak môžem, s tým eustom by som ešte doplnil ten fakt, že je veľmi dobré, že ten dynamický ekonomický rast sa neprejavil aj v nejakom enormnom náraste cien, pretože inflácia i napriek tomu, že HDP tak výrazne rástlo, inflácia nerástla nejakým významne, pretože dosiahla okolo 1,1 percenta medziročne, to je nejakých nula celá jedna percent oproti, teda tak ako rástla v júni medziročne, čo znamená, že práve aj euro nám v tomto, v tomto pomohlo, pretože okolité krajiny sa boria s infláciou, napríklad Maďari(?) okolo štyroch percent, Česi dve percentá, Maďari(?) tiež okolo dvoch percent, takže to euro naozaj bolo veľmi dobre načasované."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Keby sme možno zhrnuli to všetko, čo ste teraz povedali v kocke, môžeme skonštatovať to, čo minister financií Nemecka o svojej krajine, že sme z krízy už

vonku, pán Vaňo?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Skutočne. Dnes zverejnený výsledok Nemecka je pozoruhodný najmä po utorkových správach zo Spojených štátov amerických, kde Americká centrálna banka zdvihla varovný prst a upozornila, že oživenie zámorskej ekonomiky napreduje pomalšie, než sa pôvodne očakávalo a finančné trhy spozorneli a opäť sa objavili obavy z možného, z novej vlny hospodárskeho oslabenia. Naproti tomu Nemecko oznámilo najsilnejší kvartálny reálny rast v druhom štvrtroku od zjednotenia Nemecka, v medziročnom porovnaní dosiahlo 3,8 medziročný rast a naozaj pravdepodobnosť zopakovania druhej vlny recesie v Nemecku výrazne oslabilo. Možno čo, na čoraz pevnejších nohách stoja očakávania, že nemecká ekonomika by v tomto roku mohla rásť viac než dvojpercentným tempom, čo znamená, že na čoraz pevnejších nohách stoja aj očakávania toho, že Slovensko rozhodne bude v tomto roku minimálne premiantom stredoeurópskeho regiónu, pokiaľ ide o tempo hospodárskej expanzie."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Súhlasíte s tým, pán Palko?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Ja mám trošku obavy z toho, že americká ekonomika nenapreduje takým tempom, ako analytici očakávali mnohí medzinárodného formátu, pretože tá americká ekonomika keď zoberieme medzikvartálne porovnanie, už druhýkrát po sebe rastie menej dynamicky. Vyplýva to z toho, že narastá počet nezamestnaných v Amerike, to znamená, že začína byť problém s domácou spotrebou, ktorá je výrazným ťahúnom HDP, pokiaľ ide o americkú ekonomiku a Európa je veľmi závislá od Ameriky z hľadiska exportu a keď zoberieme január až máj tohto roka, tak trebárs export Ameriky z hľadiska eurozóny poklesol o 8 percent, takže z tohto mám trošku obavu."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pozerajme sa teraz na chvíľu dopredu, vieme, že minimálne doteraz sme sa najviac opierali o automobilový a elektrotechnický priemysel, bude to tak aj oteraz v tom ďalšom období, pán Vaňo?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Tú štruktúru exportu alebo štruktúru priemyselnej produkcie samozrejme tak rýchlo nezmeníme a ja si nemyslím, že pokiaľ hovoríme napríklad o automobilovom priemysle, že by ten vysoký podiel automobilového priemyslu ako taký mal byť našou nevýhodou. Aj v minulom roku sme boli svedkami toho, že minimálne dve zo slovenských automobilových tovární boli zamerané na vozidlá strednej a nižšej triedy, teda kategória vozidiel, v ktorých, v ktorých závody vo východnej aj, vo východnej Európe majú úplne prirodzenú výhodu, navyše je to kategória vozidiel, ktorá aj v čase recesie ťažila z toho, že nové autá sa neprestali predávať, ale vzrástol trhoví podiel lacnejších alebo efektívnejších vozidiel. Netreba zabúdať aj na to, že slovenské závody auto, slovenské automobilové závody sú súčasťou toho, čo guvernér rakúskej národnej banky označil za zásadnú reštrukturalizáciu európskeho automobilového priemyslu, a to je presun výrobných kapacít v niektorých kategóriách vozidiel do strednej a východnej Európy."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pán Palko, ktoré budú tie piliere, o ktoré sa budeme opierať v ďalšom období?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Samozrejme, že to bude závisieť predovšetkým od toho, akí investori tam prídu v najbližšom období, som však zástancom toho, že tá štruktúra priemyslu by mala byť viac diverzifikovaná, to znamená, že nielen ten automobilový, nielen ten elektrotechnický priemysel, pretože vieme, ako nám to takmer zlomilo väz v čase, keď bola na vrchole práve globálna ekonomická kríza."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "A ešte jedna krátka otázka v tejto časti pre vás oboch, vieme, že ten vývoj zamestnanosti vždy ide nejaký čas za ekonomickým vývojom, inými slovami ekonomicky sa už môže krajine dariť lepšie, ale ešte nemuselo pribudnúť toľko pracovných miest, ako by sme potrebovali, kedy teda očakávate pokles nezamestnanosti, pán Vaňo?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Ak sa pozrieme do minulosti, tak po krátkej recesii z roku 99 sme bod kulminácie v prípade registrovanej miery nezamestnanosti zaznamenali až v januári 2001. S podobným časovým odstupom možno počítať aj tento raz, dokonca sa obávam, že ten časový odstup môže byť ešte výraznejší práve preto, že sme svedkami toho, že to mierne tempo hospodárskeho oživenia dokážu najmä veľké firmy utiahnuť aj s nezmeneným počtom zamestnancov, teda len prostredníctvom zvýšenia produktivity a v prvom polroku sa najmä v slovenskom priemysle tešíme veľmi zdravým tempom rastu produktivity práce. Na druhej strane rastúca produktivita práce zvyšuje našu konkurencieschopnosť, je dôvodom na optimizmus voči schopnosti umiestniť opäť čoraz viac objednávok napríklad na úkor menej konkurencieschopných krajín regiónu a v dlhodobom horizonte je dobrou správou aj pre zamestnanosť, ale presne ako ste uviedli, na ten časový, s tým časovým odstupom, na ten časový odstup netreba zabúdať. Pomôžem si príkladom zo Spojených štátov amerických, americká ekonomika začala expandovať v treťom štvrtroku minulého roka, výraznejšia tvorba pracovných miest začala až v januári."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pán Palko, nech sa páči, môžete reagovať?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Ja by som vlastne pokračoval tým, že ten dynamický ekonomický rast vôbec nemusí znamenať, že je to rovnako dynamický rast z hľadiska vývoja zamestnanosti a tým pádom to vôbec nemusí znamenať, že ten ekonomický rast sa musí prejavovať v tom, že je lepšie verejným financiám, pretože nemusí sa to prejavovať a neprejavuje sa to hneď v prípade tých daňových a odvodových príjmov."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Áno."

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "To znamená, že s deficitom naďalej máme obrovské problémy." .

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Vzťah tých dvoch."

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Z hľadiska verejných financií k ekonomickému rastu."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Veličín, na jednej strane ekonomický rast, na druhej strane deficit?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Áno, pretože, pretože pokiaľ ide o daňové a odvodové príjmy, tie príjmy rozpočtu sú tvorené hlavne výnosmi z daní a keď zoberieme trebárs daň z príjmu fyzických osôb a keď vnímame, že tá miera nezamestnanosti je okolo 15 percent, tak samozrejme, že pokrývajúca tá stránka príjmová z hľadiska rozpočtu verejných financií. To znamená, že tá štruktúra rastu ekonomická je veľmi dôležitá, že aby nebola iba exportom ťahaná, ale aj domácou spotrebou, aby ľudia viac míňali, aby mali viac peňazí."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "A to už ste tak trochu naznačili druhú tému, ku ktorej sa o chvíľu opäť budete vyjadrovať, čiže ešte sa s vami nelúčim. Vláda totiž chystá balík opatrení, ktoré majú v budúcom roku priniesť 400 miliónov eur. Zmeny ohlásila v zákone o dani z príjmov, či v zákone o sociálnom a zdravotnom poistení."

Natočené:

Iveta Radičová (SDKÚ-DS), predsedníčka vlády SR: "Sme presvedčení, že neexistuje dôvod, prečo by mali byť v zákone o dani z príjmov neodôvodnené výnimky, ktoré delia občanov na, do viacerých kategórií."

Ivan Mikloš (SDKÚ-DS), minister financií SR: "Efekt zo všetkých týchto troch zákonov navrhovaných opatrení by mohol byť zhruba šesť desiatin percenta HDP v budúcom roku, teda okolo 400 miliónov eur, potom v roku 2012 okolo 520 miliónov eur."

*****

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Počuli sme teda vyjadrenie premiérky Ivety Radičovej a ministra financií Ivana Mikloša, pripravované kroky by mali teda na budúci rok zvýšiť príjmy verejných financií o približne 400 miliónov eur a teraz poďme na tie jednotlivé opatrenia, aj keď podrobnejšie ich budeme vedieť v pondelok, keď ich predstaví minister financií Ivan Mikloš, ale už vieme, že vláda chce okrem iného zjednotiť vymeriavací základ pre platenie povinných odvodov, zúži sa tým podľa vás skutočne priestor pre ich nehradenie a zavedie sa taká väčšia spravodlivosť do systému?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Zavedie sa zjednodušenie celého systému a keď je systém jednoduchý, tak je aj vyšší predpoklad, že dochádza k menším únikom, takže z tohto pohľadu je to pochopiteľne pozitívne. To znamená, že zjednotenie vymeriavacích základov, ale aj rozšírenie vymeriavacích základov je pravdepodobne to, čo na príjmovej stránke v odvodovej záležitosti bude hrať prím, uvidíme v pondelok, predpokladám, že v oblasti daní pôjde o rušenie výnimiek."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Áno."

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "O ktorých už bolo diskutované. Ja som očakával, že už aj v roku 2010 budú niektoré opatrenia z hľadiska vývoja verejných financií aj na príjmovej stránke."

Tabuľka:
ČO SA ZMENÍ?

- zjednotí sa vymeriavací základ pre platenie povinných odvodov
a zúži sa priestor na vyhýbanie sa ich plateniu

- odvody sa majú platiť z odstupného aj odchodného
- zrušia sa rôzne oslobodenia od dane (napr. prevod cenných papierov)
- zachovávajú sa úľavy pre ľudí s najnižšími zárobkami či pre dôchodcov
- zavedie sa ochranný limit pre doplatky za lieky pre sociálne slabšie skupiny občanov
- na internete sa zverejnia zmluvy zdravot. poisťovní s poskytovateľmi zdrav. starostlivosti

Trošku ma prekvapilo, že nedošlo trebárs k zjednoteniu dane z pridanej hodnoty pokiaľ ide o lieky a knihy a predaj potravín z dvora, takže uvidíme, aké konkrétne oparenia budú na tejto daňovej stránke rozpočtu."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Ja aspoň niektoré z nich ešte vymenujem, nezdaniteľná časť základu dane sa bude uplatňovať napríklad daní zo závislej činnosti, podnikania či inej samostatnej zárobkovej činnosti, pán Vaňo, z vášho pohľadu prinesie to väčšiu spravodlivosť v daňovom systéme?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Vo všeobecnosti platí presne to, čo povedal pán Palko, že zjednodušenie systému, eliminácia postupným vývojom vybudovaných výnimiek a mimoriadnych prístupov pomáha, alebo prospieva k stransparentneniu daňového systému a v konečnom dlhodobom dôsledku aj k vyššiemu výberu. Ja by som len chcel pripomenúť, že priame dane nie sú tým, čo v súčasnej situácii po najvážnejšej povojnovej recesii štáty aj v tomto regióne využívajú najviac. Na, no tie príjmové opatrenia, opatrenia na zvýšenie daňových príjmov, netreba zabúdať na to, že aká je štruktúra daňových príjmov štátneho rozpočtu, polovicu daňových príjmov predstavuje daň z pridanej hodnoty a približne ďalšiu, ďalšiu viac než pätinu spotrebné dane.

Tabuľka:
VLÁDA PRIPRAVAUJE

- zmeny v zákone o dani z príjmov
- zefektívniť výber sociálnych a zdravotných odvodov
- úpravy v zákone o zdravotných poisťovniach

A tie krajiny, ktoré pristúpili k opatreniam na strane príjmov, či už to bolo Česko, Maďarsko, v tomto roku aj Rumunsko, spravidla siahli práve na zmeny v nepriamych daniach, ako už povedal pán Palko, napríklad to zjednotenie sadzby dane z pridanej hodnoty, teda opäť eliminácia nejakých výnimiek v prípade tej zníženej sadzby dane mohla byť jedným z takých jednoduchých a citeľných, citeľných prínosov na príjmovej strane rozpočtu."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Dobré, no niektoré tie ďalšie opatrenia sme videli pred chvíľou aj v tabuľke, mali ich možnosť vidieť aj diváci, pán Palko, z vášho pohľadu ak by išlo o to, že nielen zaviesť spravodlivosť v tom systéme, ale naozaj zabezpečiť aj tie potrebné úspory, aj keď trošku to už vyplynulo z toho, čo ste povedali, ale za aké opatrenia by ste sa teraz zasadzovali?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Rozhodne už by som urobil niektoré opatrenia už v roku 2010, zvýšil by som spotrebné dane na také luxusné záležitosti, ako je alkohol, ako je tabak, ako je zdanenie výnosov z hazardných hier, to je to, čo človek nemusí a keď musí, nech si priplatí, no a potom by som zjednotil DPH už v tomto, v tomto roku s tým, že budem veriť, že bude politická vôľa na to, aby došlo k zrušeniu výnimiek, pretože tie pokusy boli už aj v minulosti, ale žiaľ neboli politicky priechodné, takže držím palce."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Je tu ešte jedno také zaujímavé opatrenie, ktoré je zamerané pre sociálne slabšie skupiny ľudí a síce v zdravotníctve vláda pripravuje ochranný limit pre dopra, doplatky za lieky, to znamená, že zdravotne postihnutí by podľa premiérky Ivety Radičovej nemali za lieky doplácať mesačne viac ako 10 eur, no a pre dôchodcov by mal byť tento limit 15 euro, pozeráte sa na to ako na určitý prijateľný kompromis?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "No z hľadiska celkového dopadu na verejné

financie si nemyslím, že to je opatrenie, ktoré by patrilo medzi tie najbolestivejšie, pokiaľ ide o ten výpadok v príjmoch. Takže opäť v prípade, v prípade sociálne prijateľných, alebo teda sociálnych benefitov netreba zabúdať na to, že v súčasnom období po vlnnejšom recesii sme vo fáze špenátovej diéty a vo fáze špenátovej diéty aj ten priestor pre sociálne ľúbivé opatrenia musí byť limitovaný, prvoradou prioritou znižovanie deficitu verejných financií, teda úspor vo verejných financiách či už škrtnami vo výdavkoch alebo zvyšovaním daňových príjmov."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pán Palko, súhlasíte so špenátovou diétou?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Ja myslím, že v tomto prípade ide o politické rozhodnutie, nie o rozhodnutie ekonomického charakteru, takže ja by som to tým pádom nekomentoval, pretože z pohľadu verejných financií to nemá nejakú veľkú citlivosť."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Páni, obom vám ďakujem za váš pohľad na vec, pekný večer, dovidenia."

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Ďakujem, pekný večer."

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Ďakujem za pozvanie."

[Späť na obsah](#)

21. Išla nám karta

[Téma: Ekonomická univerzita; Týždeň; 16/08/2010; 33/2010; s.: 22,23,24,25; Rozhovor; JOZEF MACHRÁK, JAROSLAV DANIŠKA]

JOZEF MACHRÁK, JAROSLAV DANIŠKA

Z podnikateľa a blogera, ktorý založil politickú stranu, sa stal po voľbách predseda parlamentu. Priznáva, že jeho SaS robí chyby, ktoré vyplývajú z neskúsenosti s politikou. Je však presvedčený, že jeho strana prináša novú politickú kultúru. Predseda SAS a NR SR Richard Sulík.

.v posledných týždňoch je okolo vás stále rozruch. Zdá sa, že sme sa o vás dozvedeli viac po voľbách ako pred voľbami...

Áno, v posledných dňoch nám išla karta. (Úsmev.)

.čomu to prisudzujete?

Nedostatočným skúsenostiam a uhorkovej sezóne.

.čo to znamená - nedostatočné skúsenosti?

Napríklad Liberálny dom bola jednoducho naša chyba, ktorá sa nám nemala stať. S odstupom času ma prekvapuje, že sme natoľko podcenili citlivosť verejnosti na financovanie strán.

.v jednom momente ste však boli dosť ostrí a hneď ste pripomenuli Radičovej financovanie SDKÚ.

Bola to reakcia na jej vyjadrenie, ale nechcem sa k tomu príliš vracieť. Nie je to dôležité. Podstata problému je, že sme chceli ten dom založiť ako spoločníci, a to bola chyba, ktorá sa nám už určite v budúcnosti nestane.

.otázka znie, či vládnutie mohlo začať pre SaS ešte horšie..

Aj dnes sme v Novom čase, ale nie je tam nič nové, len sme tam karikovaní, ale chyba tam aktualizovaný moment. Prežili sme aj horšie. Ale nakopilo sa toho teraz v uhorkovej sezóne dosť. Potrvá istý čas, kým to všetko vytlačia iné správy.

.neobávate sa, že skončíte ako liberáli v Nemecku? FDP bola pomerne dlhý čas vnímaná ako Spasspartei (zábavná strana)?

Robert Fico nás už začal označovať za jeden veľký žúr. Ale pozrite si napríklad to moje stretnutie s diplomatmi. Išiel som naň v košeli s krátkymi rukávami, mal som ju vykasanú, ale zase som nič neukradol. Oveľa radšej budeme označovaní za nejakú Spasspartei ako za stranu zlodejov.

.nepodceňujete to?

Ale veď my sme ešte ani nezačali poriadne vládnuť, sú dva dni po prijatí Programového vyhlásenia vlády, máme ešte stodňovú lehotu a až teraz má vláda aj právo zákonodarnej iniciatívy. Som presvedčený, že časom bude práve v tom rozdiel medzi nami a ostatnými stranami, že nebudeme mať kauzy a keď ich mať budeme, tak sa k nim budeme vedieť zodpovedne postaviť, tak ako sme sa postavili k Liberálnemu domu.

.ale tých vašich káuz je viac, akoby to patrilo k prirodzenosti vašich ľudí - minister Mihál porozprával, že platí len zdravotné odvody, lebo tým neporušuje žiadny zákon, keď si takto optimalizuje príjmy. To sa však od verejných činiteľov neočakáva.

Keď ich optimalizuje v rámci platných zákonov, a nič neporušuje, tak na tom nevidím nič zlé. Ľudia to možno nie sú zvyknutí počuť, ale aj to patrí k tomu, že sa učíme a nabudúce si takéto poznámky odpustí. Osobne si myslím, že prinášame novú politickú kultúru.

.naozaj?

Prečo sa smejete?

.lebo zatiaľ ste kritizovaní práve za vašu politickú kultúru.

To nie je pravda. Najprv si musíme povedať, čo to je nová politická kultúra. Nová politická kultúra je, keď to, čo si myslíme, je v súlade s tým, čo hovoríme. To u mnohých politických strán jednoducho nie je pravda. Rozprávajú ľúbivé veci a robia čosi úplne iné. Ja napríklad nezakladám akciovkú Liberálny dom, ktorej vlastníkov schovám, a potom sa tu budeme hrať na slepú babu. Preto sme založili eseročku, aby bolo transparentne vidno, kto za ňou stojí. To, že dnes hovorím, že to bola chyba, je druhá vec. Teraz hovorím o otvorenosti, sme otvorenejšia strana ako iné strany. A k tomu patrí aj to, že veci otvorene pomenujeme. To, že si to občas vyžeríme, je druhá vec. Ale u nás sa nemôže stať, že voličom tlačíme do hláv nejaké kaleráby a v skutočnosti robíme niečo iné. Ďalším znakom novej politickej kultúry je napríklad to, že komunikujeme s voličmi. Odpovedám na všetky maily, reagujem v diskusiách, na Facebooku. Nerobil som to len pred voľbami, robím to poctivo a systematicky aj po voľbách a keď sa ma niekto chce niečo opýtať, môže mi poslať mail a dostane odo mňa odpoveď. Možno nie hneď, ale dostane ju. Tretí príklad je, že počúvame našich voličov. Je to pre nás spätná väzba a napríklad to, ako sme si priznali chybu s Liberálnym domom, také niečo tu doteraz nebolo. To, že si z nás niekto robí žarty, to časom prejde. Sú podstatnejšie veci.

.pred voľbami ste hovorili, že máte kompetentných ľudí s riešeniami. Po voľbách hovoríte ako o hlavnej devíze - o otvorenosti.

Nie, ja som vám iba povedal tri príklady novej politickej kultúry, ktorú prinášame. A na tom, že sme priniesli kompetentnosť a odbornosť, na tom trvám, to stále platí.

.pri predchádzajúcej vláde bolo vidieť "papalášske spôsoby", najmä u ministra Počiatka. Ak by sme mali povedať, kto je "papalášom" tejto vlády, tak to smeruje na vás.

Narážate na výlet do Salzburgu. No pozrite sa: moje ročné príjmy sú okolo 150-tisíc eur ročne. Dvadsaťtisíc mám z dividend, 80-tisíc z predaja firmy, ktorú som predal v roku 2006, a do 50-tisíc je plat predsedu NR SR. Tak ak zarábam ročne 150-tisíc eur, prečo si myslíte, že nemôžem dať za jeden výlet 700 eur? Že na to Slováci nie sú zvyknutí? Aj to patrí k našej otvorenosti. Nemám pocit, že som niečo napáchal. S priateľmi sme si to objednali, zaplatil som to zo svojich súkromných peňazí a išiel som na ten výlet vo svojom voľnom čase, po pracovnom čase. No tak som si dovolil takúto márnotratosť a nemienim sa za ňu hanbiť.

.nebola to zbytočná okázalosť?

Ja som tú tému médiám neponúkol. Zrejme sa to tam dostalo nejakou indiskrétnosťou. Žiaľ, ľudia sú občas "žičliví". Na druhej strane, nič zlé som nespravil a keď si pozriete zvyšok môjho životného štandardu, nemám hodinky za milión, nemám vilu pod Slávnom, nemám ferari, no dovolil som si jednu takúto vec.

.ale nezverejnili ste ľudí, s ktorými ste tam boli.

Keď som videl, aké titulky boli k tomu v novinách, tak som si jednoducho povedal: nie, to je moja súkromná sféra a títo ľudia sú moji osobní priatelia, nechcel som, aby boli prepieraní aj oni.

.čudne začal aj váš minister Miškov, ktorý hovoril o nejakej pripravovanej diskreditácii za drogy, ale nikto ho nediskreditoval.

Práve preto, lebo Miškov to ako prvý zverejnil. Dlhو sme sa o tom rozprávali a takto tomu predišiel.

.nepamätáme si, že by tu zverejnil čosi podobné iný minister. Nie je čudné hovoriť o skúsenosti s drogami?

Nie, to je súčasť otvorenosti. A zverejnili sme to, lebo sme dostali informáciu, že niečo podobné sa chystá. A nie jednu informáciu, a nie z nejakého pochybného zdroja.

.so SaS je spojený aj prvý koaličný konflikt - a to v súvislosti s Obyčajnými ľuďmi. Prečo ste ich vzali na kandidátku, veď oni sa aj programovo s vami líšia vo viacerých veciach.

To máte pravdu, ale nie je pravda, že odlišnosť je viac ako spoločných vecí. Teraz máme dohodu. Bola uhorková sezóna, takto bolo v médiách viac nafúknuté. Iste, bolo zaujímavé o tom písať, ale ak by naše vzťahy boli také, ako to bolo prezentované v médiách, tak by sme nikdy nedospeli tak ľahko k takej jasnej dohode.

.na čom ste sa dohodli?

Prevezmeme tie body z ich programu, s ktorými súhlasíme - a tých je väčšina - do nášho programu, a oni sľúbili, že neopustia Poslanecký klub SaS. Je to čistá dohoda, verejne sa zaviazali, že keby opustili klub SaS, vrátia mandát. Je to jasný morálny záväzok voči verejnosti.

.na tom sú zvláštne hneď dve veci. Po prvé, dva mesiace po voľbách hovoríte o ľuďoch z vašej kandidátky a používate slová "my" a "oni", náš program, ich program.

Áno, znie to čudne. Dúfajme, že sa to zmení. Aj Most v súvislosti s OKS hovorí my a oni.

.lenže OKS je iná strana.

Obyčajní ľudia nie sú členovia našej strany, to sme vedeli a takto sme to pred voľbami aj prezentovali, čiže to nie je neprirodzené. Ale napriek tomu s vami súhlasím.

.druhá zvláštna vec je, že Igor Matovič sa dobrovoľne stal "Gauliederom" tohto parlamentu.

To je zavádzajúca paralela. Igor sám a dobrovoľne prijal morálny záväzok, že ostane v klube...

.ale so sankciou - Gaulieder to podpísal, Matovič to verejne vyhlásil. Slovensko s tým nemalo najlepšie skúsenosti.

Matovič to spraviť nemusel, Gaulieder to spraviť musel, lebo chcel byť na kandidátke. Pozrite sa, ja vám len opisujem, aký je teraz stav a myslím si, že je dobrý. A od toho momentu, keď prijal tento verejný záväzok, sa aj celá situácia upokojila. Veď si pozrite výsledok: 79 hlasov za vyslovenie dôvery vláde a za programové vyhlásenie. Čo viac chýba?

.ale predtým tu bol chaos.

Áno.

.dosť neštandardný chaos.

Možno to vyzeralo ako neštandardné a chaotické, a ono to také aj bolo. Pre nás všetkých je to nová situácia. Nikdy sme neboli vo vláde, ani Obyčajní ľudia neboli vo vláde, ani Iveta nebola premiérkou. Pre všetkých zúčastnených sú to nové situácie. Jednoducho zbierame skúsenosti. A stále si myslím, že nie každá vec, ktorá vydá na titulku v novinách, je zločinom. Myslím si, že ako budú plynúť mesiace, tak sa bude rozlišovať, prečo bol v novinách Smer a prečo my. Dúfam, že sa nedožijem dňa, keď budeme na titulke musieť vysvetľovať nejakú miliardovú kauzu. A to musel Smer každú chvíľu.

.prípád Obyčajných ľudí sa riešil niekoľko dní, prečo ste sa nevedeli dohodnúť skôr? Komunikovali ste aj osobne alebo len prostredníctvom médií?

Jasné, že sme komunikovali, pár dní predtým ma bol Igor Matovič navštíviť na festivale Žakovíc Open. Dobre sme vychádzali, ale skrátka to takto vypálilo.

.takýto spor by Dzurinda vyriešil asi za pol hodiny, a vo vašom prípade sa už po parlamentných chodbách hovorilo takmer o predčasných voľbách.

Otázka je, za akú cenu by to vyriešil za pol hodiny. (Ticho.)

.minimálne by to neplnilo titulky novín.

A čo sa stalo? Zrútil sa svet?

.nie, ale takéto udalosti formujú obraz o vašej strane aj o vláde.

Dobre, ale parlament vyhlásil dôveru vláde a môžeme robiť to, čo sme sľubovali pred voľbami, že robiť budeme. Som presvedčený, že prevážia skutky.

.vyvinul sa za uplynulé dva mesiace nejako váš vzťah k Ivete Radičovej?

Máme dobrý korektný a veľmi otvorený vzťah.

.a s ostatnými lídrami koalície?

So všetkými si tykám a taký bližší vzťah mám so svojimi podpredsedami Bugárom a Hrušovským. S nimi je celkom zábava.

.aj vás niektorý z lídrov prekvapil?

Prekvapil ma Hrušovský. Myslel som si, že je to suchár, ale to vôbec nie je pravda. V parlamente ožil ako ryba vo vode. To je pre mňa príjemné poznanie, dobre sa mi bude s oboma spolupracovať. Aj s Milanom Hortom mám dobrý vzťah.

.v kuloároch hovoria niektorí koalíční politici o vašom odvodovom bonuse dosť skepticky. Neurobili ste chybu, že ste nevzali ministerstvo financií, kde by ste na túto agendu mali väčší vplyv?

Nie, som presvedčený, že som dobre urobil, keď som ostal v Národnej rade. Odvodový bonus je v Programovom vyhlásení vlády.

.podmienečne.

Veď aj ja ho od začiatku prezentujem podmienečne. Od začiatku bol odvodový bonus nastavený tak, aby bol fiskálne neutrálny a aby boli zohľadnené dosahy na marginalizované skupiny. Zoberte si moju knižku z roku 2006, v kapitole 7 nájdete túto jednu vec a v kapitole 8 nájdete tú druhú vec.

.akurát, že vyhodnotenie situácie má teraz v rukách Ivan Mikloš, nie vy.

To vôbec nevádi.

.zavedenie rovnej dane bolo v programe tiež s podmienkou. A Mikloš najskôr váhal.

Tam bolo napísané: zvažíme zavedenie rovnej dane. My máme napísané: zavedieme odvodový bonus. Samotný bonus je nastavený tak, aby bol fiskálne neutrálny a zohľadnil marginalizované skupiny.

.vy si nepripúšťate, že by sa Mikloš postavil proti odvodovému bonusu?

Ešte raz: odvodový bonus sám nesmie vytvárať vyšší deficit. Samotný projekt nesmie byť deficitný a ani nie je. Takto som to vypočítal ja, SAV aj MESA 10.

.prečo je potom tá podmienka vo vládnom programe?

Je tam preto, aby to upokojilo iných. Mne to tam nijako neprekáža, verte mi, to je čistá vec a tá podmienka bola splnená odjakživa.

.ale minimálne politici KDĽ a SDKÚ si nemyslia, že je to taká čistá vec, skôr sa toho boja.

No áno, lebo je to veľký projekt. A veľa politikov nevie, o čo presne ide. Je to komplexná vec, oproti ktorej bola daňová reforma len kozmetická úprava. Je to veľká reforma a bude treba ešte veľa presvedčania, ale už napríklad nemusím presvedčať Mikloša.

.máte pocit, že SDKÚ a premiérka, ktorí sú takí opatrní k reformám, aby neprišli o stredového voliča, by boli ochotní urobiť niečo, čo je také radikálne?

V programovom vyhlásení je napísané, že bude zavedený odvodový bonus a po druhé, základné časti

odvodového bonusu sú tam ešte raz explicitne vymenované. Nemám dôvod spochybňovať Programové vyhlásenie vlády.

.KDĽ tiež svojho času presadilo do Programového vyhlásenia vlády výhradu vo svedomí, ale SDKÚ použila taktiku, že tú zmluvu odkladala. Prišiel rok 2006, posledná možnosť zmluvu predložiť a vtedy sa tá vláda rozpadla. Keby sa SDKÚ rozhodla postupovať podobne v otázke bonusu, dokedy budete čakať?

Neviem na to teraz odpovedať. Skôr by som sa snažil spraviť kroky, aby sa na tom jednoducho začalo pracovať. A začína sa na tom pracovať. Nezabúdajte, že na túto vec je v prvej fáze najdôležitejší minister práce, lebo tam sú odvody, a ten je náš. A Jozef Mihál je azda najväčší zástanca odvodového bonusu, možno ešte väčší alebo rovnako veľký ako ja.

.klúčová je tá tretia fáza a tam to bude závisieť od Mikloša.

Tam to bude závisieť aj od mnohých ďalších ľudí. Spoločnosť sa musí dohodnúť, nevyhnutný bude širší spoločenský konsenzus.

Buď sa podarí ľuďom presvedčiť, alebo bude treba premyslieť taktiku.

.hovoríte o tom spôsobe, ako keby ste si vedeli predstaviť aj ústupovú stratégiu.

Nie. Hovorím o tom tak, aby som vám dal do novín uspokojujúcu odpoveď, ale nepovedal všetko do detailov.

.spýtame sa takto: je rok 2012, v koalícii nie je ochota zaviesť odvodový bonus. Čo urobíte?

Neviem. Ale dovedy urobím všetko preto, aby odvodový bonus bol. Nikdy neboli šance na zavedenie odvodového bonusu lepšie ako dnes.

.v programovom vyhlásení je ešte niekoľko zvláštnych vecí. Zaklínate sa, že nebudete privatizovať, pričom je tam tá privatizácia umožnená formou vstupu strategických investorov...

Cargo nie je žiaden strategický podnik a v tomto prípade sme sa bavili o vstupe strategického investora.

.prečo však pravicová vláda nechce privatizovať?

To je dobrá otázka, ale ja si napríklad tiež nemyslím, že treba za každú cenu všetko privatizovať. Treba to dobre zvažovať, ale toto sú otázky viac na vládu ako na predsedu parlamentu.

Parlament vyhlásil dôveru vláde a môžeme robiť to, čo sme sľubovali pred voľbami, že robíme budeme. Som presvedčený, že prevážia skutky.

.vy ste mali vo svojom programe zavedenie výhrady svedomia. Počas povolebných vyjednávani ste však zablokovali, aby sa do Programového vyhlásenia vlády dostala ratifikácia zmluvy s Vatikánom, ktorá ju garantuje. Prečo?

Výhradu svedomia stále považujem za dôležitý liberálny princíp, ale nevidím dôvod, aby sme to riešili medzištátnou zmluvou. Mali by sme to riešiť vnútroštátnym zákonom.

.prečo ste sa potom na tom nedohodli?

Pretože to nechceli. KDĽ nešlo o to, aby bola prijatá výhrada vo svedomí, ale aby bola prijatá vatikánska zmluva.

.ale však tá to obsahuje. Prečo máte problém s medzinárodnou zmluvou, ktorá obsahuje výhradu vo svedomí?

Pretože si myslím, že by mala existovať "svetská" legislatíva, ktorá by v určitých prípadoch umožnila lekárovi povedať nie, toto neurobím. S tým nemám žiadny problém.

.o tom istom je aj vatikánska zmluva...

Ale je to vatikánska zmluva.

.v prípade jej ratifikovania by však musela byť prijatá aj "svetská" legislatíva...

Je to však zmluva s cirkvou, a nie všetci občania sa hlásia k tejto cirkvi. Myslím, že si môžeme pravidlá určiť sami vnútri krajiny a nemusíme kvôli tomu mať zmluvu s Vatikánom. My sme potom povedali, že

budeme súhlasiť s vatikánskou zmluvou v prípade, ak bude v programovom vyhlásení dekriminalizácia marihuany. KDH nesúhlasilo, a tak tam nie je ani jedno, ani druhé.

.podporili by ste teda domácu legislatívu o výhrade vo svedomí?

Určite áno.

.veľa vecí v programovom vyhlásení je konkrétnych, pokiaľ však ide o šetrenie, má vláda pomerne voľný mandát. Bude sa šetriť?

Čoskoro budú prezentované opatrenia a verte mi, tie budú veľmi konkrétne. Táto vláda ide šetriť. Bude sa šetriť rozumne a nebude to tak, že zoberieme sociálne odkázaným ľuďom aj to posledné, čo majú. Napríklad aj to, že sa tu prestane kraďnúť, už znamená výraznú úsporu.

.jeden z rezortov, kde bude najväčší tlak na šetrenie, bude určite rezort obrany. Doteraz to bolo tak, že keď prichádzalo k šetreniu, strany si svoje rezorty zúrivo bránili. Ste pripravený na šetrenie v rezorte obrany?

Uvidíme, aké veľké bude, ale začínam vnímať, ako veľmi sa tam kradlo. Pomaly aj nákup toaletného papiera bol vyhlásený za utajovanú skutočnosť a tým pádom mohol byť niekoľkokrát predražený. V tom robí Ľubo Galko veľkú službu pre Slovensko.

.on sa teraz dostal do zaujímavých sporov. Prečo vlastne stiahol svoju nomináciu na šéfa Vojenskej spravodajskej služby?

Viem o tom viac-menej všetko a ja by som konal rovnako. Verte mi, bolo to všetko čisté.

.čisté je, že ho stiahol?

Bola to pasca. Galko konal správne.

.pomýlil sa teda v nominácii?

Niežeby sa pomýlil, ale bol svojimi ľuďmi uvedený do omylu.

.čo sledovali títo ľudia?

Asi to, aby ho znedôveryhodnili alebo oslabili. Dnes už však môžem povedať, že im to nevyšlo.

.to znamená, že táto služba je vo veľkom neporiadku.

Sú tam rozličné záujmy ešte z čias minulej vlády, ale páči sa mi, ako odhodlane k tomu Galko pristupuje.

.šéf parlamentu je do veľkej miery reprezentatívna funkcia. Bude si hľadať aj nejakú svoju špecifickú agendu?

Teraz sa z mojej iniciatívy bude pripravovať komplexný návrh odmeňovania poslancov. S tým strávim nejaký čas. Potom sa plánujem venovať budovaniu strany.

.liberálna ANO sa v minulosti rozsykala, keď jej začali padať preferencie. Ste pripravený na pokles popularity?

Rátame s tým. Napriek tomu si nemyslím, že sme stranou na jedno volebné obdobie, pretože sme stranou čestných ľudí. Nech to znie akokoľvek otrepane. Dávame si mimoriadny pozor na to, koho si pustíme do strany. To je dobrý predpoklad na to, aby sa to "nehumpľovalo".

.dokončí sa Bratislavský hrad?

Máme záujem dokončiť hradný palác, tie ďalšie stavby ako jazdiareň, podzemné garáže a baroková záhrada sa zrejme zastavia.

.koľko ešte treba na dokončenie hradného paláca?

Do dvadsať miliónov eur v cenách podľa platných zmlúv.

RICHARD SULÍK/Narodil sa v roku 1968. Študoval ekonómiu v Mníchove a neskôr aj na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**. V roku 1991 založil firmu FaxCOPY, ktorú do roku 2001 aj viedol. Je

zakladajúci člen a predseda strany Sloboda a Solidarita. Po parlamentných voľbách sa stal predsedom NR SR.

[Späť na obsah](#)

22. Odchod vojakov z Iraku

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 22:05; 19/08/2010; Správy a komentáre; R. Kondrlík, Martin Rajec]

MODERATOR: Maroš Stano

HOSTIA: František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave
Michal Havran, zahraničnopolitický komentátor

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Irak opustili posledné americké oddiely s bojovým poslaním, prezident Barack Obama tak splnil prísľub, že do konca augusta sa skončí hlavná vojenská misia, ktorá sa začala pred viac ako siedmimi rokmi. V Iraku počas nej zahynulo takmer štyri a pol tisíca amerických vojakov a asi 106-tisíc civilistov."

R. Kondrlík, redaktor STV 1: "Výsledok tejto mohutnej invázie od marca 2003 je takmer štyri a pol tisíca mŕtvych amerických vojakov, viac ako 105-tisíc civilných obetí a milióny utečencov. Zásah a pôsobenie USA v Iraku stáli miliardy dolárov. Aj keď sa tam podarilo vytvoriť politické inštitúcie, ktoré sa podobajú na demokraciu západného typu, situácia je veľmi krehká. Irak po odchode Američanov ostáva jednou z najnebezpečnejších krajín na svete."

Natočené:

obyvatelia Iraku: "Podľa mňa stále potrebujeme prítomnosť amerických vojsk, Iračania im dôverujú. Naopak nedôverujú domácim vojenským zložkám."

obyvatelia Iraku: "Iracké jednotky sú schopné udržať bezpečnosť aj po odchode Američanov, ich odchodom sa zbavíme problémov, ktoré nám Američania spôsobili."
*****

R. Kondrlík, redaktor STV 1: "Stiahnutím vojsk z Iraku spĺňa americký prezident Barack Obama jeden z jeho hlavných zahraničnopolitických cieľov."

(Začiatok archívneho záznamu, september 2009)

Barack Obama, americký prezident: "Spojené štáty zostanú s Irakom ako silný partner a priateľ. Hoci nás čakajú ešte veľké výzvy, nariaďujem zodpovedný odchod amerických jednotiek. Blahoželám našim vojakom a Iračanom, že urobili dôležité kroky k lepšej budúcnosti krajiny."

(Koniec archívneho záznamu, september 2009)

R. Kondrlík, redaktor STV 1: "Ako posledná bojová jednotka opustila územie Iraku a prešla s hranicami s Kuvajtom Brigáda Striker."

Natočené:

americkí vojaci: "Vďaka bohu, že sme to zvládli, ešte pár krokov a budeme bližšie k domovu."

americkí vojaci: "Ideme domov, vyhrali sme. Je koniec, Amerika."
*****

R. Kondrlík, redaktor STV 1: "V Iraku ostane ešte 50-tisíc amerických vojakov, ktorí budú pracovať a cvičiť Iračanov v tyle. Ak bude potrebné bojovať s teroristami, budú môcť zasiahnuť. Vojna v Iraku trvá už dlhšie ako druhá svetová vojna. Prieskumy verejnej mienky v USA ukazujú, že Američania sú vojnou v Iraku a v Afganistane, ktorá trvá už takmer 10 rokov, unavení."

Pripravil: R. Kondrlík

Maroš Stano, moderátor STV 1: "V téme pokračujeme, spájame sa cez oceán s našim washingtonským spolupracovníkom Martinom Rajcom, dobrý večer."

Telefonát, Washington:

Martin Rajec, spolupracovník STV: "Dobrý večer."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Ako v USA vnímajú odchod bojových jednotiek z Iraku, sprevádza ho

viac pocit úspechu alebo úľavy?"

Martin Rajec, spolupracovník STV: "No ja by som to hodnotil ako miernu úľavu, určite tam nepanuje eufória, tá eufória panuje jedine v rodinách, ktorých príslušníci sa vracajú späť domov zdraví a živí. Celkovo Američania sú však skeptickí, uvedomujú si, že konflikt sa týmto pádom neskončil, že aj po prvom septembri zostane v Iraku 50-tisíc amerických vojakov, situácia je krehká, môže sa zmeniť, existujú obavy, že v prípade občianskej vojny by USA museli vyslať do oblasti ďalšie jednotky. Takisto treba povedať, že Irak momentálne nie je téma číslo jedna Američanov, tých práve trápia iné, dôležitejšie, domáce ekonomické problémy."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "No a pozrime sa teraz na politickú scénu v Spojených štátoch, kto môže odchodom jednotiek z Iraku získať?"

Martin Rajec, spolupracovník STV: "Tak v krátkodobom časovom horizonte určite je to Biely dom a, a demokrati. Treba si uvedomiť, že v tomto roku sa konajú v Iraku - v Iraku, v USA voľby do Kongresu. Očakáva sa, že v týchto voľbách ovládnu Snemovňu reprezentantov a pravdepodobne aj Senát republikáni. Splnenie predvolebného sľubu môže poslúžiť ako argument práve pre demokratov, aby znížili tieto straty. Jednak upozornia na to, kto túto nepopulárnu vojnu začal a takisto ukáže, môže to poukázať na to, že ide o dôkaz, že Barack Obama chce túto vojnu zodpovedne ukončiť. Z dlhodobého hľadiska to všetko závisí od vývoja situácie, pretože ten kľúčový, kľúčový rok je 2011. V prípade, že tá situácia sa prudko nezhorší a Američania naozaj so ctou odídu z Iraku do konca roku 2011, bude to znamenať ďalšiu podporu v úsilí Baracka Obama o, o znovuzvolenie. V prípade, že tá situácia sa zhorší, republikáni to môžu využiť ako argument proti nemu, že nezodpovedným a rýchlym stiahnutím jednotiek z Iraku z toho počtu 140-tisíc na 50-tisíc ohrozil krehkú stabilitu tejto krajiny."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Ďakujem za aktuálne informácie spoza oceánu, pekný večer, dopočutia."

Martin Rajec, spolupracovník STV: "Dopočutia."
*****

Maroš Stano, moderátor STV 1: "No a my pokračujeme rozhovorom v štúdiu, dozvuky odchodu amerických vojakov, situácia a budúcnosť Iraku, téma aj rozhovor v štúdiu, pozvanie prijal František Škvrnda z Fakulty medzinárodných vzťahov **Ekonomickej univerzity**, vitajte."

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Dobrý večer."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "A zahraničnopolitický komentátor Michal Havran, dobrý večer."

Michal Havran, zahraničnopolitický komentátor: "Dobrý večer prajem."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Takže, pán Škvrnda, na úvod ako hodnotíte pôsobenie koalíčných vojsk v Iraku po viac ako sedem a pol roku, dá sa hovoriť o úspechu stabilizácie krajiny?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "No, žiaľ tieto hodnotenia sa použiť nedajú. Tá vojna patrí k veľmi špecifickým vojnám, víťazstvo v nej by sa mohlo porovnať skorej k Pyrhovmu víťazstvu, antický generál povedal, ešte niekoľko takýchto víťazstiev a budeme zničení, takže tie výsledky, ktoré boli postavené na začiatku invázie, sa nepodarilo naplniť a dneska tá situácia v krajine skutočne je dramatická. Napríklad v júli bolo toľko mŕtvych, že to bol najväčší počet obetí atentátov za posledné dva roky, čo nesvedčí o tom, že ukončenie aktivít americkej armády by bolo v podmienkach stability režimu."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Pán Havran, tak na začiatku útoku koalíčných vojsk bol Saddám Husajn a hrozba zbraní hromadného ničenia, tie sa nepotvrdili, dá sa hovoriť dnes o úspešnej misii a prichádza odchod Američanov takpovediac v pravej chvíli?"

Michal Havran, zahraničnopolitický komentátor: "Toto je taká zvláštna otázka. Ja by som to povedal tak, ako to skutočne je, toto je americká prehra. V podstate sa to porovnáva s Vietnamom, aj keď vo Vietname samozrejme bolo niekoľkonásobne viac mŕtvych, viac obetí a tak ďalej, pretože tam bojovala severovietnamská armáda, severovietnamskí partizáni proti juhovietnamským vojakom a proti, proti americkým, americkým, americkej armáde. Madeline Albrightová, bývalá ministerka zahraničných vecí za prezidenta Billa Clintona povedala, že útok na Irak bol najväčšou strategickou katastrofou Spojených štátov od druhej svetovej vojny."

Obrazovka:
FAKTY O VOJNE V IRAKU

- začala sa 20.3.2003
- nasadených bolo 297 000 vojakov
- 9.4.2003 zvrhnutie režimu Saddáma Husajna
- 1.5.2003 George Bush ohlásil víťazstvo USA a spojencov
- 13.12.2003 zadržanie Saddáma Husajna
- 30.12.2006 poprava Saddáma Husajna
- 10.1.2007 George Bush predstavil novú stratégiu pre Irak
- 27.11.2008 iracký parlament schválil americko-irackú dohodu
- 1.1.2009 Irak prevzal kontrolu nad tzv. zelenou zónou v Bagdade
- 27.2.2009 Barack Obama prisľúbil odchod vojakov z krajiny do 31.8.2010
- 18.8.2010 opustila Irak posledná bojová brigáda americkej armády
- v krajine ostáva 50 000 vojakov
- od marca 2003 zahynulo v Iraku viac ako 4 400 Američanov

To znamená, že tento útok agresie a proti Iraku, ktorý bol v podstate vymy, vymyslený dôvod, žiadne zbrane."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Nepotvrdili sa."

Michal Havran, zahraničnopolitický komentátor: "Hromadného ničenia neboli, ani sa nepotvrdili ani predtým ani potom ani, ani teraz, v podstate nikdy, hej, išlo, išlo v podstate o zámienku. Útok na Irak bol pripravovaný dávno pred 11. septembrom 2001, to si treba uvedomiť. Paul Volfovič a spol., to znamená jedna veľká skupina neokonzervatívov, ktorí pripravovali a mali Irak ako v zásobe, pretože išlo o celkom niečo iné ako o to, že zvrhnúť Saddáma Husajna. Saddám Husajn bol voľakedy veľký spojenec Spojených štátov."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Áno."

Michal Havran, zahraničnopolitický komentátor: "V boji proti Iránu a tak ďalej, to znamená, že toto sú také z, také ako zásadné a iné súvislosti, ktoré sa nedajú, nedá sa na to takto odpovedať."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Dobre, tak my sa k tomu samozrejme ešte vrátíme, pán Škvrnda, tak v krajine stále pôsobi 56-tisíc amerických vojakov, ale už neplnia bojové úlohy, ale iné špecializované, tak dá sa hovoriť o odchode alebo redukcii vojakov, je treba povedať, že v januári tam bolo 140-tisíc vojakov?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "No došlo skutočne k redukcii, o odchod nejde, ako aj náš kolega z Washingtonu povedal, že tam zostali jednotky, ktoré môžu pôsobiť proti teroristom. Takže aj keď odišla posledná bojová brigáda, ale zostali tam jednotky, ktoré skutočne ešte môžu vyvíjať rôzne činnosti takéhoto charakteru, takže je veľmi zložité povedať, o čo by tu išlo. Ale zostane tam množstvo ľudí, ktorí majú lobistické povinnosti, ale je tam aj celý rad ľudí pre výcvik, izrae, irackých ozbrojených síl, takže situácia je skutočne v tej podobe, že je to len zníženie počtov a možno predpokladať, že keby sa niečo stalo, že ten termín, ktorý bol sľúbený, sa nemusí dodržať."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Pozrime sa na tie dôvody odchodu amerických vojakov, zatiaľ teda bojových jednotiek, je za tým nepopularita konfliktu, teda politické dôvody, vojenské alebo ekonomické, zároveň konflikt v Afganistane, pán Havran?"

Michal Havran, zahraničnopolitický komentátor: "To je totiž nesmierne komplikovaná záležitosť, vôbec ako samotný útok na Irak bol, bol nepripravený, nepremyslený, bolo to robené takým, takým kovbojská, kovbojským systémom, že obsadíme krajinu, budú nás vítať ako osloboditeľov a nastolíme americkú demokraciu. Sám prezident Obama povedal, že nebudeme v Iraku budovať jeffersonovskú demokraciu, pretože pochopili, konečne pochopili, že sú krajiny, ktoré majú celkom iný, prirodzený, historický vývoj, že nemožno infikovať alebo nastolovať spôsob fungovania štátu v jednej krajine a druhej krajine. To znamená, ten prirodzený vývoj je celkom iný, ..., to sú absolútne rozdielne kultúry ako arabský svet a Spojené štáty, to je, to, ja si to osobne ani neviem predstaviť. To znamená, že nepripravenosť intelektuálna, úplne nulová pripravenosť na také niečo, že aké sú následky podobného útoku. Toto všetko sa v zárodku ako neodhadlo."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Američania to definovali tak, že teraz je ten príhodný čas odísť a vidíte za tým nejaké, nejaké prevažujúce dôvody niečoho, povedzme vnútropolitické situácie alebo toho, že je ťažko zvládať v čase ekonomickej krízy dva veľké konflikty, ako je Afganistan a Irak súčasne, pán Škvrnda?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "No ja si myslím, že je to skutočne súhrn viacerých faktorov, sú tam aj ekonomické príčiny, sú tam aj vnútropolitické príčiny, ale z takého celkového vývoja v Iraku za tie roky, čo tam tento konflikt prebiehal, možno povedať, že Američania nevedia, čo by tam robili ďalej."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Uhm."

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Takže odchádzajú aj z toho dôvodu, že skutočne nemali premyslenú stratégiu a viesť vojnu tisícky kilometrov od svojho územia bez nejakej stratégie, to stojí nielen peniaze, ale ide aj o pokles prestíže, ide o to, že celý rad kruhov v arabskom a moslimskom svete sa v dôsledku tohto konfliktu od Spojených štátov odvrátil, takže je tam množstvo vecí a dá sa povedať, že je skutočne najvyšší čas odísť."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Slováci boli tiež v Iraku v rámci koalíčných vojsk, ako hodnotíte ich misiu?"

Michal Havran, zahraničnopolitický komentátor: "Tak to je otázka skôr na slovenských politikov, ktorí slovenských, slovenských vojakov do Iraku vyslali. Myslím si zároveň, že to bolo v tom období, kedy, kedy nebolo veľmi jasné, že, že či naozaj Saddám Husajn má tie zbrane alebo, alebo nemá, to znamená v takej tej, tej spojo, spoločnej eufórii viacerých, viacerých krajín. A Slovensko sa vlastne do toho, do toho dostalo tak podobným spôsobom, ako ďalšie iné krajiny."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "A potom sa komplikovane vzťahuje, vzťahoval, predsa len zostáva nám málo času, preto by som rád pristúpil k záverečnej otázke, čo čaká Irak po odchode Američanov aj vzhľadom na situáciu, ktorá tam vládne, čaká ju stabilita alebo pokračovanie nejakého krvavého konfliktu, sú tam etnické nepokoje, náboženské?"

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "No to dneska skutočne ťažko povedať, čo tam bude. Tá situácia vyzerá tak, že sa bude asi zhoršovať. Minimálne dva faktory sú tam, nárast násilia, ktorý nastal v posledných mesiacoch a objavili sa také veci, ktoré už vyzerajú, že boli vyriešené a po druhé je vyše päť mesiacov od volieb a doteraz nie je vytvorená vláda. Dokonca existujú také úvahy, že v tom vákuu, ktoré tam vznikne, sa môže posilniť aj vplyv Iránu na túto krajinu a voči Iránu dneska USA vyvíja rôzne nátlakové akcie, takže to, čo sa tam bude diať, je dosť nevypočítateľné, ale na druhej strane to nie je dôsledkom politiky prezidenta Obamu, ale to je výsledok, ako to aj pán Havran hovoril, toho tlaku neokonzervatívcov, ktorí si mysleli, že si môžu dovoliť v tomto svete všetko. A takto skončili zle."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "No, objavujú sa rôzne temné scenáre, napríklad Tarik Azis, ktorý bol teda druhý človek okolo Saddáma Husajna a bývalý šéf diplomacie, povedal, že krajina vykrváca, aj ďalší irackí generáli hovoria, že krajina je nepripravená, ako to vidíte vy, budúcnosť, nielen Iraku ale celého regiónu?"

Michal Havran, zahraničnopolitický komentátor: "Ťažko sa to dá odhadnúť, ale v podstate tie rozpory najmä náboženské, pretože za Saddáma Husajna boli, sám Saddám Husajn bol, bol sunnitom, to znamená iná vetva islamu, mierny, veľmi mierny, ja viem, mierny navyše, navyše náboženský nejaký predstaviteľ, hej, on bol, on bol mocenský typ a šiiti, ktorí boli v podstate za jeho vlády ako potlačení. Navyše Kurdi na severe, to je, to je celkom, tí tiež patria ako k sunnitom. To znamená, je tam hrozba, že sa obnoví občianska vojna, ale ten scenár taký ako najviac katastrofický, ale to nejde o to, aby sme, mohli by sme do rána o tom debatovať, je v tom, že v podstate v jednej situácii môže prevziať moc nejaká časť armády, to je, to je akože dosť, dosť, ako by som povedal, aktuálne, ale, alebo ak by nedošlo k vojenskému prevratu, samozrejme tam sú Spojené štáty, napríklad Spojené štáty tam majú

najväčšie veľvyslanectvo na svete. Tam pracuje tri tisíc ľudí, čo ako nikde inde toľko, toľko diplomatov ako Spojené štáty nemajú, to znamená, že sa snažia Irak v tej, pre tú budúcnosť ako udržovať takouto, by som povedal, civilnejšou formou. Ale tam hrozí samozrejme nielen vojenský prevrat alebo dokonca nástup nejakého nového diktátora, ktorý sa môže vynoriť, ale môže prísť aj k politickému prevratu, to znamená jedna skupina, čo ja viem, najmä šiitov, ktorí, ktorí sú ako väčšinová, môžu v podstate ús, urobiť ústavný prevrat a prevziať tú politickú moc a potláčať sunnitov. A to je začiatok a, a vlastne koniec ako krajiny, ako, ako celku. Irak je dnes rozbitá krajina, v podstate viacerí normálni pozorovatelia, ktorí tam boli, ja som bol dajme tomu medzi nimi, hovoria, že to je rakva. Irak, dnešný Irak je rakva. To je zničená krajina, nepredstaviteľné množstvo mýtov a bez perspektívy. Bezpečnosť v podstate nulová."

Maroš Stano, moderátor STV 1: "Tak vám ďakujem za analýzu, no uvidíme, akým spôsobom sa to bude vyvíjať alebo akým spôsobom to poznačí celý región. Páni, pekný večer, dovidenia."

František Škvrnda, Fakulta medzinárodných vzťahov **EU** v Bratislave: "Dovidenia."

Michal Havran, zahraničnopolitický komentátor: "Dovidenia."

[Späť na obsah](#)

23. Univerzitu Komenského vidí rektor v svetovej päťstovke. Vďaka webu

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 20/08/2010; s.: 3; Spravodajstvo; Ján Glovičko]

Rektor najstaršej univerzity sa pochválil, že patria do prvej svetovej päťstovky. Rebríček nemeria kvalitu výučby, ale obraz na webe.

BRATISLAVA. Univerzita Komenského bola v januári ako 431. najlepšou vysokou školou na svete podľa hodnotenia Webometrics, pochválil sa rektor František Gahér v rozhovore pre SME. Aj napriek tomu, že v júlovom hodnotení opäť z päťstovky vypadla.

Rebríčke Webometrics navyše nehodnotí kvalitu škôl, ale obraz školy na internete. Rektor to však považuje za vyvrátenie mýtu, že Slovensko nikdy nemalo univerzitu v svetovej päťstovke.

"Univerzita si udržala postavenie najlepšej slovenskej vysokej školy, sme lídrom. Ak si vezmete rebríček Webometrics, tak sme na jar boli na 431. mieste. Takže nie je pravda, že žiadna škola nie je v prvej päťstovke.

Druhá najlepšia vysoká škola je tak štyristo miest za nami," povedal Gahér v stredu.

"Povedal som niečo, čo nie je pravda?" pýtal sa včera Gahér.

"Vychádzal som z toho, že nie je pravda, že žiadna univerzita sa neumiestnila v prvej päťstovke a dokumentoval som to, že sme k istému dátumu boli na 431.

mieste." Aktuálne je univerzita na mieste číslo 520, Gahér to v rozhovore nespomenul.

Zmienky o prvej päťstovke univerzít pritom v médiách odkazujú na prestížny rebríček Šanghajskej univerzity, ktorý hovorí o kvalite škôl cez kritériá, ako sú publikácie, citácie a výskum. Webometrics vychádza napríklad z toho, ako často internetoví používatelia univerzitu hľadajú na webe, či z počtu inštitúcií, ktoré majú link na univerzitu na svojej stránke.

"Viem, že pán rektor Gahér to veľmi často vydáva ako jeden z mala obrazov kvality Univerzity Komenského, no nie je to celkom presné. Je to pohľad na internetovú kvalitu univerzity, nie na Univerzitu Komenského ako takú," hodnotí docent Ivan Ostrovský z Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry, ktorý pôsobí na Prírodovedeckej fakulte UK. Hodnotenia ARRA Gahér často používa ako dôkaz sily UK na Slovensku.

Slovenské vysoké školy v Šanghajskej rebríčku chýbajú, pravidelne sa tam dostáva napríklad Univerzita Karlova v Prahe. Gahér svetové rebríčky univerzít spochybňuje. "Šanghajskej je robený podľa inej metodiky - motivácia bola jasná, zaradiť čínske univerzity medzi najlepšie na svete." Vláda si v programových tézach predsavzala, že vytvorí súťaž o fond pre univerzitu, ktorá by sa mala medzi prvých päťsto prebojovať. V programovom vyhlásení vlády sa o tejto podpore hovorí už len všeobecne. Rektor Gahér hovorí, že Univerzita Komenského na výrazný skok v kvalite potrebuje päťdesiat miliónov eur ročne.

Ján Glovičko

Slovenské školy vo Webometrics

- 520. Univerzita Komenského
- 830. Slovenská technická univerzita
- 837. Technická univerzita Košice
- 2854. **Ekonomická univerzita**

- 3323. Katolícka univerzita
- 3761. Univerzita sv. Cyrila a Metoda
- 10896. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

pozn. : výsledky z júla 2010

[Späť na obsah](#)

24. Nový šéf marketingu

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 24/08/2010; s.: 13; PODNIKY A TRHY; Dušan Nitschneide]

Novým výkonným riaditeľom pre marketing v spoločnosti Telefónica O2 Slovakia je od polovice júla tohto roka Dušan Nitschneider. Nový šéf marketingu O2 po štúdiu na Fakulte zahraničného obchodu **Ekonomickej univerzity v Bratislave** pôsobil 13 rokov v Kraft Foods International.

Manažéri v pohybe Dušan Nitschneide

[Späť na obsah](#)

25. Nový šéf marketingu

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 24/08/2010; Vladislav Doktor]

Manažéri v pohybe Dušan Nitschneider

Novým výkonným riaditeľom pre marketing v spoločnosti Telefónica O2 Slovakia je od polovice júla tohto roka Dušan Nitschneider. Nový šéf marketingu O2 po štúdiu na Fakulte zahraničného obchodu **Ekonomickej univerzity v Bratislave** pôsobil 13 rokov v spoločnosti Kraft Foods International, na pozícii marketingového riaditeľa pre Blízky východ a Afriku. Pred nástupom do O2 bol regionálnym riaditeľom spoločnosti Campari International.

Vladislav Doktor

[Späť na obsah](#)

26. Anketa: Ako sa vám darí na trhu práce?

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 23/08/2010; s.: 4; správy; Redakcia]

Peter Paldan (25). absolvent **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Za rok som poslal asi 200 životopisov a zúčastnil som sa na desiatich pohovoroch.

Na dvoch som uspel, ale uvedomil som si, že by ma to nebavilo. Mám pocit, že trh nevie človeka primerane ohodnotiť. Založil som si teda živnosť.

Lucia Lužová (22). absolventka **Ekonomickej univerzity v Bratislave**

Dva mesiace som skúšala nájsť si robotu na stránke profesia. sk a nič. Týždenne posielam aj päť životopisov a ani sa mi neozvú na pohovory. Stálu prácu si hľadám prvý raz, tak neviem, či je to tou krízou, alebo to takto funguje bežne.

Slavomír Rychtárk (24). študent Katolíckej univerzity v Ružomberku

Čoskoro ma čakajú štátnice, zoznamy pracovných ponúk pravidelne sledujem na internete. Som sklamaný z toho, ako slabo je ohodnotené učiteľstvo.

Preto sa budem snažiť nájsť si robotu mimo svojho odboru. Za zamestnaním som ochotný vycestovať do okolitých regiónov. Ak sa mi však nič nepodarí nájsť, som rozhodnutý odísť do cudziny.

Elena Šimunová (24). absolventka Univerzity Komenského v Bratislave

Študovala som dejepis a náuku o spoločnosti.

Nemala som problém nájsť si prácu. Budem učiť v Bratislave. Som však jediná z desiatich spolužiakov, komu sa podarilo zamestnať.

Michal Stekal (21). absolvent SPŠ dopravnej v Bratislave

Nájsť si prácu nie je ľahké.

Už rok som nezamestnaný a blízka budúcnosť nevyzerá ružovo. Na úrade stretávam veľa bývalých spolužiakov.

[Späť na obsah](#)

27. Dosiahnú krajiny EÚ zmenu deficitu?

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:30; 21/08/2010; Správy STV; z domova; Magda Želeňáková]

Jarmila Hargašová, moderátorka STV: "Deväť krajín Európskej únie žiada o zmenu výpočtu deficitu. K listu adresovanému prezidentovi a eurokomisárovi pre hospodárske a menové záležitosti sa pripojilo aj Slovensko."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Členské štáty Európskej únie chcú, aby sa pri výpočte rozpočtového deficitu zohľadňovali i náklady na dôchodkovú reformu. Poľsko napríklad chce, aby vylúčila zo štatistík o verejnom dlhu platby do súkromných dôchodkových fondov. V Maďarsku sa diera v rozpočte z roka na rok prehľbuje a to najmä pre druhý dôchodkový pilier argumentuje ich ministerstvo. Súčasná pravidlá výpočtu štátneho dlhu nevyhovujú ani Slovensku."

Ivan Mikloš (SDKÚ-DS), minister financií SR: "Jednoducho krajiny, ktoré zavádzajú takúto dôchodkovú reformu majú výdavky navyše, ale keď ju nezavedú, tak vlastne v budúcnosti hrozí kolaps verejných financií."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Minister financií dodáva, že Európska komisia takýmto výpočtom demotivuje krajiny, aby robili reformy."

Ivan Mikloš (SDKÚ-DS), minister financií SR: "Ktoré sú dôležité práve z hľadiska udržania stability verejných financií."

Ján Počiatek (Smer-SD), bývalý minister financií: "Náklady na druhý pilier sú zhruba na úrovni 1,3 % HDP, čiže a stúpajú do budúcnosti. Čiže keď má krajina nejaký deficit my ho máme dnes možno rovnaký ale v skutočnosti v ňom máme zahrnuté aj toho 1,3 % , ktoré odkladáme akoby do budúcnosti. Čiže mali by sme byť za to nejakým spôsobom zvýhodnený aspoň tým, že budeme mať teda nižší deficit."

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Požiadavka deviatich krajín má svoje opodstatnenie aj z toho dôvodu, že demografický vývoj je neudržateľný z hľadiska priebežného piliera vo väčšine krajín EÚ."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Zmena výpočtu, ktorú krajiny žiadajú by mala byť podľa ekonómov len dočasná, teda na niekoľko rokov."

Rudolf Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave**: "Pretože tieto krajiny by postupne mali náklady spojené s dôchodkovými reformami riešiť iným spôsobom, napríklad presunom a v rámci rozpočtových kapitol."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Európska komisia sa k žiadosti 9-tich krajín chce vyjadriť v priebehu niekoľkých týždňov. Magda Želeňáková, Slovenská televízia."

[Späť na obsah](#)

28. O2 posilnil marketing a ľudské zdroje

[Téma: Ekonomická univerzita; PCSpace.sk; 23/08/2010; redakcia]

Spoločnosť Telefónica O2 Slovakia posilnila svoj marketingový tím a tím ľudských zdrojov o skúsených odborníkov Dušana Nitschneidera a Mareka Bališu. Dušan Nitschneider pôsobí v slovenskom O2 na poste výkonného riaditeľa pre marketing od 19.7.2010. Katarína Turanová výkonná riaditeľka ľudských zdrojov zo spoločnosti po úspešnom 3-ročnom pôsobení odchádza. V rámci novej štruktúry riadenia na pozíciu Senior Business Partner Human Resources v Telefónica O2 Slovakia nastúpil 15.7.2010 Marek Bališ.

Dušan Nitschneider je skúseným odborníkom v oblasti medzinárodného obchodu a praxou v rozvoji nových obchodných príležitostí. Po štúdiu na Fakulte zahraničného obchodu na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** pôsobil 13 rokov v spoločnosti Kraft Foods International, na pozícii

marketingového riaditeľa pre región Blízky východ a Afriku. Jeho posledným pôsobiskom bola spoločnosť Campari International, kde pracoval v pozícii regionálneho riaditeľa pre strednú a východnú Európu. Marek Bališ je skúseným profesionálom v oblasti ľudských zdrojov, pracoval ako HR biznis konzultant v IBM Ireland v Dubline a neskôr ako HR konzultant v spoločnosti Accenture, taktiež v Írsku. Predtým, ako sa pripojil k Telefónica O2 Slovakia, zastával výkonné HR pozície v Office Depote a Unipetrole.

[Späť na obsah](#)

29. O2 posilnil marketing a ľudské zdroje

[Téma: Ekonomická univerzita; PCSpace.sk; 23/08/2010; red]

Spoločnosť Telefónica O2 Slovakia posilnila svoj marketingový tím a tím ľudských zdrojov o skúsených odborníkov Dušana Nitschneidera a Mareka Bališa. Dušan Nitschneider pôsobí v slovenskom O2 na poste výkonného riaditeľa pre marketing od 19.7.2010. Katarína Turanová výkonná riaditeľka ľudských zdrojov zo spoločnosti po úspešnom 3-ročnom pôsobení odchádza. V rámci novej štruktúry riadenia na pozíciu Senior Business Partner Human Resources v Telefónica O2 Slovakia nastúpil 15.7.2010 Marek Bališ.

Dušan Nitschneider je skúseným odborníkom v oblasti medzinárodného obchodu a praxou v rozvoji nových obchodných príležitostí. Po štúdiu na Fakulte zahraničného obchodu na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** pôsobil 13 rokov v spoločnosti Kraft Foods International, na pozícii marketingového riaditeľa pre región Blízky východ a Afriku. Jeho posledným pôsobiskom bola spoločnosť Campari International, kde pracoval v pozícii regionálneho riaditeľa pre strednú a východnú Európu.

Marek Bališ je skúseným profesionálom v oblasti ľudských zdrojov, pracoval ako HR biznis konzultant v IBM Ireland v Dubline a neskôr ako HR konzultant v spoločnosti Accenture, taktiež v Írsku. Predtým, ako sa pripojil k Telefónica O2 Slovakia, zastával výkonné HR pozície v Office Depote a Unipetrole.

[Späť na obsah](#)

30. Antiplagiátorský systém vystrašil študentov, viac citujú

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 20/08/2010; ČTK]

BRATISLAVA - Nový systém ministerstva školstva na odhaľovanie plagiátov záverečných prác vraj prinútil študentov k zodpovednejšiemu a poctivejšiemu citovaniu použitých zdrojov. Precíznejší sú aj učitelia. Vyplývalo to z ankety medzi zástupcami vysokých škôl.

Antiplagiátorský systém spustilo ministerstvo pred pár mesiacmi, v jeho databáze sa nachádza vyše 64.000 prác. Skutočný prínos projektu sa podľa rektorov zvýši, keď do systému pribudne viac textov.

Systém na kontrolu originality bakalárskych či diplomových prác porovnáva originály s textami, ktoré do neho poslali vysoké školy. Keďže projekt odštartoval iba nedávno, v databáze sú najmä záverečné práce tohtoročných absolventov. Systém v súčasnosti využíva 26 z 33 slovenských vysokých škôl. Viaceré univerzity však pracujú aj s antiplagiátorským systémom vyvinutým Masarykovou univerzitou v Brne.

"Spustenie systému malo najmä psychologický účinok - študenti boli zodpovednejší pri písaní práce a opatrnejší pri používaní zdrojov," povedal prezident Slovenskej rektorskej konferencie Libor Vozár. Prípadné prekryvy originálov s cudzími textami vyhodnocovali školitelia diplomantov či členovia štátnicových komisií, plagiát sa vraj ani v jednom prípade nepreukázal. "Teoretická časť sa v zásade môže prekryvať, rozhodujúci bol prínos v skúmanej oblasti, vlastný vklad študenta," dodal.

Zavedenie systému ocenil aj rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolf Sivák, podľa ktorého pozitívne ovplyvnil najmä prístup študentov. "Práce sa robia viac samostatne, majú vyššiu kvalitu a zvýšila sa tiež citácia použitej literatúry," zhodnotil. Univerzita však využíva aj systém brnianskej univerzity, ktorý obsahuje neporovnateľne viac prác.

Zuzana Pucherová z Katedry ekológie a environmentalistiky na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre upozornila, že antiplagiátorský systém prinútil k väčšej zodpovednosti okrem študentov aj pedagógov. "Učiteľ musí precíznejšie pristupovať k čítaniu čiastkových textov, aby sa nestalo, že niečo prehliadne," poznamenala. Hoci autorom je študent, zodpovednosť je podľa nej aj na pedagógoch - školiteľoch.

Najstaršia a najväčšia vysoká škola na Slovensku - Univerzita Komenského (UK) pracuje okrem ministerského projektu aj so systémom brnianskej univerzity. "Osobne považujem za prínos aj to, že varujú potenciálnych plagiátorov pred možným odhalením," zhodnotil prorektor UK Ján Pekár.

Predpokladá, že štátny systém bude dobrým pomocníkom pri odhaľovaní plagiátorov za niekoľko rokov, keď do databázy pribudne viac prác.

Viacere vysoké školy trápí už niekoľko rokov problém so študentmi, ktorí pri písaní záverečných prác kopírujú texty iných autorov bez uvedenia ich mena. Častým zdrojom sú práce kolegov a internet.

Foto: Jupiterimages, ZDROJ - ČTK

[Späť na obsah](#)

31. Antiplagiátorský systém vystrašil študentov

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 20/08/2010; čtk]

Nový systém ministerstva školstva na odhaľovanie plagiátov záverečných prác vraj prinútil študentov k zodpovednejšiemu a poctivejšiemu citovaniu použitých zdrojov.

Precíznejší sú aj učitelia. Vyplývalo to z ankety ČTK medzi zástupcami vysokých škôl. Antiplagiátorský systém spustilo ministerstvo pred pár mesiacmi, v jeho databáze sa nachádza vyše 64.000 prác.

Skutočný prínos projektu sa podľa rektorov zvýši, keď do systému pribudne viac textov. Systém na kontrolu originality bakalárskych či diplomových prác porovnáva originály s textami, ktoré do neho poslali vysoké školy. Keďže projekt odštartoval iba nedávno, v databáze sú najmä záverečné práce tohtoročných absolventov.

Systém v súčasnosti využíva 26 z 33 slovenských vysokých škôl. Viaceré univerzity však pracujú aj s antiplagiátorským systémom vyvinutým Masarykovou univerzitou v Brne.

"Spustenie systému malo najmä psychologický účinok - študenti boli zodpovednejší pri písaní práce a opatrnejší pri používaných zdrojov," povedal prezident Slovenskej rektorskej konferencie Libor Vozár. Prípadné prekryvy originálov s cudzími textami vyhodnocovali školitelia diplomantov či členovia štátnicových komisií, plagiát sa vraj ani v jednom prípade nepreukázal.

"Teoretická časť sa v zásade môže prekryvať, rozhodujúci bol prínos v skúmanej oblasti, vlastný vklad študenta," dodal. Zavedenie systému ocenil aj rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolf Sivák, podľa ktorého pozitívne ovplyvnil najmä prístup študentov.

"Práce sa robia viac samostatne, majú vyššiu kvalitu a zvýšila sa tiež citácia použitej literatúry," zhodnotil. Univerzita však využíva aj systém brnianskej univerzity, ktorý obsahuje neporovnateľne viac prác. Zuzana Pucherová z Katedry ekológie a environmentalistiky na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre upozornila, že antiplagiátorský systém prinútil k väčšej zodpovednosti okrem študentov aj pedagógov.

"Učiteľ musí precíznejšie pristupovať k čítaniu čiastkových textov, aby sa nestalo, že niečo prehliadne," poznamenala. Hoci autorom je študent, zodpovednosť je podľa nej aj na pedagógoch - školiteľoch. Najstaršia a najväčšia vysoká škola na Slovensku - Univerzita Komenského (UK) pracuje okrem ministerského projektu aj so systémom brnianskej univerzity.

"Osobne považujem za prínos aj to, že varujú potenciálnych plagiátorov pred možným odhalením," zhodnotil prorektor UK Ján Pekár. Predpokladá, že štátny systém bude dobrým pomocníkom pri odhaľovaní plagiátorov za niekoľko rokov, keď do databázy pribudne viac prác.

Viacere vysoké školy trápí už niekoľko rokov problém so študentmi, ktorí pri písaní záverečných prác kopírujú texty iných autorov bez uvedenia ich mena. Častým zdrojom sú práce kolegov a internet.

čtk

[Späť na obsah](#)

32. Antiplagiátorský systém vraj vystrašil študentov, viac citujú

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 20/08/2010; ČTK]

ČTK

Nový systém ministerstva školstva na odhaľovanie plagiátov záverečných prác vraj prinútil študentov k zodpovednejšiemu a poctivejšiemu citovaniu použitých zdrojov. Precíznejší sú aj učitelia.

Vyplývalo to z ankety ČTK medzi zástupcami vysokých škôl. Antiplagiátorský systém spustilo ministerstvo pred pár mesiacmi, v jeho databáze sa nachádza vyše 64.000 prác. Skutočný prínos projektu sa podľa rektorov zvýši, keď do systému pribudne viac textov.

Systém na kontrolu originality bakalárskych či diplomových prác porovnáva originály s textami, ktoré do neho poslali vysoké školy. Keďže projekt odštartoval iba nedávno, v databáze sú najmä záverečné práce tohtoročných absolventov. Systém v súčasnosti využíva 26 z 33 slovenských vysokých škôl. Viaceré univerzity však pracujú aj s antiplagiátorským systémom vyvinutým Masarykovou univerzitou v Brne.

"Spustenie systému malo najmä psychologický účinok - študenti boli zodpovednejší pri písaní práce a opatrnejší pri používaných zdrojov," povedal prezident Slovenskej rektorskej konferencie Libor Vozár.

Prípadné prekryvy originálov s cudzími textami vyhodnocovali školitelia diplomantov či členovia štátnicových komisií, plagiát sa vraj ani v jednom prípade nepreukázal. "Teoretická časť sa v zásade môže prekryvať, rozhodujúci bol prínos v skúmanej oblasti, vlastný vklad študenta," dodal. Zavedenie systému ocenil aj rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolf Sivák, podľa ktorého pozitívne ovplyvnil najmä prístup študentov. "Práce sa robia viac samostatne, majú vyššiu kvalitu a zvýšila sa tiež citácia použitej literatúry," zhodnotil. Univerzita však využíva aj systém brnianskej univerzity, ktorý obsahuje neporovnateľne viac prác. Zuzana Pucherová z Katedry ekológie a environmentalistiky na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre upozornila, že antiplagiátorský systém prinútil k väčšej zodpovednosti okrem študentov aj pedagógov. "Učiteľ musí precíznejšie pristupovať k čítaniu čiastkových textov, aby sa nestalo, že niečo prehliadne," poznamenala. Hoci autorom je študent, zodpovednosť je podľa nej aj na pedagógoch - školiteľoch. Najstaršia a najväčšia vysoká škola na Slovensku - Univerzita Komenského (UK) pracuje okrem ministerského projektu aj so systémom brnianskej univerzity. "Osobne považujem za prínos aj to, že varujú potenciálnych plagiátorov pred možným odhalením," zhodnotil prorektor UK Ján Pekár. Predpokladá, že štátny systém bude dobrým pomocníkom pri odhaľovaní plagiátorov za niekoľko rokov, keď do databázy pribudne viac prác. Viaceré vysoké školy trápia už niekoľko rokov problém so študentmi, ktorí pri písaní záverečných prác kopírujú texty iných autorov bez uvedenia ich mena. Častým zdrojom sú práce kolegov a internet.

[Späť na obsah](#)

33. Antiplagiátorský systém vraj vystrašil študentov, viac citujú

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 20/08/2010; Z domova; ČTK]

BRATISLAVA. Nový systém ministerstva školstva na odhaľovanie plagiátov záverečných prác vraj prinútil študentov k zodpovednejšiemu a poctivejšiemu citovaniu použitých zdrojov. Precíznejší sú aj učitelia. Vyplývalo to z ankety ČTK medzi zástupcami vysokých škôl. Antiplagiátorský systém spustilo ministerstvo pred pár mesiacmi, v jeho databáze sa nachádza vyše 64.000 prác. Skutočný prínos projektu sa podľa rektorov zvýši, keď do systému pribudne viac textov.

Systém na kontrolu originality bakalárskych či diplomových prác porovnáva originály s textami, ktoré do neho poslali vysoké školy. Keďže projekt odštartoval iba nedávno, v databáze sú najmä záverečné práce tohtoročných absolventov. Systém v súčasnosti využíva 26 z 33 slovenských vysokých škôl. Viaceré univerzity však pracujú aj s antiplagiátorským systémom vyvinutým Masarykovou univerzitou v Brne.

Študenti sú opatrnejší

"Spustenie systému malo najmä psychologický účinok - študenti boli zodpovednejší pri písaní práce a opatrnejší pri používaní zdrojov," povedal prezident Slovenskej rektorskej konferencie Libor Vozár. Prípadné prekryvy originálov s cudzími textami vyhodnocovali školitelia diplomantov či členovia štátnicových komisií, plagiát sa vraj ani v jednom prípade nepreukázal. "Teoretická časť sa v zásade môže prekryvať, rozhodujúci bol prínos v skúmanej oblasti, vlastný vklad študenta," dodal.

Zavedenie systému ocenil aj rektor **Ekonomickej univerzity v Bratislave** Rudolf Sivák, podľa ktorého pozitívne ovplyvnil najmä prístup študentov. "Práce sa robia viac samostatne, majú vyššiu kvalitu a zvýšila sa tiež miera citácie použitej literatúry," zhodnotil. Univerzita však využíva aj systém brnianskej univerzity, ktorý obsahuje neporovnateľne viac prác.

Plagiátorov upozornia

Zuzana Pucherová z Katedry ekológie a environmentalistiky na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre upozornila, že antiplagiátorský systém prinútil k väčšej zodpovednosti okrem študentov aj pedagógov. "Učiteľ musí precíznejšie pristupovať k čítaniu čiastkových textov, aby sa nestalo, že niečo prehliadne," poznamenala. Hoci autorom je študent, zodpovednosť je podľa nej aj na pedagógoch - školiteľoch.

Najstaršia a najväčšia vysoká škola na Slovensku - Univerzita Komenského (UK) pracuje okrem ministerského projektu aj so systémom brnianskej univerzity. "Osobne považujem za prínos aj to, že varujú potenciálnych plagiátorov pred možným odhalením," zhodnotil prorektor UK Ján Pekár. Predpokladá, že štátny systém bude dobrým pomocníkom pri odhaľovaní plagiátorov za niekoľko rokov, keď do databázy pribudne viac prác.

Viaceré vysoké školy trápia už niekoľko rokov problém so študentmi, ktorí pri písaní záverečných prác kopírujú texty iných autorov bez uvedenia ich mena. Častým zdrojom sú práce kolegov a internet.

ČTK

[Späť na obsah](#)

34. Tisíce absolventov sú bez práce

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 23/08/2010; Radovan Krčmárik, Jaroslav Vígh]

Radovan Krčmárik, Jaroslav Vígh | 23. augusta 2010 6:49

Každý rok zostávajú bez práce tisíce absolventov stredných a vysokých škôl. V júli na úradoch práce evidovali vyše 25-tisíc absolventov. Násť si zamestnanie nie je pre nich ľahké.

Podľa štatistiky asi 10-tisíc z nich zostáva bez práce pol až trištvrte roka. Doterajšie opatrenia na podporu ich zamestnanosti veľmi nepomohli. Problém zatiaľ nerieši ani nová vláda. Minister práce Jozef Mihál (SaS) plánuje dokonca zrušiť jedno z opatrení, ktorým bývalá vláda chcela pomôcť mladým ľuďom bez zamestnania.

Hoci v júli bolo z 375-tisíc nezamestnaných až 58-tisíc mladších ako 24 rokov, ministerstvo sa chystá skončiť s tzv. príspevkom na podporu zamestnávania absolventov vzdelávania a prípravy pre trh práce. Týka sa absolventov stredných škôl, ale aj občanov starších ako 50 rokov, ktorí absolvovali rekvalifikačné kurzy. Dôvod, prečo tento príspevok ministerstvo práce z novely zákona o službách zamestnanosti vypustilo, je jednoduchý - zamestnávateľia oň vôbec neprejavili záujem. "Od jeho zavedenia v roku 2008 sme nezaznamenali ani jednu žiadosť o tento príspevok," informovala hovorkyňa rezortu Andrea Devánová.

Jediným opatrením na podporu zamestnanosti mladších ročníkov tak zostáva tzv. absolventská prax. V rámci nej absolventi pracujú 20 hodín týždenne vo firmách, kde získavajú potrebné pracovné návyky a zručnosti. Prax trvá maximálne pol roka, počas ktorého dostávajú od štátu príspevok vo výške životného minima, teda zhruba 185 eur. Na rozdiel od prvého príspevku mala táto forma pomoci väčší úspech. V júli bolo na absolventskej praxi vyše sedemtisíc nezamestnaných. Mihál sa toto opatrenie rozhodol zachovať a dokonca o rok predĺžiť, keďže malo platiť len do konca roku 2011. Chce tiež uzákoniť, aby absolvent v rámci praxe odrobil minimálne tri mesiace.

Okrem úpravy starých noriem však ministerstvo s ničím novým neprišlo. Vysokkej nezamestnanosti absolventov sa zatiaľ nevenuje. "Uvedomujeme si, že absolventi sú skupinou, ktorú bude treba v budúcnosti riešiť. Súčasný návrh novely zákona je však iba prvým krokom. Bude sa ešte novelizovať a budeme hľadať nástroje, ako zamestnanosť absolventov zvýšiť," ubezpečila Devánová.

Zlú situáciu mladých ľudí na pracovnom trhu potvrdzujú aj skúsenosti pracovných agentúr. Podľa organizačnej riaditeľky spoločnosti Index Nosluš Dariny Mokráňovej si dnes absolventi nemôžu veľmi vyberať. "Je pre nich možno lepšie zobrať aj pozíciu, ktorá nezodpovedá ich vzdelaniu, no získajú tam nejaké zručnosti. Väčšina zamestnávateľov totiž uprednostňuje niekoho, kto má prax a môže firme niečo priniesť," vysvetlila Mokráňová. Ako dodala, pred hospodárskou krízou bola situácia lepšia, absolventov bežne pozývali na vstupné pohovory. Teraz sa však pracovný trh nehýbe. "No už je to lepšie ako vlni. Keď kríza poľaví, zlepši sa to," predpovedá.

Niekedy si polozenie sťažujú aj sami absolventi svojimi nárokmi. Podľa európskeho prieskumu Graduate Barometer z minulého roka chcú napríklad na Slovensku zarábať viac ako tisíc eur, čo je nereálne.

Priemerný plat absolventov strednej školy je podľa prieskumu Mercedes.sk 516 eur a absolventov magisterského štúdia na vysokej škole 742 eur. „Nemôžu očakávať, že budú zarábať ako ľudia s päť- či desaťročnou praxou," upozornila Mokráňová.

A čo by zamestnanosti absolventov mohlo pomôcť? Podľa Zuzany Kostolnej z Inštitútu pre výskum práce a rodiny by sa mali odbúrať isté bariéry: znížiť náklady na zamestnanosť nízkokvalifikovaných ľudí, znížiť príspevky sociálneho zabezpečenia plateného zamestnávateľom, podporiť vzdelávanie vo firmách, ale aj asistenciu pri hľadaní práce. Jej kolegyňa Eneke Hanzelová pripomína, že hlavným zdrojom tvorby pracovných miest je rastúca ekonomika. Dôležitú úlohu hrá aj samotné vzdelanie. "Školský systém stále produkuje absolventov, ktorých odborné vedomosti a zručnosti nezodpovedajú požiadavkám zamestnávateľov," zdôraznila sociologička.

Podľa Lucie Burianovej zo spoločnosti Profesia zamestnávateľia najviac uprednostňujú absolventov vysokoškolských odborov informatiky, stavebníctva, ekonómie, spoločenských vied a strojárstva.

"Najmenšie šance na uplatnenie majú absolventi právnických a pedagogických fakúlt," zhodnotila.

Ako sa vám darí na trhu práce?

Peter Paldan (25) z Bratislavy, absolvent **Ekonomickej univerzity v Bratislave**

Za rok som poslal asi 200 životopisov a zúčastnil som sa na desiatich pohovoroch. Na dvoch som uspel, ale uvedomil som si, že by ma to nebavilo. Mám pocit, že trh nevie človeka primerane ohodnotiť. Čerství absolventi v nových zamestnaniach väčšinou stagnujú. Zamestnávateľia z nich vyžmýkajú všetko, čo sa dá. Navyše kariérny rast je málokedy reálny. Založil som si teda živnosť, lebo som si uvedomil, že je výhodnejšie venovať sa podnikaniu.

Lucia Lužová (22) z Bratislavy, absolventka bakalárskeho štúdia na **Ekonomickej univerzite v Bratislave**

Dva mesiace som skúšala nájsť si robotu na stránke profesia.sk a nič. Týždenne posielam aj päť životopisov a ani sa mi neozvú na pohovory. Všimla som si, že je všetko o protekcii, ale ani tá niekedy nepomôže. Stálu prácu si hľadám prvý raz, tak neviem, či je to tou krízou, alebo to takto funguje bežne. Som sklamaná a frustrovaná. Mám chuť odcestovať a pracovať v zahraničí.

Slavomír Rychtárik (24) z Považskej Bystrice, študent Katolíckej univerzity v Ružomberku

Čoskoro ma čakajú štátnice, po nich vstúpim na trh práce. Zoznamy pracovných ponúk pravidelne sledujem na internete. Som veľmi sklamaný z toho, ako slabo je ohodnotené moje remeslo - učiteľstvo. Preto sa budem snažiť nájsť si robotu mimo svojho odboru. Za zamestnaním som ochotný vycestovať do okolitých regiónov. Ak sa mi však nič nepodarí nájsť, som rozhodnutý odísť do cudziny.

Elena Šimunová (24) z Trenčína, absolventka Univerzity Komenského v Bratislave
Študovala som dejepis a náuku o spoločnosti. Nemala som problém nájsť si prácu. Budem učiť v Bratislave. Som však jediná z desiatich spolužiakov, komu sa podarilo zamestnať. Málo mladých ľudí chce vykonávať túto profesiu. S učiteľstvom je to bieda.

Michal Siekel (21) z Bratislavy, absolvent SPŠ dopravnej v Bratislave

Nájsť si prácu nie je ľahké. Bez konexií sa človek ťažko zamestná. Už rok som nezamestnaný a blízka budúcnosť nevyzerá ružovo. Podal som si aj niekoľko prihlášok na vysokú školu, ale neprijali ma. Skúsím o rok. Na úrade stretávam veľa bývalých spolužiakov. Niektorí začali podnikať, iní sa dostali do nejakej firmy, ale mnohí sú po roku stále bez práce.

[Späť na obsah](#)

35. Bude minimálny dôchodok spravodlivý?

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 20/08/2010; Dorota Hudecová]

Dorota Hudecová

Ministerstvo práce plánuje zmeniť dôchodkový systém tak, aby mal každý zaručenú minimálnu penziu a dôchodcovia nemuseli žiadať o dodatočné dávky a príspevky. Navyše sa tým podľa ministerstva podporí princíp solidarnosti v prvom pilieri.

Ak by bola výška minimálnej penzie stanovená na približne 225 eur (najčastejšie sa totiž spomína suma 220 alebo 230 eur), polepšilo by si vyše 150-tisíc dôchodcov.

Ekonomovia a analytici pojem minimálny dôchodok neodmietajú, vravia však, že záleží na tom, akým spôsobom sa bude nárok naň posudzovať. "Ak dorovnáme dôchodky, niektorí dôchodcovia dostanú viac, ako by im prináležalo," myslí si Ľuboš Pavelka z **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. "Systém by tak stratil adresnosť. V zahraničí je tiež veľa dôchodcov, ktorí majú nízke dôchodky a keď sa im pridáva, veľmi striktné sa posudzujú ich majetkové pomery. Paušalizovanie môže znamenať aj to, že niekoho to môže motivovať k trvale nízkym príjmom s tým, že aj tak dostane minimálny dôchodok."

Podľa Pavelku nie je spravodlivé, aby sa človek, ktorý nikdy nepracoval, dostal na úroveň toho, kto celý život pracoval, ale mal nízky príjem. "Na druhej strane sa tým zjednoduší administratíva, a to je zrejme jeden z dôvodov, prečo sa o tejto možnosti uvažuje. Je však otázne, či je tento spôsob správny."

Aj analytik Iness Radovan Ďurana si myslí, že ministerstvo týmto návrhom sleduje najmä odstránenie zbytočnej byrokracie. "Paradoxne však v niektorých prípadoch môže dôjsť práve k opaku - potlačeniu vynútenej solidarity. Dávky v hmotnej núdzi sú jediná dávka, pri ktorej sa posudzuje príjem a čiastočne majetok žiadateľa. Môžu preto existovať prípady, hoci ich nebude mnoho a týka sa to hlavne žien, ktoré nepracovali alebo pracovali krátko, ktorým môže vzrásť dôchodok z titulu zavedenia minimálneho dôchodku, pričom z pohľadu solidarity by nárok na doplatok mať nemali," myslí si. Stalo by sa tak napríklad vtedy, ak ich žijúci manžel mal vysoký príjem a poberá aj vysoký dôchodok, prípadne má tento pár príjem z prenájmu nehnuteľnosti.

Ľuboš Pavelka tvrdí, že by sa v pripravovanej daňovej a odvodovej reforme malo myslieť aj na odvody zo starobných dôchodkov. "Z 27 krajín EÚ sa v 24 platia z vysokých dôchodkov odvody do zdravotnej poisťovne. Je to pre obrovskú migráciu pracovnej sily vo svete."

Keď niekto celý život pracoval napríklad v Spojených štátoch amerických a ako dôchodca sa rozhodne vrátiť na Slovensko, využíva len benefity. "Nikdy neprispel napríklad do zdravotného systému a zrazu tu bude mať nárok na bezplatnú zdravotnú starostlivosť. Keď sa však z USA vráti dôchodca do Rakúska, musí platiť zdravotné odvody z dôchodku, ktorý mu plynie zo Spojených štátov." Podľa neho pritom nejde o to, aby sa niekomu ubralo, ale len o spravodlivosť.

Bude systém solidárnejší?

Solidarita sa nedá presne defi novat' a už vôbec nie merať. "V prípade štátnych priebežných dôchodkových systémov by sme mali vždy hovoriť o vynútenej solidarite, aby nedochádzalo k zámene pojmov, pretože dôležitou charakteristikou solidarity je práve dobrovoľnosť," tvrdí Ďurana. Odvody však nikto neplatí dobrovoľne.

V praxi môžeme v súvislosti s vynútenou solidaritou hovoriť v dvoch oblastiach. "V prvej, že pracujúci s vyššími príjmami platia vyššie odvody. V druhej, že vzorec na výpočet výšky dôchodku priznáva relatívne vyššie náhrady dôchodcom, čo mali predtým nižšie príjmy, a nižšie náhrady dôchodcom, ktorí mali predtým vyššie príjmy," hovorí.

Čo sa týka prvej oblasti, miera solidarity je obmedzená vymeriavacími základmi. "Na Slovensku to je štvornásobok priemernej mzdy, v niektorých krajinách je to viac, inde menej. V druhej oblasti sa Slovensko vymyká, patrí medzi niekoľko krajín, kde priznaný dôchodok v závislosti od predchádzajúceho príjmu dokonca rastie," dodáva.

Solidarita sa v tomto smere začína až u zamestnancov, ktorí pred priznaním dôchodku mali príjem vyšší ako trojnásobok priemernej mzdy, čo sa týka len približne jedného až dvoch percent zamestnancov. "V porovnaní so zahraničím je náš dôchodkový systém v tejto oblasti slabo solidárny," dodal Ďurana.

Zavedenie minimálneho dôchodku je prvkom stability podľa Petra Goliaša z Ineka. Významné oslabenie zásluhovosti v prvom pilieri by však podľa neho v dnešnom systéme bolo chybou, pretože by znížilo motiváciu ľudí platiť odvody.

Ako sa bude valorizovať

Diskutuje sa aj o možnosti valorizovať dôchodky pevnou sumou, nie percentuálne. "Švajčiarsky model, ktorý funguje dnes, spôsobuje čoraz väčší problém udržateľnosti rozpočtu Sociálnej poisťovne. Na druhej strane iba paušálnou sumou sa nevalorizuje ani v zahraničí," vraví Pavelka.

Robí sa to tak, že sa stanoví percento a nad určitú sumu dôchodku je výška absolútne určená. "Veľké dôchodky tak akoby ,zinfl. ačnievalí, ich reálna hodnota v istom časovom horizonte klesá, ale to systému neprekáža. Taká valorizácia by bola spravodlivejšia," konštatuje Ľuboš Pavelka.

Podľa Goliaša pri valorizácii pevnou sumou hrozí, že sa jej miera stane predmetom politického dohadovania pri každoročnom schvaľovaní štátneho rozpočtu. "Valorizácia by mala byť automatická tak, aby zohľadňovala vývoj ekonomiky a možnosti Sociálnej poisťovne. Tomu by zodpovedala napríklad valorizácia podľa inflácie," vraví Goliaš.

[Späť na obsah](#)

36. Narastá počet prijímaných bez skúšok

[Téma: Ekonomická univerzita; SME; 25/08/2010; s.: 5; Vzdelávanie; Jarmila Horáková]

V minulom akademickom roku sa na vysoké školy hlásili dve tretiny tohtoročných maturantov. Podľa výsledkov prijímacieho konania polovica z nich pokračuje v štúdiu na vysokých školách. Medzi uchádzačmi prevažovali ženy, bolo ich 57 percent.

Bratislava. Na uplynulý akademický rok vysoké školy dostali 147 418 prihlášok. Záujemcov o štúdium bolo výrazne menej, najmenej od roku 2004.

Do prvého ročníka sa nakoniec zapísalo 53 350 ľudí.

Okolo 75 300 ľudí poslalo dve prihlášky - pre istotu. Vyše 17 065 z nich sa rozhodlo nepokračovať v prijímacom konaní alebo nespĺnili podmienky na prijatie. "Na štúdium sa vôbec nezapísalo 11 percent z prijatých uchádzačov, čo sa každoročne opakuje," povedala Štefánia Antalíková z Ústavu informácií a prognóz školstva, ktorá každoročne spracúva štatistiku z prijímacieho konania. "Nevieme, aký podiel majú na tomto čísle uchádzači o vysokoškolské štúdium, ktorí uprednostnili zahraničnú vysokú školu." Prihlášku si podalo aj 3216 cudzincov. Podiel cudzincov sa po desatinách percenta každý rok zvyšuje, dve tretiny z nich majú občianstvo Českej republiky.

Záujem o externú formu klesá

Jedna pätina prihlášok smerovala na externé štúdium a počet uchádzačov o túto formu štúdia po roku 2006, keď dosiahol maximum, stále klesá.

Na externú formu štúdia bolo 59 percent uchádzačov prijatých bez prijímacej skúšky, ale aj v dennej forme ich podiel dosiahol viac ako polovicu (51 percent) z celkového počtu.

"Za posledných sedem rokov stále narastá počet prijímaných študentov bez skúšok, a to bez ohľadu na formu štúdia," povedala Antalíková.

Najviac prihlášok dostali sociálne vedy

Medzi uchádzačmi prevažovali ženy - 57 percent. Z celkového počtu prihlášok podali 61 percent, najčastejšie na študijné odbory zdravotníctvo.

Najviac prihlášok vôbec smerovalo na spoločenské vedy, náuky a služby. V tejto skupine je najviac prihlášok podaných jednou osobou.

"Až sedem prihlášok pripadalo na jednu kladne vybavenú prihlášku na študijný odbor logopédia, šesť na divadelné umenie, päť to bolo na študijné odbory psychológia, výtvarné umenie, bezpečnostné verejnosprávne služby a dizajn, štyri na zubné lekárstvo a cestovný ruch, tri na filmové umenie a multimédiá, sociológiu, masmediálnych štúdií a na študijný odbor architektonická tvorba," povedala Antalíková.

Viac ako jednu štvrtinu uchádzačov prijali na viaceré vysoké školy.

Vyšší záujem o magisterské štúdium

Na druhý stupeň vysokoškolského štúdia dostali vysoké školy 44 232 prihlášok, čo je takmer o päťtisíc viac ako rok predtým. Rovnako ako v predchádzajúcom ročníku prijímacieho konania 60 percent z nich smerovalo na dennú formu štúdia.

Najviac prihlášok na denné štúdium dostala Slovenská technická univerzita v Bratislave, na externé štúdium zasa súkromná Vysoká škola zdravotníctva a sociálnej práce svätej Alžbety v Bratislave.

Absolventi prvého stupňa vysokoškolského štúdia sa v prevažnej miere hlásili na vysoké školy, na ktorých bakalárske štúdium ukončili.

Jarmila Horáková (c)sme ILLUSTRACNÉ FOTO - TASR

Dvanásť vysokých škôl s najväčším počtom prihlášok na 2. stupeň a ich percentuálny podiel na celkovom počte podaných prihlášok a zápisov

Vysoká škola Prihlášky Zápis

Forma štúdia Spolu Forma štúdia Spolu

denná externá denná externá

Univerzita Komenského v Bratislave 3261 1152 4413 2512 938 3450

12,2% 6.6% 10.0% 12.1% 9.5% 11.2%

Ekonomická univerzita v Bratislave 2922 800 3722 2237 471 2708

11,0% 4.6% 8.4% 10.7% 4.8% 8.8%

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici 1923 1499 3422 1139 693 1832

7,2% 8,5% 7.7% 5.5% 7.0% 6.0%

Slovenská technická univerzita v Bratislave 3323 0 3323 2567 0 2567

12,5% 0.0% 7.5% 12.3% 0.0% 8,4%

Technická univerzita v Košiciach 2129 737 2866 1981 621 2602

8,0% 4,2% 6.5% 9,5% 6.3% 8.5%

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 1658 1084 2742 1324 682 2006

6,2% 6,2% 6,2% 6,4% 6,9 % 6.5%

VŠ zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety 108 2601 2709 106 173 279

0,4% 14.8% 6.1% 0,5% 1,8% 0,9%

Prešovská univerzita v Prešove 1494 1164 2658 1150 623 1773

5.6% 6.6% 6.0% 5,5% 6,3% 5.8%

Katolícka univerzita v Ružomberku 849 1594 2443 412 488 900

3,2% 9,1% 5.5% 2,0% 5,0% 2,9%

Trenčianska univerzita A. Dubčeka v Trenčíne 801 1388 2159 612 923 1535

3.0% 7.9% 4.9% 2.9% 9.4% 5.0%

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre 1289 756 2045 1187 619 1806

4,8% 4,3% 4.6% 5,7% 6,3% 5,9%

Žilinská univerzita v Žiline 1518 462 1980 1247 325 1572

5.7% 2,6% 4,5% 6,0% 3.3% 5.1%

všetky VŠ SR spolu 26655 17577 44232 20836 9858 30694

Poznámka: Údaje sú vrátane uchádzačov cudzej štátnej príslušnosti a údaje o zápise sú ovplyvnené skutočnosťou, že väčšina prijatých uchádzačov na VSZaSP sv. Alžbety (2 378) v čase zberu údajov ešte nemala po termíne zápisu na štúdium

Maturanti stredných škôl v jednotlivých krajoch v SR v roku 2009

pokračujúci v štúdiu na vysokých školách v SR

kraj SŠ počet percento maturantov 2009, ktorí priamo pokračujú v štúdiu na VŠ v SR

maturantov SŠ v SR v roku 2009 zapísaných na VŠ v SR z radov maturantov SŠ v SR v roku 2009

forma štúdia spolu forma štúdia spolu

denná externá denná externá

Bratislavský 6642 346 7488 3599 284 3762 50,2

Trnavský 4999 324 5323 2258 184 2390 44,9

Trenčiansky 5976 112 6088 2745 189 2917 47,9

Nitriansky 6796 114 6910 3238 299 3527 51,0

Žilinský 7961 192 8153 3480 246 3708 45,5

Banskobystrický 6253 109 6362 2682 175 2847 44,8

Prešovský 8946 215 9161 4436 292 4716 51,5

Košický 8008 504 8512 4080 275 4337 51,0

neznámy 440 96 546

SPOLU 55581 2416 57997 26958 2040 28750 49,6

Zdroj UIPŠ

Prihlášky

neúčast' v ďalšom prijímacom konaní 17065 12 %

neúspešné 46 025 32 96

úspešné 81112 56 %

Zdroj: UIPŠ

Podiel cudzincov hlásiacich sa na naše vysoké školy sa po desatinách percenta každý rok zvyšuje, pričom dve tretiny sú z Česka.

Štefánia Antalíková, Ústav informácií a prognóz školstva

[Späť na obsah](#)

37. Golden Dirty Jobs

[Téma: Ekonomická univerzita; Profit; 25/08/2010; 17/2010; s.: 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27; Téma čísla ľudia peniaze podnikanie; Petra Švorcová]

Keď pred niekoľkými rokmi televízny kanál Discovery odštartoval seriál Dirty Jobs, málokto čakal, že Mike Rowe, človek, ktorý divákov seriálom sprevádzal, sa popasuje s povolaniami, aké by obyčajný smrteľník len veľmi nerád vyskúšal. Postupne priblížil každodennú drinu nedocenených hrdinov americkej spoločnosti. Na živobytie si zarábajú v najšpinavšom prostredí a tým vytvárajú lepšie a čistejšie podmienky pre život. Podaktorí si dokonca na špinavej práci založili svoju vlastnú kariéru. Ako to je so "špinavými" povolaniami na Slovensku?

autorka - Petra Švorcová

Predovšetkým, aj na Slovensku vládne vo vnímaní takýchto povolaní niekoľko mýtov. Prvý predurčuje na prácu v nečistote len ľudí s najnižším vzdelaním. Druhý im pripisuje monotónnu prácu bez akéhokoľvek profesionálneho rastu a dodatočných školení. Tretí ich aktérov opisuje ako čudákov a samotárov. Ani jeden však nie je založený na realite. Z kominára sa postupne stáva revízny technik, ktorý musí ovládať legislatívu a permanentne kupovať nové a nové technológie. Čistič kanálov do nich vstúpi len v tých najnevyhnutnejších prípadoch, pretože v súčasnosti existujú už tlakové autá, ktoré prácu uľahčia. Patológ je človek, ktorý musí ovládať každý odbor z medicíny a pozná pravdu o úspešnosti liečenia bezprostrednejšie ako lekári akejkolvek inej špecializácie. Na to, aby ste mohli riadiť bitúnok, musíte mať manažérskeho ducha a vedieť, ako funguje trh. A aby ste sa stali úspešným deratizátorom, musíte skladať skúšky o jedoch, ktoré pri nesprávnom použití zabijú aj človeka, a ovládať tiež všetky finesy podnikateľského života.

Riaditeľ bitúnka

Pri vstupe na bitúnok váhate, ktorá je tá najbezpečnejšia cesta. Na každom rohu vetríte, kedy už zacítite krv. Máte strach pozrieť sa doprava alebo doľava, či práve neuvidíte posledné okamihy nejakého zvieratá. Na dolnovestenickom bitúnku Corte pri Prievidzi to zatiaľ nevyzerá nijak hrôzostrašne. Všade je čisto, nepočuť žiadne prasa kvílif bolesťou. Ale možno preto, že je utorok a porážka sa nekoná.

Anton Fabuš pochádza z dediny Borčice. S rodičmi a piatimi súrodencami chovali ošípané, husi, kačice a všetko, čo sa na rodinu z dediny patrí. V puberte asistoval miestnemu mäsiarovi, vyučil sa za mäsiara a ako učeň nemal problém ani s porážkou. V tom čase sa ešte používal sekáč, ktorý mal hmotnosť dvanásť kilogramov, a chasníci si po večeroch porovnávali svaly, ktoré pri robote nadobudli. "Každý by mal robiť to, za čo je vyučený a čomu sa rozumie. Ja nič iné robiť neviem," hovorí o motivácii podnikateľ A. Fabuš.

ZACHRAŇUJE ZÁVODY. Jeho úspechy sú evidentné. On a jeho rodina už dva mäsové závody zachránili pred krachom.

A. Fabuš mal predtým predajne mäsa a menšie mäsiarske výrobné. V roku 1997 odkúpil od správcu konkurznej podstaty závod v Myjave, ktorú opätovne postavil na nohy. Do podniku vložil okolo osem miliónov eur, prestaval ho podľa podmienok Európskej únie a zvýšil obrat na 33 miliónov eur ročne. Potom závod dobre predal. Druhým podnikom je Púchovský mäsový priemysel, ktorý pod značkou Baron a momentálne vyrába viac šunky ako dve veľké konkurenčné skupiny dohromady. Svoje odhodlanie a zdravý obchodný rozum spojený so skúsenosťami najnovšie aplikuje pri rozbiehaní ďalšieho predtým skrachovaného bitúnka Corte v Dolných Vestenicich. "Často sme nezačínali od nuly, ale od absolútnej nuly. Chovateľov a dodávateľov mäsa bývalí majitelia sklamali. Musíme im postupne dokazovať, že berieme obchod seriózne," ozrejmuje situáciu po preberaní dvojnásobne "dirty" biznisov A. Fabuš.

VÝHODNÁ SVADBA. Napriek tomu, že hlava rodinného podniku A. Fabuš precestoval viacero krajín,

tajné recepty si neprinesol. Najviac ho prekvapilo Francúzsko, kde ľudskú silu na bitúnkoch nahradili roboty. Technológie sú na lepšej a modernejšej úrovni. Inak práca prebieha všade rovnako. Závisí najmä od financií, ktoré máte. "Ak ich je dostatok, vlastnité špičkovú technológiu. Kto ich nemá, musí sa uspokojiť s ľudskou silou a staršími strojmi. My vieme aj na tom, čo máme, vyrobiť chutné výrobky, " konštatuje A. Fabuš, ktorého odhodlanie rozširovať rodinnú firmu nezastaví ani silný konkurenčný boj. Európska únia je prakticky voľná. Dnes môžete predávať na Slovensku, zajtra v Prahe a pozajtra v Paríži. Jozef Hudec, poverený výkonný riaditeľ bitúnka Corte, nikdy nezabúda na konkurenciu: "Stále musíte sledovať, čo robí. A byť rýchlejší. " Priznáva, že v tejto dobe sa nemôžete v danom odvetví učiť. Naopak, musíte nastúpiť a vedieť, kde sa obrátiť z hľadiska surovín, odbytu. Musíte ovládať legislatívu a stáť pevne v rade. Robiť to, čo tí pred vami. A robiť to lepšie.

Práca na bitúnku asi nikoho nenadchýna a ani mať vo vlastníctve bitúnok nie je z ekonomického hľadiska práve príťažlivá činnosť. Treba mať totiž vyriešený neustály odbyt mäsa. Až fáza finálneho spracovania je finančne zaujímavejšia.

Napriek tomu nedávno fabušovci opäť prevzali bitúnok, pretože im do spracovateľského reťazca chýbal. Zvieratá sa porazia v Dolných Vestenciach a putujú na spracovanie do Púchovského mäsového priemyslu. Obchodne je podobná svadba výhodnejšia ako zmluvné partnerstvo.

"Krtko"

Profesia "kanalizačného krtka" bola vždy sprevádzaná pohľadmi cez prsty. Len málo ľudí by bolo ochotných postaviť svoju kariéru na brodení sa kanálmi. Technický pokrok aj v tomto povolání urobil svoje. Ľudskú silu nahradili stroje. Ale znechutené pohľady ľudí nemiznú tak rýchlo.

Ivan Orlický by sa bol kedysi schuti zasmial, keby mu niekto povedal, že o niekoľko rokov bude vlastniť firmu ma čistenie kanalizácie. Vyštudoval gymnázium a neskôr na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** vnútorný obchod. Ešte za socializmu začal robiť na Zlatých pieskoch recepčného v autokempingu. V roku 1992, tri roky po zmene systému, si zobrali s dlhoročným kolegom autokemping do prenájmu. Biznis klapal ako hodinky, ale postupom času nastali problémy s upchávaním kanalizácie. Človek, ktorý to prišiel opraviť, si vypýtal za tri hodiny roboty priemerný mesačný plat sociálneho poradcu. Záchody sa upchávať neprestali a Ivan si uvedomil, že mu za dva mesiace vyplatil toľko, ako dnes priemerne zarobí finančný manažér v banke. "To bolo na ten čas veľmi veľa peňazí. Tak som si povedal, že kúpim radšej stroj za päťnásobok jeho výplaty a budem si to čistiť sám. " Ďalším faktorom boli spoľahliví zamestnanci, ktorých sa z roka na rok ťažšie hľadalo. I. Orlický si uvedomoval, že keď po sezóne od neho odídu za inou prácou, nemusí ich už získať späť. Rozhodol sa založiť si firmu a pustiť sa naplno do podnikania. "Začínali sme s malými inzerátmi a čakali sme. Prvá zákazka prišla zhruba o dva týždne. Lenže nastal problém so splácaním a namiesto peňazí nám zákazník zaplatil živými kačicami, " spomína na začiatky I. Orlický. Počas prvotného hluchého obdobia pochopil, že nemôže len čakať. Že musí sám klientelu, ktorá o nich dosiaľ nevedela, získať. Práčne obtelefonoval úrady, budovy a firmy, aby sa o službách ľudia dozvedeli. Potrebné bolo kúpiť tlakové auto a vybaviť firmu technológiami na uľahčenie a urýchlenie práce.

ŠPINA NA DIALĽKU. Na to, aby ste sa stali odborníkom v oblasti čistenia kanálov, nie je potrebná vysoká škola ani iná špecializácia alebo certifikát. O to viac záleží na vašej osobnosti, na pracovitosti a šikovnosti. Tam, kde sa stroje kupujú, odberateľov rovno naučia, ako sa s ním narába. Potom ho skúšate priamo pri práci. Do kanála musíte vojsť iba v najnutnejších prípadoch, keď treba zabrať aj lopatou. Inak jeho kontrola prebieha z čistej vzdialenosti vďaka malému diaľkovo ovládanému "autíčku", ktoré celý kanál zmonitoruje a vy cez počítač vidíte prípadné poškodenia. "Dnes už nie sme čisto kanalizačná firma. Tým, že sme vždy ako prví zistili poškodenie kanála, zákazníci nás začali žiadať aj o jeho opravu. To bola ďalšia príležitosť pre nás. Urobil som jednoduchú vec. Odskúšal som si viacero firiem, ktoré sa venujú opravám kanálov a vytvorili sme biznis na vzájomnej spolupráci, " ozrejmuje I. Orlický. Jeho najväčším šťastím sú jeho zamestnanci. Chlapi, na ktorých sa môže spoľahnúť, že zákazníkom poradia a nebudú pol hodiny postávať na cigarete.

"VAŠE H. . . , NAŠA STAROSŤ. " Ivan si postupne vytvoril stálu klientelu. Zväčša sú ňou firmy a väčšie spoločnosti, správckové alebo štátne organizácie. Pracujú pre nich na zmluvu. Cenník vytváral porovnávaním s konkurenciou nielen na Slovensku, ale aj v Česku. O konkurenčnom boji sa v tejto oblasti na jednej strane hovorí dá, ale na druhej sa neprejavuje v takej miere ako v iných povolaniach. Každá firma tým, že má vlastnú klientelu, si kontroluje vlastný rajón. Vzťahy fungujú na princípe ži a nechaj žiť. "Kedysi slovenská vodárenská a kanalizačná spoločnosť riešila všetky siete. Teraz spravujú iba tú hlavnú. Ale často sa upchávajú práve časti kanalizácie, ktoré vedú od domov k hlavnej sieti. A vtedy je to už naša práca, " vysvetľuje princípy spoluzitia I. Orlický, ktorý už ani veľmi nechce zväčšovať svoju firmu In - kanál. Ako sám hovorí, záleží mu viac na tom, aby jeho ľudia mali stálu prácu, ako na tom, aby mu telefón vyzváňal od rána do večera.

Kominár

Keď leziete po rebríku na strechu, kde už stojí kominár Ján Oršulák mladší, máte pocit, že po chvíli vás

nikto nerozozná. Že prach a špina z čisteného komína bude všade naokolo. Že na to, aby ste skutočne spoznali toto povolanie, poleziete späť na zem celým komínom a cestou ho budete leštiť telom. Mnoho ľudí aj dnes považuje vymetanie komínov za náročnú a veľmi špinavú profesiu pre čudáckych samotárov. Skutočnosť je však iná.

Ján Oršulák sa so svojou manželkou spoznal v komunálnych službách. Ako kominár pracoval päťdesiatpäť rokov až do svojej smrti. Piešťanské kominárstvo Oršulák napokon zanechal manželke a dvom synom.

Synovia už ako stredoškólači trávili väčšinu času z prázdnin s otcom v kominárskom fachu. "Vždy jeden z nás chodil týždeň s otcom vymetať komíny a druhý zatiaľ pomáhal chlapom komíny montovať. Teória je jedna vec, ale prax druhá. Časom som pochopil, že naše remeslo je aj o kontakte s ľuďmi. Človek sa musí vedieť predať," spomína na svoje začiatky Ján Oršulák mladší, ktorý na stretnutie prišiel v BMW a vo voľnom čase obľubuje pokoj golfového ihriska.

STRÁŽIA SI RAJÓNY. Ešte za éry komunizmu a kúrenia drevom existovala rajonizácia. Pre ľudí boli kominári potrebnejší, lebo komíny sa museli čistiť každé štyri mesiace. Teraz je štátom určená povinná prehliadka raz ročne. Vstupom do Európskej únie sa zrušila aj rajonizácia, ale "slušnosť" vraj medzi kominármi funguje stále. "Čo sa týka manuálneho vymetania kefou, každý má svoj rajón, na ktorom bol dovtedy. S kominárom je to ako s obvodným lekárom. Vie, akými chorobami trpel pacient predtým," hodnotí situáciu J. Oršulák.

Na to, aby ste sa stali kvalifikovaným kominárom, máte dve možnosti. "Jednou je polročný kvalifikačný kominársky kurz pre žiadateľov od osemnásť rokov. Druhú možnosť priniesla posledná veľká novela živnostenského zákona. Podľa neho osoba, ktorá pracuje dlhšie ako jeden rok ako pomocný kominár u kominára alebo revízneho technika komínov, môže požiadať o záverečnú skúšku pred komisiou na príslušnej živnostenskej komore," informuje riaditeľ úradu Komory kominárov Slovenska Peter Šuľan pre web Novaera. sk. Ani po týchto skúškach sa vzdelávanie nekončí. Po štyroch rokoch od akreditácie na kominára je možné získať status revízneho technika. Dôležité je študovať najmä nové vyhlášky, pretože technologický boom neustále prináša nové a nové zlepšenia. Človek musí mať presný obraz, ako ktorý kotol funguje. "Pri kolaudácii domu prideme aj my, aby sme skontrolovali stavbu z požiarného hľadiska. Nemôžem si dovoliť niečo nevedieť. Ak viete spektrum informácií a vzbudíte u zákazníka dôveru, odporučí vás ďalej. V opačnom prípade stratíte aj jeho," konštatuje J. Oršulák.

OD KOMÍNOV K TECHNOLOGIÁM. Predstava o jednorazovej investícii v tomto fachu je mylná. Tak ako sa technológie vyvíjajú, tak sa musí kominár naučiť kráčať s dobou. Čím kvalitnejšie prístroje zakúpite, tým kvalitnejšia bude aj vaša práca. Je len na vás, či chcete zlepšovať a rozširovať spektrum svojich služieb. "Konkurencia je prisilná na úzku špecializáciu," opisuje J. Oršulák situáciu na trhu. Dobrou voľbou sú aj zahraničné školenia, ktoré však stoja takmer toľko ako rovnako dlhá luxusná dovolenka. "Momentálne treba veľmi pružne reagovať na všetko, čo trh ponúka. Nemôžete sedieť a čakať len na taký dopyt, ktorý dokážete zabezpečiť svojím technickým vybavením. Naopak, musíte sa ponuky chytiť a zariadenie či informácie o jeho obsluhu zohnať," radí J. Oršulák. Každú činnosť treba robiť so zameraním, inak sa práca robiť nedá. Pretože príde jeden, dva zlé roky a človek odbor opustí. Ak to beriete ako niečo, čo vás baví, "tak si na ten dobrý rok jednoducho počkáte".

Deratizátor

V prípade deratizátora by ste naozaj našli paralelu medzi seriálom Dirty Jobs. Dokonca zo spomínaných povolání by sa toto dalo označiť za naozaj špinavé. V určitých prepojeniach špecializácie. V určitých momentoch. A za určitých okolností.

Mirko Hostinský vyrastal v blízkosti Senice. V detstve ho mama hrešila za to, že trávil noci v králikárni. Miloval zvieratá, najmä zajace. Dve stredné školy po roku opustil kvôli podmienkam na internátoch. Tretiu nakoniec dokončil. Študoval popri zamestnaní v Slovenskom hodvábe.

Po vojenskej službe už nezískal svoj predchádzajúci post majstra. A závozníka robiť nechcel. Známy mu ponúkol na výber dve práce, ktoré mal v ponuke. Majster autodiely alebo deratizátor.

"Preberali sme v škole, čo robí deratizátor.

Ale ako som si neskôr uvedomil, vedel som o tej práci len málo," smeje sa M. Hostinský. V roku 1985 založil v Senici asanačnú firmu DDD. Deratizácia, dezinfekcia a dezinfekcia. "Začiatky boli veľmi ťažké. Nemal som vytvorenú klientelu, faktúry meškali. V obchode som si nabral tovaru za dnešných dvadsať eur, ale v peňaženke som mal ledva desať," spomína na prvotné príkoria M. Hostinský. Za najdôležitejšiu vlastnosť pre deratizátora považuje inštinkt lovca. Jeho obľúbeným nástrojom pri love potkanov je pištoľ alebo harpúna. Stačí si len predstaviť, ako príde muž na motorke s harpúnou vo vaku, vystúpi a poberie sa hľadať potkany. Lovec.

POTKANIA PREFÍKANOSŤ. Po troch rokoch praxe si môžete urobiť skúšky aj na chemické spôsoby deratizácie. Existujú tri typy chémie, ktoré sa používajú pri hubení škodcov: jedy, zvláštne bezpečné jedy a kyanovodíky, teda plyny. Na povolenie k ich používaniu potrebujete absolvovať celoštátne skúšky. Krajská hygiena zabezpečuje v Banskej Bystrici jednotlivé školenia, na konci ktorých vás preskúšajú

odborníci.

"Plyny a jedy sú naozaj nebezpečné. Sám mám pred nimi rešpekt, a to s nimi pracujem denne. Ak sa nevzdelávate a neviete s nimi správne narábať, niekoho môžete aj zabiť," konštatuje M. Hostinský. Najrozšírenejšie škodce na Slovensku sú šváby a potkany. Potkany sú inteligentné zvieratá. V prípade nebezpečenstva preskočia aj dvojmetrového chlapa. Ak by ste sa ho snažili dostať vo vode, s prehľadom upláva aj tridsať hodín bez oddychu. Jednoduchšie je potkanovi ustúpiť a nastaviť návnadu. "Však ty prídeš, napapáš sa a ja ťa potom zoberiem ako mŕtvolku," mrmle si M. Hostinský v bezpečnej vzdialenosti od škodcu. Ešte pred pätnástimi rokmi otrávil v mäsokombinate päťdesiat kilogramov potkanov. Ten najväčší vážil päť a pol kilogramu. Jeden z nich však musel prežiť a v genetickej výbave odovzdať svojim deťom pach M. Hostinského. Ani po tomto čase totiž ním nastraženú návnadu už miestne potkany nezjedia. Deratizátor musí byť preto stále o krok vpredu. Dôležité sú podľa neho skúsenosti.

PRESVEDČIŤ ZÁKAZNÍKA. Väčšinu klientely firmy DDD - Hostinský tvoria firmy.

Aj z finančného hľadiska je práca pre firmy výhodnejšia. "Záleží len na vašej šikovnosti a prispôsobivosti, či sa uchytíte.

Často si vás firma skúša aj rok alebo dva, kým vám navrhne zmluvnú spoluprácu," hovorí M. Hostinský, ktorý robí deratizáciu škôlok, škôl a detských domovov v okrese zadarmo. Konkurencia v tomto fachu je naozaj silná, ale závisí od toho, či v odbore konkurenčná firma vydrží. "Nieкто je na trhu dva roky a prácu vzdá," hodnotí skúsenosti M. Hostinský, ktorému sa vytrvalosť vyplatila a jeho klientela sa stále rozširuje.

Práca deratizátora na Slovensku a v zahraničí sa podľa M. Hostinského, pokiaľ ide o technické vybavenie alebo priebeh práce, takmer neodlišuje. Rozdielne sú podmienky. Napríklad v Rakúsku či v Nemecku majú zaplatených deratizátorov na rok a je ich starosťou, či peniaze minú alebo nie. Dôležitý je výsledok. Keď od nás odchádza, sadá znova na motorku. Skladanie áut a motocyklov je jeho koníčkum. Najcennejším kusom je motorka Yamaha, prerobená na vzor z filmu Harley Davidson and Marlboro Man s ručne maľovaným americkým orlom, ktorú si každoročne požičiava na foteenie komerčná televízia. Jeho najnovšou víziou je prerobiť starú "vetriesku" na štýlového Hammera.

Patológ

Mike Rowe venoval väčšinu času vo svojom programe špinavým prácam z oblasti poľnohospodárstva alebo priemyslu druhotného odpadu. Na Slovensku sú určité predsudky aj voči inému povolaniu, ktoré Mike opomenul. Pri predstave patológa si mnohí vybavujú tri veci: desivé podzemné prostredie, hnilobný pach mŕtvov a prácu znesiteľnú len pod výrazným vplyvom alkoholu. Ani jedna však nezapadá do reálneho obrazu. Pitevne sú situované na prízemí. Prípadný zápach pokrýva dezinfekcia. A patológ, s ktorým sme sa zoznámili, vám pokojne môže hrať v piatok večer na diskotéke.

Doktor medicíny Abdolreza Majidi sa narodil v iránskom hlavnom meste Teheráne. Ako gymnazista mal v študijných plánoch vykonávať povinnú prax v nastávajúcom odbore. Napriek tomu, že študoval najmä matematiku a fyziku, dostal sa do patologickeho laboratória. A práca s mikroskopom ho nadchla. To, že prišiel na Slovensko, bola náhoda. Kamarát jeho otca ho opísal ako novú krajinu, v ktorej sa rozvíja veda. "Prišiel som ako zahraničný študent a študoval po anglicky medicínu na LF UK v Bratislave. Od prvého ročníka, keď sa ma nieкто spýtal, čím chcem byť, povedal som - patológom. Cesta k tomuto cieľu však bola náročná," konštatuje A. Majidi, ktorý momentálne pôsobí na oddelení patologickej anatómie Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ktoré sídli v budove Fakultnej nemocnice s poliklinikou sv. Cyrila a Metoda v Bratislave. Po večeroch ho môžete stretnúť na bratislavských diskotékach, kde zabáva ľudí ako diskdžokej.

NAJŤAŽŠÍ ODBOR. Patológia je najťažším predmetom medicíny. Jej atestácia trvá najdlhšie. V medicíne je každý lekár špecialistom vo svojom odbore. Ale patológ musí vedieť všetko z každého odboru, lebo musí posudzovať. "Najťažšie je dať do súvislosti okolnosti, ktoré zavinili smrť. Počas pitvy vykonávame makroskopickú a následne mikroskopickú diagnostiku. Počas uzatvárania protokolov si skontrolujeme nálezy zo všetkých vyšetrení vrátane laboratórných. Nemôže sa stať, že makroskopické vyšetrenie nález ukáže a pod mikroskopom nebude vidieť absolútne nič, ale opak sa môže stať," hovorí o metódach skúmania A. Majidi.

Keď si vyberal patológiu, jeho predstava nebola taká, že bude pitvať od rána do večera. Počas štúdia na lekárskej fakulte mu pitvy vždy prekážali, natieral si pod nos veľké množstvá mentolovej masti, aby nič necítil. Vtedy im nikto nepovedal, že ľudský čuch sa do piatich minút adaptuje.

"Pitvy v zahraničí predstavujú len zhruba dvadsať percent práce patológa. Väčšinu času trávi vyšetrovaním vzoriek od živých pacientov, z biopsií. Bohužiaľ, z nejasných dôvodov to tak na Slovensku nefunguje," doplnia A. Majidi.

POMÁHAŤ ŽIVÝM. V poslednom roku sa niektoré predsudky voči tomuto povolaniu zmiernili aj vďaka americkým seriálom z prostredia súdneho lekárstva. Patológ tam zaujal protichodné postavenie akéhosi kovboja medicíny. Ten americký pracuje v ultramoderných zariadeniach a s najvyspelejšími technickými prístrojmi. Ale slovenské pitevne vyzerať inak.

"Videl som pitevne v rôznych štátoch.

Rozdiel som videl možno v dizajne a štýle vybavenia, ale pitevne sú po celom svete takmer rovnaké. Ich výbava viac-menej závisí od rozpočtu danej krajiny a nemocnice," opisuje A. Majidi.

Sú aj ďalšie špecifiká. Zatiaľ čo v Amerike je typický rez typu T alebo Y, lebo je prístupnejší k vnútorným orgánom a uľahčuje diagnostikovať chorobné deje, na Slovensku sa využíva jednoduchý mediálny rez, pretože je to jednoduchšie pre opätovné zošitie, ktoré robia sanitári. Na zašívame sa v zahraničí používajú "scvakávačky", ako vidíte vo filmoch. Ale u nás ich majú leda na chirurgických sálach. "Prečo by niečo, čo nemajú živí, dávali mŕtvolať?" hovorí A. Majidi s trpkým úsmevom. Patológ A. Majidi sa nemá zle, ale vníma, že náročnosť štúdia a povolania je akoby priamo úmerná predsudkom voči nemu. V patológii pritom nehrozí, aby pacient lekárovi niečo "prilepšil". Ani zákonných päť dní dovolenky navyše by vás nepresvedčilo stať sa patológom. Ale to už hovoríme aj o celkovej situácii slovenského zdravotníctva a spoločenskom postavení lekárov, sestier, laborantov. . . Túto prácu robia iba ľudia, ktorí do hĺbky veria jej zmyslu, musia ju mať naozaj radi s presvedčením, že ak je aj nepríjemná, pomáhajú ňou živým.

Čo si myslí bežný človek

- Väčšinu prác v špinavom prostredí robia čudáci - Kominár sa dennodenne spúšťa dole komínom -

- Kanalizačný "krtko" vlastní lopatu a kanále čistí ručne - Náplňou práce patológa je neustále pitvať a piť alkohol - Deratizátor striehne na potkany ponad pasce so syrom

- A bitúnok je miesto zo zle napísaného hororu.

[Späť na obsah](#)

38. Rozsah eurozóny

[Téma: Ekonomická univerzita; Literárny týždenník; 25/08/2010; 27,28/2010; s.: 4,5; nezaradene; JAROSLAV HUSÁR]

Ostatných dvadsať rokov ekonomického vývoja ekonomík v Európe názorne ukazuje prevratnosť zmien. Kto v roku 1993 predpovedal, že SR bude členom EÚ a kto predpovedal, že bude mať novú menu euro? Neoliberalná transformácia EÚ však ukazuje svoje nedostatky. Hovorí o tom mnoho faktov, čo holandský premiér Wim Kok v roku 2004 vyjadril tak, že lisabonská stratégia sa stane "synonymom pre nedosiahnutý cieľ a nespĺnené záväzky". Bude pokračovať? Nedávny ekonomický a sociálny vývoj odhalil až riskantnosť vývoja EÚ, ktorá ako celok mala pomalý rast, veľkú nezamestnanosť, problémy s eurom a viaceré nerovnováhy. Maastrichtské kritériá sa ukázali nevhodné, na čo upozorňovalo mnoho ekonómov. Infláciu nedokážeme presne odmerať, podiel dlhu na HDP nemusí byť z hľadiska ekonomickej teórie menší ako 60 percent.

Začal som týmito konštatovaniami, lebo koncom júna ma pozvali na Euroforum, kde vystúpili zástupcovia parlamentných politických strán. Témou bolo "Vynucovanie dodržiavania Paktu stability a rastu - návrhy na možné riešenia ako záruky neopakovania prípadu Grécka". Zmyslom týchto stretnutí je odborná diskusia a výmena skúseností v oblasti riešenia širokého spektra cieľov a dosahov hospodárskej politiky Európskej únie. Tento zámer treba naozaj uvítať a potom využiť to, čo sa ukáže v odbornej diskusii ako zmysluplné riešenie. A to je práve to, čo vyvoláva vo mne pochybnosti. Musím sa vyjadriť trochu odbornejšie, ale verím, že čitateľ to zdoľá. O čo ide? Trochu už ľudia pozabudli, ako to bolo s našim vstupom do EÚ a aj do európskej menovej únie. Koľko kapitol sme museli obhajovať a vždy nám niečo chýbalo alebo nespĺňalo požiadavky. Ľudia, ktorí pripravovali vo verbálnej podobe požadované kapitoly, sa napracovali a aj tak v Bruseli nemohli mať dobrý obraz o tom, ako funguje ekonomický systém SR. Prečo až teraz strany pokladajú za dôležité hovoriť o návrhoch a možných riešeniach ako záruky neopakovania prípadu Grécka? My sme vedeli, do čoho ideme, keď sme vstupovali do európskej ekonomickej a monetárnej únie. Nemôžem nespomenúť veľmi konkrétne fakty. Základom je Delorova správa z roku 1989. Ona určila tri etapy pre monetárnu úniu. Prvá sa začala v roku 1990 a okrem iného v nej sa zdôrazňovalo, že treba eliminovať reštrikcie na pohyb kapitálu (?). My sme mali ešte iné problémy. Druhá etapa sa začala v roku 1994 a ona sa začala zriadením Európskeho monetárneho inštitútu, ktorý bol poverený, aby posilnil koordináciu monetárnych politik a pripravil konečnú etapu. Tretia etapa sa začala 1. januára 1999. Mala za úlohu zaistiť plnú ireverzibilnú konvertibilnú mien, aby zabezpečila odstránenie reštrikcií na kapitálové transakcie a plnú integráciu peňazí a finančných trhov EÚ a nakoniec, poviem to jednoduchšie, aby určila výmenné kurzy medzi menami v EÚ a medzi vznikajúcou menou euro. Predtým sa používalo ECU. Euro sa malo dostať do obehu od januára 2002 a malo nahradiť národné meny do prvého júla 2002. Pripomínam tieto fakty, aby sme veľmi presne vedeli, čo sa odohrávalo cca pred 8 rokmi. Etapa 3 sa týkala iba tých krajín, ktoré spĺnia konvergenčné kritériá z medzivládnej konferencie v Maastrichte z roku 1991. Tie sa týkali cenovej stability, konvergenencie dlhodobých úrokových mier, udržateľnosti finančnej pozície vlád a správnosti výmenných kurzov, ktoré mali byť konzistentné s cieľom stability výmenných kurzov. Udržateľnosť finančnej pozície vlády sa mala posudzovať podielom dlhu vlády na HDP, ktorý mal byť menší ako 60 percent a podielom deficitu rozpočtu vlády, ktorý nemal prekročiť 3 percentá HDP. Čísla, ktoré hneď

môžu vyvolať viaceré otázky.

Pred vstupom SR do monetárnej únie niekoľko ekonómov upozorňovalo na vážne problémy kritérií. Politici to nebrali do úvahy. Na **Ekonomickej univerzite** sme dokonca skonštruovali modely, ktoré dokázali, že podiel dlhu na HDP z hľadiska ekonomickej teórie môže byť väčší ako 1. Takých krajín, čo prekročili túto hodnotu, bolo niekoľko. Nerobme teda z toho strašiaka. V tom istom roku iba tri krajiny EÚ mali tento podiel menší ako 60 percent. Nedokážeme posúdiť, koľko ekonomických artefaktov vzniklo v dôsledku nedokonalosti Maastrichtských kritérií. Od čias Keynesa sa zmenili predpoklady jeho teórie - nemáme trh, ktorý fungoval v jeho časoch, nemáme vlastníctvo, ktoré bolo a je spolu s trhom základom kapitalistického ekonomického systému. Budú peniaze? Ktoré funkcie peňazí zostanú? Budú platidlom? Čo bude efektívna hnacia sila fungovania ekonomického systému SR? To sú závažné úlohy fungovania ekonomického systému ekonomiky SR a celej **EÚ**. Hlavným problémom je, že nemáme dobrý indikátor výkonnosti ekonomiky - HDP ju presne nemerá. Ak HDP pripočítame plat sestričky, ktorá pracuje v Rakúsku a býva v Bratislave, získame inú veličinu, a to HNP. Ale ani príjmy napr. z emisií tiež nie sú súčasťou HDP. O čom nás teda informuje konkrétna hodnota HDP? Prečo teda vláda, ktorá bojovala za vstup do menovej únie striktno nepovedala, že kritériá sú nepresné. Veď nevieme presne zmerať ani infláciu. Ale aj dlh vlády nie je v jednotlivých krajinách **EÚ** rovnako definovaný. Predstavme si, že by sme mali zlý teplomer. Odmeriame dieťaťu teplotu a sme spokojní, lebo veď je pod značkou začínajúcej teploty. V skutočnosti dieťa už má 40 stupňov Celzia. Mohlo to byť aj naopak. Aj ekonómovia majú "ekonomické mikroskopy" a povinne ich konštruujú podľa pravidiel Eurostatu. Vynakladajú sa na ne veľké peniaze. Prečo sa finančné toky, ktoré sú teraz problémom, neposudzujú pomocou týchto "mikroskopov". Iba pomocou nich vidíme, čo sa deje v ekonomike. Nepomôže nám "akási požadovaná kapitola". Pomocou nich by sme mohli zistiť aj optimálnu eurozónu, o čom už pred 10 rokmi diskutovali ekonómovia. Samozrejme, že nebolo by optimálne, keby každá dedina mala svoju menu. Ale by iste nebolo udržateľné, aby celý svet mal iba jednu menu. Ale potom musíme hľadať optimálnu zónu meny. Zopakujem titul môjho článku z roku 2006: Povrchný pohľad na vstup do eurozóny nie je postačujúci.

JAROSLAV HUSÁR

[Späť na obsah](#)

39. WU Executive Academy opäť udeľuje štipendiá CEE

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 25/08/2010; Marta Růžičková]

WU Executive Academy vo Viedni opäť udeľuje čiastkové CEE štipendiá pre program Professional MBA, ktorý sa začína na jeseň 2010. Štipendiá sú určené výhradne pre štátnych občanov krajín strednej a východnej Európy.

Ako jeden z popredných poskytovateľov ďalšieho vzdelávania v strednej a vo východnej Európe a súčasť najväčšej **Ekonomickej univerzity** v Európe si WU Executive Academy stanovila za cieľ podporovať mimoriadne nadaných budúcich vedúcich pracovníkov pri napĺňaní individuálnych vzdelávacích a kariérnych cieľov. Z uvedeného dôvodu udeľuje vybraným uchádzačom z krajín strednej a východnej Európy vlastné CEE čiastkové štipendiá pre program Professional MBA, ktorý sa začne na jeseň 2010.

O CEE štipendium sa môžu uchádzať štátni občania krajín strednej a východnej Európy s ukončeným vysokoškolským vzdelaním a minimálne s trojročnou pracovnou skúsenosťou. Týka sa to občanov týchto krajín: Albánsko, Arménsko, Azerbajdžan, Bosna-Hercegovina, Bulharsko, Estónsko, Gruzínsko, Kirgizsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Litva, Macedónsko, Moldavsko, Čierna Hora, Poľsko, Rumunsko, Ruská federácia, Srbsko, Slovensko, Slovinsko, Turecko, Tadžikistan, Česká republika, Turkménsko, Ukrajina, Maďarsko, Uzbekistan, Bielorusko.

Ďalšími kritériami na udelenie štipendia sú výborný vývoj kariéry a vysoká osobná motivácia. WU, najväčšia európska **ekonomická univerzita**, patrí do rebríčka 100 najlepších vysokých škôl sveta a v rámci WU Executive Academy ponúka aj kompaktné produktové portfólio v oblasti executive education, do ktorej patria programy MBA/MBL/LLM, univerzitné kurzy, firemné programy a semináre. Akadémia sa tak vypracovala na jedného z vedúcich poskytovateľov ďalšieho vzdelávania v strednej a vo východnej Európe.

Úzkou spolupracou s hospodárskou sférou a kontaktom s odborníkmi z viac ako 200 partnerských univerzít po celom svete, ako aj s viac ako 400 vedcami viedenskej WU sa vyvíjajú inovatívne vzdelávacie aktivity. Viac na www.executiveacademy.at
Marta Růžičková

[Späť na obsah](#)

40. WU Executive Academy opäť udeľuje štipendiá CEE

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 25/08/2010; s.: 9; Vzdelávanie; mm]

WU Executive Academy vo Viedni opäť udeľuje čiastkové CEE štipendiá pre program Professional MBA, ktorý sa začína na jeseň 2010. Štipendiá sú určené výhradne pre štátnych občanov krajín strednej a východnej Európy.

Ako jeden z popredných poskytovateľov ďalšieho vzdelávania v strednej a vo východnej Európe a súčasť najväčšej **Ekonomickej univerzity** v Európe si WU Executive Academy stanovila za cieľ podporovať mimoriadne nadaných budúcich vedúcich pracovníkov pri napĺňaní individuálnych vzdelávacích a kariérnych cieľov. Z uvedeného dôvodu udeľuje vybraným uchádzačom z krajín strednej a východnej Európy vlastné CEE čiastkové štipendiá pre program Professional MBA, ktorý sa začne na jeseň 2010.

O CEE štipendium sa môžu uchádzať štátni občania krajín strednej a východnej Európy s ukončeným vysokoškolským vzdelaním a minimálne s trojročnou pracovnou skúsenosťou. Týka sa to občanov týchto krajín: Albánsko, Arménsko, Azerbajdžan, Bosna-Hercegovina, Bulharsko, Estónsko, Gruzínsko, Kirgizsko, Chorvátsko, Lotyšsko, Litva, Macedónsko, Moldavsko, Čierna Hora, Poľsko, Rumunsko, Ruská federácia, Srbsko, Slovensko, Slovinsko, Turecko, Tadžikistan, Česká republika, Turkménsko, Ukrajina, Maďarsko, Uzbekistan, Bielorusko.

Ďalšími kritériami na udelenie štipendia sú výborný vývoj kariéry a vysoká osobná motivácia. WU, najväčšia európska **ekonomická univerzita**, patrí do rebríčka 100 najlepších vysokých škôl sveta a v rámci WU Executive Academy ponúka aj kompaktné produktové portfólio v oblasti executive education, do ktorej patria programy MBA/MBL/LLM, univerzitné kurzy, firemné programy a semináre. Akadémia sa tak vypracovala na jedného z vedúcich poskytovateľov ďalšieho vzdelávania v strednej a vo východnej Európe.

Úzkou spoluprácou s hospodárskou sférou a kontaktom s odborníkmi z viac ako 200 partnerských univerzít po celom svete, ako aj s viac ako 400 vedcami viedenskej WU sa vyvíjajú inovatívne vzdelávacie aktivity. Viac na www.executiveacademy.at

mm

[Späť na obsah](#)

41. Naši politici by mali pri zákonoch používať rozum (komentár)

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 25/08/2010; Ľuboš Pavelka]

Nová legislatíva namierená na zdaňovanie výnosu z predaja nehnuteľností bude daňou zo straty. Zatažovať daňami predaj akéhokoľvek bytu alebo inej nehnuteľnosti predanej po dlhej dobe od nadobudnutia nie je v zahraničí obvyklé. Skôr sa uplatňuje dlhšie obdobie potrebné na oslobodenie od tzv. špekulačnej dane.

Vo viacerých krajinách je lehota na oslobodenie špekulatívneho zisku predstavujúceho rozdiel medzi kúpnu a predajnou cenou nehnuteľnosti 10 rokov, hoci v SR je táto doposiaľ 5 rokov, v prípade nehnuteľnosti, kde mal daňovník trvalý pobyt, je to už iba 2 roky.

Po zmene legislatívy budú musieť dane platiť osoby, ktorým nejde o špekuláciu, ale potrebujú predať doterajšiu a kúpiť inú nehnuteľnosť z rodinných dôvodov (odchod detí z domu, úmrtie člena domácnosti, rozvod, alebo sťahovanie za prácou).

Ceny navyše podliehajú inflácii, t.j. rozdiel medzi kúpnu a predajnou cenou v absolútnej hodnote nie je reálnym príjmom, musel by totiž byť očistený o infláciu počítanú za obdobie medzi nadobudnutím a predajom danej nehnuteľnosti.

Stotisíc eur získaných z predaja nehnuteľnosti kúpenej pred 10 rokmi za 80 tisíc eur je pri predpokladanej 3 % ročnej inflácii vlastne pre predávajúceho stratou! Reálna hodnota predmetných stotisíc eur bude totiž iba 74 440, eur.

Nová legislatíva namierená na zdaňovanie výnosu z predaja nehnuteľností tak bude daňou zo straty.... Dúfajme, že pri príprave nových zákonov začnú čo najskôr naši politici používať aj rozum.

Ľuboš Pavelka

vysokoškolský pedagóg

Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity**

[Späť na obsah](#)

42. Záverečné práce študentov budú zverejnené

[Téma: Ekonomická univerzita; STV Jednotka, 19:30; 20/08/2010; Správy STV; z domova; Rita Fleischmanová]

Ľubomír Bajanič, moderátor STV: "Vysoké školy by mali dať na Internet všetky záverečné práce študentov aj pedagógov. V novele vysokoškolského zákona to navrhuje poslanec Miroslav Beblavý. Bez súhlasu na zverejnenie diplomovky alebo dizertačnej práce im škola nedovolí ukončiť štúdium."

Rita Fleischmanová, redaktorka STV: "Do centrálného registra prác, ktorý vedie Ministerstvo školstva už teraz vysoké školy posielajú záverečné práce študentov. Po novom by bakalárske, diplomové, rigorózne, dizertačné a habilitačné práce mali byť aj na Internet."

Eugen Jurzyca (SDHÚ-DS), minister školstva, vedy, výskumu a športu SR: "Tie dôvody sú jednak signál morálke, aby sa stávalo menej, že študenti budú odpisovať práce iných svojich kolegov a to znamená zabrániť plagiátorstvu."

Rita Fleischmanová, redaktorka STV: "S tým súhlasia aj rektori mnohé vysoké školy totiž už v súčasnosti využívajú rôzne antiplagiátorské systémy a sú s nimi spokojné."

Jozef Sivák, rektor **Ekonomickej univerzity**: "Tým, že sme zaviedli ako antiplagiátorský systém kvalita prác sa zvýšila a preto predpokladám aj keď budú zverejňované všetky diplomové a záverečné práce, že to napomôže ku kvalite."

Rita Fleischmanová, redaktorka STV: "Niektorí rektori však v tom vidia aj problém."

Telefonuje Vladimír Baleš, rektor Slovenskej technickej univerzity: "Mnohé naše diplomové práce technického zamerania sú robené pre firmy, ktoré vyžadujú utajenie údajov, čo samozrejme komplikuje ich zverejňovanie."

Miroslav Beblavý (SDKÚ-DS), poslanec NR SR: "Ak niekto v práci by mal utajovanú skutočnosť tak už dnes porušuje zákon tým, že do tej práce dáva, ak tam má obchodné tajomstvo a nepatentoval si ho, tak už dnes tým, že to niekde napíše, tak môže každý člen tej komisie si ísť opatentovať."

Rita Fleischmanová, redaktorka STV: "V novele sa navrhuje, aby bolo podmienkou pripustenia k obhajobe záverečnej práce súhlas jej autora so zverejnením."

Miroslav Beblavý (SDKÚ-DS), poslanec NR SR: "Autor by musel dať súhlas inak nejak nebude môcť ukončiť."

Rita Fleischmanová, redaktorka STV: "Miroslav Beblavý tvrdí, že tento návrh konzultoval s odborníkmi na autorské právo, ak prejde platiť by mal od 1. mája budúceho roka. Rita Fleischmanová, Slovenská televízia."

[Späť na obsah](#)

43. Za rok odišlo do zahraničia asi 25 tisíc študentov

[Téma: Ekonomická univerzita; topky.sk; 21/08/2010; ČTK]

BRATISLAVA - Cudzincov na slovenských vysokých školách v minulom akademickom roku opäť mierne pribudlo, v porovnaní so Slovákmi na zahraničných univerzitách je to však stále málo. Kým na Slovensku študovalo vyše 8100 cudzincov, čo je o zhruba 1800 viac ako rok predtým, za hranice odišlo podľa odhadov asi 25.000 Slovákov.

Ministerstvo školstva chce preto podporovať štúdium v cudzom jazyku. Plánuje tiež presadiť, aby sa v cudzom jazyku mohli odovzdávať aj kvalifikačné práce.

Zahraniční študenti tvoria z celkového počtu vysokoškolákov na verejných a súkromných školách 3,6 percenta študentov. Väčšina z nich, a to vyše 4800 prichádza podľa ministerských štatistík z Česka, pričom najviac Čechov študuje diaľkovo na súkromných vysokých školách; nasledujú Grécko, Pakistan, Kuvajt či slovenské enklávy v Srbsku a Rumunsku. Zatiaľ čo zo Slovenska odchádzajú do zahraničia zväčša tí najlepší študenti, viac ako polovica cudzincov si v predchádzajúcom akademickom roku zvolila diaľkové štúdium, dlhodobo kritizované pre nižšiu kvalitu.

Najväčšou rezervou slovenských škôl je podľa odborníkov chýbajúce štúdium v cudzích jazykoch a nezaujímavé programy. Potvrzuje to aj Výročná správa o stave vysokého školstva, podľa ktorej školy pokračujú vo vytváraní nových programov, zriaďovaní fakúlt či pracovísk napriek úbytku maturantov a "nedostatočnej atraktívnosti pre študentov zo zahraničia".

Prorektor Ján Pekár z najstaršej a najväčšej vysokej školy na Slovensku - Univerzity Komenského v Bratislave tvrdil, že cudzincov sa snažia prilákať najmä učiteľmi, ktorí v mnohých odboroch znesú medzinárodné kritériá. Podiel zahraničných študentov na univerzite bol podľa neho v predchádzajúcom akademickom roku 5,38 percenta zo všetkých poslucháčov, čo je viac ako celoslovenský priemer. Najväčší záujem bol už tradične o medicínu a farmáciu. Rektor **Ekonomickej univerzity** Rudolf Sivák

poznámenal, že záujem cudzincov o štúdium na škole sa postupne zvyšuje. Univerzita podľa neho ponúka štyri ucelené programy a vyše sto predmetov v cudzích jazykoch; zahraniční doktorandi zas môžu napísať a obhájiť záverečnú prácu či absolvovať skúšky v angličtine.

Viacerí odborníci sa však zhodujú, že počet cudzincov je stále nízky. Akreditačná komisia preto začiatkom roka navrhla, aby sa aj počty zahraničných študentov so študijnými pobytmi učiteľov v cudzine zahrnuli do hodnotenia vysokých škôl.

Foto: Jupiterimages, ZDROJ - ČTK

[Späť na obsah](#)

44. Cudzincov na vysokých školách mierne pribudlo, stále je to málo

[Téma: Ekonomická univerzita; sme.sk; 21/08/2010; Z domova; ČTK]

BRATISLAVA. Cudzincov na slovenských vysokých školách v minulom akademickom roku opäť mierne pribudlo, v porovnaní so Slováckmi na zahraničných univerzitách je to však stále málo. Kým na Slovensku študovalo vyše 8100 cudzincov, čo je o zhruba 1800 viac ako rok predtým, za hranice odišlo podľa odhadov asi 25.000 Slovákov. Ministerstvo školstva chce preto podporovať štúdium v cudzom jazyku. Plánuje tiež presadiť, aby sa v cudzom jazyku mohli odovzdávať aj kvalifikačné práce.

Zahranční študenti tvoria z celkového počtu vysokoškolákov na verejných a súkromných školách 3,6 percenta študentov. Väčšina z nich, a to vyše 4800 prichádza podľa ministerských štatistík z Česka, pričom najviac Čechov študuje diaľkovo na súkromných vysokých školách; nasledujú Grécko, Pakistan, Kuvajt či slovenské enklávy v Srbsku a Rumunsku. Zatiaľ čo zo Slovenska odchádzajú do zahraničia zväčša tí najlepší študenti, viac ako polovica cudzincov si v predchádzajúcom akademickom roku zvolila diaľkové štúdium, dlhodobo kritizované pre nižšiu kvalitu.

Najväčšou rezervou slovenských škôl je podľa odborníkov chýbajúce štúdium v cudzích jazykoch a nezaujímavé programy. Potvrzuje to aj Výročná správa o stave vysokého školstva, podľa ktorej školy pokračujú vo vytváraní nových programov, zriaďovaní fakúlt či pracovísk napriek úbytku maturantov a "nedostatočnej atraktívnosti pre študentov zo zahraničia".

Prorektor Ján Pekár z najstaršej a najväčšej vysokej školy na Slovensku - Univerzity Komenského v Bratislave tvrdil, že cudzincov sa snažia prilákať najmä učiteľmi, ktorí v mnohých odboroch znesú medzinárodné kritériá. Podiel zahraničných študentov na univerzite bol podľa neho v predchádzajúcom akademickom roku 5,38 percenta zo všetkých poslucháčov, čo je viac ako celoslovenský priemer. Najväčší záujem bol už tradične o medicínu a farmáciu.

Rektor **Ekonomickej univerzity** Rudolf Sivák poznámenal, že záujem cudzincov o štúdium na škole sa postupne zvyšuje. Univerzita podľa neho ponúka štyri ucelené programy a vyše sto predmetov v cudzích jazykoch; zahraniční doktorandi zas môžu napísať a obhájiť záverečnú prácu či absolvovať skúšky v angličtine.

Viacerí odborníci sa však zhodujú, že počet cudzincov je stále nízky. Akreditačná komisia preto začiatkom roka navrhla, aby sa aj počty zahraničných študentov so študijnými pobytmi učiteľov v cudzine zahrnuli do hodnotenia vysokých škôl.

ČTK

[Späť na obsah](#)

45. Ženy, ktoré milujú rýchlosť

[Téma: Ekonomická univerzita; Pravda; 26/08/2010; s.: 19, 20, 21; magazín Pravdy; Iris Kopcsayová]

Motoristický šport a ženy, Zdá sa vám, že to nejde dokopy?

Ženy ktoré pretekaniu na autách prepadli, si myslia, že táto kombinácia je celkom prirodzená. Bez rýchlosti a adrenalínu si svoj život už nevedia predstaviť. Veď ženy pretekárky sú rovnako dobré ako muži

Iris Kopcsayová ikopcsayova@pravda.sk

Príbehy automobilových pretekárk sú ako cez kopírak. Skoro všetky priviedli k pretekaniu na autách otcovia. A všetky sa v rýchlych autách cítia absolútne vo svojej koži.

Za volantom je ako chlap

Košice žijú relyšportom a aj dvadsaťšesťročná Michaela Debnárová sa tu preto cíti ako doma, hoci pochádza z Liptovského Mikuláša. "K motoristickému športu som sa dostala cez otca, ktorý kedysi jazdil automobilové slalomy. Asi v devätnástich ma na jednom slalome uhovoril, aby som to skúsila. Postupne som si vyskúšala amatérske rely šprinty. Pred dvomi rokmi vznikol seriál pod názvom MiniRally Cup, takzvané "emercéčko". Zúčastnila som sa aj na Slovenskom pohári, ktorý vznikol tohto roku pod záštitou Slovenskej asociácie motoristického športu, " vraví.

"Chytilo ma to už na začiatku a stále ma dopredu ženie túžba dosiahnuť niečo viac, robiť niečo náročnejšie, jazdiť rýchlejšie. Ak sa nájdú finančné prostriedky, na budúci rok by som chcela ísť na slovenské majstrovstvá. " Strach vraj nemá.

"Riziko je všade. Dôležitá je sebakontrola, človek musí vedieť, čo si môže dovoliť.

Niekedy je menej viac, a treba myslieť na to, že rely sa končí až v cieľi. " Otec sa, samozrejme, jej úspechom teší. "Za všetkým je otec a jeho podpora.

Mamka má obavy z každých pretekov, bojí sa -je to proste mama. Aj keď mi to do očí nepovie. Partner to berie športovo, tiež má vzťah k tomuto športu a neobmedzuje ma. " Michaela zatiaľ detí nemá, ale vie, že v športe sú obmedzením. "Keď chlap začne jazdiť v devätnástich, môže sa svojej záľube venovať do štyridsiaty alebo do päťdesiatky. Ale ak si raz žena založí rodinu, minimálne na rok-dva nastane u nej zlom, ak nebude musieť s pretekmi skončiť navždy. " So svojím bielo-červeným Swiftom Debnárová dnes v rely nemá medzi ženami na Slovensku konkurenciu, dokonca necháva za sebou aj mnohých mužov. "Chlapi, čo jazdia, vravia, že keď sadnem za volant, zo ženy sa mením na chlapa, " smeje sa.

Bez pretekania si nevie predstaviť život

Dvadsaťdvaročná Michaela Pešková zo Šenkvič preteká na okruhoch. K automobilovému športu sa dostala podobne ako iné pretekárky, keď v desiatich rokoch začala jazdiť na motokárach. Dodnes na ne nedá dopustiť. "Je to moja láska, " vraví. Aj ju k tomuto športu dostal otec, ktorý kedysi pretekal na motokrosových motorkách. V šestnástich rokoch prešla na autá a s pribúdajúcim vekom sa zväčšuje aj objem motora áut, na ktorých jazdí.

"Jazdím na Ferrari 430, pre český tím MenX a ešte s Poľkou Karolínou Czapkou na Renaulte Mégane Trophy. S ňou jazdíme vytrvalostné preteky, " vraví Pešková. Čo ju na tomto športe baví? "Mám rada rýchlosť. Žijem autami už veľmi dlho a neviem si bez nich predstaviť život.

Venujem im všetok svoj voľný čas.

Neviem si predstaviť, že by som zrazu prestala pretekať a mala by som pred sebou voľný víkend. "

Tento šport nepovažuje ani za nebezpečnejší, ako sú iné. "Stalo sa mi už dosť veľa nepríjemných vecí, ale zatiaľ nič kritické.

Vlastne som si za celý čas ani nič nezlomila, " vraví. Rodičia ju podporujú. "Chodia so mnou na preteky.

Mamina s tým mala trochu problém, ale nikdy mi preteky nezakázala. Aj priateľ mi drží mi palce. "

Študentka čoskoro už piateho ročníka **Ekonomickej univerzity** má na svojom konte zopár majstrovských titulov, ešte z jazdenia na motokárach. "Majsterka sveta som bola aj v junioroch v roku 2006, to už som jazdila na autách. S Matom Konôpkom sme boli majstri Slovenska dva roky po sebe vo vytrvalostných pretekoch, " vymenúva úspechy.

Prečo nie je v motoristickom športe viac žien, netuší. "Neviem, ale stále je nás menej, zdá sa mi. Nedá sa povedať, že by ženy boli slabšie. Napríklad Karolína, s ktorou jazdím, je v Poľsku veľmi uznávaná pretekárka. Je naozaj šikovná, hoci ju už obmedzuje jej vek. Jej otec by už chcel viac vnúča, ako to, aby jazdila. Ale ona sa na to zatiaľ nechystá, hoci je už vydatá, " smeje sa. Michaela si však myslí, že motošport nie je fyzicky natoľko náročný, aby ho nemohli robiť aj ženy.

Opatrná šoférka

Dvadsaťosemročná Zuzana Lieskovcová z Košíc jazdí rely a tiež vďaka otcovi.

"Aj on je v tomto športe aktívny, " vraví.

"Keďže nemal syna, viedol ma k autám od mala. Prvýkrát som štartovala v roku 2007 na Rally Košice, teda na domácej pôde. Bola to náhoda, že jeden jazdec, Rasťo Chvála, potreboval spolujazdca.

Odvtedy sme spolu ako nerozlučná dvojica. " Tým, že vyrastala medzi autami, nie sú jej cudzie a adrenalín spojený s pretekaním jej vyhovuje. "Rýchlosť, presnosť, zodpovednosť, " vymenúva, čo sa jej na rely páči. "Mám rada synchron medzi jazdcom a mnou v aute, je to niečo dôverné. " Strach? Nie, strach určite nemá.

Otec jej verí a pozná ju. "Mamka si už zvykla. Je to klasika, mamka sa vždy bojí, ale nedá to najavo. "

Priateľ jej záľubu prirodzene rešpektuje.

"Podporuje ma. Je to niečo, čo je moje, čo som si sama vybudovala. " Nevidí dôvod, prečo by tento šport nemal byť vhodný pre ženu. "Nemyslím si, že by sa mali robiť rozdiely. " Tak sa to aspoň javí z pozície spolujazdca. "Moja úloha je odčítať počas pretekov to, čo mi jazdec nadiktuje na tréningu.

Asi dva dni pred pretekmi si prejdeme trať, tá sa napíše, skontroluje, urobia sa nejaké zmeny. Počas samotnej súťaže je mojou úlohou sledovať časové kontroly, priebeh servisu, aby jazdec mohol myslieť len na svoj výkon. " Hoci počas súťaží si Zuzana rýchlu jazdu vychutnáva, v živote je opatrná šoférka.

"Jazdím väčšinou päťdesiatkou. Ako spolujazdcovi mi vysoká rýchlosť neprekáža. No v rýchlej jazde, hlavne v meste pri veľkej plnej premávke sa nevyžívam, to nie je pre mňa. Rýchlosť si užijem na pretekoch na uzavretej trati. "

Rýchlosť a vôňa benzínu

Milovníčky rýchlosti sa nájdu aj v najmladšej generácii. Dvanásťročná Sonička Majerčíková z Piešťan jazdí na motokárach už tretí rok. "Tatina to zaujímalo, tak kúpil motokáru a začala som jazdiť, " opisuje svoje začiatky. A čo ju na tomto druhu športu zatiaľ najviac baví? "Nenuďím sa doma. " Možno aj z nej raz vyrastie ozajstná automobilová pretekárka. Ako je napríklad Gabriela Špavelková Szenderáková. Tá sa motoristickému športu upísala v roku 2001 ako spolujazdkyňa na rely. Aj jej pretekárska kariéra súvisí s dvoma mužmi.

"Túto sezónu som dva preteky išla so svojím otcom na Škode Favorit v triede F9 a raz s mojím teraz už manželom, na Renaulte Clio Ragnoti v triede N3. " Gabrielu sme totiž zastihli práve v deň, keď sa vydávala. A tak sa jej športový partner stal oficiálne aj jej životným partnerom.

Hoci Gabriela každé dokončené preteky považuje za veľký úspech, medzi tie najcennejšie patria titul majster Slovenska v triede historik, majster Českej republiky v triede N1 a vicemajster v relyšprintoch v Českej republike v triede A5. Ťažko vraj povedať, čo konkrétne ju napretokaní baví.

"Určite adrenalín, rýchlosť, vôňa benzínu a vôbec celá atmosféra okolo pretekov. Nepovažujem to za vyslovene mužský šport, je aj mnoho šikovných a rýchlych žien. Ja sama som absolvovala dve sezóny s dvoma super babami, boli sme čisto ženská posádka. A môžem povedať, že aj úspešná, " smeje sa. Iste, pred každým štartom pociťuje chvenie v žalúdku a aj strach, ale. . . "Je to iný druh strachu. Aj napriek nemu si s radosťou sadnem do auta a vychutnávam si to. Rodičia sa zo začiatku veľmi báli, ale už si zvykli. Museli. Veď otec sa tiež venuje pretekaniu a mama je vždy nablízku, robí totiž na pretekoch časomeračku. Aj manžel sa určite o mňa bojí, ale keďže aj on preteká, prežívame všetko spolu, čo je úžasné. Chápe, prečo to robím. Podporujeme sa navzájom - napriek strachu o toho druhého. " Je po svadbe - čo keď prídu deti? "Ak prídu, je jasné že na chvíľu sa športu nebudem môcť venovať naplno. Ale či skončím úplne, ešte nevieme. S manželom občas žartujeme, že raz budem pretekať ja a on bude kočíkovať, a potom naopak. Uvidíme, " smeje sa čerstvo vydatá pretekárka.

Dvanásťročná Sonička Majerčíková svoju pretekársku kariéru ešte len začína, jazdí na motokárach.

Pretekárka v rely Gabriela Špavelková Szenderáková sa vydala za pretekára Marka Špavelka.

Michaela Debnárová na súťaži Rely Prešov so svojím otcom Františkom Debnárom.

Zuzana Lieskocová robí spolujazdkyňu v rely Rastoví Chválovi. Súťaží na Majstrovstvách Slovenskej republiky a minúty rok štartovala dvakrát v Čechách ako spolujazdkyňa skúseného českého jazdca Milana Lišku na jeho pozvanie.

[Späť na obsah](#)

46. Nový akademický rok na **EU** v Bratislave otvorí nositeľ Nobelovej ceny

[Téma: Ekonomická univerzita; Nitrianske noviny; 30/08/2010; 34/2010; s.: 3; Trh práce; Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD]

Čo nové pripravila vaša škola pre študentov, ktorí sa rozhodli študovať u vás?

Ekonomická univerzita v Bratislave (ďalej len **EU** v Bratislave) oslavuje v akademickom roku 2010/2011 významné 70. výročie založenia. Pri tejto príležitosti univerzita pripravila sedemdesiat akcií pre študentov, učiteľov a širokú verejnosť. Nový akademický rok otvorí prednáškou nositeľ Nobelovej ceny za ekonómiu z roku 2006, profesor Edmund Phelps na tému "Obnovenie prosperity v západnom svete. " Študenti univerzity sa v tomto akademickom roku môžu tešiť na nové možnosti študovať od 1. ročníka vybrané predmety v cudzích jazykoch, ako aj študijné programy v anglickom, francúzskom a nemeckom jazyku v rámci dvojročných diplomov na druhom stupni štúdia. Pre študentov rozširujeme ponuku absolvovať časť štúdia v zahraničí v rámci programov ERASMUS a CEEPUS. Predpokladáme, že osobitne značný záujem bude najmä o bakalárske a inžinierske štúdium, ktoré univerzita pripravila v spolupráci s Nottingham Trent University. Študenti **EU** v Bratislave budú môcť ísť po prvý krát študovať do Nottinghamu a po ukončení štúdia získajú bakalársky a magisterský diplom z uznávanej britskej univerzity. Bratislavská Business School **EU** v Bratislave bude poskytovať od akademického roka 2010/2011 nový program celoživotného vzdelávania manažérov Master of Business Administration zabezpečovaný **EU** v Bratislave a Franklin University, Ohio. Absolventom programu bude udelený titul MBA z USA.

Myslíme si, že v oblasti mimoškolského života študenti privítajú možnosť využívania WIFI siete na všetkých internátoch a v priestoroch univerzity, ako aj nové možnosti pre kultúrne a športové aktivity na

jednotlivých študentských domovoch.

Oproti predchádzajúcim rokom ste zaznamenali zvýšený záujem o štúdium na vašej škole alebo počet študentov zostal na rovnakej úrovni?

Záujem o štúdium na jednotlivých fakultách univerzity je pomerne stabilný. Je to zrejme aj z toho dôvodu, že univerzita a jej fakulty ponúkajú komplexný a rozsiahly balík akreditovaných študijných programov na bakalárskom, inžinierskom a doktorandskom štúdiu. V posledných rokoch možno pozorovať vzrastajúci záujem zahraničných uchádzačov o štúdium na **EU** v Bratislave. Tento záujem je do určitej miery poznačený aj tým, že študenti majú možnosť každý rok si vyberať z rozsiahlej ponuky povinných a výberových predmetov, ktoré sa vyučujú v niektorých z cudzích jazykov (predovšetkým v anglickom, nemeckom, francúzskom a ruskom). Štúdium zahraničných študentov väčšinou trvá jeden semester.

Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD. rektor

[Späť na obsah](#)

47. Novým prevádzkovým riaditeľom AXA pre Česko a Slovensko je Peter Socha

[Téma: Ekonomická univerzita; investujeme.sk; 31/08/2010; redakcia]

Novým prevádzkovým riaditeľom skupiny AXA sa od 1. septembra 2010 stal Peter Socha. Na tejto pozícii bude zodpovedný za útvár prevádzky a IT v AXA pre Česko a Slovensko.

Peter Socha pracuje pre skupinu AXA od roku 2005. Dosiaľ pôsobil ako finančný riaditeľ, kde bol primárne zodpovedný za oblasť financií. Je súčasne predsedom Predstavenstva AXA, d.s.s., a.s. a členom Predstavenstva AXA, d.d.s., a.s..

Peter Socha predtým pôsobil v Prvej dôchodkovej sporiteľni, d.s.s., a.s. ako predseda predstavenstva a generálny riaditeľ, kde zodpovedal za vedenie spoločnosti. Štyri roky pracoval ako finančný riaditeľ pre Doplnkovú poisťovňu CREDIT SUISSE LIFE & PENSIONS. Predtým niekoľko rokov zastával riadiace pozície v ďalších finančných inštitúciách Eximbanka Slovensko či Investičná a rozvojová banka, a.s. Bratislava.

Peter Socha vyštudoval **Ekonomickú univerzitu v Bratislave** a je uznávaným expertom v oblasti dôchodkového sporenia. Od roku 2007 je zároveň predsedom Asociácie dôchodkových správcovských spoločností na Slovensku.

[Späť na obsah](#)

48. Personálna zmena vo vedení ŠKODA AUTO Slovensko

[Téma: Ekonomická univerzita; www.AutoServer.sk; 27/08/2010; Webnoviny.sk]

Ing. Martin Jakubík je manažérom so skúsenosťami v automobilovom obchode a finančných službách. Vyštudoval odbor Obchod a marketing na Obchodnej fakulte **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. V rokoch 1997 - 2003 pôsobil v Slovenskej pošte š.p., v Odštepnom závode Riaditeľstvo pôšt Bratislava. Od roku 2003 do roku 2005 pôsobil ako vedúci oddelenia controllingu v ŠKODA AUTO Slovensko, s.r.o. Od novembra 2005 do roku 2006 bol finančným riaditeľom v spoločnosti T.O.P. Auto - importérovi značiek Volvo, Land Rover a Jaguar. V roku 2006 krátko pôsobil ako vedúci controllingu v spoločnosti Messer Tatragas. Od konca roka 2006 až do súčasnosti zastáva post vedúceho oblasti financií, kde je zodpovedný za účtovníctvo, management pohľadávok a treasury.

Ing. Marek Balon vyštudoval Vysokú školu banskú v Ostrave, Ekonomickú fakultu. Od roku 1993 pracoval v controllingu spoločnosti ŠKODA AUTO, a.s. V rokoch 1999 - 2003 bol vedúcim controllingu výsledkov a finančného plánovania, reportingu a controllingu dcérskych spoločností. Od roku 2003 bol vedúcim controllingu vývoja a výrobkov spoločnosti ŠKODA AUTO, a.s., kde bol zodpovedný za finančné riadenie a realizáciu stratégie spoločnosti. Aktuálne pôsobí na pozícii konateľa a riaditeľa pre financie, personalistiku a IT v ŠKODA AUTO Slovensko, s.r.o. Vo svojej novej funkcii v materskej spoločnosti ŠKODA AUTO, a.s., Mladá Boleslav bude zodpovedný predovšetkým za cieľovo orientované riadenie odbytového procesu, strategické plánovanie zahraničných projektov a finančné riadenie zahraničných spoločností.

ZDROJ - Webnoviny.sk

[Späť na obsah](#)

49. Za internáty si študenti zopár eur priplatia

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 30/08/2010; Tomáš Nejedlý]

HN prinášajú prehľad cien za vysokoškolské ubytovanie. V polovici septembra sa desiatky miest uvoľnia.

Prvý rok na vysokej škole a hneď bez internátu. Takýto problém zaskočil Moniku, ktorá v septembri nastupuje na **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**. Hoci je z Púchova, vzdialeného od metropoly 170 kilometrov, na prednášky a semináre bude musieť dochádzať. Alebo si zaplatiť privát či nájsť iné riešenie. "Neodvolala som sa, myslím si, že by to nič nevyriešilo. Aspoň budem bývať na lepšej úrovni, v lepšej kvalite a bližšie ku škole, to je veľká výhoda," hovorí Monika.

Trikrát viac

Nevýhodou je však takmer trojnásobná cena - za posteľ v trojizbovom byte, ktorý si našla na začiatku Petržalky, zaplatí mesačne 150 eur. Monika nie je jediná, ktorá si za štúdium priplátí - univerzitné internáty dokážu každoročne ubytovať len časť záujemcov. "Žiadne voľné miesta na internátoch neevidujeme, naopak, ešte nám chýba zhruba 1 350 lôžok, aby sme mohli uspokojiť všetkých žiadateľov o internát," hovorí Kamil Podolan, šéf študentských domovov Technickej univerzity v Košiciach. Najväčšiu školu na východnom Slovensku navštevuje približne 13-tisíc študentov.

Nevzdávajú sa

Študenti, ktorým ostal v boji o internát čierny Peter by sa nemali vzdávať - po termíne zápisu sa uvoľnia ďalšie miesta. Na košickej Univerzite P.J. Šafárika sa študenti, ktorí sa nezapísali alebo neubytovali vyradujú koncom septembra. Čiara v poradovníku čakateľov na ubytovanie sa automaticky posúva dole. "Vlani tak ubytovanie získalo ďalších 60 - 70 študentov," hovorí šéf domovov Maroš Sabo.

Internáty banskobystrickej Univerzity Mateja Bela budú o čosi prázdnnejšie v polovici septembra. "Prváci musia zaplatiť do 16. septembra a ostatné ročníky do konca augusta. Kto nezaplatí, stratí lôžko," hovorí Darina Dienešová, riaditeľka univerzitných internátov. Prepadnuté miesta sa budú prerozdeľovať a noví ubytovaní sa budú zverejňovať každé tri dni na internete. Pozor! Nie všade na neúspešných študentov myslia. Študenti bratislavskej Univerzity Komenského musia napríklad o izbu opätovne požiadať.

Pomaličky, ale predsa, rastú aj ceny internátov. Tri eurá si priplátia za mesiac ubytovania študenti práva, medicíny či prírodných vied Univerzity Komenského na internáte Družba, zvýšenie sa dotkne aj všetkých, čo bývajú v Mlynskej doline. "Ceny zohľadňujú vyššie náklady na prevádzku, najmä vyššie ceny energií. Nezvyšovali sa od roku 2008," hovorí Ivan Daňo zo správy študentského domova. V cene izby sú aj elektrospotrebiče či internet. Pár eur mesačne si priplátia aj študenti oboch trnavských univerzít či **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Za čo sa pripláca

Väčšina internátov si účtuje za mesiac približne 30 až 40 eur podľa počtu postelí na izbe a vybavenia. Ďalší poplatok čaká na väčšine internátov študentov, ktorí chcú na izbe používať vlastný fén, dvojplatičku, televízor či počítač. Napriek tomu ostáva internát lacnejším spôsobom ubytovania ako prenájom bytu. V Bratislave začínajú ceny za trojizbový byt na tristo eurách, pokiaľ ide o okrajovú časť metropoly, za byt v centre sa platí zhruba o dve stovky viac.

Tomáš Nejedlý

[Späť na obsah](#)

50. Za internáty si študenti zopár eur priplátia

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 30/08/2010; Tomáš Nejedlý]

Prvý rok na vysokej škole a hneď bez internátu. Takýto problém zaskočil Moniku, ktorá v septembri nastupuje na **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**. Hoci je z Púchova, vzdialeného od metropoly 170 kilometrov, na prednášky a semináre bude musieť dochádzať. Alebo si zaplatiť privát či nájsť iné riešenie. "Neodvolala som sa, myslím si, že by to nič nevyriešilo. Aspoň budem bývať na lepšej úrovni, v lepšej kvalite a bližšie ku škole, to je veľká výhoda," hovorí Monika.

Trikrát viac

Nevýhodou je však takmer trojnásobná cena - za posteľ v trojizbovom byte, ktorý si našla na začiatku Petržalky, zaplatí mesačne 150 eur. Monika nie je jediná, ktorá si za štúdium priplátí - univerzitné internáty dokážu každoročne ubytovať len časť záujemcov. "Žiadne voľné miesta na internátoch neevidujeme, naopak, ešte nám chýba zhruba 1 350 lôžok, aby sme mohli uspokojiť všetkých žiadateľov o internát," hovorí Kamil Podolan, šéf študentských domovov Technickej univerzity v Košiciach. Najväčšiu školu na východnom Slovensku navštevuje približne 13-tisíc študentov.

Nevzdávajú sa

Študenti, ktorým ostal v boji o internát čierny Peter by sa nemali vzdávať - po termíne zápisu sa uvoľnia ďalšie miesta. Na košickej Univerzite P.J. Šafárika sa študenti, ktorí sa nezapísali alebo neubytovali vyradujú koncom septembra. Čiara v poradovníku čakateľov na ubytovanie sa automaticky posúva dole. "Vlani tak ubytovanie získalo ďalších 60 - 70 študentov," hovorí šéf domovov Maroš Sabo.

Internáty banskobystrickej Univerzity Mateja Bela budú o čosi prázdnejšie v polovici septembra. "Prváci musia zaplatiť do 16. septembra a ostatné ročníky do konca augusta. Kto nezaplatí, stratí lôžko," hovorí Darina Dienešová, riaditeľka univerzitných internátov. Prepadnuté miesta sa budú prerodzovať a noví ubytovaní sa budú zverejňovať každé tri dni na internete. Pozor! Nie všade na neúspešných študentov myslia. Študenti bratislavskej Univerzity Komenského musia napríklad o izbu opätovne požiadať. Pomaličky, ale predsa, rastú aj ceny internátov. Tri eurá si priplatia za mesiac ubytovania študenti práva, medicíny či prírodných vied Univerzity Komenského na internáte Družba, zvýšenie sa dotkne aj všetkých, čo bývajú v Mlynskej doline. "Ceny zohľadňujú vyššie náklady na prevádzku, najmä vyššie ceny energií. Nezvyšovali sa od roku 2008," hovorí Ivan Daňo zo správy študentského domova. V cene izby sú aj elektrospotrebiče či internet. Pár eur mesačne si priplatia aj študenti oboch trnavských univerzít či **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Za čo sa pripláca

Väčšina internátov si účtuje za mesiac približne 30 až 40 eur podľa počtu postelí na izbe a vybavenia. Ďalší poplatok čaká na väčšine internátov študentov, ktorí chcú na izbe používať vlastný fén, dvojplatinčku, televízor či počítač. Napriek tomu ostáva internát lacnejším spôsobom ubytovania ako prenájom bytu. V Bratislave začínajú ceny za trojizbový byt na tristo eurách, pokiaľ ide o okrajovú časť metropoly, za byt v centre sa platí zhruba o dve stovky viac.

Tomáš Nejedlý

[Späť na obsah](#)

51. Personálna zmena vo vedení ŠKODA AUTO Slovensko

[Téma: Ekonomická univerzita; webnoviny.sk; 27/08/2010; Redakcia]

Novým konateľom v spoločnosti ŠKODA AUTO Slovensko a riaditeľom pre financie, personalistiku a IT sa od 1. septembra 2010 stane Ing. Martin Jakubík. V tejto pozícii nahradí Ing. Mareka Balona, ktorý po svojom úspešnom pôsobení vo vedení importérskej spoločnosti bude poverený vedením oblasti Controllingu účastníckych spoločností a odbytu v materskom podniku ŠKODA AUTO, a.s., Mladá Boleslav.

BRATISLAVA 27. augusta (WBN/PR) - Ing. Martin Jakubík je manažérom so skúsenosťami v automobilovom obchode a finančných službách. Vyštudoval odbor Obchod a marketing na Obchodnej fakulte **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. V rokoch 1997 – 2003 pôsobil v Slovenskej pošte š.p., v Odštepnom závode Riaditeľstvo pôšt Bratislava. Od roku 2003 do 2005 pôsobil ako vedúci oddelenia controllingu v ŠKODA AUTO Slovensko, s.r.o. Od novembra 2005 do roku 2006 bol finančným riaditeľom v spoločnosti T.O.P. Auto - importérovi značiek Volvo, Land Rover a Jaguar. V roku 2006 krátko pôsobil ako vedúci controllingu v spoločnosti Messer Tatragas. Od konca roka 2006 až do súčasnosti zastáva post vedúceho oblasti financií, kde je zodpovedný za účtovníctvo, management pohľadávok a treasury.

Ing. Marek Balon vyštudoval Vysokú školu banskú v Ostrave, Ekonomickú fakultu. Od roku 1993 pracoval v controllingu spoločnosti ŠKODA AUTO, a.s. V rokoch 1999 – 2003 bol vedúcim controllingu výsledkov a finančného plánovania, reportingu a controllingu dcérskych spoločností. Od roku 2003 bol vedúcim controllingu vývoja a výrobkov spoločnosti ŠKODA AUTO, a.s., kde bol zodpovedný za finančné riadenie a realizáciu stratégie spoločnosti. Aktuálne pôsobí na pozícii konateľa a riaditeľa pre financie, personalistiku a IT v ŠKODA AUTO Slovensko, s.r.o. Vo svojej novej funkcii v materskej spoločnosti ŠKODA AUTO, a.s., Mladá Boleslav bude zodpovedný predovšetkým za cieľovo orientované riadenie odbytového procesu, strategické plánovanie zahraničných projektov a finančné riadenie zahraničných spoločností.

[Späť na obsah](#)

52. Za internáty si študenti zapár eur priplatia

[Téma: Ekonomická univerzita; HN; 30/08/2010; s.: 8; BÝVANIE PRE VYSOKOŠKOLÁKOV; Tomáš Nejedlý]

Nemáte vyriešené bývanie? V polovici septembra sa desiatky miest na vysokoškolských ubytovniach uvoľnia.

Bratislava - Prvý rok na vysokej škole a hneď bez internátu. Takýto problém zaskočil Moniku, ktorá v septembri nastupuje na **Ekonomickú univerzitu v Bratislave**. Hoci je z Púchova, vzdialeného od metropoly 170 kilometrov, na prednášky a semináre bude musieť dochádzať. Alebo si zaplatiť privát či nájsť iné riešenie.

Trikrát viac

"Neodvolala som sa, myslím si, že by to nič nevyriešilo. Aspoň budem bývať na lepšej úrovni, v lepšej kvalite a bližšie ku škole, to je veľká výhoda," hovorí Monika. Nevýhodou je však takmer trojnásobná cena - za posteľ v trojizbovom byte, ktorý si našla na začiatku Petržalky, zaplatí mesačne 150 eur. Monika nie je jediná, ktorá si za štúdium pripláti - univerzitné internáty dokážu každoročne ubytovať len časť záujemcov. "Žiadne voľné miesta na internátoch nevidujeme, naopak, ešte nám chýba zhruba 1 350 lôžok, aby sme mohli uspokojiť všetkých žiadateľov o internát," hovorí Kamil Podolan, šéf študentských domovov Technickej univerzity v Košiciach. Najväčšiu školu na východnom Slovensku navštevuje približne 13-tisíc študentov. Študenti, ktorým ostal v boji o internát čierny Peter by sa nemali vzdávať - po termíne zápisu sa uvoľnia ďalšie miesta. Na košickej Univerzite P.J. Šafárika sa študenti, ktorí sa nezapísali alebo neubytovali vyradujú koncom septembra. Čiara v poradovníku čakateľov na ubytovanie sa automaticky posúva dole. "Vlani tak ubytovanie získalo ďalších 60 - 70 študentov," hovorí šéf domovov Maroš Sabo.

Kto neplatí, nebýva

Internáty banskobystrickej Univerzity Mateja Bela budú o čosi prázdnejšie v polovici septembra. "Prváci musia zaplatiť do 16. septembra a ostatné ročníky do konca augusta. Kto nezaplatí, stratí lôžko," hovorí Darina Diennešová, riaditeľka univerzitných internátov. Prepadnuté miesta sa budú prerodzovať a noví ubytovaní sa budú zverejňovať každé tri dni na internete. Pozor! Nie všade na neúspešných študentov myslia. Študenti bratislavskej Univerzity Komenského musia napríklad o izbu opätovne požiadať. Pomaličky, ale predsa, rastú aj ceny internátov. Tri eurá si priplatia za mesiac ubytovania študenti práva, medicíny či prírodných vied Univerzity Komenského na internáte Družba, zvýšenie sa dotkne aj všetkých, čo bývajú v Mlynskej doline. "Ceny zohľadňujú vyššie náklady na prevádzku, najmä vyššie ceny energií. Nezvyšovali sa od roku 2008," hovorí Ivan Daňo zo správy študentského domova. V cene izby sú aj elektrospotrebiče či internet. Pár eur mesačne si priplatia aj študenti oboch trnavských univerzít či **Ekonomickej univerzity v Bratislave**.

Za čo sa pripláca

Väčšina internátov si účtuje za mesiac približne 30 až 40 eur podľa počtu postelí na izbe a vybavenia. Ďalší poplatok čaká na väčšine internátov študentov, ktorí chcú na izbe používať vlastný fén, dvojplatinčku, televízor či počítač. Napriek tomu ostáva internát lacnejším spôsobom ubytovania ako prenájom bytu. V Bratislave začínajú ceny za trojizbový byt na tristo eurách, pokiaľ ide o okrajovú časť metropoly, za byt v centre sa platí zhruba o dve stovky viac.

"Prváci musia zaplatiť do 16. septembra a ostatné ročníky do konca augusta. Kto nezaplatí, stratí lôžko. Darina Diennešová, riaditeľka univerzitných internátov, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

HN prinášajú prehľad cien za internáty a porovnanie s privátmi (september 2010, v EUR za mesiac)

TRNAVSKÝ KRAJ

Internáty Počet lôžok Cena
Trnavská univerzita
VÚJE Sibírska ul. 48
SOŠ obchodu a služieb
Lomonosova ul. (len študentky) 40-48
ŠD Miloša Uhra 50-53
Stredná poľnohosp. škola, Zavorská ul. 50
Slovenské elek., a. s., Jaslovské Bohunice 55
Flat Line, Poronda, Zavar 66
PN Invest, Trnava 66
Priváty
zariadený 3-izb. byt na prenájom od400eur
posteľ v 2-izb. byte od85eur

TRENČIANSKY KRAJ

Internáty Počet lôžok Cena
Trenčianska univerzita A. Dubčeka
ŠD Záblatie 60
Školský internát Trenčín 2-3 66
Ubytovňa Peter 4 57
3 60
2 63
Ubytovňa Janka 66
Priváty
zariadený 3-izb. byt od 300eur
samostatná izba v 3-izb. byte od 60eur

ŽILINSKÝ KRAJ

Internáty Počet lôžok Cena
Žilinská univerzita
Ubytovacie zariadenie Hliny 2-3 38-44
P 22
Ubytovacie zariadenie Veľký diel 2 42
3 39-49
P 20-25
Priváty
zariadený 3-izb. byt od 350eur
samostatná izba v 3-izb. byte od 120eur

PREŠOVSKÝ KRAJ

Internáty Počet lôžok Cena
Prešovská univerzita
ŠDaJ, Ulica 17. novembra č. 11 a 13 2 46,97
3 40
4 37,01
ŠDaJ, Exnárova ul. 2 2 46,97
3 40
4 37,01
SDaJ, Nám. mládeže č. 2 3 40
4 37,01
Priváty
zariadený 3-izb. byt od 380
samostatná izba v 3-izb. byte od 130
postel' v spoločnej izbe v 3-izb. byte od 60

BRATISLAVSKÝ KRAJ

Internáty Počet lôžok Cena
Ekonomická univerzita
ŠD Dolnozemska cesta 2 54,80
3 48,10
ŠD Starohájska4 2 44,80
3 39,80
ŠD Starohájska8 1 56,40
2 53,10
3 48,10
ŠD Prokopa Veľkého 2 34,85-41,50
3 34,85
4 26,55
P 23,20
ŠD Hroboňova 3 31,50-34,85
Priváty zariadený 3-izb. byt na prenájom samostatná izba v 3-izb. byte od 500 od 106

NITRIANSKY KRAJ

Internáty Počet lôžok Cena
Univerzita Konštantína Filozofa
ŠD UKF Nitra, Ul. B. Slančíkovej 3 53
2 60

P 28
ŠD UKFZobor, Drážovská cesta 2 37-44
3 34-40
4 32-38
P 17
Univerzita J. Selyeho v Komárne
ŠD Čajka 3-4 39,83-46,47
Priváty zariadený 3-izb. byt (Nitra) od 300
postelí v 3-izb. byte (Nitra) od 80

BANSKOBYSSTRICKÝ KRAJ

Internáty Počet lôžok Cena
Univerzita Mateja Bela 2 49,79
ŠD 1, Jajovského 3 46,47
P 23,23
ŠD 3, Tajovského 1 56,42
2 53,11
3 49,79
Priváty
zariadený 3-izb. byt od 200
samostatná izba v 3-izb. byte od 133
postelí v 3-izb. byte od 70

KOŠICKÝ KRAJ

Internáty Počet lôžok Cena
Technická univerzita
ŠD Boženy Nemcovej 43,15-46,47
ŠD Ferka Urbánka 43,15
ŠD Rampová 46,47
ŠD Jedlíková 46,47
ŠD Budovateľská 33,19 - 49,79
Univerzita P. J. Šafárika
ŠD UPJŠ, Medická ul. 2 36,51
3 39,83
ŠD UPJŠ, Popradská ul. 66 2 46,47
3 43,15
ŠD UPJŠ, Popradská ul. 76 2 86,3
3 79,67
Priváty
zariadený 3-izb. byt na prenájom od 400
samostatná izba v 3-izb. byte od 120

Kompletný zoznam cien internátov nájdete na www.hnonline.sk

[Späť na obsah](#)

53. Aj omladené s najvyššími ambíciami

[Téma: Ekonomická univerzita; Šport; 31/08/2010; 201/2010; s.: 37; VOLEJBAL, HÁDZANÁ; LUCIA JEŽIKOVÁ]

Bratislavské volejbalistky zo SLÁVIE UK a DOPRASTAVU v plnej príprave na nadchádzajúcu sezónu

VK SLÁVIA UK **EKONOMICKÁ UNIVERZITA** BRATISLAVA. Obhajkyne titulu z bratislavskej Slávie UK sa pustili do prípravy na nadchádzajúcu sezónu tretieho augusta. "Začali sme domácim sústredením, kde bol náš prvotný cieľ adaptácia organizmu na záťaž. Absolvovali sme aj tradičné sústredenie vo Vysokých Tatrách, od návratu sa pripravujeme doma, " priblížila doterajší program Bratislavčaniek trénerka Zuzana Tlstovičová.

Slávisťkám narušilo plány zrušenie letného turnaja v Dolnom Kubíne, ktorý doteraz vždy spoľahlivo prvý raz v sezóne preveril volejbalové zručnosti hráčok. "Aj napriek tomu už máme prvú zápasovú previerku za sebou. Družstvo priamo z kondičnej prípravy vchoplo do domáceho miniturnaja, kde sa okrem nás predstavili tímy Viedne a Budapešti. Obe stretnutia sme vyhrali 3:0.

Ešte na nás čakajú turnaje v Žiline, v Olomouci, napokon i domáci Slávia Cup. " Vysokoškolačkám budú v nadchádzajúcej sezóne chýbať dve výrazné opory z uplynulého ročníka, smečiarka Eva Paňková a blokárka Veronika Hrončeková. "Do kádra pribudli Nina Herelová z COP Nitra a Diana Mitrengová z

Liptovského Hrádku. V riešení je ešte aj prestup Nitranky Romany Kriškovej. " Naplno už začala trénovať i Hana Cagáňová, ktorá si počas minulej sezóny zranila koleno. Dievčatá budú bojovať vo Vyzývacom pohári a stredoeurópskej lige, do extraligy sa zapoja až v play-off. "Družstvo je síce omladené, ale určite sa najvyšších cieľov vzdať nechceme, " uzavrela slávistické ambície do blížiaceho sa volejbalového ročníka kormidelníčka Zuzana Tlstovičová.

- VK DOPRASTAV BRATISLAVA.

Z uplynulej sezóny bronzové volejbalistky bratislavského Doprastavu sa od začiatku augusta pripravujú v domácich podmienkach. "Stretli sme sa prvého augusta a od druhého už trénujeme. V kádri sa aktuálne pripravuje osem hráčov, pripojí sa k nim Miroslava Kuciaková, ktorá doteraz hrala beachvolejbal, keď spolu s Natáliou Dubovcovou obsadila na majstrovstvách Európy do 23 rokov na gréckom ostrove Kos deviate miesto. V reprezentačnom výbere junioriek, ktoré sa chystajú na európsky šampionát v Srbsku, máme zase Karin Palgutovú a Michaelu Abrhánovú, " povedal nový kouč Bratislavčaniek Pavel Bernáth. Súčasný kormidelník v minulej sezóne zastával rolu asistenta trénera Mareka Rojka. "S Marekom sme sa dohodli, že družstvo povediem ja. Môj cieľ je priniesť do tímu vlastné myšlienky, dievčatám ukázať niečo nové. Ideovo by som ich rád posunul ďalej, " pokračoval Bernáth, ktorý počas letnej prípravy zvláda aj starostlivosť o mesačného syna Filipka.

K doprastaváčkam sa z hostovania z FrýdkuMístku vrátila nahrávačka Katarína Frigmanská, Katarína Fábryová sa do prípravy zapojila po operácii ramena. Najväčšia letná posila Doprastavu je reprezentačná smečiarka Martina Konečná.

Sústredenie si klub naplánoval až na záver septembra, keď už budú všetky hráčky pohromade. Doteraz sa Bratislavčanky pripravovali najmä kondične, okrem toho majú v nohách prípravné zápasy so slovenskými juniorkami a s ukrajinským tímom Odessy.

Nadchádzajúce turnaje v Žiline a Ostrave naznačia, ako sú doprastaváčky pripravené na nový volejbalový ročník. V ňom budú slovenský volejbal zastupovať vo Vyzývacom pohári a stredoeurópskej lige, do domácej súťaže sa zapoja až od play-off súbojov.

LUCIA JEŽÍKOVÁ

[Späť na obsah](#)

54. Čo nechápu európski politici

[Téma: Ekonomická univerzita; hnonline.sk; 27/08/2010; Ronald Ižip]

Zdá sa, že európski politici absolútne nechápu, ako funguje monetárny systém.

Na poslednom zasadnutí G20 nastal výrazný rozkol medzi európskymi a americkými politikmi o tom, či pokračovať alebo nepokračovať vo fiškálnych stimuloch.

autor: Ronald Ižip

Všetci vieme, že ich efekt je nulový a aj tak s nimi USA pokračujú. Prečo? Američania ústami Geithnera hovoria o nutnosti ďalších a globálnejších fiškálnych stimulov, naopak Európa odkazuje Geithnerovi, že musí šetriť. Pekné krédo, je však úplne mimo konceptu. Poukazuje na to, že Američania veľmi dobre vedia o čo v globálnom monetárnom systéme ide a Európa sa tvári, že hrou na vlastnom piesočku môže získať. Zdá sa však, že európski politici absolútne nechápu, ako funguje monetárny systém.

V nasledujúcich videách

nám Chris Martenson vysvetlí ako funguje súčasný peňažný systém. Jeho pochopenie je nutnosťou pre každého z nás. No bohužiaľ, toto sú veci, ktoré nás na **ekonomických univerzitách** neučia, pričom len ťažko existuje niečo dôležitejšie v ekonomickej oblasti.

Záver

Existujúci monetárny systém je navrhnutý tak, že každý rok sa musí vytvoriť minimálne toľko nových peňazí, aby sa pokryli úrokové platby všetkých existujúcich dlhov. Množstvo peňazí v obehu tak musí nutne expandovať. Pokiaľ sa zastaví a alebo poklesne napríklad pod vplyvom bankrotov, systém takmer okamžite skolabuje. V súčasnej hospodárskej kríze je preto nutnosťou aby vznikali nové peniaze (či už kvantitatívnym uvoľňovaním alebo novými bankovými úvermi) aby systém mohol pokračovať vo fungovaní. Pokiaľ sa to nestane, systém do niekoľkých dní, či týždňov skolabuje. Koľko z európskych politikov tomu rozumie? Môžeme vôbec pokračovať v jeho expanzii do nekonečna? Kde sú limity? ... o tom neskôr.

Preklad

Ak chceme zistiť o čo ide momentálne vo finančnom svete, musíme začať so skutočným porozumením toho, čo sú peniaze a ako sa tvoria. Tu si teda ukážeme proces ako vznikajú. Dovoľte mi predstaviť Johna Kennetha Galbriatha, ktorý mnoho rokov vyučoval na Harvardskej Univerzite. Bol tiež aktívny v politike a slúžil mnohým vládam od Roosevelta až po Johnsona. Takže dlhodobo uznávaný chlapík. O peniazoch raz slávne povedal: "Proces, ktorým vznikajú peniaze je tak jednoduchý, že je až zarážajúci." A tu si túto vec rozoberieme. Ak by ste ju nepochopili na prvý krát nevádi, tvorba peňazí je skutočne bizarný proces, ktorý sa ťažko akceptuje.

Najprv sa pozrieme na to, ako sa peniaze tvoria bankami. Nechajme teraz odkiaľ prišlo týchto a predstavme si, že do mesta príde človek s týmito peniazmi a náhodou sa otvorí nová banka bez depozít. Vloží do banky a teraz má osoba aktívum za (vklad) a banka má záväzok Na vklad v bankách existuje zákon, podľa ktorého môže banka požičať časť zo sumy, ktorú k nej vložili ľudia. Teoreticky môže takto požičať až 90% prostriedkov, hoci skutočne požičiava až takmer 100%. Keďže banka požičiava časť svojich depozít v rezervách, tento proces sa označuje ako "frakčný rezervný systém". Avšak poďme späť k príkladu.

Banka nežije z toho, že drží peniaze, ale z toho, že ich požičiava za vyšší úrok ako platí. Pretože banka môže požičať až 90% z vkladov, podarí sa jej nájsť človeka, ktorý si chce požičať. Tento človek minie peniaze a získa ich iný človek, ktorý peniaze vloží do nejakej banky. A je jedno, či je to tá istá alebo nová banka. Pri tomto novom depozite má banka možnosť nájsť niekoho a požičať mu 90% z tejto sumy, A opäť ich získa osoba, ktorá ich minie a ďalšia osoba ich vloží do banky. Znovu sa požičia 90% z tejto sumy, Tento proces bude pokračovať, až pokým z pôvodných nenarastie pôvodná suma vo veľkosti ,000. Je týchto ,000 skutočnými peniazmi? Verte, že áno, najmä pokiaľ ich máte na bankovom účte. Všimnite si, že pokiaľ by každý, kto má peniaze v banke, chcel tieto peniaze naraz vybrať, banky by neboli schopné tieto čiastky vyplatiť, pretože tieto peniaze nemajú. Banky by mali v rezervách iba Bodka.

Tiež si všimnite, že mechanizmus tvorby peňazí z nových depozít pracuje tak dlho, pokiaľ nikto nebankrotuje na svoj úver. Keby sa to stalo, veci sa skomplikujú, ale to je príbeh na inokedy. Nateraz je dôležité pochopiť, že peniaze sa tvoria úverom. Opačne, pokiaľ sa úvery splácajú, peniaze miznú. Tento proces, akým peniaze vznikajú, si môžete overiť sami a tento príklad som získal z jednoduchej príručky FEDu. Tiež ste si mohli všimnúť, že som vynechal jednu veľmi dôležitú vec – úrok. Odkiaľ prichádzajú peniaze, ktoré majú zaplatiť úrok na všetky tieto úvery? Pokiaľ by všetky úvery boli splatené bez úroku, potom môžeme celý systém transakcií odrolovať späť. Avšak pokiaľ započítame úrok, potom zistíme, že neexistuje dosť peňazí na to, aby sa splatili všetky pôžičky. A toto je obrovská diera v našom systéme a preto musíme zistiť, odkiaľ tieto peniaze prichádzajú. Pri tom si tiež zodpovieme tajomstvo, odkiaľ prichádza pôvodných Prečo sme posledné minúty strávili vysvetľovaním mechanizmu vzniku peňazí? Aby sme zistili následky nášho ohromného dlhu, je dôležité pochopiť ako tento dlh vzniká. Nemenej dôležité bude pospájať si exponenciálne grafy a dať im zmysel. Avšak tam sa dostaneme neskôr.

Teraz sa pozrieme na to, kde vznikajú peniaze. Proces funguje nasledovne. Predstavme si, že vláda potrebuje viac peňazí ako má. Možno spravila niečo bláznivé ako že znížila dane a zároveň vedie dve vojny. Vláda ale vlastne nemá žiadne peniaze. Takže požiadavka na ďalšie zdroje sa dostane na ministerstvo financií. Môžete byť prekvapení, ale ministerstvo financií žije z roku do úst a bežne nemá k dispozícii hotovosť na viac ako niekoľko týždňov. Takže ministerstvo financií vytlačí dlhopisy, čo je spôsob ako vláda získava peniaze.

Dlhopis má nominálnu hodnotu , čo je objem, za ktorý sa predáva a má uvedený úrok, ktorý získa držiteľ. Takže ak by ste kúpili dlhopis s hodnotou a ten by niesol úrok 5%, potom by ste za rok dostali Dlhopisy sa predávajú na pravidelných aukciách a mali by sme dodať, že väčšinu týchto dlhopisov kupujú priamo veľké banky. Na aukciách banky nakúpia dlhopisy a peniaze získa ministerstvo financií, ktoré ich distribuuje na vládne programy. Sľúbil som vám, že vysvetlím, ako vznikajú prvé peniaz, čo sa ešte nestalo. Dlhopisy sa kupujú s peniazmi, ktoré už existujú v bankovom systéme. Peniaze sú vytvárané ďalším procesom, keď centrálna banka (FED) kupuje dlhopis od komerčnej banky. Keď toto spraví centrálna banka, tak jednoducho presunie peniaze vo výške hodnoty dlhopisu komerčnej banke a získa tak dlhopis. Dlhopis sa vymení za peniaze.

A odkiaľ prichádzajú tieto peniaze? Som rád, že sa pýtate. Prichádzajú zo vzduchu pri tom, ako FED vytvára peniaze, keď nakupuje "dlh". Nové peniaze FEDu sa vždy vymieňajú za dlh. Takže teraz môžeme pridať názor: "Všetky doláre sú dlhom". Neveríte mi? Tu je citácia z publikácie FEDu: "Keď ty alebo ja vypíšeme šek, musíme mať v banke dostatočné peniaze na jeho pokrytie. Avšak, keď šek vypíše FED, neexistuje žiadny bankový vklad, na ktorý je vystavený. Keď FED vypíše šek, vytvára peniaze." Wow. Toto je neobyčajná moc. Ja alebo ty potrebujem pracovať, aby sme získali peniaze, FEDu stačí vytlačiť toľko peňazí koľko potrebuje a kedy chce. A tie nám s úrokom požičia cez americkú vládu. Keď si uvedomíme, že vyše 3,800 papierových mien (a niekoľko metalických) sa stalo

bezpečnými kvôli chybnému manažmentu, nestálo by za to prísne dohliadať nad tým, či sa FED správa zodpovedne k našim peniazom?

Takže teraz vieme, že existujú dva druhy peňazí. Prvým je bankový úver, ktorý vzniká pôžičkami komerčných bánk. Úver je tak typ peňazí, ktorý má vždy protistranu v objeme dlhu, ktorý je s ním spojený. Dlh, na ktorý musí byť platený úrok. Druhý typ peňazí sa tlačí zo vzduchu, a to je to, čo momentálne vidíme. Proces, ktorým vznikajú peniaze je jednoduchý a až zarážajúci. Pokiaľ mu rozumiete, gratulujeme, ak nie, pokojne si pozrite túto kapitolu ešte raz.

Tieto zistenia nám umožňujú sformulovať 2 kľúčové koncepcie: Prvou je, že doláre sú kryté dlhom. Na úrovni komerčných bánk sú všetky doláre úverom. Na úrovni centrálnych bánk sú peniaze vytvorené zo vzduchu a vymenené za vládny dlh. V oboch prípadoch stojí za dolármi dlh. Dlh, na ktorý sa platí úrok. Z tejto kľúčovej koncepcie môžeme vyvodit' hlboký výrok, že každý rok sa musí vytvorit' minimálne toľko nových peňazí, aby sa pokryli úrokové platby všetkých existujúcich dlhov. Ak to mierne otočíme, tak môžeme povedať, že každý rok musí existujúci dlh narásť minimálne o objem úrokov dlhu. Rok po roku, tak musí rásť určitým percentom. Pretože náš monetárny systém založený na dlhu rastie pravidelne nejakým percentom, tvorí exponenciálny systém. Dôsledok toho je, že množstvo dlhu v systéme vždy prekročí množstvo peňazí.

Nechcem tvrdit', či je to dobré alebo zlé, jednoducho je to tak. Porozumením toho princípu sa ale môžeme lepšie pripraviť na to, že budúce následky nie sú pre ekonomiku neobmedzené ale naopak obmedzujúce. Toto všetko nás privádza k štvrtej kľúčovej koncepcii: neustála expanzia je podmienkou moderného bankovníctva. Vlastne môžeme zaviesť pravidlo: každý rok musia byť vytvorené nové úvery minimálne vo veľkosti splatných úrokov za daný rok. Bez pokračujúcej expanzie peňažnej zásoby sa nedokážu splácať minulé dlhy a bankroty by otriasli a pravdepodobne zničili celý systém. Bankroty sú Achillovou pätou monetárneho systému založeného na dlhu, čo sme videli na našom príklade komerčných úverov. Kvôli tomuto, inštitucionálne a politické sily v našej spoločnosti sú zamerané na zabránenie tohto následku. Takže bankový systém musí kontinuálne expandovať. Nie preto, že je to dobrá vec, ale preto, že je tak navrhnutý. Je to vlastnosť systému, tak ako je vlastnosť auta jazdiť na benzín. Môžem dúfať, že moje auto bude jazdiť na slamu, avšak plynul by som svojim časom, pretože tak nebolo auto navrhnuté. Tým, že porozumieme požiadavke kontinuálnej expanzie, budeme v lepšej pozícii pochopiť, čo to pre našu budúcnosť znamená a čo by sme mali pre ňu spraviť.

Kľúčová otázka je: "Čo sa stane, keď ľuďmi vytvorený systém, ktorý musí expandovať, narazí na fyzické limity našej planéty?" Myslím, že uvidíme kolíziu počas našich životov a tá už mohla aj začať. Som extrémne zvedavý na to, ako to dopadne. Je to skutočne extrémne dôležitý výrok, no niektorí môžu povedať, že nie je zaujímavý a iní, že je hrozivý. Pokiaľ si myslíte, že budúcnosť bude vyzerať tak ako minulosť, tak je hrozivý. Avšak pokiaľ ste flexibilní vo vašom videní sveta, máte možnosť získať z tohto faktu tak veľa, ako sa len dá. Žijeme vo fascinujúcich a bezprecedentných časoch a som .

Ronald Ižip

analytik TRIM Broker

[Späť na obsah](#)

55. Ženy, ktoré milujú rýchlosť

[Téma: Ekonomická univerzita; pravda.sk; 31/08/2010; Iris Kopcsayová]

Iris Kopcsayová | 31. augusta 2010 12:15

Motoristický šport a ženy. Zdá sa vám, že to nejde dokopy? Tie, ktoré pretekaniu na autách prepadli, si myslia, že táto kombinácia je celkom prirodzená.

Bez rýchlosti a adrenalínu si svoj život už nevedia predstaviť. Ženy pretekárky sú rovnako dobré ako muži. Príbehy automobilových pretekárk sú ako cez kopírak. Skoro všetky priviedli k pretekaniu na autách otcovia. A všetky sa v rýchlych autách cítia absolútne vo svojej koži.

Za volantom je ako chlap

Košice žijú relyšportom a aj dvadsaťšesťročná Michaela Debnárová sa tu preto cíti ako doma, hoci pochádza z Liptovského Mikuláša. "K motoristickému športu som sa dostala cez otca, ktorý kedysi jazdil automobilové slalomy. Asi v devätnástich ma na jednom slalome uhovoril, aby som si to šla vyskúšať. Postupne som si vyskúšala amatérske rely šprinty. Pred dvomi rokmi vznikol seriál pod názvom MiniRally Cup, takzvané "emercéčko". Vyskúšala som si aj Slovenský pohár, ktorý vznikol tohto roku pod záštitou Slovenskej asociácie motoristického športu. Je to niečo ako druhá liga slovenskej rely," vraví Debnárová.

"Chytilo ma to už na začiatku a stále ma dopredu ženie túžba dosiahnuť niečo viac, robiť niečo náročnejšie, jazdiť rýchlejšie. Ak sa nájdu finančné prostriedky, na budúci rok by som chcela ísť na slovenské majstrovstvá." Strach vraj nemá. "Riziko je všade. Dôležitá je sebakontrola, človek musí

vedieť, čo si môže dovoliť. Niekedy je menej viac, a treba myslieť na to, že rely sa končí až v cieľi." Otec sa, samozrejme, jej úspechom teší. "Za všetkým je otec a jeho podpora. Mamka má obavy z každých pretekov, bojí sa - je to proste mama. Aj keď mi to do očí nepovie. Partner to berie športovo, tiež má vzťah k tomuto športu a neobmedzuje ma."

Michaela zatiaľ deti nemá, ale vie, že v športe sú obmedzením. "Keď chlap začne jazdiť v devätnástich, môže sa tomu venovať do štyridsiatky alebo do päťdesiatky. Ale ak si raz žena založí rodinu, minimálne na rok-dva nastane u nej zlom, ak nebude musieť s pretekmi skončiť navždy." So svojím bielo-červeným Swiftom Debnárová dnes v rely nemá medzi ženami na Slovensku konkurenciu, dokonca necháva za sebou aj mnohých mužov. "Chlapi, čo jazdia, vravia, že keď sadnem za volant, zo ženy sa mením na chlapa," smeje sa.

Bez pretekania si nevie predstaviť život

Dvadsaťdvaročná Michaela Pešková zo Šenkvic preteká na okruhoch. K automobilovému športu sa dostala podobne ako iné pretekárky, keď v desiatich rokoch začala jazdiť na motokárach. Dodnes na ne nedá dopustiť. "Je to moja láska," vraví. Aj ju k tomuto športu dostal otec, ktorý kedysi pretekal na motokrosových motorkách. V šestnástich rokoch prešla na autá a s pribúdajúcim vekom sa zväčšuje aj objem motora áut, na ktorých jazdí.

"Jazdím na Ferrari 430, pre český tím MenX a ešte s Poľkou s Karolinou Czapkou na Renaulte Mégane Trophy. S ňou jazdíme vytrvalostné preteky," vraví Pešková. Čo ju na tomto športe baví? "Mám rada rýchlosť, neviem ani povedať, čo ma na tom priťahuje. Žijem autami už veľmi dlho a neviem si bez nich predstaviť život. Venujem tomu všetok svoj voľný čas. Neviem si predstaviť, že by som zrazu prestala tento šport robiť a mala by som pred sebou voľný víkend."

Tento šport nepovažuje ani za nebezpečnejší, ako sú iné. "Stalo sa mi už dosť veľa nepríjemných vecí, ale zatiaľ to nebolo nič kritické. Vlastne som si za celý čas ani nič nezlomila," vraví. Rodičia ju podporujú. "Chodia so mnou na preteky. Mamina s tým mala trošku problém, ale nikdy mi preteky nezakázala. Aj priateľ mi drží mi palce."

Študentka čoskoro už piateho ročníka **Ekonomickej univerzity** má na svojom konte zopár majstrovských titulov, ešte z jazdenia na motokárach. "Majsterka sveta som bola aj v junioroch v roku 2006, to už boli autá. S Maťom Konôpkom sme boli majstri Slovenska dva roky po sebe vo vytrvalostných pretekoch," vymenúva úspechy.

Prečo nie je v motoristickom športe viac žien, netuší. "Neviem, ale stále je nás menej, zdá sa mi. Nedá sa povedať, že by ženy boli slabšie. Napríklad Karolina, s ktorou jazdím, je v Poľsku veľmi uznávaná pretekárka. Je naozaj šikovná, hoci ju už obmedzuje jej vek. Jej otec by už chcel viac vnúča, ako to, aby jazdila. Ale zatiaľ sa na to nechystá, hoci je už vydatá," smeje sa. Michaela si však myslí, že motošport nie je fyzicky natoľko náročný, aby ho nemohli robiť aj ženy.

Opatrná šoférka

Dvadsaťosemročná Zuzana Lieskovcová z Košíc jazdí rely a tiež vďaka otcovi. "Aj on je v tomto športe aktívny," vraví. "Keďže nemal syna, viedol ma k tomuto športu odmala. Môj prvý štart bol v roku 2007 na Rally Košice, teda na domácej pôde. Bola to náhoda, že jeden jazdec, Rasťo Chvála, potreboval spolujazdca. Odvtedy sme spolu ako nerozlučná dvojica."

Tým, že vyrastala medzi autami, nie sú jej cudzie a adrenalín spojený s pretekaním jej vyhovuje.

"Rýchlosť, presnosť, zodpovednosť," vymenúva, čo sa jej na rely páči. "Mám rada ten synchrón medzi jazdcami a mnou v aute, je to niečo plne dôverné." Strach? Nie, strach určite nemá. Otec jej verí a pozná ju. "Mamka si už zvykla. Je to klasika, mamka sa vždy bojí, ale nedá to najavo."

Priateľ jej záľubu prirodzene rešpektuje. "Podporuje ma v tom. Je to niečo, čo je moje, čo som si sama vybudovala." Nevidí dôvod, prečo by tento šport nemal byť vhodný pre ženu. "Nemyslím si, že by sa mali robiť nejaké rozdiely." Teda tak sa jej to aspoň javí z pozície spolujazdca. "Moja úloha je odčítať počas pretekov to, čo mi jazdec nadiktuje na tréningu. Asi dva dni pred pretekmi si prejdeme trať, tá sa napíše, skontroluje, urobia sa nejaké zmeny. Počas samotnej súťaže je mojou úlohou sledovať časové kontroly, priebeh servisu, aby jazdec mohol myslieť len na svoj výkon."

Hoci počas súťaží si Zuzana rýchlu jazdu vychutnáva, v živote je opatrná šoférka. "Jazdím väčšinou päťdesiatkou. Ale ako spolujazdcovi mi vysoká rýchlosť neprekáža. No pocit rýchlosti za volantom, hlavne v meste pri veľkej plnej premávke, to nie je pre mňa. Užijem si to na pretekoch na uzavretej trati." Rýchlosť a vôňa benzínu

Milovníčky rýchlosti sa nájdu aj v najmladšej generácii. Dvanásťročná Sonička Majerčíková z Piešťan jazdí na motokárach už tretí rok. "Tatína to zaujímalo, tak kúpil motokáru a začala som jazdiť," opisuje svoje začiatky. A čo ju na tomto druhu športu zatiaľ najviac baví? "Nenuďím sa doma a nesedím iba na riti."

Možno aj z nej raz vyrastie ozajstná automobilová pretekárka. Ako je napríklad Gabriela Pavelková Szenderáková. Tá sa motoristickému športu upísala v roku 2001 ako spolujazdkyňa na rely. Aj jej pretekárska kariéra súvisí s dvoma mužmi. "Túto sezónu som dva preteky išla so svojím otcom na Škode Favorit v triede F9 a raz s mojím práve teraz už manželom, na Renaulte Clio Ragnoti v triede N3." Gabrielu sme totiž zastihli práve v deň, keď sa vydávala. A tak sa jej športový partner stal oficiálne aj jej životným partnerom.

Hoci Gabriela každé dokončené preteky považuje za veľký úspech, medzi tie najväčšie patria titul majster Slovenska v triede historik, majster Českej republiky v triede N1 a vicemajster v relyšprintoch v Českej republike v triede A5. Ťažko vraj povedať, čo konkrétne ju na tomto športe baví.

"Určite adrenalín, rýchlosť, vôňa benzínu a vôbec celá atmosféra okolo pretekov. Nepovažujem ho za

vyslovene mužský šport, je aj mnoho šikovných a rýchlych žien. Ja sama som absolvovala dve sezóny s dvoma super babami, boli sme čisto ženská posádka. A môžem povedať, že aj úspešná," smeje sa. Iste, pred každým štartom pociťuje chvenie v žalúdku a aj strach, ale... "Je to taký iný druh strachu. Aj napriek nemu si s radosťou sadnem do auta a vychutnávam si to. Rodičia mali zo začiatku veľký strach, ale už si zvykli. Museli. Veď otec sa tiež venuje pretekaniu a mama je vždy nablízku, robí totiž na pretekoch časomeračku. Aj manžel sa určite o mňa bojí, ale keďže aj on preteká, prežívame všetko spolu, čo je úžasné. Chápe, prečo to robím. Podporujeme sa navzájom - napriek strachu o toho druhého."

Je po svadbe - čo keď prídu deti? "Ak prídu deti, je jasné že na chvíľu sa športu nebudem môcť venovať naplno. Ale či skončím úplne, ešte nevieme. S manželom občas žartujeme, že raz budem pretekať ja a on bude kočiškovať, a potom naopak. Uvidíme," smeje sa čerstvo vydatá pretekárka.

[Späť na obsah](#)

56. KTO, ODKIAL, KAM

[Téma: Ekonomická univerzita; Stratégie; 30/08/2010; 08/2010; s.: 58; Servis; Redakcia]

Nový obchodný riaditeľ siete ING TatrySympatia a oddelenia Employee Benefits

Pozíciu obchodného riaditeľa siete ING Tatry-Sympatia a oddelenia Employee Benefits prevzal Juraj Dlhopolček. V súčasnosti je v jeho kompetencii celé portfólio korporátneho obchodu retailovej časti spoločnosti ING na Slovensku. Juraj Dlhopolček prišiel do spoločnosti ING v roku 2003 a v pražskej pobočke nastúpil na pozíciu project managera. Skúsenosti získal tiež v roku 2005 v centrále spoločnosti ING v Amsterdame. Počas siedmich rokov svojho pôsobenia v ING zodpovedal aj za projektový manažment na Slovensku a bol súčasťou špeciálneho tímu, ktorý zavádzal tzv. Lean Six Sigma (LSS), teda metodológiu zefektívňovania procesov. V roku 2008 pôsobil ako člen predstavenstva pobočky ING Životná poisťovňa na Ukrajine.

Odbor komunikácie a sponzoringu SLSP má novú riaditeľku

Stala sa ňou Marta Krejcarová, ktorá je zodpovedná za riadenie komunikačných aktivít banky, sponzoring, CSR aktivity a eventy pre externých aj interných klientov. Marta Krejcarová pôsobí vo finančnom sektore 10 rokov. Do Slovenskej sporiteľne prišla v decembri 2007 na pozíciu vedúcej oddelenia sponzoringu a podujatí. Predtým pôsobila v ČSOB, kde bola hovorkyňou a zodpovedala za internú a externú komunikáciu. Novým vedúcim oddelenia komunikácie Slovenskej sporiteľne je od 1. augusta Štefan Frimmer. V priamej zodpovednosti má aktivity banky v oblasti internej a externej komunikácie, vzťahy s médiami a PR aktivity. Zároveň je hovorcom Slovenskej sporiteľne. Štefan Frimmer pracuje v banke od konca roku 2007. Do Slovenskej sporiteľne prišiel z Televízie Markíza, kde pracoval ako ekonomický redaktor a zástupca šéfredaktora.

Nový riaditeľ odboru riadenia značky a reklamy ČSOB Finančnej skupiny

Od 1. júla nastúpil na pozíciu riaditeľa odboru riadenia značky a reklamy ČSOB Finančnej skupiny Boris Fošnár. Je zodpovedný za riadenie marketingových a komunikačných aktivít pre značku ČSOB, ako aj za realizáciu reklamných kampaní ČSOB Finančnej skupiny. V ČSOB banke pôsobí od novembra 2006, pričom bol ako senior brand manager zodpovedný za starostlivosť o značku ČSOB a produkty hypotekárny a spotrebiteľský úver, stavebné sporenie, neživotné poistenie a ďalšie špeciálne komunikačné projekty. V ČSOB Stavebnej sporiteľni od roku 2003 zastával pozíciu marketingového špecialistu.

Country Manager BMW Financial Services pre Českú a Slovenskú republiku

Od 1.7.2010 sa stal Radovan Siváček Country Managerom BMW Financial Services pre Českú a Slovenskú republiku. Na túto pozíciu bol vymenovaný po štvorročnom pôsobení ako Country Manager BMW Financial Services Slovakia, kde zodpovedal za riadenie divízie finančných služieb v rámci zastúpenia BMW na Slovensku. Radovan Siváček vyštudoval **Ekonomickú univerzitu v Bratislave** a absolvoval ročný študijný pobyt v Londýne. Neskôr pôsobil ako finančný kontrolór v spoločnosti Philips a finančný riaditeľ v spoločnosti Business Lease. Momentálne pôsobí striedavo v Prahe a Bratislave.

[Späť na obsah](#)

57. Zahraničnoobchodná politika opäť v centre záujmu slovenských politikov I.

[Téma: Ekonomická univerzita; EuroBiznis; 30/08/2010; 09/2010; s.: 34,35; trhy a financie; prof. Ing. Peter Baláž, PhD.]

Snaha prostredníctvom zmeny kompetenčného zákona presunúť existujúcu sieť obchodných zastúpení Slovenska v zahraničí (OBEO) z pôsobnosti Ministerstva hospodárstva a výstavby SR do rezortu diplomacie tu nie je prvý krát, no opäť sa stala námetom diskusií a sporov v novej vládnej koalícii.

TEXT - prof. Ing. Peter Baláž, PhD., vedúci katedry medzinárodného obchodu **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, Foto: Isifa

Nedeje sa tak po prvý krát a niet sa čomu čudovať. Získať do kompetencie desiatky lukratívnych "pašalíkov" v zahraničí a rozšíriť svoju pôsobnosť do tejto oblasti má iste aj svoje politické čaro. Na druhej strane treba povedať, že už dlhšie obdobie nie je výkonnosť našej zahraničnoobchodnej politiky, ale ani celej zahraničnej služby dostatočná a preto si vyžaduje zistiť prečo je tomu tak a až potom prijať razantné nápravné opatrenia. Nakoľko však nie je jasné, aké sú pravé pohnutky k takejto zmene, skúsme sa zamyslieť nad ekonomickou racionalitou a celkovými dopadmi tohto úmyslu. Úvodom treba povedať, že je nespochybniteľným faktom, že jednou z hlavných úloh MHaV SR je dlhodobé presadzovanie našich národných ekonomických záujmov v zahraničí. Táto inštitúcia reprezentuje tieto záujmy tak v bilaterálnej ako aj multilaterálnej oblasti. Nejde sa teda len o sieť individuálnych personálnych "tykadiel" vo vybraných krajinách, ale aj o celkové presadzovanie ekonomických záujmov v desiatkach medzinárodných organizácií, z ktorých prevažná časť je vysoko špecializovaná. Vyžaduje si preto nadštandardné odborné poznatky a skúsenosti, schopnosť zosúladiť ich rozhodnutia s celkovými rozvojovými prioritami krajiny a jej vnútornými predpokladmi. Tie však musí dokonale poznať, vedieť ich aj priebežne ekonomicky vyhodnocovať a navrhovať konkrétne riešenia. Fakt, že 85 % nášho národného dôchodku sa transformuje do užitia prostredníctvom exportu je holá skutočnosť a, ktorú nespochybňuje ani to, že 2/3 z neho zabezpečujú zahraniční investori. Aktívna ingerencia a zasahovanie investorov je však z viacerých dôvodov časovo obmedzená a vo väčšine prípadov počas rozpadu ich záujmov skončí vyčerpaním poskytnutých investičných stimulov a existujúcich komparatívnych výhod domácej ekonomiky. Navyše väčšina súčasných exportných línií končí na trhu EÚ, kde dnes už fungujú štandardné obchodné vzťahy a tie ovplyvňuje väčšinou len konkurencieschopnosť konkrétnych firiem a schopnosť sa v tomto priestore úspešne komerčne presadiť, pričom štát má na tento proces len malý dosah. Únia navyše postupne presadzuje hospodársku konvergenciu členských krajín a nový inštitucionálny systém, ktorý postupne zjednotí národné kompetencie a zmenší potrebu individuálnych národných reprezentácií. Z tohto pohľadu je jasné, že prestáva mať zmysel touto cestou sa snažiť o väčšiu ingerenciu v "zabehanom" teréne, ale dominantné budú stále viac tzv. tretie trhy (krajinu mimo zoskupenia) a kvalita vzájomných bilaterálnych vzťahov s nimi. Tomuto smerovaniu by mala byť podriadená nová dislokácia ambasad i obchodných zastupiteľstiev, ale hlavne úroveň odbornej pripravenosti a kompetentnosti tých, ktorých takto smerované majú rozvojové ambície presadzovať. Nejde len o jazykovú prípravu a ekonomický rýchlokurz uchádzačov o takéto posty, ale hlavne o ich odborné skúsenosti a profesionálnu pripravenosť. V tejto súvislosti je teda nutné hľadať nové príležitosti s perspektívou rastu vzájomnej zahraničnoobchodnej výmeny alebo iných benefitov. Netreba taktiež zabúdať na to, že dlhodobý rast konkurencieschopnosti sa stal kľúčovým elementom rozvojových stratégií všetkých krajín regiónu. V súčasnosti sa opiera len o rýchle "dočerpávanie existujúcich komparatívnych výhod" (lacné vstupy a pracovná sila, nenasýtený vnútorný trh, a.i.). V tom okamihu ako sa ich pozitívny vplyv vyčerpá, čo možno očakávať v relatívne krátkej dobe, budú svoje rozvojové zámery prehodnocovať a teritoriálne redислоkovať. Na takúto alternatívu musí byť SR pripravená.

Diplomacia bez ekonomických dimenzií

Pokiaľ sa dnešná politická diplomacia SR snaží svoju pôsobnosť rozšíriť o ekonomickú dimenziu, situácia z hľadiska budúceho vývoja v rámci EÚ bude diametrálne odlišná a nepodporuje takúto tendenciu. Vytvorením jednotnej európskej diplomatickej služby prevezmú na väčšine teritórií politickú a konzulárnu funkciu príslušné orgány únie a naopak, absolútne dominantnou sa stane práve hospodárska dimenzia celého procesu zahraničnoobchodnej expanzie. Slovensko bude musieť v plnej miere rešpektovať zložité, ale predsa len jednotné pravidlá "hry" v rámci európskeho priestoru a prispôbiť sa aj dohodnutým prístupom voči väčšine krajín stojacich mimo tohto teritória.

pokračovanie v budúcom čísle

[Späť na obsah](#)

58. Aká bude FIO BANKA?

[Téma: Ekonomická univerzita; Stratégie; 30/08/2010; 08/2010; s.: 14; Marketing; Jana Mlynarovičová]

Do konca tohto roka by na Slovensku mala začať pôsobiť ďalšia nová univerzálna banka, založená českou finančnou skupinou Fio. O jej plánoch hovoríme s Jiřím Vodičkom, marketingovým riaditeľom Fio banky.

Jana Mlynarovičová

Stratégia: Kedy plánujete nástup Fio banky na Slovensku?

Jiří Vodička: Bankovú licenciu sme v Českej republike získali 5. mája 2010. V súčasnosti prebieha proces transformácie klientskej štruktúry. I keď je Fio banka novým subjektom, už teraz má potenciálne vyše 50 000 klientov. Ide o klientov rôznych spoločností v skupine Fio, ktoré budú začlenené do Fio banky. Po ukončení presunu klientov a po vyriešení všetkých prípadných problémov vstúpi Fio banka so svojimi službami aj na Slovensko. Tento vstup by sme radi stihli vo štvrtom kvartáli tohto roka. Fio banka na Slovensku nadviaže na služby Fio, spořitel'ného družstva a bude sa aj naďalej držať stratégie poskytovania kvalitných bankových služieb za nulové či minimálne poplatky. Vo finálnom stave bude na Slovensku popri Fio banke i naďalej pôsobiť obchodník s cennými papiermi Fio o.c.p., ktorý bude poskytovať prístup na finančné trhy.

Stratégia: Aké bude produktové portfólio Fio banky?

Jiří Vodička: Medzi produktmi bude, samozrejme, vedenie bežných účtov bez poplatkov, sporiacich účtov a termínovaných vkladov, možnosť získať k účtom platobnú kartu či kontokorent. Úvery budeme poskytovať tak fyzickým osobám, ako aj podnikateľskej sfére, v začiatku v základných formátoch, neskoršie pribudnú aj špecializované typy úverov, ako napríklad hypotéky. Fio banka bude otvorená každému, bezplatné vedenie účtov poskytuje popri bežných osobných účtoch aj u firemných a podnikateľských účtov. Z hľadiska firemných úverov je naším obvyklým klientom firma, ktorej poskytneme financovanie v objeme od 200-tis. EUR do 3 mil. EUR. Vyššie, ale aj nižšie úvery sme schopní poskytnúť taktiež, je to vždy otázka kvality zaistenia úveru.

Stratégia: Na Slovensku vstupujete na veľmi saturovaný trh. Čo ponúknete svojim klientom, aby ste sa odlíšili?

Jiří Vodička: V regióne Česko-Slovenska je Fio banka prakticky jediná banka, za ktorou stoja iba domáci majitelia, bez previazania na zahraničné banky. Toto môže byť hlavne v súčasnosti zaujímavý prvok, keďže Fio banka nebude podliehať riadeniu niektorej zo zahraničných materských bánk. Tie využívajú banky z nášho regiónu na dopĺňanie cash-flow, keďže náš región nie je krízou v bankovom sektore zasiahnutý tak silno ako západné banky, ktorých hlavným problémom je vysoké percento rizikových úverov. Ako malá banka s jasne definovanými českými vlastníkmi, ktorí sa na riadení banky podieľajú, dokážeme byť v porovnaní s ostatnými bankami oveľa flexibilnejší. A kto je dostatočne flexibilný, na trhu si svoje miesto nájde vždy. Taktiež je dôležité spomenúť, že samotná finančná skupina Fio nie je na trhu žiadnym nováčikom, v Českej republike pôsobí od roku 1993. Na Slovensku sa so službami finančnej skupiny Fio stretávame už od roku 2002.

Stratégia: Ako sa budete ako banka profilovať?

Jiří Vodička: Fio bola vždy inovátorom so zázemím vlastných programátorov. V Česku ako prvá ponúkla svojim klientom internet banking. Bolo to už v roku 1998, niekoľko mesiacov pred vtedajšou eBankou. Za tie roky vývoja vieme teda poskytnúť špičkový internet banking. Chceme rozvíjať aj sieť pobočiek, pretože služby typu obchodovanie na svetových burzách či zriadenie úveru klienti radšej vybavujú osobne ako prostredníctvom internetového formulára alebo cez help linky. Dôležitá je aj flexibilita banky - naši klienti majú možnosť rýchleho výberu a vkladu hotovosti. Naším klientom sa bude môcť stať ktokoľvek, keďže na väčšinu našich produktov nebudú stanovené žiadne prísne podmienky týkajúce sa napr. minimálneho vkladu.

Stratégia: Aké máte plány v oblasti kamenných pobočiek?

Jiří Vodička: V súčasnosti máme na Slovensku pobočky v Bratislave, Žiline a Košiciach. Výhľadovo máme v pláne otvoriť pobočky minimálne v krajských mestách, prípadne v ďalších dvoch-troch podľa potreby. V každom prípade nebudeme budovať rozsiahlu pobočkovú sieť, keďže našim cieľom je udržanie nulových či minimálnych poplatkov pre našich klientov, čo vyvoláva okrem iného aj snahu o udržanie nákladov na vedenie pobočiek.

Stratégia: Do akej miery budete prepájať brookerskú činnosť s bankovými službami?

Jiří Vodička: Na Slovensku budú tieto činnosti oddelené. Obchodovanie s akciami, ETF či futures kontraktmi bude i naďalej zabezpečovať Fio o.c.p., a. s. Bankové služby bude zastrešovať Fio banka, a. s. V každom prípade nájdu naši klienti oba subjekty pod jednou strechou, čiže na každej našej pobočke bude možné využiť služby oboch spoločností.

Stratégia: Aké zmeny plánujete v branding? Chcete novú banku korporátne napojiť alebo odlíšiť od súčasnej podoby?

Jiří Vodička: Fio banka aj svojím imidžom nadviaže na predchádzajúce pôsobenie spoločností v rámci Finančnej skupiny Fio, i keď, samozrejme, k určitým zmenám príde.

Stratégia: Akým spôsobom budete zabezpečovať komunikačné služby?

Jiří Vodička: Zatiaľ využívame reklamné agentúry vybrané pre celú našu finančnú skupinu v minulom roku. Momentálne si vyberáme z dvoch variantov kampane. Kreativitu pripravili agentúry AG Geronimo a Medea Creativity.

Stratégia: V Česku realizujete rôzne edukatívne aktivity o obchodovaní na burze. Plánujete niečo podobné urobiť aj na Slovensku?

Jiří Vodička: Na Slovensku máme taktiež dlhoročnú tradíciu v realizovaní seminárov pre záujemcov o kapitálové trhy. V minulom roku sme zrealizovali 19 seminárov, v tomto roku ich bolo už 8 a ďalšie budú nasledovať. Taktiež boli na Slovensku zorganizované dve investičné hry. Vyhlásenie výsledkov medzinárodnej investičky 2009 sa uskutočnilo na pôde Burzy cenných papierov vo Varšave (WSE), čo bolo atraktívne i pre pozvaných účastníkov hry. Okrem exkurzie po WSE mali možnosť porozprávať sa aj s CEO WSE p.Sobolewskim. Taktiež sme zorganizovali prednášky na **Ekonomickej univerzite v Bratislave** a v Košiciach. Program podobný Studentbrokeru plánujeme v nasledujúcom školskom roku predstaviť aj na slovenských vysokých školách. V tomto roku bola spoločnosť Fio o.c.p., a. s., aj partnerom konferencie "Oživenie kapitálového trhu na Slovensku".

Stratégia: Ako by ste charakterizovali svojho potenciálneho klienta?

Jiří Vodička: V súčasnosti poskytujeme na Slovensku bankové služby prostredníctvom Fio, sporiteľného družstva, o. z. Z profilu klientov je zrejmé, že hlavne právnické osoby a živnostníci využívajú naše služby najmä kvôli bezplatným prevodom medzi Slovenskou a Českou republikou, čo im výrazne znižuje náklady. Prevody sa taktiež vykonávajú on-line, čo je tiež podstatná výhoda. O naše služby prejavuje záujem silná komunita ľudí, ktorí pracujú či študujú v Českej republike. V každom prípade typické pre každého klienta je vyhľadávanie banky, ktorá poskytne kvalitné služby za čo najnižšie poplatky. V súčasnej dobe, keď sa nielen firmy, ale aj jednotlivci snažia znížiť svoje náklady, je Fio banka zaujímavá voľba.

[Späť na obsah](#)

59. Hra s guľami

[Téma: Ekonomická univerzita; WOMAN magazín; 25/08/2010; 09/2010; s.: 90,91; V pohybe; Dana Zavadová]

AK SI DOKÁŽETE PREDSTAVIŤ UDRŽAŤ V JEDNEJ RUKE VIAC AKO POLKILOVÚ GULU A HODIŤ JU DO ŠEŠŤ- AŽ DESAŤMETROVEJ VZDIALENOSTI, SPLNILI STE PRVÝ PREDPOKLAD NA TO, ABY STE SI ZAHRALI NENÁROČNÚ A RELAXAČNÚ HRU - PETANG.

TEXT - Dana Zavadová foto: Desana Dudášová, isifa, archív redakcie

Príbeh 23-ročnej vysokoškoláčky Hany Mengerovej bol asi takýto: Jej mama mala kolegu, ktorý hrával petang. Keď jedného dňa organizovala Francúzska obchodná komora turnaj v Inchebe, na ktorom sa mal zúčastniť, mama doma nadhodila, či by sa na neho nešli pozrieť. "Celý deň sme strávili sledovaním cudzích ľudí, ako hádžu gule. Okamžite ma to však chytilo a zaujalo. Bez toho, aby som tie gule držala v ruke, na druhý deň som si ich išla kúpiť do hypermarketu," spomína Hanka V tom čase sa petang hrával v Grassalkovichevej záhrade. "Ukázali mi to a odvtedy hrám," doplnila Bolo to pred siedmimi rokmi. Odvtedy je tejto hre verná a hrá ju profesionálne.

NÚDZA O SPOLUHŔÁČOV

Pred siedmimi rokmi bol petang na Slovensku ešte veľkou neznámou. Skupinku nadšencov tvorilo asi 30 ľudí. Tí sa snažili zahrať si petang každé teplé popoludnie. Postupne začali proti sebe hrať menšie turnaje - muži so ženami aj s deťmi... Vek ani pohlavie v petangu totiž nehrajú žiadnu rolu. Hrať môže každý s každým. Dokonca aj deti s dôchodcami.

DRAHÉ HOBBY?

Aby ste si zahráli petang, okrem tenisiek, trička a šiltovky potrebujete: Gule - vyrábajú sa z kovu, najmä z ocele alebo z bronzu, pričom značka výrobcu a šifra hmotnosti musia byť vyryté do gule. Guľa má v priemere 650 až 800 gramov. Rekreačné gule sa dajú zakúpiť ako kolekcia 3, 6 alebo 8 kusov, ich cena sa pohybuje od 10 do 20 eur, závisí od ich počtu. Košon (alebo bib, prípadne cieľová guľka) sa vyrába z

dreva alebo z umelej hmoty. Jeho cena sa pohybuje okolo jedného eura, problém je v tom, že je maličký a ľahko sa stráca

HRA ALEBO ŠPORT?

"Podľa mňa je to hra, pretože cieľom je vyhrať, nie nabrať kondičku alebo schudnúť," hovorí Hanka, no zároveň dodáva: "Hoci musím priznať, že celodenné prechádzanie sa po ihrisku a hádzanie desiatok guľ s ťažkou gramážou ma dokáže vyštaviť. Bývam unavená, ale nemôžem povedať, že som schudla. Naopak, vyhovuje mi, že tu nie je fyzická aktivita, pretože nerada behám alebo sa naháňam za loptou. Petang je pokojný. Občas "na nervy", lebo aj vynikajúci hráč sa ocitne v situácii, keď ho od víťazstva delí už len jedna guľa, no hlava mu nedovolí vyhrať." Doplňme, že petangový hráč potrebuje okrem pevných nervov silnú ruku. Hra má čosi spoločné s golfom. Stojí na logike a taktike. Treba rozmýšľať nad tým, kam hodiť guľu, aby to bolo pre nás výhodné a súčasne zabraňovať súperovi v jeho výhre.

REKREAČNÝ PETANG

Pre Hanu Mengerovú je zahrať si petang s kamarátmi, ktorí ho nehrávajú pravidelne, zábava "Dokonca niekedy väčšia ako s profesionálmi. Je to uvoľnenejšie, vnímam to ako oddych. Hráči sú motivovaní, snažia sa poraziť ma a sú aj takí, čo ma volajú s tým, že pod' s nami, ty to zachrániš... Stalo sa mi už aj to, že ma porazil začiatočník. Všetko je možné."

MOŽNOSTI, KDE SI ZAHRAŤ

V Bratislave, na petržalskom nábreží Dunaja, pri reštaurácii AuCafé, máme národný guľodrom. K dispozícii aj verejnosti je aj novovybudované ihrisko na začiatku cyklotrasy v Petržalke pri reštaurácii Rančík.

V Sade Janka Kráľa je dovedna 22 petangových ihrísk a voľne prístupné cez týždeň sú aj ihriská na Kuchajde. (Cez víkendy alebo sviatky, ak sa koná oficiálny petangový turnaj, ihriská sú vyhradené výlučne pre hráčov. Ostatní sa môžu len prizerieť.) Sú nadšenci, ktorí si petangové ihrisko vytvorili doma. Nie je to zložitá. Stačí uhladiť zeminu, spraviť okraj (napríklad z drev) a plochu vysypať štrkom. Hra v piesku je problematickejšia, nevhodný terén je aj trávnatý či betónový. Kým na tráve odskakuje guľa "nevedno kam", po betóne sa síce kotúľa, ale častým hraním na tomto povrchu by sa mohla poškodiť. Štandardné rozmery ihriska sú 4 x 15 metrov, ale nemali by byť menšie ako 3 x 12 metrov.

S KÝM HRAŤ, ČO TO STOJÍ, NEMÁM GULE...

V Bratislave na Tyršovom nábreží každé leto už niekoľko rokov funguje Magio pláž, kde si možno za zálohu (asi 20 eur) zapožičať gule. Ihriská sú kúsok od pláže a niekedy sú voľne prístupné aj cez víkendy. Hana Mengerová radí: "Ak sa zídete všetci amatéri, nie je problém odpozerat' od iných, čo hrajú na vedľajšom ihrisku či osloviť toho, kto pravidlá pozná. Mňa sa už na ne pýtalo veľa ľudí. Odhodila som svoje gule a išla som poradiť. Ešte som sa nestrela s tým, že by niekto prejavil neochotu alebo odmietol pomôcť, iba ak hral dôležitý zápas. Tešíme sa z každého, kto prejaví záujem."

PRIDANÁ HODNOTA: ZOZNAMOVANIE

S kým sa zoznámite napríklad na squashi? Jedine s tými, čo hrajú na vedľajšom ihrisku, aj to len v prípade, ak sa vám podarí prehodiť k nim loptičku. Možno prehodíte pár slov a slovo dá slovo... Pri petangu sa však ľudia prirodzene stretávajú. Každý privedie niekoho. "Môj okruh známych sa vďaka petangu rozšíril," hovorí Hanka, ktorá sa "pred petangom" považovala za introvertku. Hra jej umožnila spoznávať stále nových ľudí a zlepšila sa aj jej komunikácia s nimi. Doplňa: "Hráči petangu sú veľmi priateľskí a všetci si tykajú. Preto je vzťah s nimi už od začiatku príjemný." Pri petangu sa dalo dokopy mnoho párikov.

LETO, ZIMA, PETANG

V minulosti už bol pokus aj o vytvorenie interiérového ihriska, tento nápad však skrachoval. Vnútri sa prášilo a nebolo to zdraviu prospešné. Najvhodnejšie ročné obdobie pre petang je, prirodzene, jar a leto. Na jeseň môžu na ihrisko popadať listy. Ani v tom Hanka nevidí problém: "Pohrabú sa a hrá sa. Teoreticky sa dá hrať aj na listoch," smeje sa a dodáva, že podstatné je, aby bolo vidno košon. Vraví, že si vie predstaviť petang za každého počasia, komplikované to je len vtedy, keď prší, košon by plával. Hanka si spomína aj na zimný turnaj v novembri asi pred piatimi rokmi. Turnaj v Grassalkovichovej záhrade bol posledným v sezóne, nazvali ho "novembrové gule". "Snežilo a do toho pršalo. Na seba som mala asi pätnásť vrstiev oblečenia a všetko premočené. Mám z tohto turnaja fotku. Nevidno nič, len oči vykúkajúce spod čiapky a šálu a snehové vločky." Sú hráči, ktorí keď ráno zistia, že prší, vzdajú to, a aj nadšenci, ktorí to risknú s nádejou, že o chvíľu prestane. Na turnajoch to neplatí. "Predstavte si, že prídu hráči z Rakúska, Poľska alebo z Českej republiky. Nemôžu ich predsa organizátori len tak poslať domov," objasňuje Hanka "Keď aspoň trochu vyzerá, že sa počasie umúdrí a bude pekne, väčšinou sa

hrá. Jedine, že by bol silný vietor alebo víchrica"

RIZIKÁ PRI PETANGU

Tým, že gule sú ťažké, nebezpečenstvo vážne hrozí. Môže sa stať, že niekto neplánovane prebehne cez ihrisko a hráč ho zasiahne guľou. Pri istej dávke fantázie sa môžete aj potknúť o natiahnutú šnúru, ktorá ohraničuje ihrisko, a spadnúť.

Hana Mengerová (23) je študentkou **Ekonomickej univerzity v Bratislave**. V roku 2003 sa stala členkou Slovenského petangového amatérskeho klubu (SLOPAK). Zúčastnila sa na majstrovstvách sveta juniorov v Brne, na majstrovstvách Európy juniorov v Luxembursku a na majstrovstvách Európy žien v Ankare. Od roku 2010 je členkou Prezídia Slovenskej federácie pétanque.

‘Pri petangu sa ľudia prirodzene stretávajú. Každý privedie niekoho. Pri tejto hre sa dalo dokopy mnoho párikov.

[Späť na obsah](#)

60. Quo vadis, čínska ekonomika? Ako vždy, o krok pred ostatnými

[Téma: Ekonomická univerzita; EuroBiznis; 30/08/2010; 09/2010; s.: 38,39,40,41; trhy a financie; Peter Baláž, Stanislav Zábojník]

Akosi nebadane, v dôsledku "zhonu" súvisiaceho s koncipovaním a presadzovaním rôznych záchranných balíčkov alebo iných núdzových opatrení na obnovu ekonomického rastu, sa z centra pozornosti analytikov vytrácali zásadné štrukturálne zmeny, ktorými prechádza čínska ekonomika.

TEXT - Peter Baláž, Stanislav Zábojník, Obchodná fakulta **Ekonomickej univerzity v Bratislave**, Foto: Isifa

Turbulencie súvisiace s rozsiahlou medzinárodnou finančnou krízou sprevádzajúce svetové hospodárstvo posledné tri roky, ako aj relatívne nízka schopnosť vzdorovať jej dôsledkom dostali do recesie väčšinu krajín, vrátane najvyspelejších metropol. V súčasnosti sme si však už zvykli na ohurujúce údaje týkajúce sa výšky rastu HDP v ázijských krajinách či prekvapujúcej dynamiky rastu ich exportu. Odborníci oprávnene poukazujú na to, že hospodárska expanzia a extrémny dopyt krajín z tohto subkontinentu po tovare, investíciách alebo technológiách pomáhajú zachraňovať nielen americkú ekonomiku, ale do značnej miery aj celú eurozónu. Menej sa však venujú tomu, že tieto výstupy sú výsledkom cieľavedomého, systematického presadzovania sústavy komplexnej vnútornej transformácie a s ňou súvisiacej dostavby hospodárskej infraštruktúry. V uvedených súvislostiach je nevyhnutné zdôrazniť, že vývoj je v princípe vždy ovplyvňovaný mnohými, nielen externými, ale aj internými faktormi. Schopnosť flexibilne sa adaptovať a úspešne využiť rozvojové možnosti, a to nielen ekonomické, no i spoločensko-politické pre napredovanie každej krajiny alebo jej integračných komunit, nie je totiž pravidlom sine-non-qua. Systémovými opatreniami a cielеныmi hospodárskymi reformami možno i chudobnú krajinu prebudovať na priemyselne rozvinutú ekonomiku a naopak ich absencia môže aj najvyspelejšiu krajinu v krátkej dobe položiť na "lopátky". Aj skutočnosť, že hospodársky rast niekoľko rokov stagnuje alebo naopak dynamicky rastie, môže byť len určitým signálom, že krajina koncipuje potrebné vnútorné fundamenty, aby mohla následne "nastúpiť", alebo naopak je na hranici svojich produkčných možností a tým, že rýchlo vyčerpáva naakumulované zdroje, môže očakávať obdobie stagnácie, príp. hospodárskeho poklesu. Je preto len výsledkom priaznivej súhry okolností v hospodárskom prostredí, v akej "kondícii" a s akou perspektívou jednotlivé národné ekonomiky pracujú. Preto aj opierať hodnotenie ich perspektívnosti o okamžitú výšku napr. dosahovaného HDP alebo rast exportu je síce logické, ale nemusí byť vždy tým najlepším barometrom.

Vplyv Číny narastá

Narastajúci vplyv Číny v medzinárodnom ekonomickom a politickom meradle môže objektívnejšie dokumentovať napr. počet vlastných korporácií (TNK), ktoré sa umiestnili v rebríčku Forbes Global 2000. V jeho vydaní z roku 2003 figurovalo medzi najväčšími globálnymi spoločnosťami len 13 subjektov, v roku 2008 to bolo už 70 čínskych korporácií a v roku 2009 sa ich počet blížil k stovke. Čína si drží prvenstvo v produkcii najdôležitejších surovín a spracovaní polotovarov (ktorých štruktúra vychádza z komparatívnych výhod, akými disponuje). V roku 2008 sa podieľala cca polovicou na celkovej svetovej produkcii topánok a takmer 4/5 na ich vývoze. Dosiahla vyše 1/3 podiel na svetovej produkcii textilu a 50 % na jeho vývoze a pod. V roku 2009 bola najväčším producentom ocele, medi, hliníka, olova, niklu, pšenice, ryže a i. V tom istom roku dosiahla 15 %-ný podiel na celkovom svetovom vývoze

automobilových dielcov a náhradných súčiastok. Uvedené, ale aj ďalšie údaje, podľa zahraničných expertov, o trvalom prehrievaní domácej ekonomiky vyvolávajú dojem, že Čína v jeho dôsledku, podobne ako viaceré krajiny predtým (Japonsko, J. Kórea a pod.), bude za svoj úspech potrestaná a príde k jej deštrukcii. Iní odborníci, ktorí sa jej vývojom zaoberajú dlhšie obdobie, sú iného názoru. Poukazujú na fakt, že táto autokraticky spravovaná krajina sa na hospodársky úspech pripravovala dlho a pre jeho dosiahnutie dlhé obdobie, z dôvodu vysokých investícií do infraštruktúry, financovania podporných stimulov pre tisíce priemyselných zón a obchodných parkov budovaných zahraničnými investormi, podhodnocovaných miezd, väčšina obyvateľov doslova "živorila". K určitému uvoľňovaniu prišlo až po pripojení Hongkongu v roku 1997 a od roku 2003. Až na základe dlhodobej analýzy možno prísť k záveru, že Čína už tretiu dekádu dôsledne presadzuje svoje strategické zábery opierajúce sa o zásadné štruktúrne zmeny a premyslenú zahraničnú expanziu. Jedným z najpregnantnejších argumentov podporujúcich uvedené tvrdenia je prístup tejto krajiny k "preklenutiu slabých miest" svojej ekonomiky a úspechy pri hľadaní voľných odbytových medzier na medzinárodných trhoch. Dlhodobu si uvedomovala, že jej najsilnejšou "zbraňou" v medzinárodnej súťaži je obrovské množstvo extrémne lacnej, manuálne zručnej pracovnej sily. Zároveň bolo zrejmé, že pokiaľ bude rešpektovať svoju stávajúcu pozíciu, tak v duchu presadzovania neokonfuciánskej teórie "lietajúcich husí" bude môcť dosiahnuť svoj cieľ len prostredníctvom určitých bolestivých opatrení. Tie jej pomohli na určité obdobie zabezpečiť dostatok zahraničných investícií, ale hlavne odbyť pre čínsku produkciu. Preto aj éra exportu textilného a odevného tovaru, obuvi a športových potrieb, ktoré pod prestížnymi ochrannými známami putovali z tejto krajiny do celého sveta a pre domácu ekonomiku priniesli len menšie priame efekty, mala svoj hlboký zmysel. Tkvel jednak v tom, že sa domáca pracovná sila naučila pracovať na báze "západných technických a kvalitatívnych noriem", pričom stále väčší objem výrobných vstupov prichádzal z domácich fabrik, a popri tejto práci sa neustále vzdelávala, jednak vznikal sľubný vnútorný trh, ktorý upriamil pozornosť producentov na jeho pokrytie. Keď koncom 90. rokov minulého storočia začali investori zatvárať alebo presúvať svoje výroby späť do Európy a USA, začali zisťovať, že Číňania ich už nepotrebujú alebo likvidované závody sami skupujú. Následné snahy o ochranu amerických alebo európskych trhov pred tovarmi "Made in China" úplne zlyhali. Zákazníci si totiž zvykli na ponuku tovaru, ktorý nízkymi cenami do značnej miery refundoval klesajúcu hodnotu amerického dolára alebo eura. To malo aj svoje pozitívne politické dopady. V prípade USA prichádzalo vyše ľ všetkých čínskych dodávok pod krytím americkými ochrannými značkami a EÚ zasa postupne "oslobodila" svoje strategické vízie o podporu výrobných programov s nízkou mierou pridanej hodnoty.

Politika "going-out"

Ďalším významným krokom zabezpečujúcim dlhodobý vzostup čínskej ekonomiky bol rastúci objem vlastných investícií v zahraničí a ich strategickým krokom teritoriálna a odvetvová dislokácia. Koncom júla tohto roku oznámila medzinárodná agentúra pre energiu - IEA, že Čína sa stala najväčším svetovým spotrebiteľom energie a predstihla aj USA. Spotreba ropy ČLR v roku 2008 dosiahla úroveň 7 831 mil. barelov denne, čo predstavovalo kumulovanú hodnotu približne 2,86 mld. bbl za rok a medziročný nárast spotreby približne o 3,3 %. V roku 2009 predbežné údaje EIA potvrdili rastúci trend, kedy spotreba dosiahla 8 200 mil. bbl/deň, čo bolo ekvivalentom ročnej spotreby vo výške 2,99 mld. bbl. Ak zoberieme do úvahy, že merná spotreba paliva je v tejto krajine až trikrát vyššia ako v OECD, dal by sa z tohto faktu vyvodiť záver, že pri súčasných relatívne vysokých cenách energie a malých vlastných zásobách (s výnimkou uhlia) musí ich dovoz zákonite zabrzdiť hospodársky rast. K tomu však neprišlo. Stratégia čínskej zahraničnoobchodnej politiky "going-out" s predstihom reagovala na predikovaný nedostatok domácich energetických zdrojov cieľavedomým etablovaním sa a presadzovaním svojich záujmov v zahraničí. Už od prelomu tisícročí, kedy sa stala netto importérom ropy, expandovali čínske energetické spoločnosti v prvej vlne do ostatných ázijských krajín (hlavne Iránu, Indie, Vietnamu, Indonézie a Bangladéša), čo krajine umožnilo na báze bilaterálnej výmeny efektívne preklenúť nielen rastúce ceny všetkých druhov energonosičov, ale zabezpečiť si aj odber vlastnej produkcie. Súbežne rozšírila svoje ekonomické záujmy do vybraných afrických krajín, hlavne v subsaharskej časti. Toto rozhodnutie bolo v Afrike, ktorá je roky v určitej historickej schizofrénii spôsobenej bývalými kolonizátormi a neskoršie autarkčným presadzovaním amerických a ruských vojensko-politických záujmov, akceptované. To v posledných rokoch prispelo k intenzívnejšej penetrácii čínskych energetických a ťažiarenských spoločností na africkom kontinente. Dôvody, prečo sú investície koncentrované na tomto pomerne neobsadenom území práve čínskymi spoločnosťami, sú viaceré - prioritne čínske spoločnosti iniciujú snahu o priamy vstup na nesaturované trhy, zintenzívnenie trhovej penetrácie, zabezpečenie otvorenejšieho prístupu k energetickým zdrojom, využitie vyradených zariadení a obchádzanie kvót na dovoz čínskych produktov. Výmenou za obchod so surovinami a zaistenie stálych ropných dodávok od afrických producentov praktizuje Čína politiku zameranú na výstavbu infraštruktúry, dodávky lacného tovaru či celkovú podporu bilaterálneho obchodu. Vzájomná spolupráca bola v roku 2000 podporená aj ustanovením Fóra pre čínsko-africkú spoluprácu (China-Africa Cooperation Forum), ktorého cieľom bolo podporiť obchod a zahraničné investície v 44 afrických krajinách.1) Ku kľúčovým krajinám pre ďalšiu spoluprácu v energetike a predovšetkým v importe ropy patrí Sudán, Angola, Nigéria, Kongo, Gabon, Madagaskar, zo severnej Afriky Alžírsko a Líbya.

Dôležitá infaštruktúra

Angola predstavuje najväčšieho importéra ropy pre Čínu, avšak posledné dva roky presmerovala časť vývozu do USA, pričom ním hradí svoje vlastné protiobchody. Tieto operácie navyše nevyvolávajú takú averziu u americkej administratívy, ako je to v prípade dodávok čínskeho textilu, pneumatík alebo fotovoltaických článkov. Strategický význam pri vstupe na angolský ropný trh zohral súbor výhodných úverov čínskych bánk angolskej vláde na obnovu vojnou zničenej infraštruktúry krajiny. Rozvojové projekty týkajúce sa vývozu surovín Čína dopĺňa budovaním domácej infraštruktúry: letísk, diaľnic, železníc, ale aj budovaním všetkých druhov škôl, nemocníc a sociálnych zariadení, pre ktoré súbežne poskytuje aj potrebné technicko-technologické vybavenie a odborný personál. Popritom nebadane vstupujú malé čínske firmy, ktoré tu "preberajú" stále väčšiu časť malého a stredného podnikania, aj do štátnej správy. V celom tomto procese rýchlo rastie celá angolská ekonomika, príjmy a celková výrobná i konečná spotreba, ktorú, samozrejme, uspokojujú čínski dodávatelia. Uvedený model sa postupne úspešne presadzuje v ďalších a ďalších afrických krajinách a nie je náhoda, že tento kontinent zaznamenáva za posledné roky aj najväčší prírastok zahraničných investícií. Čína za poslednú dekádu "prešla kus cesty". Stala sa členom WTO a ďalších významných medzinárodných organizácií. V rámci Bezpečnostnej rady úspešne "vetuje" embargo voči Iránu a Venezuele, kde vyvíja významné ekonomické aktivity. V posledných mesiacoch významne rozvíja svoje podnikateľské aktivity v Iraku a Sýrii, a tak predbehla aj nemecké a francúzske firmy. Jej devízové rezervy v objeme 2,5 bilióna USD sú najväčšie na svete. Aj v čase krízy udržuje svoj hospodársky rast nad úrovňou 9 % a i napriek kríze dosahuje vysoké prírastky vývozu. Kúpa najväčších svetových lítiových baní (na výrobu autobaterií), súboj o najväčšiu spoločnosť na ťažbu medi a iných kovov - Rio Tinto, či vstup na európsky trh osobných automobilov sú len ďalšími súčasťami mozaiky úspechov tejto ekonomiky a v celosti potvrdzujú, že svoje hospodárske napredovanie má premyslené na makro- i mikroúrovni mnoho rokov dopredu a nezastaví sa pred žiadnou prekážkou, ktorá by jej strategické plány mohla zhaťiť. n

1) Prvé stretnutie CACF v Pekingu sa uskutočnilo za účasti 80 ministrov zo 44 afrických krajín. Zaoberalo sa možnosťami posilnenia vodcovskej pozície Číny v rozvojovom svete. Jej hlavné ciele sa zamerali na ustanovenie ekonomických a obchodných väzieb, ktorých súčasťou malo byť i odpustenie dlhov Číny voči najchudobnejším africkým krajinám. Od založenia CACF odpustila africkým krajinám dlhy za viac ako 1 mld. USD. Zároveň boli vyjadrené i jej snahy posilniť vzdelávacie a výmenné programy (pozn. autorov).

[Späť na obsah](#)

61. Podnikanie je o slobode

[Téma: Ekonomická univerzita; Žilinský večerník; 31/08/2010; 35/2010; s.: 17; PORADENSTVO / SPRAVODAJSTVO; mš]

O problémoch, etike, hodnotách, úspechu s tými, ktorí to vedia

Jedným zo stretnutí, ktoré upútali záujem verejnosti, bola celkom isto pódiová diskusia s názvom O etike v podnikaní. V rámci projektu Filozofická kaviareň ju pripravila Nadácia POLIS.

V čom spočívajú problémy súčasných podnikateľov a podnikania? Ako dlho sa dá poctivo podnikat'? Aké etické hodnoty prináša dobré podnikanie?

Závisí úspech v podnikaní od etiky?

Odpovede aj na tieto otázky hľadali diskutujúci Dana Prekopová (Orange Business Services), Michal Hrabovec (prezident ANASOFT), Ján Košturiak (prezident Fraunhofer IPA Slovakia) a Ondrej Sočuvka (CEBSI) spoločne s moderátorom Tiborom Máhrikom.

Na ženu sú kladené vyššie nároky Dana Prekopová vyštudovala odbor telekomunikácií vo Vysokej škole dopravy a spojov v Žiline. Pracovala na Katedre fyziky, keď dostala ponuku na štipendijný pobyt do Paríža. Šťastie, ale aj znalosť francúzštiny jej postavili do cesty výzvu v podobe spoločnosti France Telecom. V jej pražskej pobočke pracovala od roku 1994 a v roku 1996 sa vrátila na Slovensko.

Pôsobila v spoločnosti Orange Slovensko, osem rokov na poste technickej riaditeľky. V súčasnosti má na starosti prevádzku a výstavbu riešení pre európskych nadnárodných zákazníkov spoločnosti France Telecom. Riadi medzinárodný tím, v ktorom pracuje približne 800 ľudí štyridsiatich národností.

Na otázku, ako sa jej pracuje v mužských tímoch odvetila, že nikdy nevnímala fakt, že je ženou ako hendikep.

Jej prvý tím tvorili samí muži. "Keď sa pri pive zhovárali o práci, jedni vraveli: Predstavte si máme riaditeľku, takú mladú kočku, druhí zas – naša riaditeľka je baba. . . Takže aj tak, aj tak. V konečnom dôsledku sú najdôležitejšie výsledky, a tam sa nedajú robiť rozdiely," hovorí Dana Prekopová a dodáva: "Myslím si, že ženy vedia niekedy lepšie odhadnúť situáciu a v niektorých veciach "vycítiť", čo treba urobiť pre dobro tímu. Na druhej strane - na ženu sa vytvárajú vyššie nároky ako na mužov. Mne to osobne neprekážalo, pretože ja som človek, ktorý má rád poriadne urobenú prácu. Ale je to drina. To treba vedieť." Nie som žiadny manažér Michal Hrabovec je prezidentom spoločnosti ANASOFT, ktorá sa zaoberá informačnými technológiami.

Vznikla pred dvadsiatimi rokmi, keď bol prvákom vo vysokej škole. Už ako tretiaci viedli firmu, ktorá mala viac počítačov ako univerzita. Život priniesol spoločnosti aj niekoľko kotrmelcov s hrozbou krachu, ale aj miesto na rebríčku najrýchlejšie sa rozvíjajúcich spoločností. V prestížnej ankete získal titul manažéra roka 2009. Sám o sebe však hovorí, že nie je žiadny manažér, ale vizionár. "Idem do šírky, veľmi do šírky a mám partnerov, ktorí idú všelijako inak - do hĺbky alebo manažérsky. To je ten známy rozdiel - manažér vie ako, ale nevie kam.

Vizionár vie kam, ale nevie ako.

Spoločenstvo, ktoré vytvárame s partnermi, tvorí firmu takou, aká je.

Nie som to ja sám. " Tajomstvo úspechu tkvie podľa neho vo firemnej kultúre. "Je postavená na niekoľkých pilieroch a jedným z nich je dôvera, ktorá sa buduje dlhé roky. Nemám problém si sadnúť s kýmkoľvek z firmy a prediskutovať veci. I keď vyzerajú na prvý pohľad šialene, úprimná odpoveď je úplne kľúčová, aby som vnímal, čo ľudia, ktorým dôverujem, hovoria. Naopak, niektoré myšlienky sa chytia veľmi rýchlo a môžeme na nich spoločne stavať, " vysvetľuje. Podnikanie je o slobode a práve to ich fascinovalo pred 20 rokmi, keď boli študentmi, chceli cestovať, byť úspešní, mať peniaze. "To všetko už máme, ale čo ďalej? Ďalej je toto: Veľmi veľa sa venujeme filantropii, známe sú Anasoft Litera, cena za pôvodnú slovenskú prózu či aktivity nášho vlastného nadačného fondu. " Michal Hrabovec vlastní zároveň internetový portál rodinka. sk, bábätko. sk (najväčší portál pre deti a mladé rodiny).

Kto niečo vie, robí to. . .

Profesor Ján Košťuriak, z Varína neďaleko Žiliny, začal podnikať po novembri 1989. O podnikaní môže hovoriť z dvoch strán: o tom vlastnom a o podnikaní jeho zákazníkov, zaoberá sa totiž poradenstvom v oblasti stratégií, inovácií a organizácie podnikov.

"Ja som priemyselné inžinierstvo učil, ale mal som ho do určitej miery vyčítané z knižiek. Vraví sa, že ak niekto niečo vie, tak to robí, kto to vie tak trochu, riadi to a keď nevie skoro nič, tak to učí – snažil som sa otočiť to. " Firmu začal brať ako rodinu, pracovali v nej aj jeho bývalí študenti.

"Musel som sa naučiť niešť zodpovednosť za druhých. Ťažoba prípadného neúspechu je nepríjemná, zvlášť, keď si je človek vedomý, že má zamestnancov, ktorí majú svoje rodiny. . . Ťažké bolo hlbšie poznať ľudí. Sme odlišní, a nie každý má na to, o čom si myslí, že má. Keď človek vedie firmu, musí robiť aj nepríjemné rozhodnutia, ktoré sa dotýkajú ľudí, s ktorými má dobrý vzťah. " Nemusíte byť z bohatej rodiny. . .

Ondrej Sočuvka je poradcom amerického veľvyslanca v SR pre oblasť podnikania, a tiež predsedom Európskej podnikateľskej a sociálnej iniciatívy CEPSI. Počas štúdia na **Ekonomickej univerzite** sa dostal na študijné pobyty do Talianska, Belgicka a USA. "Som konkrétnym príkladom toho, že človek nemusí pochádzať z bohatej rodiny, aby mohol zažiť zaujímavé štúdium, pracovné skúsenosti. Je to o tom, či sa snaží, je zodpovedný, má vedomosti. . . Z Ameriky som sa vrátil na Slovensko. Diali sa tu veci, ktoré sme sa na Georgetowne učili ako teórie. " Ako nepolitický člen sa neskôr pridal k premiérovi Dzurindovi. "Pomáhal som pripravovať podklady k ekonomike, makroekonomike a podnikateľskému prostrediu. Amerika mi prirástla k srdcu. Ľudia tam nie sú ideálni, ale v mnohom sú pre mňa vzorom. Neuspokoja sa so status quo. Rozmýšľajú, čo môžem urobiť ja konkrétne. Nie, čo vláda robí zle, prezident alebo primátor. " Podľa Ondreja Sočuvku máme skvelých odborníkov, no hodnotovo nemajú problém posunúť hranicu doprava-dofava. Morálne vzácnym ľuďom zas často chýba odbornosť, a potom narobia viac zla ako dobra.

"Ideálny systém spoločnosti asi neexistuje. Najdôležitejšie sú pravidlá a tie by mali byť nastavené tak, aby platili pre všetkých. Jedným zo znakov dobrého systému je, že jednotlivcovi prisudzuje hodnotu – ak ju systém rešpektuje, dáva slobodu rozhodnúť sa. . . " -mšSnímka archív Nadácie POLIS,

[Späť na obsah](#)

62. Eurostat: ekonomika rástla rýchlejšie

[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 19:30; 13/08/2010; Správy STV; z domova; Magda Želeňáková]

Vlado Vondrák, moderátor STV: "Európa po prvý raz prekonala tempo ekonomického rastu v USA. Eurozónu podporil najmä vysoký rast HDP v Nemecku a Francúzsku. Polepšilo si aj Slovensko. V druhom štvrtroku tohto roka vzrástol HDP medziročne o 4,6%."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Slovenská ekonomika v druhom štvrtroku medziročne rástla najviac spomedzi 19 krajín Európskej únie. Eurostatu ešte chýbajú údaje z Poľska a Slovinska. Nemecko, od ktorého je naša ekonomika závislá, dosiahlo medzikvartálny rast o 2,2%. Lepšie na tom bola iba Litva, ktorej HDP vzrástol medzikvartálne o 2,9%. Naš hrubý domáci produkt rástol rýchlejšie ako v susednom Česku. Najhoršie čísla zaznamenalo Grécko."

Rainier Bruederle, nemecký minister financií: "Máme najrýchlejšie tempo rastu od zjednotenie Nemecka. To znamená, že aj opatrenia na podporu ekonomiky fungujú."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Kríza je podľa nemeckého ministra financií na vzostupe. A investície sa pomaly, ale opäť stavajú na nohy. Zlepšuje sa aj spotrebiteľská klíma."

Rudolf Šivák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave: "Pozitívne sa prejavil aj vplyv exportu na slovenskú ekonomiku a to najmä exportu do Nemecka a Českej republiky."

Milan Šikula, riaditeľ ekonomického ústavu SAV: "Momentálne je to pre nás tým, že Nemecko výrazne exportuje do Spojených štátov a nás ten vysoký rast nemecký ťahá."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Slovensko potiahol najmä automobilový a elektrotechnický priemysel."

Rudolf Šivák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave: "Jednorázovo sa pozitívne prejavil aj vplyv majstrovstiev sveta vo futbale, čo pozitívne ovplyvnilo predaj televízorov vyrábaných na Slovensku."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Problém Slovenska aj naďalej ostáva trh práce. Ekonomovia neočakávajú zlepšenie v oblasti zamestnanosti ani v druhej polovici tohto roku. Magda Želeňáková, Slovenská televízia."

[Späť na obsah](#)

63. Ekonomický rast

[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 22:00; 13/08/2010; Správy a komentáre; M. Želeňáková]

MODERATOR: Marta Jančkárová

HOSTIA: František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Európa po prvýkrát prekonala tempo ekonomického rastu v Spojených štátoch. Eurozónu podporil najmä vysoký rast HDP v Nemecku a Francúzsku, polepšilo si aj Slovensko, v druhom štvrtroku tohto roka vzrástol hrubý domáci produkt medziročne o 4,6 desiatin percenta."

M. Želeňáková, redaktorka STV 1: "Slovenská ekonomika v druhom štvrtroku medziročne rástla najviac spomedzi 19 krajín Európskej únie. Eurostatu ešte chýbajú údaje Poľska a Slovinska."

Graf:

MEDZIKVARTÁLNY RAST HDP

ÚDAJE V % ZDROJ: EUROSTAT

2,2 2,9 1,2 0,8
NEMECKO SLOVENSKO GRÉCKO
LITVA ČESKO -1,5

Nemecko, od ktorého je naša ekonomika závislá, dosiahlo medzikvartálny rast o 2,2 desatiny percenta, lepšie na tom bola iba Litva, ktorej HDP vzrástlo medzikvartálne o 2,9 desiatin percenta. Náš hrubý domáci produkt rástol rýchlejšie ako v susednom Česku. Najhoršie čísla zaznamenalo Grécko."

Natočené:

Rainer Breuderle, nemecký minister financií: "Ekonomika sa dostala z krízy veľmi rýchlo, máme najrýchlejšie tempo rastu od zjednotenia Nemecka. To dokazuje, že aj vládne opatrenia na naštartovanie rastu ekonomiky fungujú."

*****

M. Želeňáková, redaktorka STV 1: "Vývoz je podľa nemeckého ministra financií na vzostupe a investície sa pomaly, ale stabilne, opäť stavajú na nohy. Zlepšuje sa aj spotrebiteľská klíma."

Natočené:

Rudolf Šivák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave: "Pozitívne sa prejavil aj vplyv exportu na slovenskú ekonomiku, a to najmä exportu do Nemecka a Českej republiky."

Milan Šikula, riaditeľ Ekonomického ústavu SAV: "Momentálne je to pre nás výhodné, jak hovorím tým, že Nemecko je výrazný exportér do Spojených štátov, no a nás ten vysoký rast nemecký ťahá."

*****

M. Želeňáková, redaktorka STV 1: "Slovensko potiahol najmä automobilový a elektrotechnický priemysel."

Natočené:

Rudolf Sívák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave: "Jednorazovo sa pozitívne prejavil aj vplyv majstrovstiev sveta vo futbale, čo pozitívne ovplyvnilo predaj televízorov vyrábaných na Slovensku."
*****

M. Želeňáková, redaktorka STV 1: "Problémom Slovenska aj naďalej ostáva trh práce. Ekonomovia neočakávajú zlepšenie v oblasti zamestnanosti ani v druhej polovici tohto roka."

Pripravila: M. Želeňáková

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "O téme aj s našimi hosťami, s riaditeľom inštitútu hospodárskej politiky Františkom Palkom, dobrý večer prajem."

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Dobrý večer prajem."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "A s hlavným analytikom Volksbank Slovensko Vladimírom Vaňom, vitajte."

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Dobrý večer, ďakujem."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Slovenská ekonomika, teda ako sme počuli, rástla rýchlejšie v tom druhom štvrtroku, ako sa čakalo, súhlasíte s tým, že sa na tom podpísal najmä ekonomický rast Nemecka, od ktorého sme do istej miery ekonomicky závislí?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Presnú štruktúru rastu hrubého domáceho produktu budeme vedieť až 2. septembra, keď Štatistický úrad zverejní podrobné informácie o tomto raste, avšak už dnes sa môžeme domnievať, že ťahúnom ekonomického rastu bol predovšetkým export, čo vyplýva z toho, že, že zatiaľ čo hrubý domáci produkt rástol, miera zamestnanosti klesala, klesla medziročne v druhom kvartáli oproti minulému roku o 2,2 percentá, to znamená, že pracovalo menej ľudí, ako, ako to bolo pred rokom. Takže, takže domáca spotreba rozhodne nebola tým faktorom, ktorá sa podpísala pod ekonomický rast."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pán Vaňo?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Súhlasím s tým, čo povedal pán Palko, ja by som len doplnil krátku úvahu o tých príčinách tak naozaj optimistického výsledku za celý prvý polrok. Treba si pripomenúť, že slovenská ekonomika v reálnom vyjadrení rástla o približne percentuálny bod rýchlejšie, než náš najdôležitejší exportný trh Nemecko, kam smeruje približne pätina našej exportnej produkcie. Inými slovami, za tým silnejším oživením aj dopy, externého dopytu po slovenskej produkcii možno hľadať jednak zlepšenie situácie na našich odbytých miestach, ale aj posilnenie konkurencieschopnosti Slovenska, za ktorým by som hľadal najmä veľmi šťastne načasované prijatie eura, ktoré už v minulom roku svedčilo o tom, že oživenie hospodárskej aktivity na Slovensku predbiehalo susedné Česko alebo Maďarsko. Koniec koncov aj v prvých šiestich mesiacoch tohto roka medziročné oživenie priemyselnej produkcie, ktorú v prípade Slovenska ťahá najmä export, bolo prakticky dvojnásobné oproti oživeniu priemyselnej produkcie v porovnateľne otvoreného Maďarska a Českej republiky. Inými slovami, dá sa, myslím, že po jeden a pol roku povedať, že za tým rýchlejším a silnejším oživením slovenskej ekonomiky možno do, v nemalej miere hľadať aj šťastne načasované prijatie eura a s ním spojené posilnenie konkurencieschopnosti slovenských firiem voči susedom v Česku a Ma a Maďarsku, ale aj voči západnej Európe."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pán Palko?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Ak môžem, s tým eurom by som ešte doplnil ten fakt, že je veľmi dobré, že ten dynamický ekonomický rast sa neprejavil aj v nejakom enormnom náraste cien, pretože inflácia i napriek tomu, že HDP tak výrazne rástlo, inflácia nerástla nijako významne, pretože dosiahla okolo 1,1 percenta medziročne, to je nejakých nula celá jedna percent oproti, teda tak ako rástla v júni medziročne, čo znamená, že práve aj euro nám v tomto, v tomto pomohlo, pretože okolité krajiny sa boría s infláciou, napríklad Maďari(?) okolo štyroch percent, Česi dve percentá, Maďari(?) tiež okolo dvoch percent, takže to euro naozaj bolo veľmi dobre načasované."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Keby sme možno zhrnuli to všetko, čo ste teraz povedali v kocke, môžeme skonštatovať to, čo minister financií Nemecka o svojej krajine, že sme z krízy už vonku, pán Vaňo?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Skutočne. Dnes zverejnený výsledok Nemecka je pozoruhodný najmä po utorkových správach zo Spojených štátov amerických, kde Americká centrálna banka zdvihla varovný prst a upozornila, že oživenie zámorskej ekonomiky napreduje pomalšie, než sa

pôvodne očakávalo a finančné trhy spozorneli a opäť sa objavili obavy z možného, z možnej ďalšej vlny hospodárskeho oslabenia. Naproti tomu Nemecko oznámilo najsilnejší kvartálny reálny rast v druhom štvrtroku od zjednotenia Nemecka, v medziročnom porovnaní dosiahol 3,8 medziročný rast a naozaj pravdepodobnosť zopakovania druhej vlny recesie v Nemecku výrazne oslabil. Možno čo, na čoraz pevnejších nohách stoja očakávania, že nemecká ekonomika by v tomto roku mohla rásť viac než dvojpercentným tempom, čo znamená, že na čoraz pevnejších nohách stoja aj očakávania toho, že Slovensko rozhodne bude v tomto roku minimálne premiantom stredoeurópskeho regiónu, pokiaľ ide o tempo hospodárskej expanzie."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Súhlasíte s tým, pán Palko?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Ja mám trochu obavy z toho, že americká ekonomika nenapreduje takým tempom, ako analytici očakávali mnohí medzinárodného formátu, pretože tá americká ekonomika keď zoberieme medzikvartálne porovnanie, už druhýkrát po sebe rastie menej dynamicky. Vyplýva to z toho, že narastá počet nezamestnaných v Amerike, to znamená, že začína byť problém s domácou spotrebou, ktorá je výrazným ťahúnom HDP, pokiaľ ide o americkú ekonomiku a Európa je veľmi závislá od Ameriky z hľadiska exportu a keď zoberieme január až máj tohto roka, tak trebárs export Ameriky z hľadiska eurozóny poklesol o 8 percent, takže z tohto mám trochu obavu."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pozerajme sa teraz na chvíľu dopredu, vieme, že minimálne doteraz sme sa najviac opierali o automobilový a elektrotechnický priemysel, bude to tak aj odtiaľ v tom ďalšom období, pán Vaňo?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Tú štruktúru exportu alebo štruktúru priemyselnej produkcie samozrejme tak rýchlo nezmeníme a ja si nemyslím, že pokiaľ hovoríme napríklad o automobilovom priemysle, že by ten vysoký podiel automobilového priemyslu ako taký mal byť našou nevýhodou. Aj v minulom roku sme boli svedkami toho, že minimálne dve zo slovenských automobilových tovární boli zamerané na vozidlá strednej a nižšej triedy, teda kategória, kategóriu vozidiel, v ktorých, v ktorých závody vo východnej aj, vo východnej Európe majú úplne prirodzenú výhodu, navyše je to kategória vozidiel, ktorá aj v čase recesie ťažila z toho, že nové autá sa neprestali predávať, ale vzrástol tržový podiel lacnejších alebo efektívnejších vozidiel. Netreba zabúdať aj na to, že slovenské závody auto, slovenské automobilové závody sú súčasťou toho, čo guvernér rakúskej národnej banky označil za zásadnú reštrukturalizáciu európskeho automobilového priemyslu, a to je presun výrobných kapacít v niektorých kategóriách vozidiel do strednej a východnej Európy."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pán Palko, ktoré budú tie piliere, o ktoré sa budeme opierať v ďalšom období?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Samozrejme, že to bude závisieť predovšetkým od toho, akí investori tam prídu v najbližšom období, som však zástancom toho, že tá štruktúra priemyslu by mala byť viac diverzifikovaná, to znamená, že nielen ten automobilový, nielen ten elektrotechnický priemysel, pretože vieme, ako nám to takmer zlomilo väz v čase, keď bola na vrchole práve globálna ekonomická kríza."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "A ešte jedna krátka otázka v tejto časti pre vás oboch, vieme, že ten vývoj zamestnanosti vždy ide nejaký čas za ekonomickým vývojom, inými slovami ekonomicky sa už môže krajine dať lepšie, ale ešte nemuselo pribudnúť toľko pracovných miest, ako by sme potrebovali, kedy teda očakávate pokles nezamestnanosti, pán Vaňo?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Ak sa pozrieme do minulosti, tak po krátkej recesii z roku 99 sme bod kulminácie v prípade registrovanej miery nezamestnanosti zaznamenali až v januári 2001. S podobným časovým odstupom možno počítať aj tento raz, dokonca sa obávam, že ten časový odstup môže byť ešte výraznejší práve preto, že sme svedkami toho, že to mierne tempo hospodárskeho oživenia dokážu najmä veľké firmy utiahnuť aj s nezmeneným počtom zamestnancov, teda len prostredníctvom zvýšenia produktivity a v prvom polroku sa najmä v slovenskom priemysle tešíme veľmi zdravým tempom rastu produktivity práce. Na druhej strane rastúca produktivita práce zvyšuje našu konkurencieschopnosť, je dôvodom na optimizmus voči schopnosti umiestniť opäť čoraz viac objednávok napríklad na úkor menej konkurencieschopných krajín regiónu a v dlhodobom horizonte je dobrou správou aj pre zamestnanosť, ale presne ako ste uviedli, na ten časový, s tým časovým odstupom, na ten časový odstup netreba zabúdať. Pomôžem si príkladom zo Spojených štátov amerických, americká ekonomika začala expandovať v treťom štvrtroku minulého roka, výraznejšia tvorba pracovných miest začala až v januári."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pán Palko, nech sa páči, môžete reagovať?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Ja by som vlastne pokračoval tým, že ten dynamický ekonomický rast vôbec nemusí znamenať, že je to rovnako dynamický rast z hľadiska vývoja

zamestnanosti a tým pádom to vôbec nemusí znamenať, že ten ekonomický rast sa musí prejavíť v tom, že je lepšie verejným financiám, pretože nemusí sa to prejavíť a neprejavuje sa to hneď v prípade tých daňových a odvodových príjmov."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Áno."

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "To znamená, že s deficitom naďalej máme obrovské problémy." .

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Vzťah tých dvoch."

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Z hľadiska verejných financií k ekonomickému rastu."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Veličín, na jednej strane ekonomický rast, na druhej strane deficit?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Áno, pretože, pretože pokiaľ ide o daňové a odvodové príjmy, tie príjmy rozpočtu sú tvorené hlavne výnosmi z daní a keď zoberieme trebárs daň z príjmu fyzických osôb a keď vnímame, že tá miera nezamestnanosti je okolo 15 percent, tak samozrejme, že pokrívajú tá stránka príjmová z hľadiska rozpočtu verejných financií. To znamená, že tá štruktúra rastu ekonomická je veľmi dôležitá, že aby nebola iba exportom ťahaná, ale aj domácou spotrebou, aby ľudia viac míňali, aby mali viac peňazí."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "A to už ste tak trochu naznačili druhú tému, ku ktorej sa o chvíľu opäť budete vyjadrovať, čiže ešte sa s vami nelúčim. Vláda totiž chystá balík opatrení, ktoré majú v budúcom roku priniesť 400 miliónov eur. Zmeny ohlásila v zákone o dani z príjmov, či v zákone o sociálnom a zdravotnom poistení."

Natočené:

Iveta Radičová (SDKÚ-DS), predsedníčka vlády SR: "Sme presvedčení, že neexistuje dôvod, prečo by mali byť v zákone o dani z príjmov neodôvodnené výnimky, ktoré delia občanov na, do viacerých kategórií."

Ivan Mikloš (SDKÚ-DS), minister financií SR: "Efekt zo všetkých týchto troch zákonov navrhovaných opatrení by mohol byť zhruba šesť desiatín percenta HDP v budúcom roku, teda okolo 400 miliónov eur, potom v roku 2012 okolo 520 miliónov eur."

*****

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Počuli sme teda vyjadrenie premiérky Ivety Radičovej a ministra financií Ivana Mikloša, pripravované kroky by mali teda na budúci rok zvýšiť príjmy verejných financií o približne 400 miliónov eur a teraz poďme na tie jednotlivé opatrenia, aj keď podrobnejšie ich budeme vedieť v pondelok, keď ich predstaví minister financií Ivan Mikloš, ale už vieme, že vláda chce okrem iného zjednotiť vymeriavací základ pre platenie povinných odvodov, zúži sa tým podľa vás skutočne priestor pre ich nehradenie a zavedie sa taká väčšia spravodlivosť do systému?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Zavedie sa zjednodušenie celého systému a keď je systém jednoduchý, tak je aj vyšší predpoklad, že dochádza k menším únikom, takže z tohto pohľadu je to pochopiteľne pozitívne. To znamená, že zjednotenie vymeriavacích základov, ale aj rozšírenie vymeriavacích základov je pravdepodobne to, čo na príjmovej stránke v odvodovej záležitosti bude hrať prím, uvidíme v pondelok, predpokladám, že v oblasti daní pôjde o rušenie výnimiek."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Áno."

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "O ktorých už bolo diskutované. Ja som očakával, že už aj v roku 2010 budú niektoré opatrenia z hľadiska vývoja verejných financií aj na príjmovej stránke."

Tabuľka:

ČO SA ZMENÍ?

- zjednotí sa vymeriavací základ pre platenie povinných odvodov a zúži sa priestor na vyhýbanie sa ich plateniu

- odvody sa majú platiť z odstupného aj odchodného

- zrušia sa rôzne oslobodenia od dane (napr. prevod cenných papierov)

- zachovajú sa úľavy pre ľudí s najnižšími zárobkami či pre dôchodcov

- zavedie sa ochranný limit pre doplatky za lieky pre sociálne slabšie skupiny občanov

- na internete sa zverejnia zmluvy zdravot. poisťovní s poskytovateľmi zdrav. starostlivosti

Trošku ma prekvapilo, že nedošlo trebárs k zjednoteniu dane z pridanej hodnoty pokiaľ ide o lieky a knihy a predaj potravín z dvora, takže uvidíme, aké konkrétne oparenia budú na tejto daňovej stránke rozpočtu."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Ja aspoň niektoré z nich ešte vymenujem, nezdaniteľná časť základu dane sa bude uplatňovať napríklad daní zo závislej činnosti, podnikania či inej samostatnej zárobkovej činnosti, pán Vaňo, z vášho pohľadu prinesie to väčšiu spravodlivosť v daňovom systéme?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Vo všeobecnosti platí presne to, čo povedal pán Palko, že zjednodušenie systému, eliminácia postupným vývojom vybudovaných výnimiek a mimoriadnych prístupov pomáha, alebo prospieva k transparentneniu daňového systému a v konečnom dlhodobom dôsledku aj k vyššiemu výberu. Ja by som len chcel pripomenúť, že priame dane nie sú tým, čo v súčasnej situácii po najväznejšej povojnovej recesii štáty aj v tomto regióne využívajú najviac. Na, no tie príjmové opatrenia, opatrenia na zvýšenie daňových príjmov, netreba zabúdať na to, že aká je štruktúra daňových príjmov štátneho rozpočtu, polovicu daňových príjmov predstavuje daň z pridanej hodnoty a približne ďalšiu, ďalšiu viac než pätinu spotrebné dane.

Tabuľka:

VLÁDA PRIPRAVAUJE

- zmeny v zákone o dani z príjmov

- zefektívniť výber sociálnych a zdravotných odvodov

- úpravy v zákone o zdravotných poisťovniach

A tie krajiny, ktoré pristúpili k opatreniam na strane príjmov, či už to bolo Česko, Maďarsko, v tomto roku aj Rumunsko, spravidla siahli práve na zmeny v nepriamych daniach, ako už povedal pán Palko, napríklad to zjednotenie sadzby dane z pridanej hodnoty, teda opäť eliminácia nejakých výnimiek v prípade tej zníženej sadzby dane mohla byť jedným z takých jednoduchých a citelných, citelných prínosov na príjmovej strane rozpočtu."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Dobre, no niektoré tie ďalšie opatrenia sme videli pred chvíľou aj v tabuľke, mali ich možnosť vidieť aj diváci, pán Palko, z vášho pohľadu ak by išlo o to, že nielen zaviesť spravodlivosť v tom systéme, ale naozaj zabezpečiť aj tie potrebné úspory, aj keď trošku to už vyplynulo z toho, čo ste povedali, ale za aké opatrenia by ste sa teraz zasadzovali?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Rozhodne už by som urobil niektoré opatrenia už v roku 2010, zvýšil by som spotrebné dane na také luxusné záležitosti, ako je alkohol, ako je tabak, ako je zdanenie výnosov z hazardných hier, to je to, čo človek nemusí a keď musí, nech si priplatí, no a potom by som zjednotil DPH už v tomto, v tomto roku s tým, že budem veriť, že bude politická vôľa na to, aby došlo k zrušeniu výnimiek, pretože tie pokusy boli už aj v minulosti, ale žiaľ neboli politicky priechodné, takže držím palce."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Je tu ešte jedno také zaujímavé opatrenie, ktoré je zamerané pre sociálne slabšie skupiny ľudí a síce v zdravotníctve vláda pripravuje ochranný limit pre dopra, doplatky za lieky, to znamená, že zdravotne postihnutí by podľa premiérky Ivety Radičovej nemali za lieky doplácať mesačne viac ako 10 eur, no a pre dôchodcov by mal byť tento limit 15 euro, pozeráte sa na to ako na určitý prijateľný kompromis?"

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "No z hľadiska celkového dopadu na verejné financie si nemyslím, že to je opatrenie, ktoré by patrilo medzi tie najbolestivejšie, pokiaľ ide o ten výpadok v príjmoch. Takže opäť v prípade, v prípade sociálne prijateľných, alebo teda sociálnych benefitov netreba zabúdať na to, že v súčasnom období po vlnajšej recesii sme vo fáze špenátovej diéty a vo fáze špenátovej diéty aj ten priestor pre sociálne ľúbivé opatrenia musí byť limitovaný, prvoradou prioritou znižovanie deficitu verejných financií, teda úspor vo verejných financiách či už škrtmi

vo výdavkoch alebo zvyšovaním daňových príjmov."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Pán Palko, súhlasíte so špenátovou diétou?"

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Ja myslím, že v tomto prípade ide o politické rozhodnutie, nie o rozhodnutie ekonomického charakteru, takže ja by som to tým pádom nekomentoval, pretože z pohľadu verejných financií to nemá nejakú veľkú citlivosť."

Marta Jančkárová, moderátorka STV 1: "Páni, obom vám ďakujem za váš pohľad na vec, pekný večer, dovidenia."

František Palko, riaditeľ Inštitútu hospodárskej politiky: "Ďakujem, pekný večer."

Vladimír Vaňo, hlavný analytik Volksbank Slovensko: "Ďakujem za pozvanie."

[Späť na obsah](#)

64. Vysoké školy si zo študentov robia ešte väčší biznis

[Téma: Rektor EU; pravda.sk; 13/08/2010; Peter Kováč, Radovan Krčmárik]

Peter Kováč, Radovan Krčmárik | 13. augusta 2010 20:54

Za veľa peňazí málo kvality. V novom akademickom roku si tisíce záujemcov o diaľkové štúdium siahnu opäť hlbšie do vrecka. V niektorých prípadoch až o 500 eur za rok. Poplatky za externé štúdium zvýšili takmer všetky verejné vysoké školy, ale bez toho, aby sa to odrazilo na kvalite výučby.

Externé štúdium pritom už roky ďaleko zaostáva za denným a jeho kvalita stále upadá. Univerzity si z neho urobili výnosný obchod. Prijímajú čo najviac študentov, ktorým však často ide len o diplom, a tak sú ochotní platiť a nič za to nepožadovať. Zmeniť tento stav si vláda stanovila ako jednu z úloh vo svojom programe.

Podľa posledných dostupných údajov študovalo na Slovensku diaľkovo takmer 43-tisíc ľudí. Kedysi bol ich počet obmedzený. Školy mohli na jednotlivé odbory prijímať len taký počet, aký mali na dennom štúdiu. Ústavný súd však v máji tohto roku limity zrušil. To znamená, že vysoké školy môžu nabráť toľko externých študentov, koľko je v ich možnostiach. A na poplatkoch za nich zarobiť. Bolo by to v poriadku, keby im za to ponúkali zodpovedajúcu kvalitu. Tá však už roky chýba. "Externé štúdium sa stalo ľahšou cestou ku kupovaniu diplomov. Externí študenti s tým súhlasia, lebo potrebujú titul," hovorí Renáta Králiková z Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť.

Ako pre Pravdu povedal Libor Vozár, prezident Slovenskej rektorskej konferencie a **rektor** Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, poplatky nie sú určené na zvýšenie kvality externého štúdia. "Máme ich nastavené tak, aby pokryli náklady na zabezpečenie štúdia," uviedol. Ku kvalite štúdia na univerzite, ktorú vedie, sa nevyjadril.

Podľa Králikovej by sa diaľkové a denné štúdium malo zrovnoprávniť. Chyba je, že sa externé štúdium doteraz akoby viezlo popri dennom. Ak mala akreditáciu denná forma štúdia istého odboru, automaticky ju dostalo aj externé, hoci nespĺňalo podmienky.

"Neskúmalo sa, akú má kvalitu. Súčasný predseda Akreditačnej komisie však už vyhlásil, že sa tým bude zaoberať," vysvetlila Králiková. Lepšiu kvalitu však podľa nej nemožno dosiahnuť tým, že sa externé štúdium bude posudzovať tak ako denné. "Treba použiť iné kritériá. V rukách to však má Akreditačná komisia. Nástrojom štátu sú financie. Ak by nejaký externý odbor nespĺňal nároky na kvalitu, môže mu štát odobrať licenciu na poskytovanie tohto štúdia," spresnila Králiková. Zároveň dodala, že skúsenosť opäť ukázala, že platenie za vzdelanie nie je automaticky zárukou jeho kvality.

Na Akreditačnú komisiu sa spolieha aj ministerstvo školstva. "Zvyšovanie poplatkov za štúdium považujeme za problém, pokiaľ mu nezodpovedá aj primeraný nárast kvality vzdelávania. A práve ten chceme dosiahnuť," zdôraznila hovorkyňa rezortu Miriam Žiaková.

Podľa predsedu Akreditačnej komisie Ľubora Fišera výška školného nie je priamo spätá s kvalitou štúdia na danej škole. Pri posudzovaní žiadostí o pridelenie akreditácie na študijný program sa hodnotí spoločne denné aj externé štúdium. Samostatné hodnotenie zabezpečenia výučby diaľkových študentov je preto náročné. K otázke celkovej kvality externého štúdia na Slovensku sa Fišer vyjadril len opatrne.

"V súčasnosti sa zaoberáme posudzovaním kvality tohto štúdia, a to predovšetkým na detašovaných pracoviskách vysokých škôl. Závery našich hodnotení však zverejníme až na jeseň."

Poplatky za externé štúdium najviac zvýšili na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku - až o 520 eur. Na Žilinskej univerzite sa zase dolná hranica školného posunula až o 150 eur. Naopak, bezplatné externé štúdium si dlhodobo udržiavajú len dve školy, a to Technická univerzita vo Zvolene a Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach. Medzi najdrahšie programy patria masmediálne štúdiá, manažment či predškolská pedagogika, pomerne lacné zostávajú humanitné štúdiá.

Vysoké školy môžu podľa zákona vyberať od študentov poplatky len za programy, ktoré nie sú dotované štátom. Pri určovaní ich výšky sú limitované stropom, ktorý určuje vláda, konkrétna výška sumy je však záležitosťou každej školy. Podľa **rektora** Univerzity Komenského Františka Gahéra dôvodom zvyšovania školného je nárast nákladov na zabezpečenie štúdia. Viac však zaplatia len noví študenti, poslucháčom

prijatým v minulosti sa podľa vysokoškolského zákona nemôže meniť výška školného. Verejné vysoké školy si tiež určujú, ktoré študijné programy otvárajú v externej forme bezplatne. Na ich zabezpečenie dostávajú príspevky od štátu, pričom sa pri prerozdeľovaní týchto príspevkov prihliada na počet študentov, ekonomickú náročnosť programov či kvalitu a uplatnenie absolventov. Na nasledujúci akademický rok vyčlenila vláda na tento účel vyše osem miliónov eur, čo je o vyše pol milióna eur viac ako vlani.

Napriek zvýšeniu týchto dotácií zo strany štátu však viaceré univerzity spoplatnili aj programy, ktoré boli doteraz bezplatné. Zatiaľ čo v minulom akademickom roku tak bolo možné študovať napríklad druhý stupeň práva na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, po novom zaň zaplatíte až 1 020 eur ročne. Namiesto toho je teraz bezplatný prvý stupeň práva, ktorý stál v minulom roku 680 eur. K pomerne miernym úpravám vo výške školného došlo na Trenčianskej univerzite A. Dubčeka, ktorá však od septembra spoplatňuje viaceré doteraz nespoplatnené odbory.

Poplatky za externé štúdium (za akademický rok)

Vysoká škola 2009/2010 2010/2011

Univerzita Komenského v Bratislave 664 - 1 460 € 680 - 1 525 €

Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach 531 - 1 000 € 531 - 1 020 €

Prešovská univerzita 398 - 1 290 € 398 - 1 290 €

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave 498 - 1 261 € v štádiu schvaľovania

Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach bezplatné bezplatné

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 660 - 1 150 € 700 - 1 150 €

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici 500 - 850 € 550 - 1 020 €

Slovenská technická univerzita v Bratislave 350 - 6 000 € 350 - 6 000 €

Technická univerzita v Košiciach 400 - 1 000 € 500 - 1 000 €

Žilinská univerzita 500 - 660 € 650 - 750 €

Trenčianska univerzita A. Dubčeka 480 - 1 160 € 340 - 700 €

Ekonomická univerzita v Bratislave 400 - 600 € 400 €

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre 400 - 1 200 € 400 - 1 200 €

Technická univerzita vo Zvolene bezplatné bezplatné

Katolícka univerzita v Ružomberku 330 - 550 € 580 - 850 €

Univerzita J. Seleyho v Komárne 650 € 650 €

Trnavská univerzita údaje nie sú dostupné pre výpadok technického systému v tabuľke sú iba verejné vysoké školy

[Späť na obsah](#)

65. Univerzitu Komenského vidí rektor v svetovej päťstovke. Vďaka webu

[Téma: Rektor EU; SME; 20/08/2010; s.: 3; Spravodajstvo; Ján Glovičko]

Rektor najstaršej univerzity sa pochválil, že patria do prvej svetovej päťstovky. Rebríček nemeria kvalitu výučby, ale obraz na webe.

BRATISLAVA. Univerzita Komenského bola v januári ako 431. najlepšou vysokou školou na svete podľa hodnotenia Webometrics, pochválil sa **rektor** František Gáher v rozhovore pre SME. Aj napriek tomu, že v júlovom hodnotení opäť z päťstovky vypadla.

Rebríček Webometrics navyše nehodnotí kvalitu škôl, ale obraz školy na internete. **Rektor** to však považuje za vyvrátenie mýtu, že Slovensko nikdy nemalo univerzitu v svetovej päťstovke.

"Univerzita si udržala postavenie najlepšej slovenskej vysokej školy, sme lídrom. Ak si vezmete rebríček Webometrics, tak sme na jar boli na 431. mieste. Takže nie je pravda, že žiadna škola nie je v prvej päťstovke.

Druhá najlepšia vysoká škola je tak štyristo miest za nami, " povedal Gáher v stredu.

"Povedal som niečo, čo nie je pravda? " pýtal sa včera Gáher.

"Vychádzal som z toho, že nie je pravda, že žiadna univerzita sa neumiestnila v prvej päťstovke a dokumentoval som to, že sme k istému dátumu boli na 431.

mieste. " Aktuálne je univerzita na mieste číslo 520, Gáher to v rozhovore nespomenul.

Zmienky o prvej päťstovke univerzít pritom v médiách odkazujú na prestížny rebríček Šanghajskej univerzity, ktorý hovorí o kvalite škôl cez kritériá, ako sú publikácie, citácie a výskum. Webometrics vychádza napríklad z toho, ako často internetoví používatelia univerzitu hľadajú na webe, či z počtu inštitúcií, ktoré majú link na univerzitu na svojej stránke.

"Viem, že pán **rektor** Gáher to veľmi často vydáva ako jeden z mala obrazov kvality Univerzity Komenského, no nie je to celkom presné. Je to pohľad na internetovú kvalitu univerzity, nie na Univerzitu Komenského ako takú, " hodnotí docent Ivan Ostrovský z Akademickej rankingovej a ratingovej agentúry, ktorý pôsobí na Prírodovedeckej fakulte UK. Hodnotenia ARRA Gáher často používa ako dôkaz sily UK na Slovensku.

Slovenské vysoké školy v Šanghajskej rebríčku chýbajú, pravidelne sa tam dostáva napríklad Univerzita Karlova v Prahe. Gáher svetové rebríčky univerzít spochybňuje. "Šanghajskej je robený podľa

inej metodiky - motivácia bola jasná, zaradiť čínske univerzity medzi najlepšie na svete. " Vláda si v programových tézach predsavzala, že vytvorí súťaž o fond pre univerzitu, ktorá by sa mala medzi prvých päťsto prebojovať. V programovom vyhlásení vlády sa o tejto podpore hovorí už len všeobecne. **Rektor** Gahér hovorí, že Univerzita Komenského na výrazný skok v kvalite potrebuje päťdesiat miliónov eur ročne.

Ján Glovičko

Slovenské školy vo Webometrics

- 520. Univerzita Komenského
- 830. Slovenská technická univerzita
- 837. Technická univerzita Košice
- 2854. **Ekonomická univerzita**
- 3323. Katolícka univerzita
- 3761. Univerzita sv. Cyrila a Metoda
- 10896. Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre

pozn. : výsledky z júla 2010

[Späť na obsah](#)

66. Vysoké školy si robia zo študentov ešte väčší biznis

[Téma: Rektor EU; Pravda; 14/08/2010; s.: 1, 4; Titulná strana; Peter Kováč, Radovan Krčmárik]

Peter Kováč, Radovan Krčmárik Bratislava

Za veľa peňazí málo kvality.

V novom akademickom roku si tisícky záujemcov o diaľkové štúdium siahnu opäť hlbšie do vrecka. V niektorých prípadoch až o 500 eur za rok.

Poplatky za externé štúdium zvýšili takmer všetky verejné vysoké školy, ale bez toho, aby sa to odrazilo na kvalite výučby.

Externé štúdium pritom už roky ďaleko zaostáva za denným a jeho kvalita stále upadá. Univerzity si z neho urobili výnosný obchod. Prijímajú čo najviac študentov, ktorým však často ide len o diplom, a tak sú ochotní platiť a nič za to nepožadovať. Zmeniť tento stav si vláda stanovila ako jednu z úloh vo svojom programe.

Podľa posledných dostupných údajov študovalo na Slovensku diaľkovo takmer 43-tisíc ľudí. Kedysi bol ich počet obmedzený. Školy mohli na jednotlivé odbory prijímať len taký počet, aký mali na dennom štúdiu. Ústavný súd však v máji tohto roku limity zrušil.

To znamená, že vysoké školy môžu nabrať toľko externých študentov, koľko je v ich možnostiach. A na poplatkoch za nich zarobiť. Bolo by to v poriadku, keby im za to ponúkali zodpovedajúcu kvalitu. Tá však už roky chýba. "Externé štúdium sa stalo ľahšou cestou ku kupovaniu diplomov. Externí študenti s tým súhlasia, lebo potrebujú titul," hovorí Renáta Králiková z Inštitútu pre dobre spravovanú spoločnosť. Ako pre Pravdu povedal Libor Vozár, prezident Slovenskej rektorskej konferencie a **rektor** Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre, poplatky nie sú určené na zvýšenie kvality externého štúdia. "Máme ich nastavené tak, aby pokryli náklady na zabezpečenie štúdia," uviedol. Ku kvalite štúdia na univerzite, ktorú vedie, sa nevyjadril.

Podľa Králikovej by sa diaľkové a denné štúdium malo zrovnoprávniť. Chyba je, že sa externé štúdium doteraz akoby viezlo popri dennom.

Ak mala akreditáciu denná forma štúdia istého odboru, automaticky ju dostalo aj externé, hoci nespĺňalo podmienky.

"Neskúmalo sa, akú má kvalitu. Súčasný predseda Akreditačnej komisie však už vyhlásil, že sa tým bude zaoberať," vysvetlila Králiková. Lepšiu kvalitu však podľa nej nemožno dosiahnuť tým, že sa externé štúdium bude posudzovať tak ako denné.

"Treba použiť iné kritériá.

V rukách to však má Akreditačná komisia. Nástrojom štátu sú financie. Ak by nejaký externý odbor nespĺňal nároky na kvalitu, môže mu štát odobrať licenciu na poskytovanie tohto štúdia," spresnila Králiková. Zároveň dodala, že skúsenosť opäť ukázala, že platenie za vzdelanie nie je automaticky zárukou jeho kvality.

Na Akreditačnú komisiu sa spolieha aj ministerstvo školstva. "Zvyšovanie poplatkov za štúdium

považujeme za problém, pokiaľ mu nezodpovedá aj primeraný nárast kvality vzdelávania.

A práve ten chceme dosiahnuť, " zdôraznila hovorkyňa rezortu Miriam Žiaková.

Podľa predsedu Akreditačnej komisie Ľubora Fišera výška školného nie je priamo spätá s kvalitou štúdia na danej škole. Pri posudzovaní žiadostí o pridelenie akreditácie na študijný program sa hodnotí spoločne denné aj externé štúdium. Samostatné hodnotenie zabezpečenia výučby diaľkových študentov je preto náročné. K otázke celkovej kvality externého štúdia na Slovensku sa Fišera vyjadril len opatrne. "V súčasnosti sa zaoberáme posudzovaním kvality tohto štúdia, a to predovšetkým na detašovaných pracoviskách vysokých škôl. Závety našich hodnotení však zverejníme až na jeseň. " Poplatky za externé štúdium najviac zvýšili na Pedagogickej fakulte Katolíckej univerzity v Ružomberku - až o 520 eur. Na Žilinskej univerzite sa zase dolná hranica školného posunula až o 150 eur. Naopak, bezplatné externé štúdium si dlhodobo udržiavajú len dve školy, a to Technická univerzita vo Zvolene a Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach.

Medzi najdrahšie programy patria masmediálne štúdiá, manažment či predškolská pedagogika, pomerne lacné zostávajú humanitné štúdiá.

Vysoké školy môžu podľa zákona vyberať od študentov poplatky len za programy, ktoré nie sú dotované štátom.

Pri určovaní ich výšky sú limitované stropom, ktorý určuje vláda, konkrétna výška sumy je však záležitosťou každej školy. Podľa **rektora** Univerzity Komenského Františka Gahéra dôvodom zvyšovania školného je nárast nákladov na zabezpečenie štúdia.

Viac však zaplatia len noví študenti, poslucháčom prijatým v minulosti sa podľa vysokoškolského zákona nemôže meniť výška školného.

Verejné vysoké školy si tiež určujú, ktoré študijné programy otvárajú v externej forme bezplatne. Na ich zabezpečenie dostávajú príspevky od štátu, pričom sa pri prerozdelení týchto príspevkov prihliada na počet študentov, ekonomickú náročnosť programov či kvalitu a uplatnenie absolventov. Na nasledujúci akademický rok vyčlenila vláda na tento účel vyše osem miliónov eur, čo je o vyše pol milióna eur viac ako vlani.

Napriek zvýšeniu týchto dotácií zo strany štátu však viaceré univerzity spočítali aj programy, ktoré boli doteraz bezplatné. Zatiaľ čo v minulom akademickom roku tak bolo možné študovať napríklad druhý stupeň práva na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, po novom zaň zaplatíte až 1 020 eur ročne. Namiesto toho je teraz bezplatný prvý stupeň práva, ktorý stál v minulom roku 680 eur. K pomerne miernym úpravám vo výške školného došlo na Trenčianskej univerzite A. Dubčeka, ktorá však od septembra spočítava viaceré doteraz nespočítané odbory.

(c) PEREX. A. S. , VŠETKY PRÁVA VYHRADENÉ

Externé štúdium sa stalo ľahšou cestou ku kupovaniu diplomov.

Externí študenti s tým súhlasia, lebo potrebujú titul.

Renáta Králiková Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť

42966 externých študentov slovenskej národnosti študovalo na bakalárskom a magisterskom štúdiu v roku 2008/2009

Poplatky za externé štúdium (za akademický rok)

Vysoká škola 2009/2010 2010/2011

Univerzita Komenského v Bratislave 664 - 1 460 € 680 - 1 525 €

Univerzita P. J. Šafárika v Košiciach 531 - 1 000 € 531 - 1 020 €

Prešovská univerzita 398 - 1 290 € 398 - 1 290 €

Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave 498 - 1 261 € v štádiu schvaľovania

Univerzita veterinárskeho lekárstva v Košiciach bezplatné bezplatné

Univerzita Konštantína Filozofa v Nitre 660 - 1 150 € 700 - 1 150 €

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici 500 - 850 € 550 - 1 020 €

Slovenská technická univerzita v Bratislave 350 - 6 000 € 350 - 6 000 €

Technická univerzita v Košiciach 400 - 1 000 € 500 - 1 000 €

Žilinská univerzita 500 - 660 € 650 - 750 €

Trenčianska univerzita A. Dubčeka 480 - 1 160 € 340 - 700 €

Ekonomická univerzita v Bratislave 400 - 600 € 400 €

Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre 400 - 1 200 € 400 - 1 200 €

Technická univerzita vo Zvolene bezplatné bezplatné

Katolícka univerzita v Ružomberku 330 - 550 € 580 - 850 €

Univerzita J. Seleyho v Komárne 650 € 650 €

Trnavská univerzita údaje nie sú dostupné pre výpadok technického systému

V TABULKE SÚ IBA VEREJNÉ VYSOKÉ ŠKOLY

[Späť na obsah](#)

67. Dosiahnú krajiny EÚ zmenu deficitu?

[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 19:30; 21/08/2010; Správy STV; z domova; Magda Želeňáková]

Jarmila Hargašová, moderátorka STV: "Deväť krajín Európskej únie žiada o zmenu výpočtu deficitu. K listu adresovanému prezidentovi a eurokomisárovi pre hospodárske a menové záležitosti sa pripojilo aj Slovensko."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Členské štáty Európskej únie chcú, aby sa pri výpočte rozpočtového deficitu zohľadňovali i náklady na dôchodkovú reformu. Poľsko napríklad chce, aby vylúčila zo štatistík o verejnom dlhu platby do súkromných dôchodkových fondov. V Maďarsku sa diera v rozpočte z roka na rok prehľbuje a to najmä pre druhý dôchodkový pilier argumentuje ich ministerstvo. Súčasná pravidlá výpočtu štátneho dlhu nevyhovujú ani Slovensku."

Ivan Mikloš (SDKÚ-DS), minister financií SR: "Jednoducho krajiny, ktoré zavádzajú takúto dôchodkovú reformu majú výdavky navyše, ale keď ju nezavedú, tak vlastne v budúcnosti hrozí kolaps verejných financií."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Minister financií dodáva, že Európska komisia takýmto výpočtom demotivuje krajiny, aby robili reformy."

Ivan Mikloš (SDKÚ-DS), minister financií SR: "Ktoré sú dôležité práve z hľadiska udržania stability verejných financií."

Ján Počiatek (Smer-SD), bývalý minister financií: "Náklady na druhý pilier sú zhruba na úrovni 1,3 % HDP, čiže a stúpajú do budúcnosti. Čiže keď má krajina nejaký deficit my ho máme dnes možno rovnaký ale v skutočnosti v ňom máme zahrnuté aj toho 1,3 % , ktoré odkladáme akoby do budúcnosti. Čiže mali by sme byť za to nejakým spôsobom zvýhodnený aspoň tým, že budeme mať teda nižší deficit."

Rudolf Sivák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave: "Požiadavka deviatich krajín má svoje opodstatnenie aj z toho dôvodu, že demografický vývoj je neudržateľný z hľadiska priebežného piliera vo väčšine krajín EÚ."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Zmena výpočtu, ktorú krajiny žiadajú by mala byť podľa ekonómov len dočasná, teda na niekoľko rokov."

Rudolf Sivák, rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave: "Pretože tieto krajiny by postupne mali náklady spojené s dôchodkovými reformami riešiť iným spôsobom, napríklad presunom a v rámci rozpočtových kapitol."

Magda Želeňáková, redaktorka STV: "Európska komisia sa k žiadosti 9-tich krajín chce vyjadriť v priebehu niekoľkých týždňov. Magda Želeňáková, Slovenská televízia."

[Späť na obsah](#)

68. Antiplagiátorský systém vystrašil študentov

[Téma: Rektor EU; hnonline.sk; 20/08/2010; čtk]

Nový systém ministerstva školstva na odhaľovanie plagiátov záverečných prác vraj prinútil študentov k zodpovednejšiemu a poctivejšiemu citovaniu použitých zdrojov.

Precíznejší sú aj učitelia. Vyplývalo to z ankety ČTK medzi zástupcami vysokých škôl. Antiplagiátorský systém spustilo ministerstvo pred pár mesiacmi, v jeho databáze sa nachádza vyše 64.000 prác. Skutočný prínos projektu sa podľa **rektorov** zvýši, keď do systému pribudne viac textov. Systém na kontrolu originality bakalárskych či diplomových prác porovnáva originály s textami, ktoré do neho poslali vysoké školy. Keďže projekt odštartoval iba nedávno, v databáze sú najmä záverečné práce tohtoročných absolventov.

Systém v súčasnosti využíva 26 z 33 slovenských vysokých škôl. Viaceré univerzity však pracujú aj s antiplagiátorským systémom vyvinutým Masarykovou univerzitou v Brne.

"Spustenie systému malo najmä psychologický účinok - študenti boli zodpovednejší pri písaní práce a opatrnejší pri používaní zdrojov," povedal prezident Slovenskej rektorskej konferencie Libor Vozár. Prípadné prekryvy originálov s cudzími textami vyhodnocovali školitelia diplomantov či členovia štátnicových komisií, plagiát sa vraj ani v jednom prípade nepreukázal.

"Teoretická časť sa v zásade môže prekryvať, rozhodujúci bol prínos v skúmanej oblasti, vlastný vklad študenta," dodal. Zavedenie systému ocenil aj **rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Rudolf Sivák**, podľa ktorého pozitívne ovplyvnil najmä prístup študentov.

"Práce sa robia viac samostatne, majú vyššiu kvalitu a zvýšila sa tiež citácia použitej literatúry,"

zhodnotil. Univerzita však využíva aj systém brnianskej univerzity, ktorý obsahuje neporovnateľne viac prác. Zuzana Pucherová z Katedry ekológie a environmentalistiky na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre upozornila, že antiplagiátorský systém prinútil k väčšej zodpovednosti okrem študentov aj pedagógov.

"Učiteľ musí precíznejšie pristupovať k čítaniu čiastkových textov, aby sa nestalo, že niečo prehliadne," poznamenala. Hoci autorom je študent, zodpovednosť je podľa nej aj na pedagógoch - školiteľoch. Najstaršia a najväčšia vysoká škola na Slovensku - Univerzita Komenského (UK) pracuje okrem ministerského projektu aj so systémom brnianskej univerzity.

"Osobne považujem za prínos aj to, že varujú potenciálnych plagiátorov pred možným odhalením," zhodnotil prorektor UK Ján Pekár. Predpokladá, že štátny systém bude dobrým pomocníkom pri odhaľovaní plagiátorov za niekoľko rokov, keď do databázy pribudne viac prác.

Viacere vysoké školy trápí už niekoľko rokov problém so študentmi, ktorí pri písaní záverečných prác kopírujú texty iných autorov bez uvedenia ich mena. Častým zdrojom sú práce kolegov a internet.

čtk

[Späť na obsah](#)

69. Antiplagiátorský systém vraj vystrašil študentov, viac citujú

[Téma: Rektor EU; pravda.sk; 20/08/2010; ČTK]

ČTK

Nový systém ministerstva školstva na odhaľovanie plagiátov záverečných prác vraj prinútil študentov k zodpovednejšiemu a poctivejšiemu citovaniu použitých zdrojov. Precíznejší sú aj učitelia.

Vyplynulo to z ankety ČTK medzi zástupcami vysokých škôl. Antiplagiátorský systém spustilo ministerstvo pred pár mesiacmi, v jeho databáze sa nachádza vyše 64.000 prác. Skutočný prínos projektu sa podľa **rektorov** zvýši, keď do systému pribudne viac textov.

Systém na kontrolu originality bakalárskych či diplomových prác porovnáva originály s textami, ktoré do neho poslali vysoké školy. Keďže projekt odštartoval iba nedávno, v databáze sú najmä záverečné práce tohtoročných absolventov. Systém v súčasnosti využíva 26 z 33 slovenských vysokých škôl. Viaceré univerzity však pracujú aj s antiplagiátorským systémom vyvinutým Masarykovou univerzitou v Brne.

"Spustenie systému malo najmä psychologický účinok - študenti boli zodpovednejší pri písaní práce a opatrnejší pri používaných zdrojov," povedal prezident Slovenskej rektorskej konferencie Libor Vozár.

Prípadné prekryvy originálov s cudzími textami vyhodnocovali školitelia diplomantov či členovia štátnicových komisií, plagiát sa vraj ani v jednom prípade nepreukázal. "Teoretická časť sa v zásade môže prekryvať, rozhodujúci bol prínos v skúmanej oblasti, vlastný vklad študenta," dodal.

Zavedenie systému ocenil aj **rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Rudolf Sivák**, podľa ktorého pozitívne ovplyvnil najmä prístup študentov. "Práce sa robia viac samostatne, majú vyššiu kvalitu a zvýšila sa tiež citácia použitej literatúry," zhodnotil. Univerzita však využíva aj systém brnianskej univerzity, ktorý obsahuje neporovnateľne viac prác.

Zuzana Pucherová z Katedry ekológie a environmentalistiky na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre upozornila, že antiplagiátorský systém prinútil k väčšej zodpovednosti okrem študentov aj pedagógov.

"Učiteľ musí precíznejšie pristupovať k čítaniu čiastkových textov, aby sa nestalo, že niečo prehliadne," poznamenala. Hoci autorom je študent, zodpovednosť je podľa nej aj na pedagógoch - školiteľoch.

Najstaršia a najväčšia vysoká škola na Slovensku - Univerzita Komenského (UK) pracuje okrem ministerského projektu aj so systémom brnianskej univerzity. "Osobne považujem za prínos aj to, že varujú potenciálnych plagiátorov pred možným odhalením," zhodnotil prorektor UK Ján Pekár.

Predpokladá, že štátny systém bude dobrým pomocníkom pri odhaľovaní plagiátorov za niekoľko rokov, keď do databázy pribudne viac prác.

Viacere vysoké školy trápí už niekoľko rokov problém so študentmi, ktorí pri písaní záverečných prác kopírujú texty iných autorov bez uvedenia ich mena. Častým zdrojom sú práce kolegov a internet.

[Späť na obsah](#)

70. Antiplagiátorský systém vystrašil študentov, viac citujú

[Téma: Rektor EU; topky.sk; 20/08/2010; ČTK]

BRATISLAVA - Nový systém ministerstva školstva na odhaľovanie plagiátov záverečných prác vraj prinútil študentov k zodpovednejšiemu a poctivejšiemu citovaniu použitých zdrojov. Precíznejší sú aj učitelia. Vyplynulo to z ankety medzi zástupcami vysokých škôl.

Antiplagiátorský systém spustilo ministerstvo pred pár mesiacmi, v jeho databáze sa nachádza vyše 64.000 prác. Skutočný prínos projektu sa podľa **rektorov** zvýši, keď do systému pribudne viac textov.

Systém na kontrolu originality bakalárskych či diplomových prác porovnáva originály s textami, ktoré do neho poslali vysoké školy. Keďže projekt odštartoval iba nedávno, v databáze sú najmä záverečné práce

tohtoročných absolventov. Systém v súčasnosti využíva 26 z 33 slovenských vysokých škôl. Viaceré univerzity však pracujú aj s antiplagiátorským systémom vyvinutým Masarykovou univerzitou v Brne.

"Spustenie systému malo najmä psychologický účinok - študenti boli zodpovednejší pri písaní práce a opatrnejší pri používaných zdrojov," povedal prezident Slovenskej rektorskej konferencie Libor Vozár. Prípadné prekryvy originálov s cudzími textami vyhodnocovali školitelia diplomantov či členovia štátnicových komisií, plagiát sa vraj ani v jednom prípade nepreukázal. "Teoretická časť sa v zásade môže prekryvať, rozhodujúci bol prínos v skúmanej oblasti, vlastný vklad študenta," dodal.

Zavedenie systému ocenil aj **rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Rudolf Sivák**, podľa ktorého pozitívne ovplyvnil najmä prístup študentov. "Práce sa robia viac samostatne, majú vyššiu kvalitu a zvýšila sa tiež citácia použitej literatúry," zhodnotil. Univerzita však využíva aj systém brnianskej univerzity, ktorý obsahuje neporovnateľne viac prác.

Zuzana Pucherová z Katedry ekológie a environmentalistiky na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre upozornila, že antiplagiátorský systém prinútil k väčšej zodpovednosti okrem študentov aj pedagógov. "Učiteľ musí precíznejšie pristupovať k čítaniu čiastkových textov, aby sa nestalo, že niečo prehliadne," poznamenala. Hoci autorom je študent, zodpovednosť je podľa nej aj na pedagógoch - školiteľoch.

Najstaršia a najväčšia vysoká škola na Slovensku - Univerzita Komenského (UK) pracuje okrem ministerského projektu aj so systémom brnianskej univerzity. "Osobne považujem za prínos aj to, že varujú potenciálnych plagiátorov pred možným odhalením," zhodnotil prorektor UK Ján Pekár. Predpokladá, že štátny systém bude dobrým pomocníkom pri odhaľovaní plagiátorov za niekoľko rokov, keď do databázy pribudne viac prác.

Viaceré vysoké školy trápí už niekoľko rokov problém so študentmi, ktorí pri písaní záverečných prác kopírujú texty iných autorov bez uvedenia ich mena. Častým zdrojom sú práce kolegov a internet.

Foto: Jupiterimages, ZDROJ - ČTK

[Späť na obsah](#)

71. Antiplagiátorský systém vraj vystrašil študentov, viac citujú

[Téma: Rektor EU; sme.sk; 20/08/2010; Z domova; ČTK]

BRATISLAVA. Nový systém ministerstva školstva na odhaľovanie plagiátov záverečných prác vraj prinútil študentov k zodpovednejšiemu a poctivejšiemu citovaniu použitých zdrojov. Precíznejší sú aj učitelia. Vyplývalo to z ankety ČTK medzi zástupcami vysokých škôl. Antiplagiátorský systém spustilo ministerstvo pred pár mesiacmi, v jeho databáze sa nachádza vyše 64.000 prác. Skutočný prínos projektu sa podľa **rektorov** zvýši, keď do systému pribudne viac textov.

Systém na kontrolu originality bakalárskych či diplomových prác porovnáva originály s textami, ktoré do neho poslali vysoké školy. Keďže projekt odštartoval iba nedávno, v databáze sú najmä záverečné práce tohtoročných absolventov. Systém v súčasnosti využíva 26 z 33 slovenských vysokých škôl. Viaceré univerzity však pracujú aj s antiplagiátorským systémom vyvinutým Masarykovou univerzitou v Brne.

Študenti sú opatrnejší

"Spustenie systému malo najmä psychologický účinok - študenti boli zodpovednejší pri písaní práce a opatrnejší pri používaných zdrojov," povedal prezident Slovenskej rektorskej konferencie Libor Vozár. Prípadné prekryvy originálov s cudzími textami vyhodnocovali školitelia diplomantov či členovia štátnicových komisií, plagiát sa vraj ani v jednom prípade nepreukázal. "Teoretická časť sa v zásade môže prekryvať, rozhodujúci bol prínos v skúmanej oblasti, vlastný vklad študenta," dodal.

Zavedenie systému ocenil aj **rektor Ekonomickej univerzity v Bratislave Rudolf Sivák**, podľa ktorého pozitívne ovplyvnil najmä prístup študentov. "Práce sa robia viac samostatne, majú vyššiu kvalitu a zvýšila sa tiež miera citácie použitej literatúry," zhodnotil. Univerzita však využíva aj systém brnianskej univerzity, ktorý obsahuje neporovnateľne viac prác.

Plagiátorov upozornia

Zuzana Pucherová z Katedry ekológie a environmentalistiky na Univerzite Konštantína Filozofa v Nitre upozornila, že antiplagiátorský systém prinútil k väčšej zodpovednosti okrem študentov aj pedagógov. "Učiteľ musí precíznejšie pristupovať k čítaniu čiastkových textov, aby sa nestalo, že niečo prehliadne,"

poznamenala. Hoci autorom je študent, zodpovednosť je podľa nej aj na pedagógoch - školiteľoch.

Najstaršia a najväčšia vysoká škola na Slovensku - Univerzita Komenského (UK) pracuje okrem ministerského projektu aj so systémom brnianskej univerzity. "Osobne považujem za prínos aj to, že varujú potenciálnych plagiátorov pred možným odhalením," zhodnotil prorektor UK Ján Pekár. Predpokladá, že štátny systém bude dobrým pomocníkom pri odhaľovaní plagiátorov za niekoľko rokov, keď do databázy pribudne viac prác.

Viaceré vysoké školy trápí už niekoľko rokov problém so študentmi, ktorí pri písaní záverečných prác kopírujú texty iných autorov bez uvedenia ich mena. Častým zdrojom sú práce kolegov a internet.

ČTK

[Späť na obsah](#)

72. Záverečné práce študentov budú zverejnené

[Téma: Rektor EU; STV Jednotka, 19:30; 20/08/2010; Správy STV; z domova; Rita Fleischmanová]

Ľubomír Bajanič, moderátor STV: "Vysoké školy by mali dať na Internet všetky záverečné práce študentov aj pedagógov. V novele vysokoškolského zákona to navrhuje poslanec Miroslav Beblavý. Bez súhlasu na zverejnenie diplomovky alebo dizertačnej práce im škola nedovolí ukončiť štúdium."

Rita Fleischmanová, redaktorka STV: "Do centrálného registra prác, ktorý vedie Ministerstvo školstva už teraz vysoké školy posielajú záverečné práce študentov. Po novom by bakalárske, diplomové, rigorózne, dizertačné a habilitačné práce mali byť aj na Internet."

Eugen Jurzyca (SDHÚ-DS), minister školstva, vedy, výskumu a športu SR: "Tie dôvody sú jednak signál morálke, aby sa stávalo menej, že študenti budú odpisovať práce iných svojich kolegov a to znamená zabrániť plagiátorstvu."

Rita Fleischmanová, redaktorka STV: "S tým súhlasia aj **rektori** mnohé vysoké školy totiž už v súčasnosti využívajú rôzne antiplagiátorské systémy a sú s nimi spokojné."

Jozef Sivák, **rektor Ekonomickej univerzity**: "Tým, že sme zaviedli ako antiplagiátorský systém kvalita prác sa zvýšila a preto predpokladám aj keď budú zverejňované všetky diplomové a záverečné práce, že to napomôže ku kvalite."

Rita Fleischmanová, redaktorka STV: "Niektorí **rektori** však v tom vidia aj problém."

Telefonuje Vladimír Baleš, **rektor** Slovenskej technickej univerzity: "Mnohé naše diplomové práce technického zamerania sú robené pre firmy, ktoré vyžadujú utajenie údajov, čo samozrejme komplikuje ich zverejňovanie."

Miroslav Beblavý (SDKÚ-DS), poslanec NR SR: "Ak niekto v práci by mal utajovanú skutočnosť tak už dnes porušuje zákon tým, že do tej práce dáva, ak tam má obchodné tajomstvo a nepatentoval si ho, tak už dnes tým, že to niekde napíše, tak môže každý člen tej komisie si ísť opatentovať."

Rita Fleischmanová, redaktorka STV: "V novele sa navrhuje, aby bolo podmienkou pripustenia k obhajobe záverečnej práce súhlas jej autora so zverejnením."

Miroslav Beblavý (SDKÚ-DS), poslanec NR SR: "Autor by musel dať súhlas inak nejak nebude môcť ukončiť."

Rita Fleischmanová, redaktorka STV: "Miroslav Beblavý tvrdí, že tento návrh konzultoval s odborníkmi na autorské právo, ak prejde platiť by mal od 1. mája budúceho roka. Rita Fleischmanová, Slovenská televízia."

[Späť na obsah](#)

73. Za rok odišlo do zahraničia asi 25 tisíc študentov

[Téma: Rektor EU; topky.sk; 21/08/2010; ČTK]

BRATISLAVA - Cudzincov na slovenských vysokých školách v minulom akademickom roku opäť mierne pribudlo, v porovnaní so Slováckmi na zahraničných univerzitách je to však stále málo. Kým na Slovensku

študovalo vyše 8100 cudzincov, čo je o zhruba 1800 viac ako rok predtým, za hranice odišlo podľa odhadov asi 25.000 Slovákov.

Ministerstvo školstva chce preto podporovať štúdium v cudzom jazyku. Plánuje tiež presadiť, aby sa v cudzom jazyku mohli odovzdávať aj kvalifikačné práce.

Zahraniční študenti tvoria z celkového počtu vysokoškolákov na verejných a súkromných školách 3,6 percenta študentov. Väčšina z nich, a to vyše 4800 prichádza podľa ministerských štatistík z Česka, pričom najviac Čechov študuje diaľkovo na súkromných vysokých školách; nasledujú Grécko, Pakistan, Kuvajt či slovenské enklávy v Srbsku a Rumunsku. Zatiaľ čo zo Slovenska odchádzajú do zahraničia zväčša tí najlepší študenti, viac ako polovica cudzincov si v predchádzajúcom akademickom roku zvolila diaľkové štúdium, dlhodobo kritizované pre nižšiu kvalitu.

Najväčšou rezervou slovenských škôl je podľa odborníkov chýbajúce štúdium v cudzích jazykoch a nezáujímavé programy. Potvrzuje to aj Výročná správa o stave vysokého školstva, podľa ktorej školy pokračujú vo vytváraní nových programov, zriaďovaní fakúlt či pracovísk napriek úbytku maturantov a "nedostatočnej atraktívnosti pre študentov zo zahraničia".

Prorektor Ján Pekár z najstaršej a najväčšej vysokej školy na Slovensku - Univerzity Komenského v Bratislave tvrdil, že cudzincov sa snažia prilákať najmä učiteľmi, ktorí v mnohých odboroch znesú medzinárodné kritériá. Podiel zahraničných študentov na univerzite bol podľa neho v predchádzajúcom akademickom roku 5,38 percenta zo všetkých poslucháčov, čo je viac ako celoslovenský priemer. Najväčší záujem bol už tradične o medicínu a farmáciu. **Rektor Ekonomickej univerzity Rudolf Sivák** poznamenal, že záujem cudzincov o štúdium na škole sa postupne zvyšuje. Univerzita podľa neho ponúka štyri ucelené programy a vyše sto predmetov v cudzích jazykoch; zahraniční doktorandi zas môžu napísať a obhájiť záverečnú prácu či absolvovať skúšky v angličtine.

Viacerí odborníci sa však zhodujú, že počet cudzincov je stále nízky. Akreditačná komisia preto začiatkom roka navrhla, aby sa aj počty zahraničných študentov so študijnými pobytmi učiteľov v cudzine zahrnuli do hodnotenia vysokých škôl.

Foto: Jupiterimages, ZDROJ - ČTK

[Späť na obsah](#)

74. Cudzincov na vysokých školách mierne pribudlo, stále je to málo

[Téma: Rektor EU; sme.sk; 21/08/2010; Z domova; ČTK]

BRATISLAVA. Cudzincov na slovenských vysokých školách v minulom akademickom roku opäť mierne pribudlo, v porovnaní so Slovákami na zahraničných univerzitách je to však stále málo. Kým na Slovensku študovalo vyše 8100 cudzincov, čo je o zhruba 1800 viac ako rok predtým, za hranice odišlo podľa odhadov asi 25.000 Slovákov. Ministerstvo školstva chce preto podporovať štúdium v cudzom jazyku. Plánuje tiež presadiť, aby sa v cudzom jazyku mohli odovzdávať aj kvalifikačné práce.

Zahraniční študenti tvoria z celkového počtu vysokoškolákov na verejných a súkromných školách 3,6 percenta študentov. Väčšina z nich, a to vyše 4800 prichádza podľa ministerských štatistík z Česka, pričom najviac Čechov študuje diaľkovo na súkromných vysokých školách; nasledujú Grécko, Pakistan, Kuvajt či slovenské enklávy v Srbsku a Rumunsku. Zatiaľ čo zo Slovenska odchádzajú do zahraničia zväčša tí najlepší študenti, viac ako polovica cudzincov si v predchádzajúcom akademickom roku zvolila diaľkové štúdium, dlhodobo kritizované pre nižšiu kvalitu.

Najväčšou rezervou slovenských škôl je podľa odborníkov chýbajúce štúdium v cudzích jazykoch a nezáujímavé programy. Potvrzuje to aj Výročná správa o stave vysokého školstva, podľa ktorej školy pokračujú vo vytváraní nových programov, zriaďovaní fakúlt či pracovísk napriek úbytku maturantov a "nedostatočnej atraktívnosti pre študentov zo zahraničia".

Prorektor Ján Pekár z najstaršej a najväčšej vysokej školy na Slovensku - Univerzity Komenského v Bratislave tvrdil, že cudzincov sa snažia prilákať najmä učiteľmi, ktorí v mnohých odboroch znesú medzinárodné kritériá. Podiel zahraničných študentov na univerzite bol podľa neho v predchádzajúcom akademickom roku 5,38 percenta zo všetkých poslucháčov, čo je viac ako celoslovenský priemer. Najväčší záujem bol už tradične o medicínu a farmáciu.

Rektor Ekonomickej univerzity Rudolf Sivák poznamenal, že záujem cudzincov o štúdium na škole sa postupne zvyšuje. Univerzita podľa neho ponúka štyri ucelené programy a vyše sto predmetov v cudzích jazykoch; zahraniční doktorandi zas môžu napísať a obhájiť záverečnú prácu či absolvovať skúšky v angličtine.

Viacerí odborníci sa však zhodujú, že počet cudzincov je stále nízky. Akreditačná komisia preto začiatkom roka navrhla, aby sa aj počty zahraničných študentov so študijnými pobytmi učiteľov v cudzine zahrnuli do hodnotenia vysokých škôl.

ČTK

[Späť na obsah](#)

75. Nový akademický rok na EU v Bratislave otvorí nositeľ Nobelovej ceny

[Téma: Rektor EU; Nitrianske noviny; 30/08/2010; 34/2010; s.: 3; Trh práce; Dr. h. c. prof. Ing. Rudolf Sivák, PhD]

Čo nové pripravila vaša škola pre študentov, ktorí sa rozhodli študovať u vás?

Ekonomická univerzita v Bratislave (ďalej len EU v Bratislave) oslavuje v akademickom roku 2010/2011 významné 70. výročie založenia. Pri tejto príležitosti univerzita pripravila sedemdesiat akcií pre študentov, učiteľov a širokú verejnosť. Nový akademický rok otvorí prednáškou nositeľ Nobelovej ceny za ekonómiu z roku 2006, profesor Edmund Phelps na tému "Obnovenie prosperity v západnom svete." Študenti univerzity sa v tomto akademickom roku môžu tešiť na nové možnosti študovať od 1. ročníka vybrané predmety v cudzích jazykoch, ako aj študijné programy v anglickom, francúzskom a nemeckom jazyku v rámci dvojitých diplomov na druhom stupni štúdia. Pre študentov rozširujeme ponuku absolvovať časť štúdia v zahraničí v rámci programov ERASMUS a CEEPUS. Predpokladáme, že osobitne značný záujem bude najmä o bakalárske a inžinierske štúdium, ktoré univerzita pripravila v spolupráci s Nottingham Trent University. Študenti EU v Bratislave budú môcť ísť po prvý krát študovať do Nottinghamu a po ukončení štúdia získajú bakalársky a magisterský diplom z uznávanej britskej univerzity. Bratislavská Business School EU v Bratislave bude poskytovať od akademického roka 2010/2011 nový program celoživotného vzdelávania manažérov Master of Business Administration zabezpečovaný EU v Bratislave a Franklin University, Ohio. Absolventom programu bude udelený titul MBA z USA.

Myslíme si, že v oblasti mimoškolského života študenti privítajú možnosť využívania WIFI siete na všetkých internátoch a v priestoroch univerzity, ako aj nové možnosti pre kultúrne a športové aktivity na jednotlivých študentských domovoch.

Oproti predchádzajúcim rokom ste zaznamenali zvýšený záujem o štúdium na vašej škole alebo počet študentov zostal na rovnakej úrovni?

Záujem o štúdium na jednotlivých fakultách univerzity je pomerne stabilný. Je to zrejme aj z toho dôvodu, že univerzita a jej fakulty ponúkajú komplexný a rozsiahly balík akreditovaných študijných programov na bakalárskom, inžinierskom a doktorandskom štúdiu. V posledných rokoch možno pozorovať vzrastajúci záujem zahraničných uchádzačov o štúdium na EU v Bratislave. Tento záujem je do určitej miery poznačený aj tým, že študenti majú možnosť každý rok si vybrať z rozsiahlej ponuky povinných a výberových predmetov, ktoré sa vyučujú v niektorých z cudzích jazykov (predovšetkým v anglickom, nemeckom, francúzskom a ruskom). Štúdium zahraničných študentov väčšinou trvá jeden semester.

Dr. h. c. prof. Ing. **Rudolf Sivák**, PhD. **rektor**

[Späť na obsah](#)
